

AMSTERDAM ANTLAŞMASI

(Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları)

Antlaşmanın bu gayri resmi Türkçe çevirisi, İktisadi Kalkınma Vakfı Yayınlarından (**Amsterdam Antlaşması, Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları**, İKV : 162, İstanbul, Haziran 2000, yay. haz.: Yrd. Uzman Cenk BOLAYIR); "Avrupa Birliği'ne Katılım Sürecinde Temel Bilgileri, Belgeleri ve Bütçe ve Mali Genel Müdürlüğü'nün Katkılarını İçeren Veri Tabanına" yerleştirilmek amacıyla elektronik ortama aktarılmıştır.

Maliye Bakanlığı
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü
Kasım 2007

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

İKv:162

AMSTERDAM ANTLAŞMASI

*“Bütünleştirilmiş Haliyle
Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları”*

İSTANBUL
HAZİRAN 2000

Bu alışma İKTİSADİ KALKINMA VAKFI'nda

Yrd. Uzman CENK BOLAYIR

tarafından yayına hazırlanmıştır.

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI'nın

ve yayına hazırlayanın ismi belirtilerek alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ HALİYLE		
AVRUPA TOPLULUĞU'NU KURAN ANTLAŞMA		2
Birinci Bölüm	İlkeler	3
İkinci Bölüm	Birlik Vatandaşlığı	6
Üçüncü Bölüm	Topluluk Politikaları	8
Başlık I	Malların Serbest Dolaşımı	8
Kısım 1	Gümrük Birliği	8
Kısım 2	Üye Devletler Arasında	
	Miktar Kısıtlamalarının Yasaklanması	9
Başlık II	Tarım	9
Başlık III	Kişilerin, Hizmetlerin ve	
	Sermayenin Serbest Dolaşımı	12
Kısım 1	İşçiler	12
Kısım 2	Yerleşme Hakkı	13
Kısım 3	Hizmetler	15
Kısım 4	Sermaye ve Ödemeler	16
Başlık IV	Vize, Sığınma, Göç ve Kişilerin	
	Serbest Dolaşımına İlişkin Diğer Politikalar	17
Başlık V	Taşımacılık	20
Başlık VI	Rekabet, Vergi ve Mevzuatın	
	Yakınlaştırılmasına Dair Ortak Kurallar	22
Kısım 1	Rekabet Kuralları	22
Kesim 1	Teşebbüslere Uygulanan Kurallar	22
Kesim 2	Devletlerce Yapılan Yardımlar	24
Kısım 2	Vergi Hükümleri	26
Kısım 3	Mevzuatın Yakınlaştırılması	26
Başlık VII	Ekonomi ve Para Politikası	28
Kısım 1	Ekonomi Politikası	28
Kısım 2	Para Politikası	32
Kısım 3	Kurumsal Hükümler	35
Kısım 4	Geçici Hükümler	37
Başlık VIII	İstihdam	43
Başlık IX	Ortak Ticaret Politikası	44
Başlık X	Gümrük İşbirliği	45
Başlık XI	Sosyal Politika, Eğitim,	
	Mesleki Eğitim ve Gençlik	46
Kısım 1	Sosyal Hükümler	46
Kısım 2	Avrupa Sosyal Fonu	49
Kısım 3	Öğretim, Mesleki Eğitim ve Gençlik	49
Başlık XII	Kültür	50
Başlık XIII	Kamu Sağlığı	51

Başlık XIV	Tüketicinin Korunması	52
Başlık XV	Trans-Avrupa Ağları	52
Başlık XVI	Sanayi	53
Başlık XVII	Ekonomik ve Sosyal Bütünleşme	54
Başlık XVIII	Araştırma ve Teknolojik Gelişme	55
Başlık XIX	Çevre	57
Başlık XX	Kalkınma İşbirliği	59
Dördüncü Bölüm	Deniz aşırı Ülke ve Toprakların Ortaklığı	60
Beşinci Bölüm	Topluluğun Kurumları	61
Başlık I	Kurumları Yöneten Hükümler	61
Kısım 1	Kurumlar	61
Kesim 1	Avrupa Parlamentosu	61
Kesim 2	Konsey	64
Kesim 3	Komisyon	66
Kesim 4	Adalet Divanı	68
Kesim 5	Sayıştay	73
Kısım 2	Çeşitli Kurumlara İlişkin Ortak Hükümler	74
Kısım 3	Ekonomik ve Sosyal Komite	78
Kısım 4	Bölgeler Komitesi	79
Kısım 5	Avrupa Yatırım Bankası	80
Başlık II	Mali Hükümler	80
Altıncı Bölüm	Genel ve Son Hükümler	85
Son Hükümler		92
EK II	Deniz aşırı Ülke ve Topraklar	93
BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ HALİYLE AVRUPA BİRLİĞİ ANTLAŞMASI		93
Başlık I	Ortak Hükümler	95
Başlık II	Avrupa Topluluğu'nu Kurmak Amacıyla Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'yı Değiştiren Hükümler	97
Başlık III	Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'yı Değiştiren Hükümler	97
Başlık IV	Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'yı Değiştiren Hükümler	97
Başlık V	Ortak Dışişleri ve Güvenlik Politikası	97
Başlık VI	Cezai Konularda Polis ve Adli İşbirliğine Dair Hükümler	103
Başlık VII	Yakın İşbirliğine Dair Hükümler	108
Başlık VIII	Son Hükümler	109
EK	Amsterdam Antlaşması'nın 12. Maddesi'nde yer alan eşdeğerlik listesi	112

Amsterdam Antlaşması İle Eklenen Protokoller	127
A. Avrupa Birliği Antlaşması'na Ek Protokol	127
Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.7 Maddesi'ne dair Protokol	127
B. Avrupa Birliği Antlaşması'na ve Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya Ek Protokoller	127
Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol	127
EK-Schengen Müktesebatı	130
Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 14. Maddesi'nin belirli yönlerinin Birleşik Krallık ve İrlanda'ya uygulanmasına dair Protokol	130
Birleşik Krallığın ve İrlanda'nın durumuna ilişkin Protokol	131
Danimarka'nın durumuna ilişkin Protokol	133
C. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya Ek Protokoller	134
Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokol	134
Yetki ikamesi ve orantılılık ilkelerinin uygulanmasına dair Protokol	135
Dış sınırlardan geçilmesine ilişkin Üye Devletler'in dış ilişkilerine dair Protokol	138
Üye Devletler'deki kamu yayınları sistemine dair Protokol	138
Hayvanların korunması ve refahına dair Protokol	138
D. Avrupa Birliği Antlaşması'na ve Avrupa Topluluğu'nu, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşmalar'a Ek Protokoller	138
Avrupa Birliği'nin genişlemesi olasılığı bağlamında kurumlara dair Protokol	138
Avrupa Toplulukları'nın ve Europol'ün kurumlarının ve bazı organ ve birimlerinin merkezlerinin yerlerine dair Protokol	139
Ulusal parlamentoların Avrupa Birliği'ndeki rolüne dair Protokol	140
Son senet	141
KONFERANS'DA KABUL EDİLEN BİLDİRİMLER	144
1. Ölüm cezasının kaldırılmasına dair Bildirim	144
2. Avrupa Birliği ve Batı Avrupa Birliği (BAB) arasında güçlendirilmiş işbirliğine dair Bildirim	144
3. Batı Avrupa Birliği'ne dair Bildirim	144
4. Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.14 ve K.10 Maddeleri'ne dair Bildirim	149
5. Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.15 Maddesi'ne dair Bildirim	149
6. Politika planlama ve erken uyarı birimi kurulmasına dair Bildirim	150
7. Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.2 Maddesi'ne dair Bildirim	150

8. Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.3(e) Maddesi'ne dair Bildirim	150
9. Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.6(2) Maddesi'ne dair Bildirim	150
10. Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.7 Maddesi'ne dair Bildirim	151
11. Kiliseler ve dini olmayan kuruluşların statüsüne dair Bildirim	151
12. Çevresel etki değerlendirmelerine dair Bildirim	151
13. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7d Maddesi'ne dair Bildirim	151
14. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 44. Maddesi'nin kaldırılmasına dair Bildirim	151
15. Schengen müktesebatı tarafından öngörülen koruma seviyesinin ve güvenliğin korunmasına dair Bildirim	151
16. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73j(2)(b) Maddesi'ne dair Bildirim	151
17. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73k Maddesi'ne dair Bildirim	151
18. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73k(3)(a) Maddesi'ne dair Bildirim	152
19. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73l(1) Maddesi'ne dair Bildirim	152
20. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73m Maddesi'ne dair Bildirim	152
21. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73o Maddesi'ne dair Bildirim	152
22. Engelli kişilere dair Bildirim	152
23. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 109r Maddesi'nde belirtilen teşvik önlemlerine dair Bildirim	152
24. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 109r Maddesi'ne dair Bildirim	152
25. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118. Maddesi'ne dair Bildirim	152
26. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118(2) Maddesi'ne dair Bildirim	153
27. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118b(2) Maddesi'ne dair Bildirim	153
28. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 119(4) Maddesi'ne dair Bildirim	153
29. Spora dair Bildirim	153
30. Ada bölgelerine dair Bildirim	153
31. 13 Temmuz 1987 tarihli Konsey Kararı'na dair Bildirim	153
32. Komisyon'un örgütlenmesi ve işleyişine dair Bildirim	153
33. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 188c(3) Maddesi'ne dair Bildirim	154
34. Ortak karar prosedüründe süre sınırlamalarına saygı duyulmasına dair Bildirim	154

35. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 191a(1) Maddesi'ne dair Bildirim	154
36. Denizaşırı ülke ve topraklara dair Bildirim	154
37. Almanya'daki kamu kredi kurumlarına dair Bildirim	155
38. Gönüllü hizmet faaliyetlerine dair Bildirim	155
39. Topluluk mevzuatının tasarlanmasının kalitesine dair Bildirim	155
40. Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu tarafından uluslararası anlaşmaların akdedilmesine ilişkin usule dair Bildirim	156
41. Şeffaflık, dokümanlara erişim ve yolsuzlukla mücadeleyle ilişkin hükümlere dair Bildirim	156
42. Antlaşmalar'ın konsolidasyonununa dair Bildirim	156
43. Yetki ikamesi ve orantılılık ilkelerinin uygulanmasına dair Protokol'e ilişkin Bildirim	156
44. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 2. Maddesi'ne dair Bildirim	157
45. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 4. Maddesi'ne dair Bildirim	157
46. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 5. Maddesi'ne dair Bildirim	157
47. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 6. Maddesi'ne dair Bildirim	157
48. Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokol'e ilişkin Bildirim	157
49. Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokol'ün Tek Maddesi'nin (d) bendine ilişkin Bildirim	158
50. Avrupa Birliği'nin genişlemesi olasılığı bağlamında kurumlara dair Protokol'e ilişkin Bildirim	158
51. Amsterdam Antlaşması'nın 10. Maddesi'ne dair Bildirim	158

KONFERANS'DA KAYDEDİLEN BİLDİRİMLER

1. Avusturya ve Lüksemburg'un kredi kurumlarına dair Bildirimi	158
2. Danimarka'nın Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.14 Maddesi'ne ilişkin Bildirimi	158
3. Almanya, Avusturya ve Belçika'nın yetki ikamesine dair Bildirimi	158
4. İrlanda'nın, Birleşik Krallığın ve İrlanda'nın tutumuna ilişkin Protokol'ün 3. Maddesi'ne dair Bildirimi	159
5. Belçika'nın Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına ilişkin Protokol'e dair Bildirimi	159
6. Belçika, Fransa ve İtalya'nın Avrupa Birliği'nin genişlemesi olasılığı bağlamında kurumlara ilişkin Protokol'e dair Bildirimi	159
7. Fransa'nın Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol uyarınca denizaşırı birimlerin durumuna ilişkin Bildirimi	159
8. Yunanistan'ın kiliseler ve dini olmayan kuruluşların statüsüne dair Bildirime ilişkin Bildirimi	159

ÖNSÖZ

Avrupa Birliği'nin temelini, tüm Üye Devletlerin üzerinde anlaşmaya vardıkları hukuksal yapılar oluşturur. Avrupa Birliği ancak bu yapıları düzenleyen Antlaşmalarla faaliyet gösterebilmektedir.

Bu Antlaşmaların başında, 1951 yılında Paris'te imzalanmış olan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması (AKÇT) gelir. 1957 yılında Roma'da imzalanan Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ile Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (AAET) Antlaşmaları ekonomik ve sosyal Avrupa'nın kurulması yolunda büyük mesafe alınmasını sağlamışlardır.

Bu Antlaşmalardan sonra iki önemli aşama daha kaydedilmiştir.

1986 yılında imzalanan Tek Senet ile Avrupa İç Pazarı kurulmuştur. Böylece Üye Devletler arasında kişilerin, malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımı tam olarak sağlanmıştır.

Maastricht Antlaşması ile de, 1992 yılında Avrupa Toplulukları, Avrupa Birliği adını almış ve tek para birimine geçilmesi kararlaştırılmıştır. Antlaşma ayrıca, "Avrupa vatandaşlığı" kavramını getirmiş ve vatandaşlık haklarını güvence altına almıştır.

1997 yılında imzalanan Amsterdam Antlaşması ise, bu hukuksal çerçeveyi bir bütünde toplamak ve tamamlamak amacını gütmektedir. Bu Antlaşma ile Avrupa vatandaşlarının hakları güçlendirilmiştir. Ayrıca, Avrupa Birliği'nin merkez ve doğu Avrupa ülkelerine doğru genişleme perspektifi dikkate alınarak, kurumsal ve siyasal yapıların da güçlendirilmesi hedeflenmiştir.

Amsterdam Antlaşması'nda açıkça ifade edildiği gibi, Avrupa Birliği, tüm Üye Devletlerce paylaşılan, özgürlük, demokrasi, temel özgürlükler ve insan haklarına saygı ve hukuk Devleti ilkeleriyle kurulmuştur. Avrupa vatandaşlarının bu haklarını korumak için Antlaşma, bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı oluşturmaktadır.

Avrupa vatandaşları bu alan içinde serbestçe hareket ederken, üçüncü ülkelere karşı da, gerek sınırlarda gerek içeride gerekli önlemler alınmaktadır. Bu bağlamda, Schengen Anlaşması da Amsterdam Antlaşması çerçevesine alınmıştır.

Yalnız bireyler değil Üye Devletler de, Avrupa Birliği'nin temel ilkelerine uymak zorundadır. İlkeleri ihlal eden Üye Devlet, AB Konseyi'nin nitelikli çoğunlukla alacağı karar sonucunda, Antlaşma'dan doğan haklarının bazlarından mahrum edilebilir. Antlaşmalar'da ilk kez yer alan bu hüküm, hem üye Devletler yönünden, hem de bu ülkelere peşinen uymak zorunda olan AB'ye aday ülkeler açısından önemlidir.

Üye Devletler, Amsterdam Antlaşması ile Avrupa'nın bağımsızlığını ve kimliğini güçlendirmenin, Avrupa'da ve dünyada gelişme ve güvenliği daha da artıracaklarını düşünerek, bir dış politika ve ortak güvenlik politikası uygulamayı kararlaştırmışlardır. Ortak savunma politikasının zaman içinde yürürlüğe koyulması da bu politika kapsamında yer almaktadır.

Kurucu Antlaşmaları bütünleştiren bu Antlaşma ile Avrupa Birliği şimdi, Avrupa vatandaşlarına daha yakın hale gelen demokratik kurumları ve güvence altına aldığı temel özgürlükler ve hukuk devleti ilkeleriyle, geleceğin Avrupa'sını siyasal, ekonomik ve sosyal yönden daha güçlü bir biçimde kurabilecek araçlara kavuşmuş olmaktadır.

İktisadi Kalkınma Vakfı, bu Antlaşmaları Türkçe'ye çevirmek ve yayınlamakla, Türk kamuoyunu bilgilendirmek ve aydınlatmak yolundaki çalışmalarına bir yenisini daha eklemiş olmaktan mutluluk duymaktadır.

Meral GEZGİN ERİŞ

İKV Yönetim Kurulu Başkanı

**BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ HALİYLE
AVRUPA TOPLULUĞU'NU KURAN ANTLAŞMA¹**

MAJESTELERİ BELÇİKA KRALI, FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ BAŞKANI, FRANSA CUMHURİYETİ BAŞKANI, İTALYA CUMHURİYETİ BAŞKANI, KRALİYET ALTESLERİ VE LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKÜ, MAJESTELERİ HOLLANDA KRALIÇESİ²,

Avrupa halkları arasında daha yakın birliğin temelini oluşturmaya KARARLI OLARAK,

Avrupa'yı bölen engelleri ortak faaliyetlerle ortadan kaldırarak ülkelerinin ekonomik ve sosyal gelişmesini temin etmeye KARARLI OLARAK,

Çabalarının temel amacının halklarının yaşam ve çalışma koşullarının sürekli iyileştirilmesi olduğunu TEYİT EDEREK,

Mevcut engellerin kaldırılmasının daimi genişleme, dengeli ticaret ve adil rekabetin sağlanması için ortak bir eylemi gerektirdiğini KABUL EDEREK,

Ekonomilerinin bütünleşmesini güçlendirmeye ve farklı bölgeler arasındaki mevcut farklılıklar ve daha az gelişmiş bölgelerdeki geri kalmışlık azaltılarak dengeli gelişmelerini temin etmeye İSTEKLİ OLARAK,

Ortak bir ticaret politikasıyla uluslararası ticaret üzerindeki kısıtlamaların aşamalı olarak kaldırılmasına katkıda bulunmayı ARZULAYARAK,

Birleşmiş Milletler Şartı ilkeleri uyarınca Avrupa ve deniz aşırı ülkeleri bağlayan dayanışmayı teyit etmeyi ve refahının gelişmesini sağlamayı ARZULAYARAK,

Barış ve özgürlüğün korunması ve güçlendirilmesi için kaynaklarını birleştirmeye ve kendi çabalarına katılma idealini paylaşan diğer Avrupa halklarına çağrıda bulunmaya KARARLI OLARAK,

Eğitime erişimi ve bunun sürekli güncelleştirilmesi aracılığıyla halkları için mümkün olan en üst bilgi düzeyinin gelişmesini desteklemeye KARARLI OLARAK,

Bir Avrupa Topluluğu kurmaya KARAR VERMİŞLER ve bu amaçla:

MAJESTELERİ BELÇİKA KRALI:

Paul Henri SPAAK, Dışişleri Bakanı,
Baron J. Ch. SNOY ET D'OPPUERS, Ekonomi Bakanlığı Genel Sekreteri, Hükümetlerarası Konferans Belçika Heyet Başkanı;

FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ BAŞKANI:

Dr. Konrad ADENAUER; Şansölye,
Prof. Dr. Walter HALLSTEIN, Dışişlerinden Sorumlu Federal Devlet Sekreteri;

FRANSA CUMHURİYETİ BAŞKANI:

Christian PINEAU, Dışişleri Bakanı,
Maurice FAURE, Dışişleri Müsteşarı;

İTALYA CUMHURİYETİ BAŞKANI:

Antonio SEGNI, Bakanlar Kurulu Başkanı,
Prof. Gaetano MARTINO, Dışişleri Bakanı;

KRALİYET ALTESLERİ VE LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKÜ:

Joseph BECH, Hükümet Başkanı,
Dışişleri Bakanı,
Lambert SCHAUS, Büyükelçi, Hükümetlerarası Konferans Lüksemburg Delegasyonu Başkanı;

MAJESTELERİ HOLLANDA KRALIÇESİ:

Joseph LUNS, Dışişleri Bakanı,
J. LINTHORST HOMAN, Hükümetlerarası Konferans Hollanda Delegasyonu Başkanı;

Kendi temsilcilerini bu Antlaşma'yı imzalamaya tam yetkiyle tayin etmişlerdir.

¹ C340 sayı ve 10.11.1997 tarihli Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesinin 173-308 sayfalarında yer verildiği şekliyle sunulmuştur.

² Danimarka Krallığı, Yunanistan Cumhuriyeti, İspanya Krallığı, İrlanda, Avusturya Cumhuriyeti, Portekiz Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti, İsveç Krallığı ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı daha sonra üye olmuşlardır.

BİRİNCİ BÖLÜM**İLKELER****Madde 1**

Bu Antlaşma ile Yüksek Âkit Taraflar kendi aralarında AVRUPA TOPLULUĞU'NU kurmuşlardır.

Madde 2

Topluluğun görevi, ortak bir pazarı ve ekonomik ve parasal bir birliği kurmak ve 3 ve 4. Maddeleri'nde belirtilen ortak politikaları veya faaliyetleri yürürlüğe koymak yolu ile, Topluluğun bütünü içindeki ekonomik faaliyetlerin uyumlu, dengeli ve sürdürülebilir şekilde geliştirilmesini; yüksek seviyeli bir istihdam ve sosyal korumayı; erkek ve kadınlar arasında eşitliği; sürdürülebilir ve enflasyonist olmayan bir büyümeyi; yüksek dereceli rekabet ve ekonomik performansların bütünleştirilmesini; çevrenin yüksek seviyede korunmasını ve kalitesinin yükseltilmesini; yaşam seviyesinin ve kalitesinin artırılmasını; Üye Devletler arasında ekonomik ve sosyal bütünleşmenin ve dayanışmanın iyileştirilmesini sağlamaktadır.

Madde 3

1. 2. Madde'de yer verilen hedefler doğrultusunda, Topluluğun faaliyetleri bu Antlaşma'da öngörülen koşullar ve süreler içinde şu unsurları içerir:

- a) malların ithalat ve ihracatında Üye Devletler arasındaki gümrük vergileri ve miktar kısıtlamaları ile diğer bütün eş etkili önlemlerin yasaklanması;
- b) ortak bir ticaret politikası;
- c) Üye Devletler arasında malların, kişilerin, hizmetlerin ve sermayenin ser-

best dolaşımındaki engellerin kaldırıldığı bir iç pazar;

- d) Başlık IV'de öngörüldüğü şekliyle, kişilerin iç pazara girişi ve dolaşımı ile ilgili önlemler;
- e) tarım ve balıkçılık alanlarında ortak bir politika;
- f) ulaştırma alanında ortak bir politika;
- g) iç pazar çerçevesinde rekabetin bozulmamasını sağlayacak bir sistem;
- h) ortak pazarın işleyişinin gerektirdiği ölçüde ulusal mevzuatın yakınlaştırılması;
- i) istihdam için eşgüdümlü bir strateji geliştirmek yoluyla etkinliklerini artırmak amacıyla, Üye Devletler arasındaki istihdam politikalarının eşgüdümünün desteklenmesi;
- j) bir Avrupa Sosyal Fonunu içeren, sosyal alanda bir politika;
- k) ekonomik ve sosyal bütünleşmenin güçlendirilmesi;
- l) çevre alanında bir politika;
- m) Topluluk sanayisi rekabetinin güçlendirilmesi;
- n) teknolojik araştırma ve geliştirmenin iyileştirilmesi;
- o) Trans-Avrupa ulaşım ağlarının kurulmasının ve geliştirilmesinin teşviki;
- p) yüksek seviyeli sağlık korumasının gerçekleştirilmesine katkı;
- q) nitelikli eğitim ve öğretim ile Üye Devlet kültürlerinin yaygınlaşmasına katkı;

- r) kalkınma işbirliği alanında bir politika;
 - s) ticaretin artırılması ve ekonomik ve sosyal kalkınma çabalarının birlikte sürdürülmesi için denizaşırı ülke ve topraklarla ortaklık;
 - t) tüketicilerin korunmasının güçlendirilmesine katkı;
 - u) enerji, sivil savunma ve turizm alanlarında önlemler.
2. Bu Madde'de belirtilen tüm faaliyetlerde, Topluluk, erkekler ve kadınlar arasında eşitsizliği gidermeyi ve eşitliği geliştirmeyi amaçlar.

Madde 4

1. 2. Madde'de yer verilen hedefler doğrultusunda, Üye Devletler'in ve Topluluğun faaliyetleri, bu Antlaşma'da öngörülen koşullar ve süreler uyarınca, iç pazara, Üye Devletler'in ekonomi politikalarının sıkı eşgüdümüne ve ortak hedeflerin tanımına dayalı bir ekonomi politikasının kabulünü ve serbest rekabete dayalı açık pazar ekonomisi ilkesine saygı uyarınca sürdürülmesini içerir.
2. Yukarıdaki hususların yanı sıra, bu Antlaşma'da öngörülen koşullar içinde ve süreler ile usullere uygun olarak, bu faaliyetler, tek paranın, ECU'nün oluşturulmasını beraberinde getirecek olan değişim oranlarının geriye dönülmez biçimde saptanması ile ana gayesi fiyatların istikrarını sağlamak olan ve bu gayeye halel getirmeksizin serbest rekabete dayalı açık pazar ekonomisi ilkesi uyarınca Topluluk içindeki genel ekonomi politikalarının desteklediği tek bir para politikası ve değişim oranları politikasının tanımını ile yürütülmesini içerir.

3. Üye Devletler'in ve Topluluğun bu faaliyetleri şu yönlendirici ilkelere saygı içerir: istikrarlı fiyatlar, güçlü kamu maliyesi ve istikrarlı ödemeler dengesi.

Madde 5

Topluluk bu Antlaşma ile kendisine tanınan yetki ve hedeflerle sınırlı olarak faaliyet gösterir.

Kendi münhasır yetkisine girmeyen alanlarda ise Topluluk, yetki ikamesi ilkesine uygun olarak ve söz konusu faaliyetin hedefleri Üye Devletler tarafından tatminkar bir ölçüde gerçekleştirilemeyeceği ve dolayısıyla öngörülen faaliyetin boyutları ile etkileri Topluluk seviyesinde daha iyi gerçekleştirilebileceği ölçüde müdahalede bulunur.

Topluluk faaliyeti, bu Antlaşma hedeflerine erişmek için gerekli olan sınırı aşamaz.

Madde 6

Çevreyi koruma gerekleri, özellikle sürdürülebilir bir kalkınmayı sağlamak amacıyla, Madde 3'te belirtilen Topluluk politika ve faaliyetlerinin tanımıyla ve uygulanmasıyla bütünleştirilmelidir.

Madde 7

1. Topluluğa verilen görevler aşağıda belirtilen:
- ▶ bir AVRUPA PARLAMENTOSU,
 - ▶ bir KONSEY,
 - ▶ bir KOMİSYON,
 - ▶ bir ADALET DİVANI,
 - ▶ bir SAYIŞTAY, tarafından sağlanacaktır.

Bütün kurumlar bu Antlaşma ile kendilerine tanınan yetkilerle sınırlı olarak faaliyet gösterir.

2. Konsey'e ve Komisyon'a, istişari görevler icra eden bir Ekonomik ve Sosyal Komite ile bir Bölgeler Komitesi yardımcı olur.

Madde 8

Bu Antlaşma'da öngörülen usullere uygun olarak, bundan sonra "AMBS" olarak adlandırılacak bir Avrupa Merkez Bankaları Sistemi ile "AMB" olarak adlandırılacak bir Avrupa Merkez Bankası kurulmuştur; bunlar bu Antlaşma ile bu Antlaşma'ya ekli olan (ve bundan sonra AMBS Statüleri olarak adlandırılacak olan) AMBS ve AMB Statüleri çerçevesinde kendilerine tanınan yetkilerle sınırlı olarak faaliyet gösterirler.

Madde 9

Bu Antlaşma ve bu Antlaşma'ya ekli Statüleri ile kendisine tanınan yetkilerle sınırlı olarak faaliyet gösteren bir Avrupa Yatırım Bankası kurulmuştur.

Madde 10

Üye Devletler, bu Antlaşma'dan ya da Topluluk kurumlarının tasarruflarından doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlayacak genel ve özel nitelikteki tüm önlemleri alır. Üye Devletler, Topluluğun görevini yerine getirmesini kolaylaştırır.

Üye Devletler, bu Antlaşma'nın amaçlarının gerçekleşmesini tehlikeye koyabilecek nitelikteki tüm girişimlerden kaçınır.

Madde 11

1. Kendi aralarında daha yakın bir işbirliği kurma niyetinde olan Üye Devletler, Avrupa Birliği Antlaşması'nın 43 ve 44. Maddeleri'ne bağlı kalarak, bu Antlaşma tarafından oluşturulan kurumlar, usuller ve mekanizmalardan yararlanmaya, önerilen işbirliğinin:

- a) münhasıran Topluluğun yetkili olduğu alanlarla ilgili olmaması;
- b) Topluluk politikalarını, faaliyetlerini veya programlarını etkilememesi;

- c) Birliğin vatandaşlığına ilişkin olmaması veya Üye Devlet vatandaşları arasında ayırım gözetmemesi;
- d) bu Antlaşma tarafından Topluluğa tanınan yetkilerin sınırları içinde kalması; ve
- e) Üye Devletler arasında bir ticari ayrımcılık veya kısıtlama oluşturmaması ve Üye Devletler arasındaki rekabet şartlarını bozmaması; koşullarıyla yetkilendirilebilirler.

2. 1. paragrafta belirtilen yetki, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra nitelikli çoğunlukla Konsey tarafından verilir.

Eğer Konsey'in bir üyesi, önemli ve belirli ulusal politika nedenleriyle, nitelikli çoğunluk esası ile hareket ederek yetki verilmesine karşı olduğu yönündeki niyetini beyan ederse, oylama yapılmaz. Konsey, nitelikli çoğunluk esası ile hareket ederek, konunun, oybirliğiyle karar alınmak üzere, Devlet veya Hükümet Başkanları'nın biraraya gelmesiyle toplanacak olan Konsey'e iletilmesini isteyebilir.

1. paragrafta belirtildiği şekliyle, daha yakın işbirliği kurma niyetinde olan Üye Devletler Komisyon'a, Konsey'e bir öneri sunması talebinde bulunabilirler. Komisyon öneri sunmaması durumunda, ilgili Üye Devletleri öneri sunmayışının sebepleri hakkında bilgilendirir.

3. Bu Madde uyarınca kurulan işbirliğine taraf olmak isteyen her Üye Devlet, Konsey ve Komisyon'a bu niyetini bildirir ve Komisyon bildirimden itibaren 3 aylık bir süre içinde Konsey'e görüşünü sunar. Bu bildirim tarihinden itibaren 4 aylık bir süre içinde Komisyon, söz konusu bildirim ile gerekli gördüğü belirli düzenlemeler hakkında karar verir.

4. Bu Madde'de ve Avrupa Birliği Antlaşması'nın 43 ve 44. Maddeleri'nde öngörülen haller saklı kalmak kaydıyla, işbirliği faaliyetlerinin yürürlüğe koyulabilmesi için gerekli kanun ve kararlar bu Antlaşma'nın ilgili hükümlerine tabidir.

5. Bu Madde Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesine bütünleştiren Protokol'ün hükümlerine zarar vermez.

Madde 12

Bu Antlaşma'nın uygulanması kapsamında, özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, uyrukluks esasına dayalı ayrımcılık yasaktır.

Konsey, Madde 251'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek böyle bir ayrımcılığı yasaklamaya yönelik kurallar kabul edebilir.

Madde 13

Konsey, bu Antlaşma'nın diğer hükümlerine zarar vermeksizin ve Topluluğa Antlaşma tarafından tanınan yetkilerin içinde kalarak, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket ederek, cinsiyet, ırk ve etnik köken, din veya inanç, engellilik, yaş veya cinsel konuma dayanan ayrımcılıkla mücadele etmek için uygun girişimlerde bulunabilir.

Madde 14

1. Topluluk, bu Antlaşma'nın diğer hükümlerine zarar vermeksizin ve bu Madde ile 15, 26, 47(2), 49, 80, 93 ve 95. Maddeleri uyarınca 31 Aralık 1992 tarihinde sona eren süre boyunca aşamalı olarak iç pazarı kurmak için gerekli önlemleri alırlar.

2. İç pazar, içinde bu Antlaşma'nın hükümleri uyarınca malların, şahısların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımının sağlandığı iç sınırların olmadığı bir alanı kapsar.

3. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine nitelikli çoğunluk ilkesi uyarınca hareket ederek ilgili tüm sektörlerde dengeli bir ilerlemenin sağlanması için gerekli yönlendirici ilke ve koşulları belirler.

Madde 15

Komisyon, 14. Madde'de belirlenen amaçları gerçekleştirmeye yönelik önerileri hazırlarken, gelişme farklılıkları arz eden bazı üye ülke ekonomilerinin iç pazarın kuruluş sırasında göstermek zorunda oldukları çabanın büyüklüğünü gözönünde tutar ve buna uygun hükümler önerebilir.

Söz konusu hükümlerin Antlaşma'nın bazı hükümlerinden sapmalara yol açmaları halinde geçici olmaları ve ortak pazarın işleyişine mümkün olan en az zararı vermeleri gerekir.

Madde 16

73, 86, ve 87. Maddeler saklı kalmak kaydıyla ve sosyal ve toprak bütünlüğünü desteklemekteki rollerinin yanı sıra, Birliğin paylaştığı değerlerin içindeki genel ekonomik çıkar taşıyan hizmetlerin tuttuğu yer göz önünde bulundurularak, Topluluk ve Üye Devletler, her biri kendi yetkileri ve bu Antlaşma'nın uygulama alanı içinde, bu hizmetlerin kendi görevlerini yerine getirmelerine olanak sağlayan ilke ve koşullara uygun olarak yürütülmesine özen gösterirler.

İKİNCİ BÖLÜM**BİRLİK VATANDAŞLIĞI****Madde 17**

1. Bu Antlaşma ile Birlik vatandaşlığı tesis edilmiştir. Bir Üye Devlet'in uyruğunda olan herkes Birlik vatandaşdır. Birlik

vatandaşlığı ulusal vatandaşlığının yerini almayı tamamlar.

2. Birlik vatandaşları bu Antlaşma ile verilen haklardan yararlanırlar ve bu Antlaşma'da öngörülen yükümlülüklerle tabidirler.

Madde 18

1. Bütün Birlik vatandaşları, bu Antlaşma'da ve uygulanması ile ilgili olarak yapılan düzenlemelerde öngörülen sınırlamalar ve koşullar saklı kalmak kaydı ile, Üye Devletler'in topraklarında serbestçe dolaşmak ve ikamet etmek hakkına sahiptir.
2. Konsey, 1. paragrafta belirtilen hakların kullanılmasını kolaylaştırmayı amaçlayan düzenlemeler yapabilir; bu Antlaşma'nın aksi bir usulü öngörmemesi halinde, Konsey, Madde 251'de belirtilen usule uygun olarak hareket eder. Konsey, bu usul çerçevesinde oybirliğiyle hareket eder.

Madde 19

1. Uyuşu olmadığı bir Üye Devlet'te ikamet eden tüm Birlik vatandaşları, ikamet ettiği Üye Devlet'in uyrukları ile aynı koşullarda mahalli seçimlerde oy kullanmak ve seçilmek hakkına sahiptir. Bu hak, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliği ile karar verecek olan Konsey'in belirleyeceği düzenlemeler çerçevesinde kullanılır; bu düzenlemeler, bir Üye Devlete özgü sorunlar haklı kıldığı takdirde istisnalar içerebilir.
2. 190(4). Madde ile uygulanmasına yönelik olarak kabul edilen hükümler saklı kalmak kaydıyla, uyuşu olmadığı bir Üye Devlet'te ikamet eden bütün Birlik vatandaşları, ikamet ettikleri Üye Devlet'te, bu Devlet'in kendi vatandaşları ile aynı koşullarda Avrupa Parlamentosu seçimlerinde oy kullanmak ve seçilmek hakkına

sahiptir. Bu hak, Konsey tarafından, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, oybirliği esasıyla kabul edeceği ayrıntılı düzenlemeler çerçevesinde kullanılır; bu düzenlemeler bir Üye Devlete özgü sorunlar haklı kıldığı takdirde istisnalar içerebilir.

Madde 20

Bütün Birlik vatandaşları, uyuşu olduğu Üye Devlet'in temsil olunmadığı üçüncü ülkelerin topraklarında, herhangi bir Üye Devlet'in, o Üye Devlet uyrukları ile aynı koşullarda diplomatik ve konsolosluk yetkililerinin korumasından yararlanır. Üye Devletler, kendi aralarında gerekli kuralları tesis ederler ve bu korumayı sağlamak üzere gerekli uluslararası müzakereleri başlatırlar.

Madde 21

Bütün Birlik vatandaşlarının, 194. Madde hükümleri uyarınca Avrupa Parlamentosu nezdinde şikayet hakları vardır.

Bütün Birlik vatandaşları, 195. Madde hükümleri uyarınca oluşturulan Ombudsman'a başvurabilir.

Bütün Birlik vatandaşları, bu Madde veya 7. Madde'de belirtilen herhangi bir organa veya kuruma, 314. Madde'de belirtilen dillerde mektup yazabilir ve aynı dilde cevap alabilir.

Madde 22

Komisyon, her üç yılda bir Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye bu Bölüm hükümlerinin uygulanması hakkında rapor verir. Bu rapor Birliğin gelişmesini dikkate alır.

Bu temelde ve bu Antlaşma'nın diğer hükümlerine halel gelmeksizin Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parla-

mentosu'na danıştıktan sonra, bu Bölüm'de öngörülen hakları güçlendirecek veya bunlara yenilerini ekleyecek nitelikte olan ve Üye Devletler'e kendi anayasa kurallarına uygun olarak kabul etmelerini tavsiye edeceği düzenlemeleri oybirliği ile kararlaştırabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TOPLULUK POLİTİKALARI

BAŞLIK 1 MALLARIN SERBEST DOLAŞIMI

Madde 23

1. Topluluk, mal alışverişlerinin tümünü içine alan ve Üye Devletler arasındaki ithalat ve ihracata uygulanan gümrük vergileri ve eş etkili resimlerin yasaklanması ile, üçüncü ülkelerle ilişkilerinde ortak gümrük tarifesinin kabulünü kapsayan bir gümrük birliği üzerine kurulur.
2. 25. Madde'nin ve bu Başlığın İkinci Kısmı'nın hükümleri Üye Devletler kaynaklı ürünlerle, üçüncü ülkelere gelen ve Üye Devletler'de serbest dolaşım durumunda bulunan ürünlere uygulanır.

Madde 24

Üçüncü ülkeden gelen, ithalat formaliteleri tamamlanmış, gerekli gümrük vergileri ve eş etkili resimleri bir Üye Devlet'te alınmış olan ve bu vergi ve resimlerin tümünün veya bir bölümünün geri alınmasından yararlanmayan ürünlerin o Üye Devlet'te serbest dolaşımında olduğu kabul edilir.

KISIM 1 GÜMRÜK BİRLİĞİ

Madde 25

Üye Devletler arasında ithalat ve ihracatta gümrük vergileri ve eş etkili vergiler yasaktır. Bu yasak, mali nitelikteki vergilere de uygulanır.

Madde 26

Ortak Gümrük Tarifesi vergileri, Komisyon'un önerisi üzerine nitelikli çoğunlukla Konsey tarafından belirlenir.

Madde 27

Bu Kısım altında kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesinde Komisyon:

- a) Üye Devletler ve üçüncü ülkeler arasındaki ticari alışverişlerin düzeyini yükseltme gereğinden;
- b) Topluluk içindeki rekabet koşullarının, işletmelerin rekabet gücünün artmasına etkisi olduğu ölçüde geliştirilmesinden;
- c) Topluluğun hammadde ve yarı işlenmiş ürün teminine ihtiyaçlarından; bu bağlamda, Komisyon işlenmiş ürünlerde Üye Devletler arasındaki rekabet koşullarının bozulmamasını gözetir;
- d) Üye Devletler'in ekonomilerindeki ciddi bozulmalarından kaçınılması ve Topluluk'ta üretimin rasyonel gelişmesi ve tüketimin yaygınlaştırılmasının sağlanması gereğinden esinlenir.

KISIM 2

**ÜYE DEVLETLER ARASINDA MİKTAR
KISITLAMALARININ YASAKLANMASI**

Madde 28

İthalatta miktar kısıtlamaları ile eş etkili tüm önlemler Üye Devletler arasında yasaktır.

Madde 29

İhracattaki miktar kısıtlamalarıyla eş etkili tüm önlemler Üye Devletler arasında yasaktır.

Madde 30

28 ve 29. Maddeler'in hükümleri, kamu ahlakı, kamu düzeni, kamu güvenliği, kişi ve hayvan sağlığının ve yaşamının korunması ya da bitkilerle, sanat, tarih ve arkeolojik değeri olan ulusal servetlerin veya ticari ve sınai mülkiyetin korunması nedenlerinin haklı kıldığı ithalat, ihracat ya da transit yasaklamalarına veya kısıtlamalarına engel olmaz. Bununla beraber, bu yasaklamalar ya da kısıtlamalar, Üye Devletler arasındaki ticarete keyfi bir ayırmacılık veya örtülü bir kısıtlama aracı oluşturmaz.

Madde 31

1. Üye Devletler ticari nitelik taşıyan ulusal tekellerini, Üye Devletler uyrukları arasında, malların temini ve pazarlanması koşullarında herhangi bir ayırmacılık yapılmamasını sağlayacak şekilde düzenler.

Bu Madde hükümleri, bir Üye Devlet'in, Üye Devletler arasındaki ithalatı ya da ihracatı hukuken veya fiilen, doğrudan ya da dolaylı olarak denetlemesine, belirlemesine veya hissedilir biçimde etkilemesine vasıta olan bütün kuruluşlara uygulanır. Bu hükümler aynı şekilde, Devlet tarafından üçüncü kişilerin yetkisine bırakılan tekelere de uygulanır.

2. Üye Devletler, 1. paragrafta yer alan ilkelere aykırı olan ya da Üye Devletler arasındaki gümrük vergilerinin ve miktar kısıtlamalarının yasaklanmasına ilişkin Maddeler'in kapsamını daraltan yeni önlemler almaktan kaçınır.

3. Tarımsal ürünlerin değerlendirilmesine veya satışının kolaylaştırılmasına yönelik kurallara sahip olan ticari nitelikteki bir tekel söz konusuysa, bu Madde kurallarının uygulanmasında, ilgili üreticilerin istihdam ve yaşam düzeyi için eşdeğerde koruma sağlanmalıdır.

**BAŞLIK II
TARIM**

Madde 32

1. Ortak pazar, tarımı ve tarımsal ürünlerin ticaretini de kapsar. "Tarımsal ürünler"-den, toprak, hayvancılık ve balıkçılık ürünleriyle, bu ürünlerle doğrudan ilişkisi olan birinci seviyede işlenmiş ürünler anlaşılır.

2. Ortak pazar kurulması için öngörülen kurallar, 33'den 38'e kadar olan Maddeler'in karşıt hükümleri saklı kalmak üzere, tarımsal ürünlere uygulanır.

3. 33'den 38'e kadar olan Maddeler'in hükümlerinin uygulanacağı ürünler, bu Antlaşma'nın I. Eki'nde yer alan listede sıralanmıştır.

4. Tarımsal ürünler için ortak pazarın işlemesi ve gelişmesi, bir ortak tarım politikasının yürürlüğe koyulmasını gerektirir.

Madde 33

1. Ortak tarım politikasının amaçları:

a) teknik ilerlemeyi geliştirerek, tarımsal üretimi rasyonel biçimde artırarak ve

üretim faktörlerinin, özellikle iş gücünün en iyi şekilde kullanımını sağlayarak tarımda verimliliği yükseltmek;

- b) böylelikle, özellikle tarımla uğraşanların kişisel gelirini artırarak, çiftçilerin iyi bir yaşam düzeyine kavuşmasını sağlamak;
- c) piyasalara istikrar kazandırmak;
- d) ürünlerin arzını güvence altına almak;
- e) ürünlerin tüketicilere uygun fiyatlarla ulaşmasını sağlamaktır.

2. Ortak tarım politikasıyla, bu politikanın gerektirdiği özel yöntemlerin oluşturulmasında:

- a) tarımsal faaliyetin, tarımın sosyal yapısından ve değişik tarımsal bölgeler arasındaki yapısal ve doğal farklılıklardan kaynaklanan özel niteliği;
- b) yararlı düzeltmelerin aşamalı biçimde yapılması gereği;
- c) tarımın, Üye Devletler'de ekonominin bütününe sıkı sıkıya bağlı bir sektör olduğu gerçeği; hesaba katılır.

Madde 34

1. 33. Madde'de öngörülen amaçlara ulaşmak için bir tarım pazarları ortak organizasyonu kurulur.

Bu organizasyon ürünlere göre değişmek üzere aşağıdaki biçimlerden birini alır:

- a) rekabete ilişkin ortak kurallar;
- b) çeşitli ulusal pazar organizasyonları arasında zorunlu eşgüdüm;
- c) bir Avrupa pazar organizasyonu.

2. 1. paragrafta öngörülen biçimlerden birine göre gerçekleştirilen ortak organizasyon, 33. Madde'de belirlenen amaçlara ulaşmak için özellikle fiyatların düzenlenmesi, çeşitli ürünlerin üretimi ve pazarlanmasında Devlet desteğinin sağlanması, bu ürünlerin depolanma ve devir sistemleri, ithalatın veya ihracatın ortak mekanizmalarla istikrara kavuşturulması gibi hususlarla ilgili olanları başta olmak üzere bütün önlemleri kapsayabilir. Ortak organizasyon, 33. Madde'de sayılan amaçların dışına çıkamaz ve Topluluğun üreticileri veya tüketicileri arasında herhangi bir ayrımcılık yaratamaz.

Herhangi bir ortak fiyat politikası, ortak ölçütlere ve tek tip hesaplama yöntemleri üzerine kurulmak zorundadır.

3. 1. paragrafta belirtilen ortak organizasyona, amaçlarına ulaşma imkanı vermek için bir ya da daha çok tarımsal yönlendirme ve garanti fonu kurulabilir.

Madde 35

33. Madde'de belirlenen amaçlara ulaşmak için ortak tarım politikası çerçevesinde özellikle:

- a) mesleki eğitim, araştırma ve tarımsal bilgilerin yaygınlaştırılması alanlarında girişilen çabaların etkin eşgüdümünün sağlanması; bu projelerin veya kurumların ortaklaşa finanse edilmelerini kapsayabilir;
- b) bazı ürünlerin tüketimini artırmaya yönelik ortak önlemler alınması, gibi tedbirler hükme bağlanabilir.

Madde 36

Rekabet kurallarına ilişkin Kısmın hükümleri, ancak 37. Madde'nin 2 ve 3. paragrafları çerçevesinde ve yine orada öngörülen usule uygun olarak ve 33. Madde'de gösterilen

amaçlar da gözönüne alınarak, Konsey tarafından belirlendiği ölçüde tarım ürünlerinin üretimine ve ticaretine uygulanır.

Konsey özellikle:

- a) doğal ya da yapısal koşullar nedeniyle gelişmemiş işletmelerin korunması için;
- b) ekonomik kalkınma programları çerçevesinde, yardım yapılmasına izin verebilir.

Madde 37

1. Ortak tarım politikasının ana hatlarını belirlemek amacıyla Komisyon, bu Antlaşma'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte Üye Devletleri, özellikle onların kaynaklarının ve gereksinimlerinin bir bilançosunu yaparak, tarım politikaları arasında karşılaştırma yapabilmeleri için bir konferansa çağırır.
2. Komisyon, 1. paragrafta öngörülen konferansın çalışmalarını gözönünde bulundurarak, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, bu Antlaşma'nın yürürlüğe girişinden başlayarak iki yıllık süre içinde, 34. Madde'nin, 1. paragrafında öngörülen ortak organizasyon şekillerinden birinin ulusal organizasyonların yerine konması dahil olmak üzere, ortak tarım politikasının oluşturulması ve uygulanması ve bu Başlık'ta belirtilen tedbirlerin uygulamaya konmasıyla ilgili önerilerde bulunur.

Bu öneriler, bu Başlık'ta sözü edilen tarımsal sorunların birbirleriyle bağımlılıklarını dikkate alır.

Konsey, yapabileceği tavsiyeler saklı kalmak kaydıyla, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan

tan sonra, nitelikli çoğunlukla hareket ederek tüzükler ya da yönergeler çıkarır veya kararlar alır.

3. 34(1). Madde'de öngörülen ortak organizasyon:

- a) bu önleme karşı çıkan ve söz konusu ürün için kendi ulusal organizasyonları bulunan Üye Devletler'e, ilgili üreticilerin yaşam standartı ve istihdamları konusunda gerekli uzmanlaşmaların ve yapılabilecek uyarlamaların zamanlamasını da gözönünde bulunduran eşdeğerde garantiler sağlıyorsa;

- b) Topluluk içi ticari ilişkilerde ulusal pazardakilere benzer koruma sağlıyorsa, Konsey, bu organizasyonu yukarıdaki 2. paragraf hükümleri uyarınca ve nitelikli çoğunlukla karar alarak ulusal pazar organizasyonlarının yerine koyabilir.

4. Bazı işlenmiş ürünler için henüz bir ortak organizasyon mevcut değilken söz konusu ürünlerin hammaddeleri için bir ortak organizasyon kurulursa, üçüncü ülkelere ihraç edilmek üzere işlenmiş ürünler için kullanılacak hammaddeler, Topluluk dışından ithal edilebilir.

Madde 38

Bir Üye Devlet'teki herhangi bir ürün, diğer bir Üye Devlet'teki benzer bir ürünle rekabet durumunu etkileyen bir ulusal pazar organizasyonuna veya eş değerde sonuç doğuracak herhangi bir iç düzenleme konusu olduğunda, Üye Devletler tarafından bu tür organizasyonun ya da düzenlemenin olduğu Üye Devlet çıkışlı bir ürüne, o Devletçe ihracat sırasında fark giderici bir vergi uygulanmamışsa, o ürünün girişi sırasında fark giderici bir vergi uygulanır.

Komasyon, bu vergilerin miktarını dengeyin yeniden kurulmasına imkan verecek düzeyde belirler; Komasyon ayrıca koşullarını ve ayrıntılarını kendisinin belirleyeceği diğer önlemlere de başvurulmasına izin verebilir.

BAŞLIK III
KİŞİLERİN, HİZMETLERİN VE
SERMAYENİN SERBEST DOLAŞIMI

KISIM I
İŞÇİLER

Madde 39

1. Topluluk içinde işçilerin serbest dolaşımı sağlanır.
2. Serbest dolaşım, Üye Devletler'in işçileri arasında, istihdam, ücret ve diğer çalışma koşulları bakımından uyrukluk esasına dayalı her türlü ayrımcılığın kaldırılmasını gerektirir.
3. Serbest dolaşım, kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı nedenleriyle haklı görülebilecek sınırlamalar saklı kalmak kaydıyla:
 - a) fiilen yapılmış iş tekliflerini kabul etme;
 - b) bu amaçla Üye Devletler'in topraklarında serbestçe dolaşma;
 - c) Üye Devletler'in birinde Devlet uyruklarının istihdamını düzenleyen, yasa, tüzük ve idari düzenlemelere uygun olarak, bir iş yapmak amacıyla oturma;
 - d) bir Üye Devlet'te bir işte çalıştıktan sonra, Komasyonca hazırlanacak uygulama tüzükleri ile belirlenecek koşullar içinde o Üye Devlet topraklarında bulunma hakkını içerir.

4. Bu Madde hükümleri kamu hizmetlerindeki istihdama uygulanmaz.

Madde 40

Konsey, 251. Madde'de yer verilen usule uygun olarak ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, 39. Madde'de tanımlandığı şekilde işçilerin serbest dolaşımını gerçekleştirmek için yönergeler ya da tüzükler yolu ile, özellikle:

- a) ulusal istihdam idareleri arasında sıkı bir işbirliğini sağlayarak;
- b) ister ulusal mevzuattan, ister Üye Devletler arasında daha önceden yapılan anlaşmalardan kaynaklansın, yürürlükte kalmaları işçilerin serbest dolaşımını engelleyebilecek idari uygulama ve usullerle işe alınma sürelerini ortadan kaldırarak;
- c) serbestçe iş seçme konusunda diğer Üye Devlet işçilerine, ilgili Devlet işçilerine konulandan farklı şartlar getiren Üye Devletler arasında daha önce yapılan Antlaşmalar'ın veya ulusal mevzuatın öngördüğü tüm süre ve diğer kısıtlamaları ortadan kaldırarak;
- d) çeşitli bölge ve sanayi dallarında istihdam ve yaşam düzeyini ciddi tehlikelerden uzak tutacak koşullarda iş teklifleriyle iş taleplerini karşılaştırmaya ve aralarındaki dengeyi kurmayı kolaylaştırmaya yönelik mekanizmaları kurarak, gerekli önlemleri alır.

Madde 41

Üye Devletler, ortak bir program çerçevesinde genç işçilerin değişimini teşvik ederler.

Madde 42

Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek, işçilerin serbest dolaşımını sağlamak amacıyla sosyal güvenlik alanında gerekli önlemleri alır; bu amaçla göçmen işçilere ve bakmakla yükümlü oldukları kişilere:

- a) sosyal yardıma hak kazanılması, bu hakkın korunması ve yardım miktarının hesaplanması için farklı ülkelerin mevzuatındaki bütün sürelerin birleştirilmesine;
- b) Üye Devletler'in topraklarında ikamet eden kişilere ödemelerde bulunulmasına imkan verecek düzenlemeler yapar.

Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul içinde oybirliğiyle hareket eder.

KISIM 2
YERLEŞME HAKKI**Madde 43**

Aşağıdaki hükümler çerçevesinde, bir Üye Devlet uyruklarının başka bir Üye Devlet ülkesinde yerleşme özgürlüğüne getirilen kısıtlamalar yasaktır. Bu yasak, bir Üye Devlet ülkesine yerleşmiş diğer bir Üye Devlet uyruklarının kuracakları acenteler, şubeler ya da bağlı kuruluşlara uygulanan kısıtlamaları da kapsar.

Yerleşme özgürlüğü, sermayeye ilişkin Kısımın hükümleri çerçevesinde, yerleşilen ülke mevzuatının kendi uyrukları için belirlediği koşullar içinde, serbest çalışmayı sağlamayı ve bunları icra etmeyi, işletmeleri ve özellikle 48. Madde'nin 2. paragrafı anlamında şirketler ya da firmalar kurma ve faaliyetlerini sürdürme hakkını kapsar.

Madde 44

1. Belirli bir faaliyet dalında yerleşme özgürlüğünü gerçekleştirmek için Konsey, 251. Madde'de yer verilen usule uygun olarak ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra yönergeler yayınlar.
2. Konsey ve Komisyon, yukarıdaki hükümler uyarınca kendilerine verilen görevleri, özellikle:
 - a) kural olarak, yerleşme özgürlüğünün ve üretim ve ticaretin geliştirilmesine özellikle yararlı katkılar sağlayacak faaliyetlere öncelik tanıyarak;
 - b) Topluluk içinde çeşitli faaliyetlerin özel durumları hakkında bilgi edinmek amacıyla, Üye Devletler'in yetkili organları arasında yakın işbirliği sağlayarak;
 - c) ister iç mevzuattan veya ister Üye Devletler arasında daha önceden yapılan anlaşmalardan kaynaklanan ve yürürlükte kalmaları yerleşme özgürlüğüne engel oluşturabilecek idari uygulama ve usulleri kaldırarak;
 - d) bir Üye Devlet vatandaşı olan işçiler diğer bir Üye Devlete serbest meslek faaliyetlerinde bulunmak arzusunda oldukları zaman giriş yapacak olsalardı, karşılamaları gerekecek koşulları haiz olmaları halinde, söz konusu işçilerin bu tip faaliyetleri, ilgili Üye Devlet sınırları içinde ifa etmek amacıyla kalabilmelerini sağlayarak;
 - e) 33. Madde'nin 2. paragrafında yer verilen ilkelere ters düşmemesi koşuluyla bir Üye Devlet uyruğuna, diğer bir Üye Devlet ülkesinde arazi ve bina edinme ve kullanma imkanı vererek;

- f) ele alınan her faaliyet dalında gerek bir Üye Devlet ülkesinde acente, şube veya bağlı kuruluşlar kurulması, gerek ana kuruluş personelinin bunların yönetim veya denetim organlarına girme şartları bakımından yerleşme özgürlüğü üzerindeki kısıtlamaları aşamalı olarak kaldırarak;
- g) ortakların olduğu kadar üçüncü kişilerin de çıkarlarını korumak amacıyla 48. Madde'nin 2. paragraf anlamındaki şirketler veya firmalardan Üye Devletler'de istenen garantileri, istenen teminatları, gereken ölçüde ve bunları Topluluk çapında eşdeğer kılacak biçimde koordine ederek;
- h) yerleşme koşullarının Üye Devletler tarafından yapılan yardımlarla bozulmamasını sağlayarak; yerine getirirler.

Madde 45

Bu Kısım hükümleri, belirli bir Üye Devlet söz konusu olduğu ölçüde, kamu gücünün nadiren de olsa kullanılması ile ilgili faaliyetlere uygulanmaz.

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine nitelikli çoğunlukla karar alarak, bazı faaliyetleri bu Kısım hükümlerinin uygulanmasının dışında tutabilir.

Madde 46

1. Bu Kısım hükümleri ve bunlar gereğince alınan önlemler, kamu düzeni, kamu güvenliği ve kamu sağlığı nedenleriyle yabancı uyruklular için özel bir rejimi öngören yasa, tüzük ve idari düzenlemelerle getirilmiş hükümlerin uygulanmasını engellemez.
2. Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek, yukarıda belir-

tilen hükümlerin eşgüdümünü sağlamak için yönergeler çıkarır.

Madde 47

1. Serbest meslek edinmeyi ve bunların icrasını kolaylaştırmak amacıyla Konsey, 251. Madde'de yer verilen usule uygun olarak diplomaların, sertifikaların ve diğer resmi belgelerin karşılıklı tanınmasına yönelik yönergeler yayınlar.
2. Aynı amaçla Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek, serbest meslek edinme ve bunların icrasına ilişkin olarak, Üye Devletler'de yürürlükte bulunan yasa, tüzük veya idari düzenlemelerle belirlenmiş hükümlerin eşgüdümünü sağlamak amacıyla yönergeler çıkarır. Konsey, uygulanmaları, en az bir Üye Devlet'in, gerçek kişilerin mesleki eğitimi ve işe girme koşullarını düzenleyen mevzuatındaki mevcut ilkelerinde değişiklik yapılmasını gerektiren yönergeleri, 251. Madde'de belirtilen usul çerçevesinde oybirliğiyle çıkarır. Diğer hallerde Konsey, nitelikli çoğunlukla karar alır.
3. Tıp ve tıpla ilgili branşlar ile eczacılık mesleğinde kısıtlamaların kademeli olarak kaldırılması, bu mesleklerin çeşitli Üye Devletler'deki icra koşulları arasında eşgüdüm sağlanmasına bağlıdır.

Madde 48

Bir Üye Devlet mevzuatına uygun olarak kurulmuş ve kayıtlı merkezi, yönetim merkezi ya da başlıca iş merkezi Topluluk içinde olan şirket ve firmalar bu Kısım hükümlerinin uygulanmasında Üye Devlet uyruğu gerçek kişiler gibi muamele görürler.

"Şirketler veya firmalar" deyiminden kooperatifler dahil olmak üzere medeni hukuk ya da ticaret hukuku uyarınca kurulmuş şirketler ya da firmalar ile kâr amacı gütmeye-

yenler hariç olmak üzere kamu hukuku ya da özel hukuk hükümlerine tabi diğer tüzel kişiler anlaşılır.

KISIM 3 **HİZMETLER**

Madde 49

Topluluk içinde hizmet edimi serbestisine uygulanan kısıtlamalar, hizmetlerden yararlanan kişinin bulunduğu Devlet'ten başka bir Topluluk Devleti'nde yerleşmiş Üye Devlet uyrukları bakımından aşağıdaki hükümler çerçevesinde yasaktır.

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine nitelikli çoğunlukla karar alarak, bu Kısımın hükümlerini bir üçüncü ülke uyruğu olup Topluluk içinde yerleşmiş olan hizmet sağlayıcılarına da genişletebilir.

Madde 50

Normal olarak bir ücret karşılığında yapılan, malların, sermayenin ve kişilerin serbest dolaşımına ilişkin hükümlerin kapsamına girmeyen edimler bu Antlaşma anlamında "hizmet" olarak değerlendirilir.

"Hizmetler" özellikle:

- a) sınai nitelikteki faaliyetleri;
- b) ticari nitelikteki faaliyetleri;
- c) el sanatları faaliyetlerini;
- d) serbest meslek faaliyetlerini; kapsar.

Yerleşme hakkına ilişkin Kısım hükümleri saklı kalmak kaydıyla, hizmet sağlayıcısı, hizmetin verildiği ülkede faaliyetini geçici olarak, bu ülkenin kendi uyruklarına uyguladıklarıyla aynı koşullarla yerine getirebilir.

Madde 51

1. Taşımacılık alanında hizmetlerin serbest dolaşımı, taşımacılığa ilişkin Başlık'taki hükümlere tabidir.
2. Sermaye hareketlerine bağlı banka ve sigorta hizmetlerinin serbestleştirilmesi, sermayenin serbest dolaşımıyla uyumlu olarak gerçekleştirilir.

Madde 52

1. Belirli bir hizmetin serbestleştirilmesi için Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra nitelikli çoğunlukla yönergeler çıkarır.
2. 1. paragrafta belirtilen yönergeler kural olarak, üretim maliyetlerini doğrudan etkileyecek ya da serbestleştirilmesi mal ticaretini geliştirmeye katkıda bulunacak hizmetlere öncelik tanır.

Madde 53

Genel ekonomik durumları ve ilgili sektörün durumu elverişli olduğunda Üye Devletler, 52. Madde'nin, 1. paragrafındaki hükümler uyarınca çıkarılan yönergelerin gerektirdiği ölçünün ötesinde hizmetleri serbestleştirmeye hazır olduklarını bildirirler.

Bu amaçla Komisyon, ilgili Üye Devletler'e tavsiyelerde bulunur.

Madde 54

Hizmetlerin serbestçe yapılabilmesindeki kısıtlamalar kaldırılmadıkça, Üye Devletler'den herbiri bunları, uyrukluk ya da ikametgah ayrımı gözetmeksizin 49. Madde'nin 1. paragrafında belirtilen bütün hizmet sağlayan kişilere uygular.

Madde 55

45'den 48'e kadar olan Maddeler'in hükümleri bu Kısım'da düzenlenen konulara uygulanır.

- Konsey oybirliği ile hareket ederek ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, bu Başlık kapsamında yer alan bölümlerin tamamı veya bir kısmının Madde 251'de belirtilen prosedür uyarınca uygulanmasını ve Adalet Divanı'nın yetkilerine ilişkin hükümlerin uyarlamasını sağlamak amacıyla karar alır.

**KISIM 4
SERMAYE VE ÖDEMELER****Madde 56**

1. Bu Kısım hükümleri çerçevesinde, Üye Devletler'in kendi aralarındaki ve Üye Devletler ile üçüncü ülkeler arasındaki sermaye hareketlerindeki bütün kısıtlamalar yasaktır.
2. Bu Kısım hükümleri çerçevesinde, Üye Devletler'in kendi aralarındaki ve Üye Devletler ile üçüncü ülkeler arasındaki ödemelerdeki bütün kısıtlamalar yasaktır.

Madde 57

1. 56. Madde hükümleri, gayri menkullere yapılanlar dahil olmak üzere doğrudan yatırımları, teşebbüs kurmayı, mali hizmetlerin sunumunu ya da sermaye piyasalarına menkul kıymetlerin kabulünü içeren, üçüncü ülkelere yönelik ya da üçüncü ülke menşeli sermayenin serbest dolaşımı ile ilgili olarak ulusal hukukta ya da Topluluk hukukunda 31 Aralık 1993 tarihinde mevcut olan kısıtlamaların üçüncü ülkelere karşı uygulanmasına hanel getirmez.

2. Konsey, Üye Devletler ile Topluluk arasında sermayenin serbest dolaşımı hedefini mümkün olan en geniş ölçüde ve bu Antlaşma'nın diğer Kısımları'na hanel getirmeksizin gerçekleştirmeye gayret göstererek gayri menkullere yapılanlar dahil olmak üzere doğrudan yatırımları, teşebbüs kurmayı, mali hizmetlerin sunumunu ya da sermaye piyasasına menkul kıymetlerin kabulünü içeren, üçüncü ülkelere yönelik ya da üçüncü ülke menşeli sermayenin serbest dolaşımı ile ilgili önlemleri Komisyon'un önerisi üzerine nitelikli çoğunlukla alabilir. Üçüncü ülkelere yönelik ya da üçüncü ülke menşeli sermayenin serbest dolaşımı ile ilgili olarak Topluluk hukukunda geri bir adım oluşturulan önlemlerin bu paragraf uyarınca alınabilmesi için oybirliği gerekir.

Madde 58

1. 56. Madde hükümleri Üye Devletler'in:
 - a) ikametgahları veya sermaye yatırım yerleri farklılık gösteren vergi mükellefleri arasında ayırım yapan mali mevzuatlarının ilgili hükümlerini uygulama;
 - b) özellikle vergilendirme ya da mali kurumların denetimi alanında ulusal kanun ya da tüzüklerin ihlalini önlemek için gerekli bütün önlemleri alma veya idari ya da istatistiki bilgi amacıyla sermaye hareketlerinin beyan usullerini düzenleme ya da kamu düzeni veya kamu güvenliği nedenlerine dayanarak önlemler alma haklarına hanel getirmez.
2. Bu Kısım hükümleri, bu Antlaşma'yla bağdaşan yerleşme hakkı konusundaki kısıtlamaların uygulanmasına engel olmaz.
3. 1 ve 2. paragraflarda belirtilen önlemler ve usuller, 56. Madde'de tanımlandığı

şekliyle sermayenin serbest dolaşımına ve ödemelere keyfi bir ayırmacılık aracı ya da gizli bir kısıtlama oluşturmaz.

Madde 59

İstisnai hallerde, üçüncü ülke menşeli ya da üçüncü ülkelere yönelik sermaye hareketlerinin Ekonomik ve Parasal Birliğin işleyişinde ciddi güçlükler doğurması veya doğurma tehdidi yaratması durumunda Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Merkez Bankası'na (AMB) danıştıktan sonra, nitelikli çoğunlukla, üçüncü ülkelere karşı altı ayı aşmayacak bir süre için ve bu önlemlerin kesinlikle gerekli olması kaydı ile koruma önlemleri alabilir.

Madde 60

1. 301. Madde'de öngörülen durumlarda bir Topluluk eylemi gerekli görülürse, Konsey 301. Madde'de öngörülen usule uygun olarak, ilgili üçüncü ülkelere karşı sermaye hareketleri ve ödemeler ile ilgili olarak gerekli acil önlemleri alabilir.
2. 297. Madde hükümlerinin saklı kalması ve Konsey'in 1. paragraf uyarınca önlem almamış olması kaydıyla, bir Üye Devlet ciddi politik nedenlerle ve acil olması şartıyla, üçüncü bir ülkeye karşı sermaye hareketleri ve ödemeler ile ilgili olarak tek taraflı önlemler alabilir. Komisyon ve diğer Üye Devletler en geç uygulamaya konuldukları tarihte bu önlemlerden bilgilendirilirler.

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, nitelikli çoğunlukla, ilgili Üye Devlet'in söz konusu önlemleri değiştirmesine ya da kaldırmasına karar verebilir. Konsey Başkanı, Konsey tarafından alınan kararlar hakkında Avrupa Parlamentosu'na bilgi verir.

BAŞLIK IV **VİZE, Sığınma, GÖÇ VE KİŞİLERİN** **SERBEST DOLAŞIMINA İLİŞKİN** **DİĞER POLİTİKALAR**

Madde 61

Konsey, aşamalı olarak bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı kurmak için:

- a) Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girişinden itibaren 5 yıllık süre içinde, Avrupa Birliği Antlaşması'nın 62(2) ve (3), 63(1)(a) ve (2)(a) Maddeleri'nin hükümleri uyarınca dış sınır kontrollerine, sığınma ve göçe ilişkin ek önlemler ile birlikte Madde 14 uyarınca kişilerin serbest dolaşımını temin etmeyi amaçlayan önlemler ile Avrupa Birliği Antlaşması'nın 31(e) Maddesi uyarınca suçu önlemeye ve mücadele etmeye yönelik önlemleri;
- b) 63. Madde hükümleri uyarınca sığınma, göç ve üçüncü ülke uyruklarının haklarının korunması alanlarında diğer önlemleri;
- c) 65. Madde'de öngörüldüğü üzere sivil konularda adli işbirliği alanında önlemleri;
- d) 66. Madde'de öngörüldüğü üzere, idari işbirliğini teşvik ve güçlendirmek için uygun önlemleri;
- e) Avrupa Birliği Antlaşması'nın hükümleri uyarınca, Birlik içinde suçu önleyerek ve mücadele ederek yüksek seviyede bir güvenlik amaçlayan, cezai konularda polis ve adli işbirliği alanında önlemleri; alır.

Madde 62

Konsey, 67. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girişinden itibaren 5 yıllık süre içinde:

1) Madde 14'e uygun olarak, ister Birlik vatandaşı ister üçüncü ülke uyruğunda olsun iç sınırları geçerken kişiler üzerinde herhangi bir denetim yapılmasını temin etmek amacıyla yönelik önlemleri;

2) Üye Devletler'in dış sınırlarını geçişte:

a) bu gibi sınırlarda Üye Devletler'in kişiler üzerinde yapacakları denetimlerde takip edilmesi gereken standart ve usulleri;

b) üç aydan daha fazla kalmama niyetinde olanlar için;

i) dış sınırlardan geçerken vatandaşlarının vize alması gereken üçüncü ülkeler ve vatandaşları vizeden muaf tutulan ülkelerin listesini;

ii) Üye Devletler tarafından vize verilmesinin usul ve şartları;

iii) vizeler için yeknesak formatı;

iv) tek tip vizeye dair kuralları içeren, vize kurallarını belirleyen önlemleri;

3) üç ayı geçmeyen süreler için üçüncü ülke vatandaşlarının Üye Devletler topraklarında seyahat etme özgürlüğünün koşullarını belirten önlemleri alır.

Madde 63

Konsej, Madde 67'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girişinden itibaren 5 yıllık süre içinde:

1) göçmenlerin statüsüne ilişkin 28 Temmuz 1951 tarihli Cenevre Konvansiyonu ve 31 Ocak 1967 tarihli Protokol ve diğer ilgili antlaşmalara uygun olarak:

a) bir Üye Devlet'te, bir üçüncü devlet vatandaşı tarafından yapılan bir sığınma başvurusunu inceleme sorumluluğunun hangi Üye Devlet'e ait olduğunu belirlemeye yönelik ölçüt ve mekanizmalar,

b) Üye Devletler'de iltica talep edenlerin kabulüne ilişkin asgari standartlar,

c) üçüncü ülke vatandaşlarının mülteci statüsüne hak kazanmalarına ilişkin asgari standartlar,

d) Üye Devletler'de mülteci statüsü tanınması ve bunun geri alınmasına ilişkin asgari standartlar, alanlarında, sığınmaya ilişkin önlemleri;

2) mülteci ve yerlerinden edilmiş kişilere ilgili olarak:

a) üçüncü ülkelerden kendi ülkelerine dönemeyen yerlerinden edilmiş kişilerle başka nedenlerle uluslararası korumaya ihtiyacı olan kişilere geçici koruma sağlanması için gerekli asgari standartlar,

b) mülteci ve yerlerinden edilmiş kişilerin kabulünde ve bunun sonuçlarının üstlenmesinde Üye Devletler arasında dengeli bir çaba harcanmasının desteklenmesi, alanlarındaki önlemleri;

3) göç politikasına ilişkin:

a) giriş ve oturma koşulları ve ailelerin birleştirilmesi amacıyla yönelik vizeler de dahil olmak üzere, Üye Devletler tarafından uzun dönemli vize ve oturma izinlerinin verilmesi usulüne dair standartlar,

b) kanun dışı ikamet edenlerin, vatandaşı oldukları ülkelere geri gönderilmeleri de dahil olmak üzere, kaçak göç ve oturma alanlarındaki önlemleri;

4) bir Üye Devlet'te yasal olarak ikamet eden üçüncü ülke vatandaşlarının hangi haklar ve şartlar uyarınca diğer Üye Devletler'de ikamet edebileceklerini tanımlayan önlemleri, alır.

Konsey tarafından 3 ve 4. paragraflar uyarınca kabul edilen önlemler, herhangi bir Üye Devlet'in ilgili alanlarda bu Antlaşma'yla ve uluslararası anlaşmalarla uyumlu ulusal hükümleri muhafaza etmesini veya yürürlüğe koymasını engellemez.

Paragraf 2(b), 3(a) ve 4 uyarınca alınacak önlemler yukarıda belirtilen 5 yıllık süreye tabi değildir.

Madde 64

1. Bu Başlık, Üye Devletler'in üzerine düşen hukukun ve düzenin idamesine ve iç güvenliğin korunmasına ilişkin sorumlulukların yerine getirilmesini etkilemez.

2. Bir veya daha fazla Üye Devlet'in üçüncü ülke vatandaşlarının ani akın etmesi gibi bir acil durumla karşı karşıya kalması halinde, 1. paragraf hükümleri saklı kalmak kaydıyla Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine nitelikli çoğunlukla ilgili Üye Devletler'in yararına olarak süreleri altı ayı geçmeyen geçici önlemler alabilir.

Madde 65

Madde 67 uyarınca alınacak olan ve iç pazarın iyi işleyebilmesi için gerekli olan, sınır ötesi etkiye sahip sivil konularda adli işbirliği önlemleri aşağıdakileri içerir:

a) ► yargısal ve yargısal olmayan belgelerin sınır ötesi hizmetlere yönelik sistemin;

► delil toplama konusunda işbirliğinin;

► yasalar ötesi davalar da dahil olmak üzere, hukuk davaları ve ticari davalarda verilen kararların tanınmasının ve tenfizin geliştirilmesi ve basitleştirilmesi;

b) kanunlar ihtilafı ve yetki ihtilafına ilişkin Üye Devletler'de geçerli olan kuralların birbirleriyle olan uyumunun artırılması;

c) eğer gerekli ise Üye Devletler'de yürürlükte olan medeni usul kurallarının birbirleriyle uyumu geliştirilerek hukuk davalarının iyi işlenmesinin önündeki engellerin kaldırılması.

Madde 66

Konsey, Madde 67'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek, bu Başlığın kapsadığı alanlarda Üye Devlet idarelerinin ilgili birimleri ve bu birimlerle Komisyon arasında işbirliğini sağlamak için önlemler alır.

Madde 67

1. Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girişini takip eden beş yıllık geçiş süreci zarfında, Konsey, Komisyon'un önerisi veya bir Üye Devlet'in girişimi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, oybirliği ile karar alır.

2. Bu beş yıllık sürenin bitiminden sonra:

► Konsey, Komisyon'un önerileri üzerine hareket eder; Komisyon, bir Üye Devlet'in Konsey'e bir öneri sunması yönündeki bir talebini inceler;

- Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra oybirliğiyle hareket ederek, bu Başlığın kapsadığı alanların tamamının veya bazı bölümlerinin, Madde 251'de belirtilen usul çerçevesinde uygulanmasına ve Adalet Divanı'nın yetkilerine ilişkin hükümlerin uyumlaştırılmasına yönelik bir karar alır.
3. 1 ve 2. paragraflara istisna olarak, 62(2)(b) (i) ve (iii) Maddeleri'nde belirtilen önlemler, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girmesinden itibaren, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra nitelikli çoğunlukla Konsey tarafından kabul edilir.
4. 2. paragrafa istisna olarak, 62(2)(b)(ii) ve (iv) Maddesi'nde belirtilen önlemler, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girmesinden itibaren 5 yıllık bir süre içinde, 251. Madde'de belirtilen usul çerçevesinde Konsey tarafından kabul edilir.

Madde 68

1. 234. Madde aşağıdaki durum ve koşullarda bu Başlığa uygulanır: bu Başlığın yorumlanması veya bu Başlığa dayanılarak Topluluk kurumları tarafından çıkarılan tasarrufların geçerliliği veya yorumuna ilişkin bir sorun, ulusal hukuka göre kararlarına karşı kanun yolu kapalı olan bir Üye Devlet mahkemesinde ileri sürüldüğünde, bu mahkeme kendi kararını vermek için konuya ilişkin bir ön karara gerek duyarsa, Adalet Divanı'ndan bu konuda karar vermesini talep eder.
2. Adalet Divanı hiç bir halde hukukun ve düzenin korunmasına ve iç güvenliğin sağlanmasına ilişkin olarak Madde 62(1) uyarınca alınan önlem veya kararlar hakkında karar vermeye yetkili değildir.

3. Konsey, Komisyon veya bir Üye Devlet, Adalet Divanı'ndan bu Başlığın veya bu Başlığa dayanılarak Topluluk kurumlarınca çıkarılan tasarruflara ilişkin soruların yorumlanması hakkında karar vermesini talep edebilir. Böyle bir talep üzerine Adalet Divanı tarafından verilen karar, Üye Devlet mahkemelerince verilmiş olan ve kesin hüküm teşkil eden kararlara uygulanmaz.

Madde 69

Bu Başlığın uygulanması Birleşik Krallık ve İrlanda'nın durumuna dair Protokol ile Danimarka'nın durumuna ilişkin Protokol hükümlerine tabidir ve Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 14. Maddesi'nin belirli yönlerinin Birleşik Krallığa ve İrlanda'ya uygulanmasına dair Protokol'ün hükümlerine halel getirmez.

BAŞLIK V
TAŞIMACILIK**Madde 70**

Bu Antlaşma'nın bu Başlık'ta düzenlenen konularla ilgili amaçları, Üye Devletler tarafından ortak bir taşıma politikası çerçevesinde gerçekleştirilir.

Madde 71

1. Konsey, taşımacılığın kendine özgü yönlerini dikkate alarak ve 70. Madde'nin uygulanması amacıyla, Madde 251'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye ve Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra:
- a) bir Üye Devlet'in topraklarından çıkan ya da Devlet'e giren veya bir ya da birden fazla Üye Devlet'in toprağını kateden uluslararası taşımacılığa uygulanacak ortak kuralları;

- b) bir Üye Devlet'te, o Devlet'te ikamet etmeyen taşımacıların, taşımacılık hizmetlerinde bulunma koşullarını;
 - c) taşımacılıkta güvenliğin artırılmasını sağlayacak önlemleri;
 - d) diğer gerekli düzenlemeleri; belirler.
2. 1. paragrafta öngörülen usule istisna olarak, uygulanmaları bazı bölgelerde hayat standartını ve istihdamı ve taşıma donatımının işletilmesini ciddi olarak etkileyebilecek taşıma rejimi ilkeleri hakkındaki düzenlemeler, Konsey tarafından Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra oybirliğiyle yapılır. Konsey söz konusu düzenlemeleri ortak pazarın kurulmasından kaynaklanan ekonomik kalkınmaya uyumun gereğini de dikkate alarak gerçekleştirir.

Madde 72

71. Madde'nin, 1. paragrafında belirtilen hükümler belirleninceye kadar ve Konsey'in oybirliğiyle onayı dışında, Üye Devletler'den hiçbiri, 1 Ocak 1958 tarihinde veya katılımcı devletler için, katıldıkları tarihte bu konuyu düzenleyen çeşitli hükümleri, kendi ulusal taşımacılarına kıyasla diğer Üye Devletler taşımacılarına karşı doğrudan veya dolaylı şekilde daha az elverişli hale getiremez.

Madde 73

Taşımacılığın eşgüdümü için duyulan ihtiyaçları karşılayan ya da kamu hizmeti kavramı içinde yer alan bazı yükümlülüklerin yerine getirilmesine yarayan yardımlar bu Antlaşma ile bağdaşır.

Madde 74

Taşıma koşulları ve bedelleri konusunda bu Antlaşma çerçevesinde alınacak her önlem, taşımacıların ekonomik durumlarını dikkate almak zorundadır.

Madde 75

1. Topluluk içindeki taşımalarda, bir taşımacıya aynı malları aynı güzergahlarda taşımak için malın çıktığı ya da vardığı ülkeye bağlı olarak, fiyatlarda ve taşıma koşullarında farklılık olarak ortaya çıkan ayrımcılık kaldırılır.

2. Paragraf 1, Konsey'in Madde 71(1) uyarınca diğer önlemleri almasını engellemez.

3. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, nitelikli çoğunlukla 1. paragraf hükümlerinin uygulanmasına yönelik kuralları belirler. Konsey, özellikle, Topluluğun kurumlarının, 1. paragrafta yer verilen hükme, uyulmasını güvence altına almaları ve ilgililerin bundan tam olarak yararlanmalarını sağlamaları için gerekli düzenlemeleri yapabilir.

4. Komisyon kendi girişimiyle ya da bir Üye Devlet'in başvurusu üzerine, 1. paragrafta belirtilen ayrımcılık durumlarını inceleyerek ve ilgili Üye Devlet'e danıştıktan sonra 3. paragraftaki hükümlere uygun olarak belirlenen düzenleme çerçevesinde gerekli kararları alır.

Madde 76

1. Bir Üye Devlet tarafından Topluluk içinde yapılan taşımacılığa belirli bir ya da daha çok işletmeye veya sanayiye çıkar sağlamaya yönelik her türlü koruma ya da destek içeren koşul ve bedellerin uygulanması, Komisyonca izin verilmedikçe yasaktır.

2. Komisyon kendi girişimiyle ya da bir Üye Devlet'in başvurusu üzerine 1. paragrafta belirtilen koşulları ve bedelleri inceler; bu incelemeyi yaparken özellikle, bir yandan, uygun bir bölgesel ekonomi politikasının gereklerini, az gelişmiş bölgelerin gereksinimlerini ve politik durumlardan önemli ölçüde etkilenen bölgelerin sorunlarını, öte yandan, bu koşul ve bedellerin taşıma şekilleri arasındaki rekabete etkilerini dikkate alır.

Komisyon, ilgili her Devlete danıştıktan sonra gerekli kararları alır.

3. 1. paragrafta belirtilen yasaklama rekabet tarifelerine uygulanmaz.

Madde 77

Bir taşımacı tarafından, sınırdan geçişte, taşıma ücretlerine ek olarak tahsil edilen harç ve resimler, bu geçişin fiilen sebep olduğu masraflara oranla makul bir düzeyi aşamaz.

Üye Devletler bu harcamaları aşamalı azaltmaya çaba harcarlar.

Komisyon bu Madde'nin uygulanması amacıyla Üye Devletler'e tavsiyelerde bulunabilir.

Madde 78

Bu Başlık hükümleri Almanya'nın bölünmesinin Federal Almanya Cumhuriyeti'nin bazı bölgelerinin ekonomik durumunda sebep olduğu ekonomik kayıpların telafi edilmesi için gerekli olması şartıyla, Federal Cumhuriyet'te alınan önlemlere engel olmaz.

Madde 79

Komisyon nezdinde Üye Devletler hükümetleri tarafından seçilen uzmanlardan oluşan bir Danışma Komitesi kurulur.

Komisyon, Ekonomik ve Sosyal Komite'nin yetkileri saklı kalmak kaydıyla taşımacılıkla ilgili konularda gerekli gördüğü hallerde bu Komite'ye danışır.

Madde 80

1. Bu Başlık hükümleri, demiryolu, karayolu ve ülke içi su yoluyla yapılan taşımacılığa uygulanır.

2. Konsey, deniz ve havayolu taşımacılığı için uygun düzenlemelerin yapılıp yapılmayacağına, eğer gerekiyorsa hangi ölçüde ve yöntemle göre yapılacağına nitelikli çoğunlukla karar verebilir.

Madde 71'in usule ilişkin hükümleri uygulanır.

BAŞLIK VI REKABET, VERGİ VE MEVZUATIN YAKINLAŞTIRILMASINA DAİR ORTAK KURALLAR

KISIM I REKABET KURALLARI

KESİM I TEŞEBBÜSLERE UYGULANAN KURALLAR

Madde 81

1. Üye Devletler arasındaki ticareti etkileyebilecek ve Ortak Pazar içindeki rekabetin engellenmesi, sınırlandırılması ya da bozulması amacına veya etkisine sahip olan ve özellikle:

a) doğrudan ya da dolaylı olarak alış veya satış fiyatlarını ya da diğer ticaret koşullarını belirleyen;

b) üretimi, pazarları, teknik gelişmeyi ya da yatırımları sınırlayan veya kontrol eden;

- c) pazarları veya tedarik kaynaklarını paylaştıran;
- d) diğer ticari taraflar bakımından, eşdeğerdeki edimlere farklı koşullar uygulayarak, onları bu nedenle rekabette dezavantajlı duruma düşüren;
- e) sözleşmelerin yapılmasını, niteliği gereği ya da ticari teamüle göre bu tür sözleşmelerin konusuyla ilişkisi olmayan ek yükümlülüklerin diğer taraflarca kabul edilmesi şartına bağlayan, teşebbüsler arası tüm anlaşmalar, teşebbüs birliklerinin kararları ve uyumlu eylemler ortak pazarla bağdaşmadığı için yasaktır.

2. Bu Madde uyarınca yasaklanan anlaşma ya da kararlar hükümsüzdür.

3. Bununla beraber, ürünlerin üretim ya da dağıtımının iyileştirilmesine veya teknik ya da ekonomik gelişmenin hızlandırılmasına katkıda bulunan ve tüketicilerin de bundan adil bir pay alınmasını sağlayan;

- ▶ teşebbüsler arasındaki anlaşma ya da anlaşma gruplarına;
- ▶ teşebbüs birliklerinin karar veya karar gruplarına;
- ▶ uyumlu eylem veya uyumlu eylem gruplarına;

a) ilgili teşebbüslere, bu amaçlara ulaşılması için zorunlu olanlardan daha fazla sınırlama getirilmemesi;

b) bu teşebbüslere söz konusu ürünlerin önemli bir bölümü için rekabeti ortadan kaldırma olanağı verilmemesi kaydıyla, 1. paragraf hükümlerinin uygulanmamasına karar verebilir.

Madde 82

Bir ya da daha çok teşebbüsün, Ortak Pazar da veya onun önemli bölümündeki, hakim durumunu kötüye kullanması, Üye Devletler arasındaki ticaret bundan etkilendiği ölçüde Ortak Pazarla bağdaşmaz ve yasaktır.

Böyle bir kötüye kullanma özellikle;

- a) doğrudan ya da dolaylı olarak haksız alış veya satış fiyatları ya da adil olmayan diğer ticaret koşulları konulması;
- b) tüketicilerin zararına olarak, üretimin, pazarların ya da teknik gelişmenin sınırlandırılması;
- c) diğer ticari taraflarla eşdeğerdeki işlemlere farklı koşullar uygulanarak, onların bu nedenle rekabette dezavantajlı duruma düşürülmesi;
- d) sözleşmelerin yapılmasının, niteliği gereği ya da ticari teamüle göre bu sözleşmelerin konusuyla bağlantısı olmayan ek yükümlülüklerin taraflarca kabulü şartına bağlanması; şeklinde ortaya çıkabilir.

Madde 83

1. Bu Antlaşma'nın yürürlüğe girişinden itibaren üç yıl içinde, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, 81 ve 82. Maddeler'de yer alan ilkelerin uygulanması için gerekli tüzük veya yönergeleri nitelikli çoğunlukla kabul eder.

2. 1. paragrafta belirtilen tüzük ve yönergelerin amacı özellikle:

- a) 81. Madde'nin, 1. paragrafında ve 82. Madde'de belirtilen yasaklara uygulanmasını sağlamak üzere para cezaları ve süreli para cezaları belirlemek;

- b) bir yandan etkin bir denetim yapılmasının sağlanması, diğer yandan yönetimi olabildiğince basitleştirilmesinin gereği dikkate alınarak, 81. Madde'nin 3. paragrafının uygulanmasına ilişkin ayrıntılı kuralları belirlemek;
- c) gerektiğinde, 81 ve 82. Madde hükümlerinin uygulanma alanını, ekonominin çeşitli dallarına göre tanımlamak;
- d) bu paragrafta belirtilen hükümlerin uygulanmasında Komisyon'un ve Adalet Divanı'nın görevlerini tanımlamak;
- e) bu Kesmin hükümleri veya bu Madde'ye göre kabul edilen hükümlerle ulusal mevzuat arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Madde 84

83. Madde'ye göre kabul edilen hükümler yürürlüğe girinceye kadar, Üye Devletler'in yetkili organları, anlaşmalar, kararlar ve uyumlu eylemlerin kabul edilebilirliği ve Ortak Pazarda hakim durumun kötüye kullanılması konusunda kendi ülkelerinin hukuklarına ve 3. paragraf hükmü özellikle dikkate alınarak 81 Madde ve 82. Madde hükümlerine uygun olarak karar verirler.

Madde 85

1. 84. Madde saklı kalmak kaydıyla Komisyon, 81 ve 82. Maddeler'de belirlenen ilkelerin uygulanmasını gözetir. Komisyon, kendisine yardımcı olabilecek Üye Devletler'in yetkili organları ile işbirliği yaparak, bir Üye Devlet'in başvurusu üzerine ya da kendiliğinden sözü edilen ilkelerin ihlâli iddialarını soruşturur. Komisyon, herhangi bir ihlâli belirlerse, bu ihlâle son verecek uygun tedbirleri önerir.

2. İhlâle son verilmemişse Komisyon, bu tür ihlâli bir gerekçeli kararla tespit eder. Komisyon kararını yayımlayabilir ve durumunun düzeltilmesi için koşullarını ve ayrıntılarını kendisinin belirleyeceği gerekli önlemleri almaları için Üye Devletler'i yetkili kılabilir.

Madde 86

1. Kamu teşebbüsleri ve kendilerine özel haklar veya tekel hakları verilen teşekküllerle ilgili olarak Üye Devletler, bu Antlaşma'nın kurallarına, özellikle 12. ve 81'den 89'a kadar olan Maddeler'de öngörülenlere aykırı hiçbir önlem alamaz ve mevcut olanları da devam ettiremez.
2. Genel ekonomi yararına işleyen hizmetleri yönetmekle görevli ya da mali nitelikli tekel özelliğine sahip teşebbüsler, bu tür kurallar kendilerine verilen özel görevlerin yerine getirilmesine hukuken veya fiilen engellemediği ölçüde bu Antlaşma'nın kurallarına, özellikle rekabet kurallarına tabi tutulur. Ticaretin gelişimi Topluluğun yararına aykırı olabilecek ölçüde etkilenmemelidir.
3. Komisyon, bu Madde hükümlerinin uygulanmasını gözetir ve gerektiğinde Üye Devletler'e uygun yönergeler ya da kararlar yollar.

KESİM 2

DEVLETLERCE YAPILAN YARDIMLAR

Madde 87

1. Bu Antlaşma'da aksine hüküm bulunmadıkça, belirli teşebbüsleri ya da belirli ürünlerin üretimini kayıtarak rekabeti bozan veya bozma tehdidi yaratan ve bir Üye Devlet tarafından veya hangi şekilde olursa olsun Devlet kaynakları aracılığıyla yapılan yardımlar, Üye Devletler arasın-

daki ticareti etkilediği ölçüde Ortak Pazar ile bağdaşmaz.

2. Ortak Pazarla şunlar bağdaşır:

- a) ilgili ürünlerin kaynağına bağlı olarak bir ayırmacılık yapılmamak koşuluyla bireysel tüketicilere verilen sosyal nitelikteki yardımlar;
- b) doğal afetler ya da diğer olağanüstü olayların neden olduğu zararı karşılamak için yapılan yardımlar;
- c) Almanya'nın bölünmesinden etkilenen Federal Almanya Cumhuriyeti'nin belirli bölgelerinin ekonomisine, bölünmeden doğan ekonomik zararın giderilmesi için gerekli olduğu ölçüde yapılan yardımlar.

3. Şunlar Ortak Pazarla bağdaşır sayılabilir:

- a) yaşam düzeyi anormal derecede düşük olan ya da önemli bir işsizliğin hüküm sürdüğü bölgelerin ekonomik kalkınmasını desteklemeye yönelik yardımlar;
- b) Avrupa'nın ortak yararına olan önemli bir projenin gerçekleştirilmesini kolaylaştırmaya ya da bir Üye Devlet ekonomisindeki önemli bir bozukluğu gidermeye yönelik yardımlar;
- c) ticaret koşullarını ortak çıkarlara zarar verecek ölçüde olumsuz yönde etkilemedikçe, belirli faaliyetlerin ya da ekonomik bölgelerin kalkınmasını kolaylaştırmaya yönelik yardımlar;
- d) ortak çıkarlara zarar verecek ölçüde Topluluk'taki ticaret ve rekabet koşullarını olumsuz yönde etkilemediği sürece, kültürün ve kültürel değerlerin korunmasına yönelik yardımlar;

- e) Komisyon'un önerisi üzerine, nitelikli çoğunlukla hareket ederek Konsey kararıyla belirlenebilecek diğer yardım kategorileri.

Madde 88

- 1) Komisyon, Üye Devletler'le işbirliği halinde, bu Devletler'deki yardım sistemlerini sürekli olarak inceler. Komisyon, Üye Devletler'e Ortak Pazarın sürekli gelişimi ya da işleyişi için gereken uygun önlemleri önerir.
- 2) İlgilileri, kendi görüşlerini bildirmeye çağdıktan sonra Komisyon, bir Devlet ya da Devlet kaynakları aracılığıyla sağlanan bir yardımın 87. Madde hükümleri ışığında Ortak Pazar ile bağdaşmadığını veya bu yardımın kötüye kullanıldığını saptarsa, kendisinin belirleyeceği süre içinde ilgili Devlet'in bu yardımı kaldırmasına ya da değiştirmesine karar verir.

Söz konusu Devlet verilen süre içinde bu karara uymazsa, Komisyon ya da ilgili herhangi bir Devlet, 226 ve 227. Maddeler'e bir istisna olarak, doğrudan Adalet Divanı'na başvurabilir.

Bir Üye Devlet'in başvurusu üzerine Konsey, istisnai durumlar haklı kıldığı takdirde bir Devlet tarafından yapılan ya da yapılacak olan bir yardımın, 87. Madde hükümlerine veya 89. Madde'de öngörülen tüzüklere uymaksızın Ortak Pazar ile bağdaştığına, oybirliğiyle karar verebilir. Komisyon'un bu yardım ile ilgili olarak bu paragrafın birinci bendinde öngörülen süreci başlatması halinde, ilgili Üye Devlet'in Konsey'e yapacağı başvurusu, Konsey tutumunu belirleyinceye kadar söz konusu süreci bekletici etkiye sahiptir.

Bununla beraber, Konsey başvurudan itibaren üç ay içinde tutumunu belirlemezse, Komisyon bu konuda kendisi karar verir.

3) Komisyon, görüşlerini bildirebilmesi için yardımın yapılması ya da değiştirilmesi ile ilgili tasarılarından zamanında haberdar edilir. Komisyon bu tür bir tasarımın 87. Madde'ye göre Ortak Pazar ile bağdaşmadığı sonucuna varırsa, 2. paragrafta öngörülen süreci gecikmeksizin başlatır. İlgili Üye Devlet, bu süreç nihai bir kararla sonuçlanmadan önce tasarlanan önlemleri uygulamaya koyamaz.

Madde 89

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, nitelikli çoğunlukla, 87 ve 88. Maddeler'in uygulaması için gerekli bütün tüzükleri yapabilir ve özellikle 88. Madde'nin 3. paragrafının uygulamasına ilişkin koşulları ve bu süreçten muaf tutulan yardım türlerini belirleyebilir.

KISIM 2
VERGİ HÜKÜMLERİ**Madde 90**

Hiçbir Üye Devlet, diğer Üye Devletler'in ürünlerine, kendi benzer ürünlerine doğrudan ya da dolaylı olarak uyguladığından daha yüksek herhangi bir iç vergiyi, doğrudan veya dolaylı olarak koyamaz.

Ayrıca, hiçbir Üye Devlet diğer Üye Devletler'in ürünlerine, diğer ürünlere dolaylı koruma sağlayacak nitelikte herhangi bir iç vergi koyamaz.

Madde 91

Üye Devletler'den birinin ülkesine ihraç edilen ürünler, kendilerine doğrudan ya da dolaylı olarak içeride uygulanan vergilerden daha yüksek bir iç vergi iadesinden yararlanamaz.

Madde 92

Muamele vergileri, özel tüketim vergileri ve diğer dolaylı vergiler dışındaki vergilerle ilgili olarak, diğer Üye Devletler'e ihracatta indirim ya da vergi iadesi yapılabilmesi ve Üye Devletler'den yapılacak ithalata telafi edici vergi konulabilmesi, bu konuda tasarlanan tedbirlerin, ancak Komisyon'un önerisi üzerine, Konsey tarafından sınırlı bir süre için nitelikli çoğunlukla daha önceden onaylanmış olmaları halinde mümkündür.

Madde 93

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, oybirliğiyle muamele vergileri, özel tüketim vergileri ve diğer dolaylı vergiler ile ilgili mevzuatın uyumlaştırılmasına yönelik düzenlemeleri, bu uyumlaştırmanın 14. Madde'de öngörülen süre içinde iç pazarın kurulmasını ve işleyişini sağlaması için gerekli olduğu ölçüde yapar.

KISIM 3
MEVZUATIN YAKINLAŞTIRILMASI**Madde 94**

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, oybirliğiyle ortak pazarın kuruluşu ve işleyişini doğrudan etkileyebilecek Üye Devletler'in yasa, tüzük ve idari düzenlemelerini yakınlaştırmak için yönergeler çıkarır.

Madde 95

1. 94. Madde'ye istisna olarak ve bu Antlaşma'nın aksine hükümleri saklı kalmak kaydı ile, 14. Madde'de ifade edilen hedeflerin gerçekleştirilmesi için aşağıdaki hükümler uygulanır. Konsey, Ekonomik

ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra ve 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca, amacı iç pazarın kuruluş ve işleyişi olan, Üye Devletler'in yasa, tüzük ve idari düzenlemelerinin yakınlaştırılması ile ilgili önlemleri alır.

2. 1. paragraf, mali hükümler ile kişilerin serbest dolaşımına ve ücret karşılığı çalışanların hak ve yükümlülüklerine ilişkin hükümlere uygulanmaz.
3. Komisyon, 1. paragrafta öngörülen sağlık, güvenlik, çevrenin ve tüketicinin korunmasına ilişkin önerilerinde, özellikle bilimsel gerçeklere dayalı yeni gelişmeleri gözönünde bulundurarak, yüksek seviyeli bir korumayı esas alır. Kendi yetkileri dahilinde, Avrupa Parlamentosu ve Konsey de bu amacı gerçekleştirmeye çalışır.
4. Bir yakınlaştırma önleminin Komisyon veya Konsey tarafından kabul edilmesinden sonra, eğer bir Üye Devlet, Madde 30'da belirtilen temel zorunluluklara veya çevrenin ya da çalışma ortamının korunmasına ilişkin ulusal hükümlerini muhafaza etmeyi gerekli addediyorsa, bu hükümleri, bunların muhafaza edilmesinin dayanaklarıyla birlikte Komisyon'a bildirir.
5. Ayrıca, 4. paragraf hükmü saklı kalmak kaydıyla, bir yakınlaştırma önleminin Konsey veya Komisyon tarafından kabulünden sonra eğer bir Üye Devlet, yakınlaştırma önleminin kabul edilışinden sonra ortaya çıkan o Üye Devlet'e özgü bir sorunu ileri sürerek çevrenin veya çalışma ortamının korunmasına ilişkin yeni bir bilimsel delile dayalı ulusal hükümlerini yürürlüğe koymayı gerekli addediyorsa, öngördüğü bu hükümleri, bunları yürürlüğe koymasının dayanaklarıyla birlikte Komisyon'a bildirir.
6. Komisyon, 4 ve 5. paragraflarda belirtilen bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde, söz konusu ulusal hükümleri Üye Devletler arasındaki ticarete keyfi bir ayırmacılık veya gizli bir sınırlama aracı olup olmadığını veya iç pazarın işleyişine engel teşkil edip etmediğini doğruladıktan sonra onaylar veya reddeder.

Bu süre içinde Komisyon tarafından herhangi bir karar alınmaması halinde, 4 ve 5. paragraflarda belirtilen ulusal hükümlerin onaylandığı kabul edilir.

Sorunun karmaşık olması ve insan sağlığı için tehlike taşımaması halinde, Komisyon, ilgili Üye Devlet'e bu paragrafta belirtilen sürenin, altı aya kadar daha uzatılabileceğini bildirebilir.
7. 6. paragraf uyarınca, bir Üye Devlet bir uyumlaştırma önleminde sapma olarak, ulusal hükümleri muhafaza etmeye veya yürürlüğe koymaya yetkilendirildiği zaman, Komisyon, bu önleme bir uyarılama önerip önermemeyi gözden geçirir.
8. Bir Üye Devlet, daha önceki uyumlaştırma önlemlerine konu olan bir alanda kamu sağlığı hakkında özel bir sorunu ileri sürdüğünde, bu konuyu Konsey'e uygun önlemler önerip önermeyeceğini derhal ele alacak olan Komisyon'un dikkatine getirir.
9. 226 ve 227. Maddeler'de belirtilen usullere istisna olarak, Komisyon ve herhangi bir Üye Devlet, diğer bir Üye Devlet'in bu Madde'de düzenlenen yetkileri uygun olmayan şekilde kullandığı kanaatinde ise, konuyu doğrudan Adalet Divanı'na götürebilir.
10. Yukarıda belirtilen uyumlaştırma önlemleri, uygun durumlarda, Üye Devletler'e, Madde 30'da belirtilen bir veya daha fazla ekonomi ile ilgili olmayan gerekçe-

lerle, Topluluğun denetim mekanizmasına tabi olan geçici önlemleri alma yetkisi veren bir korunma hükmünü içerir.

Madde 96

Komisyon, Üye Devletler'in yasa, tüzük ve idari düzenlemeleri arasındaki bir farklılığın Ortak Pazarda rekabet koşullarını bozduğunu ve bu nedenle kaldırılması gereken bir sapmaya yol açtığını tespit ederse, ilgili Üye Devletler'le danışmalarda bulunur.

Danışma, söz konusu sapmayı giderecek bir anlaşmayla sonuçlanmazsa Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine nitelikli çoğunlukla gerekli yönergeleri çıkarır. Komisyon ve Konsey bu Antlaşma'da öngörülen diğer uygun önlemleri alabilir.

Madde 97

1. Bir yasa, tüzük veya idari düzenlemenin kabul edilmesi ya da değiştirilmesinin 96. Madde anlamında bir sapmaya yol açabileceği endişesi söz konusu olduğu takdirde, bu hükümleri uygulamak isteyen Üye Devlet Komisyon'a danışır. Üye Devletler'e danıştıktan sonra Komisyon, ilgili Devletler'e söz konusu sapmadan kaçınmak için uygun önlemleri tavsiye eder.
2. Ulusal hükümler belirlemek ya da değiştirmek isteyen bir Devlet, Komisyon'un kendisine yaptığı tavsiyeye uymazsa, diğer Üye Devletler'den 96. Madde'ye göre, bu sapmanın giderilmesi için kendi ulusal hükümlerini değiştirmeleri istenebilir. Komisyon'un tavsiyesine uymayan Üye Devlet, yalnızca kendisine zarar veren bir sapmaya yol açarsa, 96. Madde hükümleri uygulanmaz.

B A Ş L I K V I I
E K O N O M İ V E P A R A P O L İ T İ K A S I

K İ S İ M 1
E K O N O M İ P O L İ T İ K A S I

Madde 98

Üye Devletler, 2. Madde'de tanımlandığı şekliyle ve 99. Madde'nin 2. paragrafında yer verilen yönlendirici ilkeler bağlamında Topluluk hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak amacı ile ekonomi politikalarını yürütürler. Üye Devletler ve Topluluk, 4. Madde'de saptanan ilkelere uygun olarak ve rekabetin serbest olduğu, kaynakların etkin kullanımının desteklendiği açık pazar ekonomisi ilkesine uygun olarak hareket ederler.

Madde 99

1. Üye Devletler ekonomi politikalarını ortak çıkar sorunu olarak mütalaa ederler ve 98. Madde'ye uygun olarak Konsey nezdinde koordine ederler.
2. Konsey, Komisyon'un tavsiyesi üzerine, nitelikli çoğunlukla Üye Devletler'in ve Topluluğun ekonomi politikalarının yönlendirici ilkeleri için bir taslak oluşturur ve Avrupa Konseyi'ne bu konu hakkında rapor verir.

Avrupa Konseyi, Konsey'in raporunu esas alarak, Üye Devletler'in ve Topluluğun ekonomi politikalarının yönlendirici ilkeleri hakkında bir sonuca varır.

Bu sonuçtan hareketle Konsey, nitelikli çoğunlukla yönlendirici ilkeleri saptayan bir tavsiye kabul eder. Konsey, tavsiyesi hakkında Avrupa Parlamentosu'na bilgi verir.

3. Ekonomi politikalarının daha sıkı eşgüdümünü ve Üye Devletler'in ekonomik per-

formanslarının sürdürülebilir bütünleşmesini sağlamak amacıyla Konsey, Komisyon'un sunduğu raporlardan hareketle her bir Üye Devlet'teki ve Topluluk'taki ekonomik gelişme ile ekonomik politikaların 2. paragrafta belirtilen yönlendirici ilkeler ile uyumunu izler ve düzenli olarak genel değerlendirme yapar.

Bu çok taraflı gözetimin yapılabilmesi için, Üye Devletler ekonomi politikaları alanında aldıkları önemli tedbirler ile diğer bütün gerekli gördükleri bilgileri Komisyon'a sunarlar.

4. 3. paragraftaki usul çerçevesinde, bir Üye Devlet'in ekonomi politikalarının 2. paragrafta belirtilen yönlendirici ilkelerle uyumlu olmadığı ya da Ekonomik ve Parasal Birliğin iyi işleyişini tehlikeye düşürme riski taşıdığı tespit edilmesi halinde, Konsey, Komisyon'un tavsiyesi üzerine, nitelikli çoğunlukla ilgili Üye Devlet'e gerekli tavsiyelerde bulunabilir. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, nitelikli çoğunlukla bu tavsiyeleri kamuya açıklama kararı alabilir.

Konsey Başkanı ve Komisyon, çok taraflı gözetimin sonuçları hakkında Avrupa Parlamentosu'na rapor verirler. Konsey'in tavsiyelerini kamuya açıklaması halinde, Konsey Başkanı, Avrupa Parlamentosu'nun yetkili Komitesi önünde açıklama yapmaya davet edilebilir.

5. Konsey, 252. Madde'de belirtilen usul uyarınca, bu Madde'nin 3 ve 4. paragraflarında yer verilen çok taraflı denetim usulüne ilişkin ayrıntılı kurallar belirleyebilir.

Madde 100

1. Bu Antlaşma ile öngörülen diğer usuller saklı kalmak kaydıyla, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, oybirliğiyle, özel-

likle bazı ürünlerin tedarikinde ciddi güçlüklerin çıkması halinde, ekonomik duruma uygun önlemler kararlaştırabilir.

2. Bir Üye Devlet, kendi denetiminin dışında ortaya çıkan olağanüstü olayların yol açtığı güçlükler içindeyse veya önemli güçlüklerle karşı karşıya kalma konusunda ciddi tehdit altında ise, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, oybirliğiyle, bazı koşullar altında ilgili Üye Devlete Topluluk mali yardımının yapılmasına karar verebilir. Önemli güçlüklerin doğal afetlerden kaynaklanması halinde Konsey, nitelikli çoğunlukla karar verir. Konsey Başkanı alınan karardan Avrupa Parlamentosu'nu bilgilendirir.

Madde 101

1. Avrupa Merkez Bankası'nın (AMB) ve (bundan sonra "ulusal merkez bankaları" olarak adlandırılacak olan) Üye Devletler'in merkez bankalarının, Topluluk kurumları ya da organlarına, Üye Devletler'in merkezi idarelerine, bölgesel, mahalli ya da diğer kamu otoritelerine, kamu hukukuna tabi diğer organlara, veya kamu işletmelerine kredili hesap ya da herhangi bir türde kredi imkanı sağlama-ları ve AMB'nin ya da ulusal merkez bankalarının doğrudan yukarıda sayılanlardan borçlanma araçlarını satın almaları yasaktır.
2. 1. paragraf, merkez bankaları rezervlerinin kullanılması çerçevesinde, ulusal merkez bankaları ve AMB tarafından özel kredi kurumları gibi aynı muameleye tabi tutulacak kamu kredi kurumlarına uygulanmaz.

Madde 102

1. Topluluk kurumlarının ya da organlarının, Üye Devletler'in merkezi idarelerinin, bölgesel ya da mahalli otoritelerinin,

kamu hukukuna tabi diğer organlarının ya da diğer kamu işletmelerinin, mali kurumlara girişlerinde ayrıcalık tanıyan ihtiyat amaçlı olmayan bütün önlemler yasaktır.

2. Konsey, 1 Ocak 1994 tarihinden önce, 252. Madde'de yer verilen usul uyarınca, 1. paragrafta yer verilen yasaklamaları uygulamak amacı ile tanımlamaları belirler.

Madde 103

1. Belirli bir projenin birlikte uygulanmasına yönelik karşılıklı mali garantiler dışında, Topluluk, bir Üye Devlet'in merkezi idarelerinin, bölgesel ya da mahalli otoritelerinin, kamu hukukuna tabi diğer otoritelerinin ya da diğer kamu işletmelerinin taahhütlerini üstlenemeyeceği gibi bunlardan sorumlu da değildir. Belirli bir projenin birlikte uygulanmasına yönelik karşılıklı mali garantiler dışında, bir Üye Devlet diğer bir Üye Devlet'in merkezi idarelerinin, bölgesel ya da mahalli otoritelerinin, kamu hukukuna tabi diğer organlarının, ya da diğer kamu işletmelerinin taahhütlerini üstlenmeyeceği gibi bunlardan sorumlu da değildir.

2. Konsey, gerek duyulduğu takdirde, 252. Madde'de yer verilen usul uyarınca hareket ederek, 101. Madde'de ve bu Madde'de yer verilen yasaklamaların uygulanması amacıyla tanımlamaları belirleyebilir.

Madde 104

1. Üye Devletler aşırı kamu açıklarından kaçınırlar.
2. Komisyon, önemli hataları ortaya çıkarmak için Üye Devletler'in bütçe durumu ile kamu borç stoklarındaki gelişmeyi izler. Özellikle aşağıdaki iki kriter temelinde bütçe disiplinine uyulup uyulmadığını inceler:

- a) planlanan ya da fiili kamu açığının gayri safi yurtiçi hasılaya oranının bir referans değerinin:

- ▶ söz konusu oran önemli ve sürekli bir biçimde azalarak referans değerine yakın bir seviyeye gelmedikçe; ya da
- ▶ referans değerinin geçilmesi istisnâî ve geçici olmadıkça ve söz konusu oran, referans değerine yakın olmadıkça; geçiyorsa;

- b) kamu borcunun gayri safi yurtiçi hasılaya oranının bir referans değerini aşması, bu oran yeterince azalmadığı sürece ve referans değerine tatminkar bir ölçüde yaklaşmadan gerçekleşiyorsa.

Referans değerleri, bu Antlaşma'ya ekli olan aşırı kamu açığı prosedürüne ilişkin Protokol'de belirlenmiştir.

3. Eğer bir Üye Devlet bu kriterlerin her ikisinin ya da birinin gereklerini yerine getirmiyorsa, Komisyon bir rapor hazırlar. Komisyon'un raporu aynı zamanda kamu açığının kamu yatırımı harcamalarını aşmadığını da inceler ve Üye Devlet'in orta vadedeki ekonomik durumu ile bütçe durumu da dahil olmak üzere diğer bütün ilgili faktörleri de dikkate alır.

Komisyon, kriterlerde öngörülen koşullara uyulmuş olsa dahi, bir Üye Devlet'te aşırı kamu açığı riski olduğu düşüncesindeyse, bu durumda da bir rapor hazırlayabilir.

4. 114. Madde'de öngörülen Komite, Komisyon'un raporu hakkında görüş verir.
5. Eğer Komisyon bir Üye Devlet'te aşırı kamu açığı olduğu ya da bu tür bir açığın

ortaya çıkma riski bulunduğu kanaatindeyse, Konsey'e görüş sunar.

6. Konsey, Komisyon'un tavsiyesi üzerine, nitelikli çoğunlukla ve ilgili Üye Devlet'in sunmak isteyeceği gözlemlerini dikkate alarak, genel bir değerlendirme yaptıktan sonra aşırı bir kamu açığının olup olmadığına karar verir.
7. Konsey, 6. paragraf uyarınca aşırı bir kamu açığının olduğuna karar verirse, ilgili Üye Devlete belirli bir süre içinde bu duruma son vermesi için tavsiyelerde bulunur. 8. paragraf hükümleri saklı kalmak kaydı ile, bu tavsiyeler kamuya açıklanmaz.
8. Konsey, verilen süre içinde tavsiyelerine cevaben etkili hiçbir eylemde bulunmadığını tespit ederse, bu tavsiyeleri kamuya açıklayabilir.
9. Eğer bir Üye Devlet, Konsey tavsiyelerini uygulamaya koymamakta direnirse, Konsey, ilgili Üye Devlet'in, durumun düzeltilmesi için gerekli gördüğü açığın azaltılmasına yönelik önlemleri, belirli bir süre zarfında alması için karar alabilir.

Bu durumda Konsey, ilgili Üye Devlet'ten, belirli bir takvim dahilinde, bu Üye Devlet'in yapmakta olduğu düzeltme çabalarını inceleyebilmek için raporlar sunmasını isteyebilir.

10. 226 ve 227. Maddeler'de öngörülen dava açma hakları, bu Madde'nin 1'den 9'a kadar olan paragrafları çerçevesinde kullanılamaz.
11. Bir Üye Devlet 9. paragraf uyarınca alınan bir karara uymadığı sürece, Konsey, aşağıdaki önlemlerden bir ya da daha fazlasını uygulamayı ya da duruma göre bunları artırmayı kararlaştırabilir:

- ▶ ilgili Üye Devlet'ten, hisse ve tahvil çıkarmasından önce, Konsey tarafından belirlenecek ek bilgilerin yayınlanmasını istemek;
- ▶ Avrupa Yatırım Bankası'nı ilgili Üye Devlet'e karşı kredi politikasını gözden geçirmeye davet etmek;
- ▶ ilgili Üye Devlet'ten, Konsey aşırı kamu açığının düzeltilmediği görüşünü verene kadar belirli bir meblağı faizsiz olarak Topluluğa vermesini istemek;
- ▶ uygun miktarda para cezası uygulamak.

Konsey Başkanı alınan kararlar hakkında Avrupa Parlamentosu'na bilgi verir.

12. Konsey ilgili Üye Devlet'teki aşırı kamu açığının düzeltilmediğine kanaat getirdiği ölçüde, 6-9. ve 11. paragraflarda yer verilen kararlarını tamamen ya da kısmen kaldırır. Konsey'in daha önce tavsiyelerini kamuya ilan etmesi durumunda, 8. paragrafta yer verilen kararın kaldırılmasıyla birlikte, bu Üye Devlet'te aşırı kamu açığının artık var olmadığını da kamuya ilan eder.
13. Konsey, 7-9, 11 ve 12. paragraflardaki kararlarını alırken, Komisyon'un tavsiyesi üzerine, 205. Madde'nin 2. paragrafı uyarınca ağırlıklandırılan ve ilgili Üye Devleti temsil eden oylar hariç olmak üzere, üyelerinin üçte iki çoğunluğu ile hareket eder.
14. Bu Madde'de tanımlanan usulün uygulanmasına ilişkin ek düzenlemeler, bu Antlaşma'ya ekli, aşırı kamu açığı prosedürü hakkında Protokol'de belirlenmiştir.

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile AMB'ye danıştıktan sonra, oybirliğiyle söz konusu Protokolü değiştirecek uygun düzenlemeler yapar.

Bu paragrafın diğer hükümleri saklı kalmak kaydı ile, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, 1 Ocak 1994 tarihinden önce nitelikli çoğunlukla, söz konusu Protokol hükümlerinin uygulanmasına yönelik ayrıntılı kural ve tanımları saptar.

KISIM 2 PARA POLİTİKASI

Madde 105

1. AMBS'nin temel hedefi fiyat istikrarını sağlamaktır. Fiyat istikrarı hedefine halel gelmeksizin, AMBS, 2. Madde'de tanımlandığı gibi Topluluğun hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla Topluluğun genel ekonomik politikalarına destek verir. AMBS, kaynakların etkin kullanımını destekleyen, rekabetin serbest olduğu bir açık pazar ekonomisi ilkesine uygun olarak ve 4. Madde'de saptanan ilkelere uygun olarak hareket eder.
2. AMBS aracılığıyla yürütülecek temel görevler şunlardır:
 - ▶ Topluluğun para politikasını tanımlamak ve uygulamak;
 - ▶ 111. Madde'ye uygun olarak kambiyo işlemlerini yürütmek;
 - ▶ Üye Devletler'in resmi kambiyo rezervlerini tutmak ve yönetmek;

- ▶ ödeme sistemlerinin iyi işleyişini geliştirmek.

3. 2. paragrafın üçüncü bendi, Üye Devlet hükümetlerinin kambiyo rezervlerini tutmalarına ve yürütmelerine halel getirmeksizin uygulanır.

4. ▶ kendi yetkisine giren alanlarda önerilen bütün Topluluk tasarrufları hakkında;

- ▶ kendi yetkisine giren alanlarda bütün taslak yasama tasarrufları için ulusal otoritelerce, 107. Madde'nin 6. paragrafında öngörülen usule uygun olarak Konsey tarafından saptanacak sınırlar ve koşullar çerçevesinde; AMB'ye danışılır.

AMB, kendi yetkisine giren alanlarda uygun Topluluk kurumlarına ya da organlarına ya da ulusal otoritelere görüş sunabilir.

5. AMBS, yetkili ulusal otoritelerin kredi kurumlarının ihtiyati denetimleri ve mali sistemin istikrarı ile ilgili olarak sürdürdükleri politikaların iyi işleyişine katkıda bulunur.

6. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, AMB'ye danıştıktan ve Avrupa Parlamentosu'nun uygun görüşünü aldıktan sonra oybirliğiyle kredi kurumlarının ve sigorta şirketleri haricinde kalan diğer mali kurumların ihtiyati denetimine ilişkin politikalarla ilgili belirli görevleri AMB'ye devredebilir.

Madde 106

1. AMB, Topluluk dahilinde kağıt para basımına izin verme konusunda tek yetkilidir. AMB ve Ulusal Merkez Bankaları bu tür

paraları basabilirler. Sadece AMB ve Ulusal Merkez Bankaları tarafından basılan kağıt paralar Topluluk dahilinde yasal olarak geçerli paradır.

2. Üye Devletler, emisyon hacmi AMB'nin iznine tabi olmak kaydı ile bozuk para basabilir. Konsey, 252. Madde'de yer verilen usul uyarınca ve AMB'ye danıştıktan sonra, dolaşımda olacak olan bütün bozuk paraların, bunların Topluluk dahilinde iyi şekilde dolaşımını sağlamak için gerekli olduğu ölçüde, birim değerlerini ve teknik özelliklerini uyumlaştırmak için önlemler alabilir.

Madde 107

1. AMBS, AMB ve Ulusal Merkez Bankaları'ndan oluşur.
2. AMB tüzel kişiliğe sahiptir.
3. AMBS, AMB'nin Governörler Konseyi ve Yönetim Kurulu'ndan oluşan karar alma organları tarafından yönetilir.
4. AMBS'in Statüsü bu Antlaşma'ya ekli bir protokolda belirlenmiştir.
5. AMBS Statüsü'nün 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1(a) ve 36. Maddeleri, Konsey tarafından, ya AMB'nin tavsiyesi üzerine ve Komisyon'a danıştıktan sonra nitelikli çoğunlukla ya da, Komisyon'un önerisi üzerine ve AMB'ye danıştıktan sonra oybirliğiyle değiştirilebilir. Her iki durumda da Avrupa Parlamentosu'nun uygun görüşü gereklidir.
6. Konsey, ya Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile AMB'ye danıştıktan sonra ya da AMB'nin tavsiyesi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile Komisyon'a danıştıktan sonra, nitelikli çoğunlukla AMBS Statüsü'nün 4, 5.4, 19.2,

20, 28.1, 29.2, 30.4 ve 34.3. Maddeleri'nde yer alan düzenlemeleri yapabilir.

Madde 108

Bu Antlaşma ve AMBS Statüsü'nün tanıdığı yetkilerin kullanımında ve görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinde, AMB, Ulusal Merkez Bankaları, ya da bunların karar organlarının herhangi bir üyesi, Topluluk kurumları ya da organları veya Üye Devlet hükümetleri ya da herhangi bir kuruluştan talimat isteyemez ve alamaz. Topluluk kurumları ve organları ile Üye Devlet hükümetleri bu ilkeye saygı göstermeyi ve görevlerinin yerine getirilmesinde AMB'nin ya da Ulusal Merkez Bankaları'nın karar organları üyelerini etkileme yoluna gitmemeyi taahhüt ederler.

Madde 109

Her Üye Devlet, kendi Ulusal Merkez Bankası'nın statüleri de dahil olmak üzere, ulusal mevzuatının, en geç AMBS'nin gerçekleştirildiği tarihte AMBS Statüsü ve bu Antlaşma ile uyumlu olmasını sağlar.

Madde 110

1. AMBS'ye verilen görevlerin yerine getirilebilmesi için, AMB, bu Antlaşma uyarınca ve AMBS Statüsü'nde saptanan koşullar çerçevesinde:
 - ▶ AMBS Statüsü'nün 3.1. Maddesi'nin 1. bendinde, 19.1, 22 ve 25.2. Maddeleri'nde tanımlanan görevlerin yerine getirilmesi için gerektiği ölçüde ve bu Antlaşma'nın 107. Maddesi'nin 6. paragrafında yer verilen Konsey tasarruflarıyla belirlenecek hallerde tüzük çıkarır;
 - ▶ bu Antlaşma ve AMBS Statüsü uyarınca AMBS'ye verilen görevlerin yürütülmesi için gerekli kararları alır;

► tavsiyelerde bulunur ve görüşler verir.

2. Tüzük genel kapsamlıdır. Bütün unsurları ile bağlayıcıdır ve bütün Üye Devletler'de doğrudan uygulanır.

Tavsiyeler ve görüşlerin bağlayıcılığı yoktur.

Karar, yönetildiği muhatapları için bütün unsurları ile bağlayıcıdır.

253-256. Maddeler AMB tarafından kabul edilen tüzüklere ve kararlara uygulanır.

AMB, kararlarını, tavsiyelerini ve görüşlerini yayınlamaya karar verebilir.

3. 107. Madde'nin 6. paragrafı uyarınca Konsey tarafından belirlenen sınırlar içinde ve koşullar çerçevesinde, AMB, tüzüklerine ve kararlarına saygı gösterilmemesi halinde, işletmeleri para ve itaatsizlik cezalarına çarptırabilir.

Madde 111

1. 300. Madde'ye istisna olarak, Konsey, AMB'nin ya da Komisyon'un tavsiyesi üzerine, fiyat istikrarı hedefi ile bağdaşan bir mutabakata varabilmek için AMB'ye danıştıktan sonra oybirliğiyle ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra 3. paragrafta yer verilen düzenlemeler için bu paragrafta belirtilen usule uygun olarak, üçüncü ülkelerin paralarıyla ECU arasında bir döviz kuru sistemi hakkında resmi anlaşmalar yapabilir. Konsey AMB'nin ya da Komisyon'un tavsiyesi üzerine ve fiyat istikrarı hedefi ile bağdaşan bir mutabakata varabilmek için AMB'ye danıştıktan sonra, nitelikli çoğunlukla, döviz kuru sistemi içinde ECU'nün merkez kurlarını kabul edebilir, değiştirebilir ya da son verebilir. Konsey Başkanı, ECU'nün mer-

kez kurlarının kabulü, değişikliği ya da bunların sona erdirilmesi konusunda Avrupa Parlamentosu'na bilgi verir.

2. 1. paragraf anlamında bir ya da birden çok üçüncü ülke parasına karşı bir döviz kuru sistemi bulunmaması durumunda, Konsey ya Komisyon'un tavsiyesi üzerine ve AMB'ye danıştıktan sonra, ya da AMB'nin tavsiyesi üzerine, nitelikli çoğunlukla, bu paralara karşı döviz kuru politikasının genel yönelimlerini belirleyebilir. Bu genel yönelimler AMBS'nin fiyat istikrarının sürdürülmesi olan ana hedefini etkilemez.

3. 300. Madde'ye istisna olarak, para ya da döviz kuru rejimi ile ilgili sorunlarla ilgili olarak yapılacak anlaşmaların Topluluk ile bir ya da birden çok Devlet ya da uluslararası örgütler arasında müzakere konusunu oluşturması gerektiğinde, Konsey, Komisyon'un tavsiyesi üzerine ve AMB'ye danıştıktan sonra, nitelikli çoğunlukla, bu anlaşmaların müzakere edilmeleri ve sonuçlandırılmaları ile ilgili düzenlemelere karar verir. Bu düzenlemeler Topluluğun tek bir tutum almasını sağlamalıdır. Komisyon müzakerelere tamamen ortak edilir.

Bu paragraf uyarınca yapılan anlaşmalar, Topluluk kurumları, AMB ve Üye Devletleri bağlar.

4. 1. paragraf hükmü saklı kalmak kaydı ile, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve AMB'ye danıştıktan sonra, Topluluğun ekonomik ve parasal birlik için özel önem taşıyan sorunlarla ilgili olarak uluslararası seviyede alacağı tutumu nitelikli çoğunlukla ve 99. ve 105. Maddeler'de öngörülen yetkilerin dağılımına uygun biçimde, temsili konusunu oybirliğiyle kararlaştırır.

5. Ekonomik ve Parasal Birlik alanında Topluluk yetkilerine ve anlaşmalarına halel

gelmeksizin, Üye Devletler uluslararası düzeyde müzakereler ve uluslararası anlaşmalar yapabilirler.

KISIM 3 **KURUMSAL HÜKÜMLER**

Madde 112

1. AMB'nin Governörler Konseyi, AMB Yönetim Kurulu üyelerinden ve Ulusal Merkez Bankaları'nın Governörlerinden oluşur.
2. a) Yönetim Kurulu bir Başkan, bir Başkan Yardımcısı ve diğer dört üyeden oluşur.
- b) Başkan, Başkan Yardımcısı ve Yönetim Kurulu'nun diğer üyeleri, para ya da bankacılık alanında mesleki yetkinlikleri ve deneyimleri tanınmış olan kişiler arasından Konsey'in tavsiyesi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile AMB Governörler Konseyi'ne danıştıktan sonra, Devlet ya da Hükümet Başkanları seviyesinde Üye Devlet hükümetlerinin ortak onayı ile atanırlar.

Görev süreleri sekiz yıl olup, yenilenemez.

Sadece Üye Devletler'in vatandaşları Yönetim Kurulu üyesi olabilir.

Madde 113

1. Konsey Başkanı ve Komisyon'un bir üyesi, oy hakkı olmaksızın AMB Governörler Konseyi toplantılarına katılabilirler.

Konsey Başkanı, müzakere edilmek üzere AMB Governörler Konseyi'ne önerge sunabilir.
2. AMB Başkanı, Konsey'in AMBS'nin hedefleri ve görevleri ile ilgili sorunlar hakkın-

da karar vereceği toplantılara katılmaya davet edilir.

3. AMB, AMBS'nin faaliyetleri ile bir önceki yıl ile içinde bulunulan yılın para politikası hakkında yıllık bir raporu Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e, Komisyon'a ve Avrupa Konseyi'ne sunar. AMB Başkanı, bu raporu Konsey'e ve rapor hakkında genel görüşme açılmasına karar verebilecek olan Avrupa Parlamentosu'na takdim eder.

AMB Başkanı ve Yönetim Kurulu'nun diğer üyeleri, Avrupa Parlamentosu'nun talebi üzerine ya da kendi inisiyatifleri ile Avrupa Parlamentosu'nun yetkili komiteleri tarafından dinlenebilirler.

Madde 114

1. Üye Devletler'in iç pazarın tam olarak işleyişi için gerekli olan politikalarının eşgüdümünün artırılması için, istişari nitelikte bir Para Komitesi kurulmuştur.

Komite'nin görevleri şunlardır:

- ▶ Üye Devletler'in ve Topluluğun parasal ve mali durumları ile Üye Devletler'in genel ödemeler sistemini izlemek ve düzenli olarak Konsey ile Komisyon'a bu konuda rapor vermek;
- ▶ Konsey'in ya da Komisyon'un talebi üzerine veya kendi inisiyatifi ile bu kurumlara görüş sunmak;
- ▶ 207. Madde'ye halel gelmeksizin, 59, 60, 99(2), (3), (4) ve (5), 100, 102, 103, 104, 116 (2), 117(6), 119, 120, 121(2), 122 (1). Maddeler'de yer verilen Konsey çalışmalarının hazırlanmasına katkıda bulunmak;
- ▶ yılda en az bir kez bu Antlaşma'nın uygulanmasından ve Konsey tarafın-

dan alınan önlemlerden kaynaklanan sermaye hareketlerinin ve ödemelerin serbestleştirilmesi konularındaki durumu incelemek; bu inceleme sermaye hareketleri ve ödemeler ile ilgili bütün önlemleri kapsar; Komite bu incelemenin sonuçları hakkında Komisyon'a ve Konsey'e rapor sunar.

Üye Devletler ve Komisyon, Para Komitesi'ne ikişer üye tayin ederler.

2. Üçüncü aşamanın başlaması ile birlikte, Ekonomik ve Mali Komite kurulur. 1. paragrafta öngörülen Para Komitesi fesh edilir.

Ekonomik ve Mali Komite'nin görevleri şunlardır:

- ▶ Konsey'in ya da Komisyon'un talebi üzerine veya kendi inisiyatifi ile, bu kurumlara görüş sunmak;
- ▶ Üye Devletler'in ve Topluluğun ekonomik ve mali durumlarını izlemek ve Konsey ile Komisyon'a, özellikle üçüncü ülkeler ve uluslararası kurumlarla mali ilişkileri hakkında düzenli olarak rapor vermek;
- ▶ 207. Madde'ye hâlel gelmeksizin, 59, 60, 99. Madde'nin (2), (3), (4) ve (5), 100, 102, 103, 104, 105(6), 106(2), 107(5), (6), 111, 119, 120(2) ve (3), 122(2) ve 123 (4), (5). Maddeler'de yer verilen Konsey çalışmalarının hazırlanmasına katkıda bulunmak ve Konsey tarafından kendisine verilen diğer istişari ve hazırlık nitelikli görevleri yerine getirmek;

- ▶ yılda en az bir kez, Antlaşma'nın uygulanmasından ve Konsey tarafından alınan önlemlerden kaynaklanan sermaye hareketleri ve ödemelerin serbestleştirilmesi konularındaki durumu incelemek; bu inceleme sermaye hareketleri ve ödemeler ile ilgili bütün önlemleri kapsar; Komite bu incelemenin sonuçları hakkında Komisyon'a ve Konsey'e rapor sunar.

Üye Devletler, Komisyon ve AMB, Komite'ye en fazla ikişer üye tayin ederler.

3. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, AMB'ye ve bu Madde'de belirtilen Ekonomik ve Mali Komite'ye danıştıktan sonra Ekonomik ve Mali Komitesi'nin oluşumu ile ilgili ayrıntılı hükümleri nitelikli çoğunlukla belirler. Konsey Başkanı, bu kararlar ile ilgili olarak Avrupa Parlamentosu'na bilgi verir.
4. 2. paragrafta belirlenen görevlerin haricinde ve Üye Devletler'in 122 ve 123. Maddeleri anlamında bir istisnadan yararlanmaları halinde ve yararlandıkları sürece, Komite bu Üye Devletler'in parasal ve mali durumları ile genel ödemeler rejimini izler ve bu konu Konsey ve Komisyon'a düzenli olarak rapor verir.

Madde 115

99. Madde'nin 4. paragrafının, 104. Madde'nin 14. paragrafı haricindeki bölümünün, 111, 121, 122 ve 123. Madde'nin (4) ve 5. paragraflarının uygulama alanı ile ilgili sorunlar hakkında, Konsey ya da bir Üye Devlet, Komisyon'dan, durumuna göre bir tavsiye ya da öneri sunmasını talep edebilir. Komisyon bu talebi inceler ve vardığı sonuçları gecikmeksizin Konsey'e sunar.

KISIM 4 **GEÇİCİ HÜKÜMLER**

Madde 116

1. Ekonomik ve parasal birliğin gerçekleşmesinin ikinci aşaması 1 Ocak 1994 tarihinde başlar.
 2. Bu tarihten önce:
 - a) her Üye Devlet:
 - ▶ gerekli olduğu hallerde 56. Madde, 101. Madde ve 102. Madde'nin (1). paragrafında öngörülen yasaklamalara uymak için gerekli önlemleri alır;
 - ▶ gerektiğinde, bu paragrafın (b) bendinde öngörülen değerlendirmenin yapılabilmesine olanak tanımak için, özellikle fiyat istikrarı ve sağlıklı kamu finansmanı açısından ekonomik ve parasal birliğin gerçekleşmesi için gerekli olan sürekli bütünleşmeyi sağlamaya yönelik çok yılı kapsayan programlar kabul eder;
 - b) Konsey, Komisyon'un vereceği bir rapordan hareketle, özellikle fiyat istikrarı ve sağlıklı kamu finansmanı açısından ekonomik ve parasal bütünleşme alanında ve iç pazar ile ilgili Topluluk mevzuatının uygulanmasında kaydedilen gelişmeleri değerlendirir.
 3. 101. Madde, 102 (1.) Madde, 103 (1). Madde ile 104. Madde'nin (1), (9), (11) ve (14). paragrafları haricinde kalan kısmı, ikinci aşamanın başlaması ile birlikte uygulanır.
- 100(2). Madde, 104 (1), (9). ve (11). Madde, 105, 106, 108, 111, 112 ve 113. Madde-

ler ile 114(2). ve (4). Maddeler, üçüncü aşamanın başlaması ile birlikte uygulanır.

4. İkinci aşamada Üye Devletler aşırı kamu açıklarından kaçınmaya gayret gösterirler.
5. İkinci aşama süresince, her Üye Devlet, uygun olduğu takdirde merkez bankasını bağımsız duruma getirecek olan süreci, 109. Madde uyarınca başlatır.

Madde 117

1. İkinci aşamanın başlaması ile birlikte (bundan sonra "APE" olarak adlandırılacak) bir Avrupa Para Enstitüsü kurulur ve göreve başlar; APE tüzel kişiliğe sahiptir ve bir Başkan ile içlerinden bir tanesinin Başkan Yardımcısı olduğu ulusal merkez bankaları Governörleri'nden oluşan bir Konsey tarafından yönetilir.

Başkan, APE Konseyi'nin tavsiyesi üzerine, Avrupa Parlamentosu ile Konsey'e danıştıktan sonra, Devlet ya da Hükümet Başkanları seviyesinde Üye Devlet hükümetlerinin ortak onayı ile atanır. Başkan, para ya da bankacılık alanında mesleki yetkinlikleri ve deneyimleri tanıyan şahıslar arasından seçilir. Sadece Üye Devlet vatandaşları APE Başkanı olabilir. APE Konseyi bir Başkan Yardımcısı tayin eder.

APE Statüsü bu Antlaşma'ya ekli bir Protokol'de belirlenmiştir.

2. APE:

- ▶ ulusal merkez bankaları arasındaki işbirliğini güçlendirir;
- ▶ fiyat istikrarını sağlamak üzere Üye Devletler'in para politikalarının eşgüdümünü güçlendirir;

- ▶ Avrupa Para Sistemi'nin işleyişini izler;
- ▶ ulusal merkez bankalarının yetkilerine giren ve finans kurumları ile piyasalarının istikrarını etkileyen sorunlar hakkında istişarelerde bulunur;
- ▶ fesh edilen Avrupa Parasal İşbirliği Fonu tarafından bugüne kadar yerine getirilen işlevleri üstlenir; fesih yöntemleri APE Statüsü'nde tespit edilmiştir;

ECU'nün kullanımını kolaylaştırır ve ECU takas (kliring) sisteminin iyi işleyişini de içerecek biçimde, gelişimini denetler.

3. Üçüncü aşamanın hazırlanması amacı ile, APE:

- ▶ üçüncü aşamada tek para politikasının uygulanması için gerekli enstrümanları ve usulleri hazırlar;
- ▶ gerekli olduğu hallerde, kendi yetki alanına giren alanlarda istatistiklerin oluşturulması, derlenmesi ve dağıtımını ile ilgili kural ve uygulamaların uyumlaştırılmasını artırır;
- ▶ AMBS çerçevesinde Ulusal Merkez Bankaları tarafından üstlenilecek işlemlerle ilgili kuralları oluşturur;
- ▶ sınır ötesi ödemelerin etkinliğini artırır;
- ▶ ECU cinsinden kağıt paraların teknik olarak hazırlanışını denetler.

En geç 31 Aralık 1996 tarihinde, APE, AMBS'nin üçüncü aşamadaki görevlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyacağı düzenleyici, örgütsel ve lojistik çerçeveyi belirler. Bu çerçeve, kurulduğu tarihte, AMB'nin kararına sunulur.

4. APE, Konseyini oluşturan üyelerin üçte iki çoğunluğu ile:

- ▶ para politikası ve döviz kuru politikası ile her Üye Devlet'te bunlarla ilgili olarak alınan önlemlerin genel yönelimleri hakkında görüş ya da tavsiyeler oluşturabilir;
- ▶ özellikle Avrupa Para Sisteminin işleyişini başta olmak üzere, Topluluğun iç ya da dış parasal durumunu etkileyebilecek politikalar konusunda hükümetlere ve Konsey'e görüş ya da tavsiyeler sunabilir;
- ▶ parasal politikalarının işleyişinde Üye Devletler'in para konusundaki otoritelerine tavsiyelerde bulunabilir.

5. APE, oybirliğiyle tavsiyelerini ve görüşlerini kamuya açıklama kararı verebilir.

6. APE'ye kendi yetki alanına giren konularda önerilen bütün Topluluk tasarrufları için Konsey tarafından danışılır.

Konsey tarafından, nitelikli çoğunlukla, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile APE'ye danıştıktan sonra saptanan sınırlar dahilinde ve koşullar altında, APE'ye, kendi yetki alanına giren bütün taslak hukuki düzenlemeler hakkında Üye Devlet yetkilileri tarafından danışılır.

7. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile APE'ye danıştıktan sonra oybirliğiyle, APE'ye üçüncü aşamanın hazırlanmasına yönelik başka görevler de verebilir.

8. Bu Antlaşma'nın AMB'ye istişari bir rol verdiği durumlarda, AMB'nin kurulmasından önce AMB'ye yapılan atıflar APE'ye yapılmış sayılır.

9. İkinci aşama süresince, 230, 232, 233, 234, 237 ve 288. Maddeler'de yer alan "AMB" terimi, APE'ye atıf olarak kabul edilir.

Madde 118

ECU sepetinin para bileşimi değişmez.

Üçüncü aşamanın başlaması ile birlikte, ECU'nun değeri 123(4). Madde uyarınca geriye dönülemez biçimde saptanacaktır.

Madde 119

1. Bir Üye Devlet'in ödemeler dengesinde gerek ödemeler dengesindeki genel bir istikrarsızlıktan, gerek elindeki dövizlerin cinsinden kaynaklanan güçlükler içinde bulunması ya da önemli güçlüklerle karşılaşması konusunda ciddi tehdit altında bulunması ve bu güçlüklerin özellikle ortak pazarın işleyişini ya da ortak ticaret politikasının kademeli olarak gerçekleşmesini tehlikeye düşürebilir olması halinde, Komisyon gecikmeksizin bu Devlet'in durumunu ve bu Devlet'in elinde bulundurduğu bütün imkanları kullanarak, bu Antlaşma hükümleri uyarınca izlemiş olduğu ya da izleyebileceği hareket tarzını inceler. Komisyon, ilgili Devlet tarafından uygulanmasını önerdiği önlemleri belirtir.

Eğer bir Üye Devlet'in hareket tarzı ve Komisyon tarafından telkin edilen önlemler, karşılaşılan güçlükleri ya da güçlük tehditlerini gidermek için yeterli görülüyorsa, Komisyon, 114. Madde'de belirtilen Komite'ye danıştıktan sonra, Konsey'e, birlikte yardım etmeyi ve uygun yöntemler önerir.

Komisyon, Konsey'i bu durum ve gelişmeler hakkında düzenli olarak bilgilendirir.

2. Konsey, birlikte yardımı nitelikli çoğunlukla kabul eder; Konsey bu yardımın koşullarını ve yöntemlerini saptayarak yönergeler ya da kararlar çıkarır. Birlikte yardım özellikle şu şekillerden birisini alabilir:

- Üye Devletler'in başvurma hakkına sahip oldukları diğer uluslararası örgütler nezdinde uyumlu davranış;
- güçlükte olan Devlet, üçüncü ülkelere karşı miktar kısıtlamalarını sürdürüyorsa ya da yeniden tesis ettiyse ticaret sapmalarını engelleyecek gerekli önlemler;
- anlaşmalarına bağlı olarak, diğer Üye Devletler'den sınırlı kredi sağlanması.

3. Eğer Komisyon tarafından önerilen birlikte yardım Konsey tarafından kabul edilmez ise ya da kabul edilen birlikte yardım ve alınan önlemler yetersiz kalırsa, Komisyon koşul ve yöntemlerini kendisinin belirleyeceği koruma önlemlerini güçlükte olan Üye Devlet'in almasına izin verir.

Bu izin, Konsey tarafından, nitelikli çoğunlukla kaldırılabilir ve koşul ve yöntemleri değiştirilebilir.

4. 122(6). Madde saklı kalmak kaydı ile bu Madde üçüncü aşamanın başlamasıyla birlikte uygulanmaz.

Madde 120

1. Ödemeler dengesinde ani bir krizin ortaya çıkması halinde ve 119(2). Madde uyarınca bir kararın hemen alınmaması durumunda, ilgili Üye Devlet, ihtiyati olarak gerekli koruma önlemlerini alabilir.

Bu önlemler, ortak pazarın işleyişine asgari ölçüde zarar vermeli ve ani olarak or-

taya çıkan güçlükleri düzeltmek için kesinlikle gerekli olan kapsamın dışına çıkmamalıdır.

2. Komisyon ve diğer Üye Devletler, bu koruma önlemlerinden en geç yürürlüğe girdikleri anda bilgilendirilirler. Komisyon, Konsey'e 119. Madde'ye uygun olarak birlikte yardım yapılmasını önerebilir.
3. Komisyon'un görüşü üzerine ve 114. Madde'de yer verilen Komite'ye danıştıktan sonra Konsey, nitelikli çoğunlukla ilgili Üye Devlet'in yukarıda yer verilen koruma önlemlerini değiştirmesine, askıya almasına ya da kaldırmasına karar verebilir.
4. 122(6). Madde saklı kalmak kaydı ile, bu Madde üçüncü aşamanın başlanmasıyla birlikte uygulanmaz.

Madde 121

1. Komisyon ve APE, Ekonomik ve Parasal Birliğin gerçekleştirilmesine yönelik yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde Üye Devletler tarafından kaydedilen ilerlemeler hakkında Konsey'e rapor verirler. Bu raporlar ulusal merkez bankalarının statüleri de dahil olmak üzere, özellikle her Üye Devlet'in mevzuatının, bu Antlaşma'nın 108 ve 109. Maddeleri'yle ve AMBS Statüsü'yle uyumlu olup olmadığını içerir. Raporlar aynı zamanda Üye Devletler'in aşağıdaki kriterleri hangi ölçüde sağladıklarını dikkate alarak, yüksek seviyeli sürekli bir uyumun gerçekleşip gerçekleşmediğini inceler:
 - ▶ fiyat istikrarının yüksek düzeyde gerçekleşmesi; bu, fiyat istikrarı anlamında en iyi performansa sahip en çok üç Üye Devlet'in enflasyon oranına yakınlıkla ortaya çıkacaktır;

- ▶ kamu finansmanı durumunun sürdürülebilirliği; bu, 104(6). Madde anlamında bir kamu açığı olmayan bütçenin gerçekleşmesiyle ortaya çıkacaktır;
- ▶ en az iki yıl boyunca bir Üye Devlet parasının, bir diğer Üye Devlet parası karşısında devalüe edilmeksizin Avrupa Para Sistemi'nin kur mekanizmasında öngörülen normal dalgalanma marjlarına uyması;
- ▶ Üye Devlet tarafından sağlanan uyumun sürekliliği ve uzun vadeli faiz hadleri seviyesine yansıtacak şekilde Avrupa Para Sistemi kur mekanizmasına katılımı.

Bu paragrafta yer verilen dört kriter ve uyulması gereken ilgili süreler, bu Antlaşma'nın ekinde yer verilen bir Protokol'de ayrıntılandırılmıştır. Komisyon'un ve APE'nin hazırlayacağı raporlar, aynı zamanda ECU'nün gelişimini, piyasaların entegrasyonunun sonuçlarını, cari ödemeler dengesi durumunu ve gelişimini ve birim ücret maliyetleri ile diğer fiyat göstergelerinin incelenmesini de içerir.

2. Bu raporlardan hareketle Konsey, Komisyon'un tavsiyesi üzerine, nitelikli çoğunlukla karar vererek:
 - ▶ her bir Üye Devlet'in tek parayı uygulamak için gerekli koşulları yerine getirip getirmediğini;
 - ▶ Üye Devletler'in çoğunluğunun tek parayı uygulamak için gerekli koşulları yerine getirip getirmediğini; değerlendirir ve vardığı sonuçları tavsiyeler halinde Devlet ve Hükümet Başkanları seviyesinde toplanan Konsey'e iletir. Avrupa Parlamentosu'na danışılır ve görüşü, Devlet ve Hükümet Başkanları seviyesinde toplanan Konsey'e iletilir.

3. 1. paragrafta yer verilen raporlar ile 2. paragrafta belirtilen Avrupa Parlamentosu görüşünü gereğince dikkate alan, Devlet ve Hükümet Başkanları seviyesinde toplanan Konsey, nitelikli çoğunlukla en geç 31 Aralık 1996 tarihinde:

- ▶ 2. paragrafta yer verilen Konsey tavsiyelerinden hareketle, Üye Devletler'in çoğunluğunun tek parayı uygulamak için gerekli koşulları yerine getirip getirmediğine karar verir;
- ▶ Topluluğun üçüncü aşamaya girmesinin uygun olup olmadığına karar verir; ve kararın olumlu olması halinde,
- ▶ üçüncü aşamanın yürürlüğe giriş tarihini belirler.

4. Eğer 1997 yılının sonuna kadar üçüncü aşamanın başlangıç tarihi saptanmamış ise, üçüncü aşama 1 Ocak 1999 tarihinde başlar. 1 Temmuz 1998 tarihinden önce Devlet ve Hükümet Başkanları seviyesinde toplanan Konsey, 2. paragrafın 2. bendi hariç olmak üzere, 1 ve 2. paragraflardaki usulleri tekrarladıktan sonra, 1. paragrafta yer verilen raporları ve Avrupa Parlamentosu'nun görüşünü dikkate alarak, nitelikli çoğunlukla ve 2. paragrafta yer verilen Konsey tavsiyelerinden hareketle, hangi Üye Devlet'in tek parayı uygulamak için gerekli koşulları yerine getirdiğine karar verir.

Madde 122

1. 121(3). Madde uyarınca, tarih belirlemek üzere bir karar alınması durumunda Konsey, 121(2). Madde'de öngörülen tavsiyelerden hareketle, Komisyon'un tavsiyesi üzerine, nitelikli çoğunlukla, bu Madde'nin 3. paragrafında belirtilen istisnanın tanınacağı Üye Devletler'in olup olmadığına karar verir; kararın olumlu olması halinde, bu Üye Devletler'in han-

gileri olduğunu belirler. Bu Üye Devletler, bundan sonra "istisna tanınan Üye Devletler" olarak adlandırılacaklardır.

Eğer Konsey, 121(4). Madde uyarınca, hangi Üye Devletler'in tek parayı uygulamak için gerekli koşulları yerine getirdiğini teyit etmiş ise, söz konusu koşulları yerine getirmeyen Üye Devletler'e, bu Madde'nin 3. paragrafında tanımlandığı şekliyle istisna tanınır. Bu Üye Devletler, bundan sonra "istisna tanınan Üye Devletler" olarak adlandırılacaklardır.

2. En az iki yılda bir kez ya da istisna tanınan Üye Devlet'in talebi üzerine, Komisyon ve AMB, 121(1). Madde'de öngörülen usul uyarınca Konsey'e rapor sunar. Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan ve Devlet ve Hükümet Başkanları seviyesinde toplanan Konsey nezdinde tartışıldıktan sonra, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, nitelikli çoğunlukla istisna tanınan hangi Üye Devletler'in, 121(1). Madde uyarınca tespit edilen kriterlerden hareketle gerekli koşulları tamamladıklarına karar verir ve ilgili Üye Devletler'e tanınan istisnalara son verir.

3. 1. paragrafta belirtilen istisna, şu Maddeler'in ilgili Üye Devlet'e uygulanmayacağı anlamına gelir: 104. Madde'nin 9 ve 11. paragrafları, 105. Madde'nin (1), (2), (3) ve (5). paragrafları, 106, 110 ve 111. Maddeler ve 112. Madde'nin (2). paragrafının (b) bendi. İlgili Üye Devlet'in ve Ulusal Merkez Bankası'nın AMBS çerçevesindeki hak ve yükümlülüklerin dışında kalması konusu AMBS Statüsü'nün IX. Kısımında düzenlenmiştir.

4. 105. Madde'nin (1), (2) ve (3). paragrafları, 106, 110 ve 111. Maddeler ile 112. Madde'nin 2. paragrafının (b) bendindeki, "Üye Devletler" kavramından, "istisna tanınmayan Üye Devletler" anlaşılır.

5. İstisna tanınan Üye Devletler'in, 3. paragrafta yer verilen bu Antlaşma Maddelerinde belirtilen Konsey kararlarındaki oy hakları askıya alınır. Bu durumda, 205 ile 250(1). Maddeler'e istisna olarak, nitelikli çoğunluk kavramından, istisna tanınmayan Üye Devlet temsilcilerinin 205(2). Madde'ye göre ağırlıklandırılmış oylarının üçte iki çoğunluğu anlaşılır ve bu Üye Devletler'in oybirliği, oybirliği gerektiren tasarrufların yapılmasında aranır.
6. İstisna tanınan bir Üye Devlet'e 119 ve 120. Maddeler'in uygulanmasına devam edilir.

Madde 123

I. 121(3). Madde uyarınca üçüncü aşamanın başlama tarihini belirleyen kararın alınmasının hemen ardından ya da durum gerektirdiğinde 1 Temmuz 1998 tarihinden hemen sonra:

- ▶ Konsey 107(6). Madde'de belirtilen hükümleri kabul eder;
- ▶ istisna tanınmayan Üye Devlet hükümetleri, AMBS Statüsü'nün 50. Maddesinde tanımlanan usul uyarınca, AMB Yürütme Kurulu Başkanı'nı, Başkan Yardımcısı'nı ve diğer üyelerini tayin eder. Eğer istisna tanınan Üye Devletler bulunuyorsa, AMB Yürütme Kurulu'nu oluşturan üyelerin sayısı, AMBS Statüsü'nün 11.(1). Maddesinde öngörülenden daha az olabilir, ancak her halükarda dörtten az olamaz.

Yürütme Kurulu'nun atanmasından itibaren, AMBS ve AMB kurulur ve bu Antlaşma ile AMBS Statüsü'nde belirtildiği şekilde görevlerine başlamak üzere hazırlanırlar. Üçüncü aşamanın ilk gününden itibaren yetkilerini tamamen kullanırlar.

2. Kurulduğu andan itibaren AMB, gerektiğinde APE'nin görevlerini üstlenir. APE, AMB kurulur kurulmaz tasfiye edilir; tasfiye yöntemleri APE'nin Statüsü'nde düzenlenmiştir.
3. İstisna tanınan Üye Devletler varsa ve istisna devam ettiği sürece, bu Antlaşma'nın 107(3). Maddesi saklı kalmak kaydı ile, AMBS Statüsü'nün 45. Maddesinde yer verilen AMB Genel Konseyi, AMB'nin üçüncü karar alma organı olarak kurulur.
4. Üçüncü aşamanın yürürlüğe girdiği gün Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve AMB'ye danıştıktan sonra, istisna tanınmayan üyelerin oybirliğiyle, kendi paralarını geriye dönülmez şekilde tespit edecek olan dönüştürme değerini ve yine geriye dönülmez şekilde ECU'nün bu paraları değiştirme değerini belirler ve ECU'yü ayrı bir para haline getirir. Bu önlem tek başına ECU'nün dış değerini değiştirmez. Konsey, aynı usul uyarınca ECU'nün ilgili Üye Devletler'in tek parası haline hızla dönüşmesi için gerekli diğer önlemleri de alır.
5. 122(2). Madde'de öngörülen usul uyarınca istisnanın kaldırılmasının kararlaştırılması halinde, Komisyon'un önerisi üzerine ve AMB'ye danıştıktan sonra, Konsey, istisna tanınmayan Üye Devletler ile ilgili Üye Devlet'in oybirliğiyle, ilgili Üye Devlet'in parasını değiştirecek şekilde ECU'nün değişim değerini tespit eder ve ECU'nün ilgili Üye Devlet'in tek parası haline gelmesi için gerekli diğer önlemleri kararlaştırır.

Madde 124

1. Üçüncü aşamanın başlamasına kadar, bütün Üye Devletler kur politikalarını bir ortak çıkar sorunu olarak yürütürler. Üye Devletler, bu şekilde hareket ederlerken, bu alandaki mevcut yetkilere uygun

olarak Avrupa Para Sistemi (APS) çerçevesindeki işbirliği ve ECU'nün gelişimi sayesinde edindikleri deneyimleri dikkate alırlar.

2. Üçüncü aşamanın başlangıcından itibaren ve bir Üye Devlet'e istisna tanınmaya devam edildiği sürece, 1. paragraf kıyas yolu ile bu Üye Devlet'in kur politikasına uygulanır.

BAŞLIK VIII İSTİHDAM

Madde 125

Üye Devletler ve Topluluk, bu Başlık uyarınca, Avrupa Birliği Antlaşması'nın 2. Maddesi'nde ve bu Antlaşma'nın 2. Maddesi'nde tanımlanan amaçları başarmak için eşgüdümlü bir istihdam stratejisi geliştirmek ve özellikle ekonomik değişikliklere duyarlı olan vasıflı, eğitilmiş ve uyarlanabilir işgücü ve bir işgücü piyasası geliştirmek için çalışırlar.

Madde 126

1. Üye Devletler, istihdam politikaları aracılığıyla, 99(2). Madde uyarınca kabul edilen Üye Devletler'in ve Topluluğun ekonomi politikalarının genel yönlendirici ilkeleriyle uyumlu olarak 125. Madde'de belirtilen amaçlara ulaşmak için katkıda bulunurlar.
2. Üye Devletler, idari ve işgücü sorumluluklarına ilişkin ulusal uygulamaları dikkate alarak, istihdamı geliştirmeyi ortak bir amaç olarak değerlendirir ve 128. Madde hükümleri uyarınca Konsey'de bu alandaki davranışlarının eşgüdümünü sağlarlar.

Madde 127

1. Topluluk, Üye Devletler arasındaki işbirliğini teşvik ederek ve destekleyerek, eğer gerekirse eylemlerini tamamlayarak yüksek seviyeli bir istihdama katkıda bulunur. Topluluk bunu yaparken, Üye Devletler'in yetkilerine saygı gösterir.
2. Topluluk politikaları ve faaliyetleri tasarlanırken ve uygulanırken yüksek seviyeli bir istihdam amacı dikkate alır.

Madde 128

1. Avrupa Konseyi her yıl Topluluğun istihdam durumunu değerlendirir ve Konsey ve Komisyon tarafından hazırlanan yıllık ortak rapora dayanarak durum hakkında sonuçlara varır.
2. Avrupa Konseyi'nin sonuçlarına dayanarak Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine nitelikli çoğunlukla ve Avrupa Parlamentosu, Ekonomik ve Sosyal Komite, Bölgeler Komitesi ile Madde 130'da belirtilen İstihdam Komitesi'nin görüşünü aldıktan sonra, Üye Devletler'in istihdam politikalarında dikkate alacakları yıllık yönlendirici ilkeler düzenler. Bu yönlendirici ilkeler, 99(2). Madde uyarınca kabul edilmiş genel yönlendirici ilkelerle uyumlu olur.
3. Her Üye Devlet, Konsey ve Komisyon'a, 2. paragrafta belirtilen istihdam ile ilgili yönlendirici ilkeler ışığında istihdam politikasını uygulamak için alınan temel önlemler hakkında yıllık bir rapor sunar.
4. Konsey, her yıl, 3. paragrafta belirtilen raporlara dayanarak ve İstihdam Komitesi'nin görüşünü aldıktan sonra, istihdam hakkında yönlendirici ilkeler ışığında Üye Devletler'in istihdam politikaları ile ilgili uygulamalarını inceler. Konsey, yaptığı inceleme ışığında uygun olduğu ka-

naatine varırsa, Komisyon'un tavsiyesi üzerine nitelikli çoğunlukla, Üye Devletler'e tavsiyelerde bulunabilir.

5. Bu incelemenin sonuçlarına dayanarak Konsey ve Komisyon, Avrupa Konseyi için Topluluk'taki istihdam durumu ve istihdam için yönlendirici ilkelerinin uygulanması hakkında yıllık ortak bir rapor hazırlarlar.

Madde 129

Konsey, Madde 251'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye ve Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, Üye Devletler arasındaki işbirliğini teşvik etmek ve bilgi değişimini ve iyi uygulamaları geliştirmeyi, karşılaştırmalı analiz ve tavsiyede bulunmanın yanı sıra, pilot projelere başvurarak yenilikçi yaklaşımları teşvik etmek ve tecrübeleri değerlendirmeyi amaçlayan girişimler aracılığıyla istihdam alanındaki eylemlerine destek olmaya yönelik teşvik önlemlerini kabul eder. Bu önlemler Üye Devletler'in yasa ve tüzüklerinin uyumlaştırılmasını kapsamaz.

Madde 130

Konsey, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, Üye Devletler arasındaki istihdam ve işgücü pazarı politikalarının eşgüdümünü geliştirmek için istişari nitelikte bir İstihdam Komitesi kurar. Komite'nin görevleri şunlardır:

- ▶ Üye Devletler'deki ve Topluluk'taki istihdamın durumunu ve istihdam politikalarını izlemek;
- ▶ 207. Madde saklı kalmak kaydıyla, Konsey'in veya Komisyon'un talebi üzerine ya da kendi inisiyatifıyla görüş oluşturmak ve Madde 128'de belirtilen Konsey prosedürlerinin hazırlanmasına katkıda bulunmaktır. Görevini yerine getirirken

Komite, yönetime ve işgücüne danışır. Her Üye Devlet ve Komisyon, Komite'ye iki üye atar.

BAŞLIK IX ORTAK TİCARET POLİTİKASI

Madde 131

Üye Devletler aralarında bir gümrük birliği kurarak ortak çıkarlar çerçevesinde, dünya ticaretinin uyumlu gelişmesine, uluslararası ticaretteki sınırlamaların giderek kaldırılmasına ve gümrük engellerinin azaltılmasına katkıda bulunmayı amaçlarlar.

Ortak ticaret politikası, Üye Devletler arasında gümrük vergilerinin kaldırılmasının, bu Devletler'deki işletmelerin rekabet gücünün artışı üzerindeki olumlu etkisini dikkate alır.

Madde 132

1. Üye Devletler, diğer uluslararası örgütler çerçevesinde üstlendikleri yükümlülüklerine zarar vermeksizin, üçüncü ülkelere yönelik ihracat için yardım sağladıkları sistemleri, Topluluğun işletmeleri arasındaki rekabetin bozulmasını önlemek için zorunlu olduğu ölçüde aşamalı olarak uyumlu hale getirirler.

Bu amaçla Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine nitelikli çoğunlukla gerekli yönergeleri çıkartır.

2. Yukarıdaki hükümler, muamele vergileri, özel tüketim vergileri ve diğer dolaylı vergiler de dahil olmak üzere bir Üye Devlet'ten bir üçüncü ülkeye mal ihracı nedeniyle iade edilen gümrük vergileri ya da eş etkili vergilerin veya diğer dolaylı vergilerin iadelerinde uygulanmaz; bu durumda yapılan iadelerin ihraç edilen ürünlerin doğrudan ya da dolaylı ola-

rak üzerine konulan yükün toplamını aşmaz.

Madde 133

1. Ortak ticaret politikası, özellikle tarife değişiklikleri, tarife ve ticaret anlaşmalarının yapılması, liberasyon önlemlerinde yeknesaklığın sağlanması, ihracat politikası ile dumping ve sübvansiyon uygulanması, ticari korunma önlemleri alınması gibi konularda ortak ilkelere dayanır.
2. Komisyon, ortak ticaret politikasının uygulanması konusunda Konsey'e öneriler sunar.
3. Bir ya da daha fazla sayıda Devlet'le ya da uluslararası örgütlerle anlaşmaların müzakere edilmesi gerektiğinde, Komisyon, gerekli müzakereleri başlatması iznini verecek olan Konsey'e tavsiyelerde bulunur.

Komisyon, bu müzakereleri, görevin yerine getirilmesinde kendisine yardımcı olmak üzere Konsey tarafından atanan özel bir komite ile istişare halinde ve Konsey'in kendisine yöneltebileceği yönergeler çerçevesinde yürütür. 300. Madde'nin ilgili hükümleri uygulanır.

4. Bu Madde ile kendisine verilen yetkileri kullanırken, Konsey nitelikli çoğunlukla karar alır.
5. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, oybirliğiyle, 1-4. paragrafların uygulanmasını, bu paragrafların kapsamında olmayan hizmetler ve fikri mülkiyet haklarına ilişkin uluslararası müzakereleri ve anlaşmaları kapsayacak şekilde genişletebilir.

Madde 134

Ticarette meydana gelen sapmaların herhangi bir Üye Devlet tarafından bu Antlaşma uyarınca alınan ortak ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasının engellenmesini sağlamak için ya da bu önlemler arasındaki farklılıkların bir ya da daha fazla devlette ekonomik güçlükler yol açması durumunda, Komisyon Üye Devletler arasında gerekli işbirliğinin kurulması için yöntemler tavsiye eder. Bunun yapılamaması halinde Komisyon, koşullarını ve ayrıntılarını kendisinin belirleyeceği gerekli koruyucu önlemleri almaları için Üye Devletler'e izin verebilir.

Acil durumlar söz konusu olduğunda, Üye Devletler, kararını en kısa zamanda bildirecek olan Komisyon'dan gerekli önlemleri alabilmeleri için izin isterler; ilgili Üye Devletler aldıkları önlemleri diğer Üye Devletler'e bildirirler. Komisyon her zaman, ilgili Üye Devletler'in söz konusu önlemleri değiştirmelerine ya da sona erdirmelerine karar verebilir.

Bu önlemlerin seçiminde öncelik, ortak pazarın işleyişine en az zarar veren önlemlere verilir.

BAŞLIK X **GÜMRÜK İŞBİRLİĞİ**

Madde 135

Bu Antlaşma'nın uygulanması kapsamında Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek, Üye Devletler arasındaki ve Üye Devletler ile Komisyon arasındaki gümrük işbirliğini geliştirmek üzere önlemler alır. Bu önlemler ulusal ceza hukuku veya ulusal adliye yönetimiyle ilgili olmaz.

BAŞLIK XI
SOSYAL POLİTİKA, EĞİTİM,
MESLEKİ EĞİTİM VE GENÇLİK

KISIM I
SOSYAL HÜKÜMLER

Madde 136

Topluluk ve Üye Devletler, 18 Ekim 1961 tarihinde Torino'da imzalanan Avrupa Sosyal Şartı ve 1989 İşçilerin Temel Sosyal Hakları'na dair Topluluk Şartı'nda belirtilen temel sosyal haklar gibi hakları göz önünde bulundurarak, istihdamı ve ilerlemeyi korurken bunlar arasında uyumu mümkün kılacak şekilde ileri düzeyde yaşam ve çalışma koşullarının geliştirilmesi, uygun sosyal koruma, yönetim ve işgücü arasında diyalog, uzun süreli yüksek istihdamın temini ve dışlanmayla mücadele etmek amacıyla insan kaynaklarını geliştirme hedeflerine sahiptirler.

Bu amaca ulaşmak için Topluluk ve Üye Devletler, özellikle akdi ilişkiler alanındaki farklı ulusal uygulamaları ve Topluluk'taki rekabetin korunması ihtiyacını dikkate alan önlemleri yürürlüğe koyarlar.

Bu yöndeki gelişmenin, sadece sosyal sistemlerin uyumlaştırılmasını destekleyen ortak pazarın işleyişinden değil, aynı zamanda bu Antlaşma'da yer verilen usullerden ve yasa, tüzük ve idari eylemlerin yaklaştırılması ile meydana geleceği kanaatinde dirler.

Madde 137

1. 136. Madde'de yer alan amaçları gerçekleştirmek için, Topluluk, aşağıdaki alanlarda Üye Devletler'in faaliyetlerini destekler ve tamamlar:

- ▶ işçilerin sağlık ve güvenliğini korumak için özellikle çalışma ortamının iyileştirilmesi;

- ▶ çalışma koşulları;
- ▶ işçilerin bilgilendirilmesi ve işçilere danışılması;
- ▶ 150. Madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, işgücü pazarından dışlanan kişilerin entegrasyonu;
- ▶ işgücü pazarı fırsatları ve işyerinde muamele açısından kadınlar ve erkekler arasında eşitlik.

2. Bu amaçla Konsey, yönergeler aracılığıyla, her Üye Devlet'ten elde edilen koşulları ve teknik kuralları göz önüne alarak, kademeli olarak yürürlüğe koyulması için asgari koşulları belirler. Bu yönergelerde, küçük ve orta ölçekli işletmelerin kurulmasını ve gelişmesini engelleyecek şekilde idari, mali ve hukuki sınırlamalara yer vermekten kaçınılır.

Konsey, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye ve Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket eder.

Konsey, aynı usul uyarınca hareket ederek, bilgiyi artırmayı, bilgi değişimini ve en iyi uygulamaları geliştirmeyi, yenilikçi yaklaşımları desteklemeyi ve sosyal dışlama ile mücadele etmek için tecrübeleri değerlendirmeyi amaçlayan girişimler aracılığıyla, Üye Devletler arasındaki işbirliğini teşvik etmeye yönelik önlemler alabilir.

3. Ancak Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, Avrupa Parlamentosu, Ekonomik ve Sosyal Komite ve Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra aşağıdaki alanlarda oybirliğiyle hareket eder:

- ▶ işçilerin sosyal güvenlik ve sosyal korunması;

- ▶ iş akdi sona eren işçilerin korunması;
 - ▶ 6. paragraf saklı kalmak kaydıyla birlikte belirleme dahil olmak üzere, işçilerin ve işverenlerin çıkarlarının temsili ve topluca korunması;
 - ▶ Topluluk topraklarında yasal olarak ikamet eden üçüncü ülke uyruklarının istihdam koşulları;
 - ▶ Sosyal Fon'a ilişkin hükümlere zarar vermeksizin, istihdamı ve iş yaratmayı geliştirmeye yönelik mali katkılar.
4. Bir Üye Devlet, yönetimi ve işgücünü ortak talepleri üzerine (2) ve (3). paragraflar uyarınca kabul edilen yönergelerin uygulanmasıyla görevlendirebilir.

Bu durumda, Üye Devlet, yönerge tarafından öngörülen sonucu her an gerçekleştirebilecek konumda olmasına imkan tanıyacak şekilde, yönetim ve işgücünün mutabakat içinde gerekli önlemleri aldıklarını en geç yönergenin 249. Madde uyarınca iç hukuka aktarılması gereken tarihte temin eder.

5. Bu Madde uyarınca kabul edilen hükümler, hiçbir Üye Devlet'in bu Antlaşma ile uyumlu olan daha katı koruyucu önlemleri muhafaza etmesini veya yürürlüğe koymasını engellemez.
6. Bu Madde hükümleri ödemelere, dernek kurma, grev yapma ve lokavt uygulama haklarına uygulanmaz.

Madde 138

1. Komisyon, Topluluk seviyesinde yönetim ve işgücünün birbirine danışmasını geliştirme görevi üstlenir ve taraflara dengeli bir destek sağlamak yolu ile diyaloglarını kolaylaştırmak için ilgili her önlemi alır.

2. Bu amaçla, sosyal politika alanında öneriler sunmadan önce, Komisyon, yönetime ve işgücüne Topluluk eyleminin olası yönü hakkında danışır.
3. Eğer bu danışmadan sonra, Komisyon, Topluluk eyleminin tavsiye edilebilir nitelikte olduğu kanaatindeyse, öngörülen önerinin içeriği hakkında yönetime ve işgücüne danışır. İşgücü ve yönetim, Komisyon'a görüş veya uygun olduğu takdirde tavsiye iletir.
4. Böyle bir danışma esnasında, yönetim ve işgücü, Komisyon'u, Madde 139'da öngörülen prosedürü başlatma isteklerinden haberdar edebilirler. Söz konusu prosedürün süresi, ilgili yönetim ve işgücü ile Komisyon'un ortak kararıyla uzatılmazsa, dokuz ayı geçmeyecektir.

Madde 139

1. Yönetim ve işgücü arzu ederse, aralarındaki Topluluk seviyesindeki diyalog, anlaşmalar dahil olmak üzere, akdi ilişkilere dönüşebilir.
2. Topluluk seviyesinde sonuçlandırılan anlaşmalar, yönetim, işgücü ve Üye Devletler'e özgü usul ve uygulamalar uyarınca veya 137. Madde'nin kapsadığı konularda, imza sahibi tarafların ortak talebiyle Komisyon'un önerisi üzerine, Konsey kararıyla yürürlüğe konulur.

Konsey, oybirliğiyle hareket edeceği söz konusu anlaşmanın 137(3). Madde'de belirtilen alanlardan birine ilişkin bir veya daha çok hüküm içeren durumlar dışında, nitelikli çoğunlukla hareket eder.

Madde 140

136. Madde'de yer verilen amaçların gerçekleştirilmesi için ve bu Antlaşma'nın diğer hükümlerine zarar vermeksizin, Komis-

yon, Üye Devletler arasındaki işbirliğini teşvik eder ve bu kısımda yer alan bütün sosyal politika alanlarında özellikle:

- ▶ istihdam;
- ▶ iş hukuku ve çalışma koşulları;
- ▶ temel ve ileri seviyede mesleki eğitim;
- ▶ sosyal güvenlik;
- ▶ meslek hastalıklarının ve kazalarının önlenmesi;
- ▶ mesleki sağlık;
- ▶ dernek kurma ve işverenler ve işçiler arasında toplu pazarlık; konularında ey-lemelerinin eşgüdümünü kolaylaştırır.

Bu amaçla, Komisyon, Üye Devletler'le çalışmalar yaparak, görüşler beyan ederek ve gerek ulusal düzeydeki gerek uluslararası organizasyonları ilgilendiren sorunlar hakkında istişarelerde bulunarak yakın temas halinde hareket eder.

Bu Madde'de öngörülen görüşleri bildirmeden önce Komisyon, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışır.

Madde 141

1. Her Üye Devlet, kadın ve erkek işçilere aynı iş veya aynı değere sahip iş için ücret eşitliği ilkesinin uygulanmasını sağlar.
2. Bu Madde uyarınca, "ücret", işçinin işveren- den istihdam edilmesine karşılık aldığı, doğrudan veya dolaylı olarak, nakdi veya ayni, olağan temel veya asgari haftalık veya aylık ücret ve diğer herhangi bir bedel anlamına gelir.

Cinsiyete dayalı ayrımcı olmayan eşit ücret:

- a) aynı iş için parça başına ödenen ücretin aynı ölçü birimi üzerinden hesaplanması;
- b) zaman esasına göre ödenen ücretin, aynı işler için eşit olması anlamına gelir.

3. Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, aynı iş veya aynı değere sahip iş için aynı ücret ilkesi dahil olmak üzere, istihdam ve meslek konularında erkekler ve kadınlara eşit fırsatlar ve eşit muamele ilkelerinin uygulandığını temin eden önlemleri alır.

4. Çalışma hayatında erkekler ve kadınlar arasında uygulamada tam eşitliği sağlamak için, eşit muamele ilkesi, Üye Devletler'in az sayıda temsil edilen cinsiyetin mesleki faaliyette bulunmasını veya mesleki kariyerlerindeki dezavantajların engellenmesi veya telafi edilmesini kolaylaştırmaya yönelik belirli avantajlar sağlayan önlemleri muhafaza veya kabul etmelerini engellemez.

Madde 142

Üye Devletler, ücretli izinlerdeki mevcut eşitliğin korunmasına gayret ederler.

Madde 143

Komisyon, Topluluğun nüfus durumu dahil olmak üzere, 137. Madde'nin amaçlarının gerçekleştirilmesinde kaydedilen gelişmelerle ilgili olarak her yıl bir rapor hazırlar. Komisyon, bu raporu Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye iletir.

Avrupa Parlamentosu, Komisyon'u sosyal durumla ilgili belirli sorunlar hakkında raporlar hazırlamaya davet edebilir.

Madde 144

Konsey, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra oybirliğiyle, ortak önlemlerin, özellikle 39'dan 42'ye kadar olan Maddeler'de belirtilen göçmen işçilerin sosyal güvenlikleriyle ilgili olanlarını yürürlüğe koyma görevini Komisyon'a verebilir.

Madde 145

Komisyon, Avrupa Parlamentosu'na sunacağı yıllık raporunda Topluluğun sosyal alandaki gelişmelerine özel bir bölüm ayırır.

Avrupa Parlamentosu, Komisyonu, sosyal koşullarla ilgili özel sorunlar hakkında raporlar hazırlamaya davet edebilir.

**KISIM 2
AVRUPA SOSYAL FONU**

Madde 146

İç Pazar dahilinde işçilerin istihdam olanaklarının iyileştirilmesi ve bu şekilde yaşam seviyesinin yükseltilmesi için, aşağıdaki hükümler çerçevesinde, amacı Topluluk içinde istihdam olanaklarını geliştirmek ve işçilerin coğrafi ve mesleki hareketliliklerini iyileştirmek ve sanayi değişimlerine ve üretim sistemlerinin evrimine, özellikle mesleki eğitim ve mesleki yeniden yönlendirme yolu ile uyum sağlamalarını kolaylaştırmak olan bir Avrupa Sosyal Fonu kurulmuştur.

Madde 147

Fonu Komisyon yönetir.

Bu görevinde Komisyon'a, başkanlığını Komisyon'un bir üyesinin yapacağı hükümetler ve işçi sendikaları ile işveren örgütleri-

nin temsilcilerinden oluşan bir Komite yardımcı olur.

Madde 148

Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, Avrupa Sosyal Fonu'na ilişkin uygulama kararlarını alır.

**KISIM 3
ÖĞRETİM, MESLEKİ EĞİTİM
VE GENÇLİK**

Madde 149

1. Topluluk, öğretimin içeriği ve öğretim sistemlerinin örgütlenmesinin yanı sıra kültür ve dil çeşitliliği dahil olmak üzere, Üye Devletler'in sorumluluklarına tamamen riayet ederek ve gerektiğinde faaliyetlerini tamamlayıp destekleyecek şekilde, Üye Devletler arası işbirliğini teşvik edip, öğretimin niteliğinin artırılmasına katkıda bulunur.

2. Topluluk faaliyetinin amaçları şunlardır:

- ▶ özellikle Üye Devletler'in dillerinin öğretilmesi ve yaygınlaştırılması yoluyla öğretimde Avrupa boyutunu geliştirmek;
- ▶ diplomaların ve öğretim sürelerinin akademik olarak tanınmasını teşvik etmek de dahil olmak üzere, öğrencilerin ve öğretim üyelerinin dolaşımına olanak tanımak;
- ▶ öğretim kurumları arasında işbirliğini iyileştirmek;
- ▶ Üye Devletler'in öğretim sistemlerinin ortak sorunları hakkında bilgi ve deneyim değişimini geliştirmek;

- ▶ gençlerin değişimi ile sosyo-öğretim öğretmenlerinin değişimini desteklemek;
- ▶ uzaktan öğretimin gelişmesini teşvik etmek.

3. Topluluk ve Üye Devletler, üçüncü ülkeler ile öğretim konusunda uzmanlaşmış uluslararası örgütlerle ve özellikle Avrupa Konseyi ile işbirliğini desteklerler.

4. Bu Madde'de yer verilen hedeflerin gerçekleşmesine katkıda bulunmak için, Konsey:

- ▶ 251. Madde'de öngörülen usul uyarınca ve Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, Üye Devletler'in yasa ve düzenlemelerinin uyumlaştırılması hariç olmak üzere, teşvik edici faaliyetleri belirler;
- ▶ Komisyon'un önerisi üzerine, nitelikli çoğunlukla tavsiyelerde bulunur.

Madde 150

1. Topluluk, mesleki eğitimin içeriği ve örgütlenmesi konusunda Üye Devletler'in sorumluluklarına tamamen riayet ederek, Üye Devletler'in faaliyetlerini destekleyip, tamamlayacak şekilde bir mesleki eğitim politikası uygular.

2. Topluluk faaliyetinin amaçları şunlardır:

- ▶ özellikle mesleki eğitim ve mesleki yeniden yönlendirme yolu ile sanayi değişimlerine uyumu kolaylaştırmak;
- ▶ mesleki bütünleşme ve istihdam piyasasına yeniden girişi kolaylaştırmak amacı ile temel mesleki eğitimi

ve sürekli mesleki eğitimi iyileştirmek;

- ▶ mesleki eğitime erişimi kolaylaştırmak ve öğretmen, eğitim gören kişiler ve özellikle genç kişilerin hareketliliğini cesaretlendirmek;
- ▶ eğitim ya da mesleki eğitim birimleri ile işletmeler arasında eğitim konusunda işbirliğini canlandırmak;
- ▶ Üye Devletler'in eğitim sistemlerinin ortak sorunları hakkında bilgi ve deneyim değişimini geliştirmek.

3. Topluluk ve Üye Devletler üçüncü ülkeler ve uzman uluslararası örgütler arasında mesleki eğitim konusundaki işbirliğini desteklerler.

4. Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, Üye Devletler'in yasa ve düzenlemelerinin uyumlaştırılması hariç olmak üzere, bu Madde'de belirtilen amaçların gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için önlemler alır.

B A Ş L I K X I I

K Ü L T Ü R

Madde 151

1. Topluluk, Üye Devlet kültürlerinin, ortak kültür mirasını da dikkate alarak, ulusal ve bölgesel çeşitliliklerine saygı kapsamında yaygınlaşmasına katkıda bulunur.

2. Topluluk faaliyeti aşağıdaki alanlarda Üye Devletler arasındaki işbirliğini teşvik etmeyi ve gerektiği takdirde faaliyetlerini desteklemeyi ve tamamlamayı amaçlar:

- ▶ Avrupa halklarının kültürlerinin ve tarihlerinin tanınmasının ve yaygınlaştırılmasının geliştirilmesi;
 - ▶ Avrupa seviyesinde önemi olan kültür değerlerinin muhafazası ve korunması;
 - ▶ ticarî nitelikte olmayan kültürel alışveriş;
 - ▶ görsel-işitsel sektör de dahil olmak üzere, sanatsal ve edebi eserlerin yaratılması.
3. Topluluk ve Üye Devletler, üçüncü ülkeler, uzman uluslararası örgütler ve özellikle Avrupa Konseyi ile kültür alanındaki işbirliğini desteklerler.
4. Topluluk, bu Antlaşma'nın diğer hükümleri uyarınca yürüteceği faaliyette, özellikle kültürlerinin çeşitliliğini gözetmek ve geliştirmek için kültürel unsurları dikkate alır.
5. Bu Madde'de yer verilen hedeflerin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için, Konsey:
- ▶ 251. Madde'de öngörülen usul uyarınca ve Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, Üye Devletler'in her türlü yasa ve düzenlemelerinin uyumlaştırılması hariç olmak üzere, teşvik edici önlemleri belirler. Konsey, 251. Madde'de öngörülen usul çerçevesinde oybirliğiyle karar verir;
 - ▶ Komisyon'un önerisi üzerine, oybirliğiyle tavsiyelerde bulunur.

B A Ş L I K X I I I **K A M U S A Ğ L I Ğ I**

Madde 152

1. Bütün Topluluk politika ve faaliyetlerinin tanımlanmasında ve uygulanmasında, yüksek seviyeli bir insan sağlığı koruması temin edilir.

Ulusal politikaları tamamlayacak olan Topluluk eylemi, kamu sağlığına, insan hastalıklarının önlenmesine ve insan sağlığı için tehlike yaratan kaynakların ortadan kaldırmaya yöneliktir. Bu eylemler sağlık konusunda bilgilendirme ve eğitimin yanı sıra sebepleri, bulaşma yolları ve önlenmelerine ilişkin araştırmaların geliştirilmesi yoluyla, önemli sağlık sorunlarına karşı mücadeleyi kapsar.

Topluluk, bilgilendirme ve önleme dahil olmak üzere, Üye Devletler'in uyuşturucu bağlantılı sağlık sorunlarının azaltılmasına ilişkin eylemlerini tamamlar.

2. Topluluk, bu Madde'de belirtilen alanlarda, Üye Devletler arasındaki işbirliğini, gerektiği takdirde faaliyetlerine destek vererek teşvik eder.

Üye Devletler, Komisyon ile irtibat halinde, 1. paragrafta belirtilen alanlardaki politika ve programlarının eşgüdümünü sağlarlar. Komisyon, Üye Devletler'le yakın temas kurarak, bu eşgüdümü geliştirmek için faydalı her girişimde bulunabilir.

3. Topluluk ve Üye Devletler, üçüncü ülkelerle ve yetkili uluslararası kuruluşlarla kamu sağlığı konusunda işbirliğini artırır.

4. Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra:

a) hiçbir Üye Devlet'in daha katı koruyucu önlemleri muhafaza etmesini veya yürürlüğe koymasını engellememesi kaydıyla, insana ait organ ve maddelelere, kan ve kan türevlerine yüksek kalite ve güvenlik standartlarını belirleyen önlemleri;

b) Madde 37'ye istisna olarak, veterinerlik ve bitki sağlığı alanlarında amacı doğrudan kamu sağlığını korumak olan önlemleri;

c) Üye Devletler'in her türlü yasa ve düzenlemelerinin uyumlaştırılması hariç olmak üzere, insan sağlığını korumak ve geliştirmek için tasarlanmış teşvik önlemlerini alarak, bu Madde'de belirtilen amaçlara ulaşmaya katkıda bulunur.

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine oybirliğiyle hareket ederek, bu Madde'de belirtilen amaçları gerçekleştirmek için tavsiyelerde bulunabilir.

5. Kamu sağlığı alanında bir Topluluk eylemi, Üye Devletler'in sağlık hizmetlerinin verilmesine ve tıbbi bakımın düzenlenmesine dair sorumluluklarına tamamen riayet eder. Özellikle, 4(a) paragrafında belirtilen önlemler, organ ve kan bağışına veya bunların tıbbi kullanımına dair ulusal hükümleri etkilemez.

BAŞLIK XIV **TÜKETİCİNİN KORUNMASI**

Madde 153

1. Tüketicilerin çıkarlarını desteklemek ve yüksek seviyeli bir tüketici koruması te-

min etmek amacıyla, Topluluk, tüketicilerin bilgilendirilme, eğitim ve çıkarlarını korumaları için örgütlenme haklarının desteklenmesinin yanı sıra, tüketicilerin sağlık, güvenlik ve ekonomik çıkarlarının korunmasına katkıda bulunur.

2. Diğer Topluluk politikaları ve faaliyetleri tanımlanırken ve uygulanırken tüketicilerin korunma gereksinimleri dikkate alınır.

3. Topluluk, 1. paragrafta belirtilen amaçlara ulaşılmasına:

a) iç pazarın tamamlanması çerçevesinde 95. Madde uyarınca kabul edilen önlemleri;

b) Üye Devletler tarafından sürdürülen politikaları destekleyen, tamamlayan ve izleyen önlemleri kabul etmek aracılığıyla katkıda bulunur.

4. Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, bu Madde'nin 3(b) paragrafında belirtilen önlemleri kabul eder.

5. 4. paragraf uyarınca kabul edilen önlemler hiçbir Üye Devlet'in daha katı koruyucu önlemleri sürdürmesini veya yürürlüğe koymasını engellemez. Bu önlemlerin bu Antlaşma ile uyumlu olması gerekir. Bu önlemler Komisyon'a bildirilir.

BAŞLIK XV **TRANS-AVRUPA AĞLARI**

Madde 154

1. 14. ve 158. Maddeler'de yer verilen hedeflerin gerçekleşmesine katkıda bulunmak ve Birlik vatandaşlarının, ekonomik operatörlerin, ayrıca bölgesel ve mahalli toplulukların, sınırı olmayan bir iç alanın oluşturulmasından kaynaklanan avantaj-

lardan tam olarak yararlanabilmelerine imkan tanımak için, Topluluk, ulaştırma, telekomünikasyon ve enerji altyapıları sektörlerinde Trans-Avrupa ağlarının kurulmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunur.

2. Açık ve rekabetçi pazar sistemi çerçevesinde, Topluluk faaliyeti ulusal ağların birbirine bağlanmasının ve birbirleri arasında işleyebilir hale gelmesinin yanı sıra bu ağlara girebilmeyi teşvik etmeyi amaçlar. Özellikle Topluluğun merkez bölgeleri ile ada konumunda olan, denizle bağlantısı olmayan ve çevrelerinde kalan bölgelerin bağlanması gereğini dikkate alır.

Madde 155

1. 154. Madde'de belirtilen hedeflerin gerçekleştirilmesi için, Topluluk:
 - ▶ Trans-Avrupa ağları alanında öngörülen hedeflerin, önceliklerin ve önlemlerin ana hatlarını kapsayan bir dizi yönlendirici ilke belirler; bu ilkeler ortak çıkara yönelik projeleri tanımlar;
 - ▶ ağların birbirleri arasında işleyebilir hale gelmesini sağlamak için, özellikle teknik standartların uyumlaştırılması alanında gerekli görülebilecek bütün faaliyetleri yürürlüğe koyar;
 - ▶ 1. bentte belirtilen yönlendirici ilkeler çerçevesinde ele alınan, özellikle fizibilite etütleri, kredi garantileri veya düşük faiz aracılığıyla, Üye Devletler tarafından desteklenen ortak çıkara yönelik projeleri destekleyebilir; Topluluk aynı zamanda Üye Devletler'deki ulaştırma altyapısı konusundaki özel projelerin finansmanına da 161. Madde uyarınca kurulan Uyum Fonu aracılığı ile katkıda bulunabilir.

Topluluk faaliyeti, projelerin potansiyel ekonomik uygulanabilirliğini de dikkate alır.

2. Üye Devletler Komisyon ile irtibat halinde, kendi aralarında, 154. Madde'de yer verilen hedeflerin gerçekleşmesinde önemli etkisi olabilecek ulusal seviyede sürdürülen politikaları koordine ederler. Komisyon, Üye Devletler ile sıkı bir işbirliği içinde, bu eşgüdümü geliştirmek için yararlı her türlü girişimde bulunur.
3. Topluluk, ortak çıkara yönelik projelerin geliştirilmesi ve ağlar arasında işleyebilirliğin sağlanması için üçüncü ülkeler ile işbirliği yapmayı kararlaştırabilir.

Madde 156

Yönlendirici ilkeler ve Madde 155(1)'de belirtilen diğer önlemler, Konsey tarafından, Madde 251'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra kabul edilir.

Bir Üye Devlet'in ülkesini ilgilendiren yönlendirici ilkeler ve ortak çıkar projeleri, söz konusu Üye Devlet'in onayını gerektirir.

B A Ş L I K X V I
SANAYİ**Madde 157**

1. Topluluk ve Üye Devletler, Topluluk sanayisinin rekabet edebilirliği için gerekli koşulların sağlanmasını gözetirler.

Bu amaçla açık ve rekabetçi pazar sistemine uygun olarak izleyecekleri faaliyetler:

- ▶ sanayinin yapısal değişikliklere uyumunun hızlandırılması;

- ▶ özellikle küçük ve orta büyüklükteki işletmeler başta olmak üzere, bütün Topluluk işletmelerinin girişimde bulunabilmeleri ve kalkınmaları için uygun bir çevrenin teşvik edilmesi;
 - ▶ işletmeler arası işbirliği için uygun bir çevrenin desteklenmesi;
 - ▶ teknolojik yenilik, araştırma ve kalkınma politikaları için sanayi potansiyelinin daha iyi hale getirilmesinin teşvik edilmesi; unsurlarını içerir.
2. Üye Devletler Komisyon ile irtibat halinde istişarede bulunurlar ve ihtiyaç olduğu ölçüde faaliyetlerinin eşgüdümünü sağlar. Komisyon bu eşgüdümün geliştirilmesi için her türlü yararlı girişimde bulunur.
3. Topluluk 1. paragrafta yer verilen hedeflerin gerçekleştirilmesine, bu Antlaşma'nın diğer düzenlemeleri çerçevesinde sürdürdüğü politikalar ve faaliyetler aracılığı ile katkıda bulunur. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, Avrupa Parlamentosu ile Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, oybirliğiyle, 1. paragrafta yer verilen hedeflerin gerçekleştirilmesi için Üye Devletler'de sürdürülen faaliyetleri desteklemeye yönelik özel önlemler alabilir.

Bu Başlık, Topluluk tarafından rekabetin bozulmasına yol açacak herhangi bir önlemin alınmasına dayanak oluşturmaz.

BAŞLIK XVII EKONOMİK VE SOSYAL BÜTÜNLEŞME

Madde 158

Topluluğun bütününün uyumlu kalkınmasının geliştirilmesi için, Topluluk, ekonomik ve sosyal bütünleşmesini güçlendirmeyi amaçlayan faaliyetler geliştirir ve izler.

Özellikle, Topluluk, çeşitli bölgelerin kalkınma seviyeleri arasındaki farkı ve kırsal alanlar dahil olmak üzere, en az tercih edilen bölgelerin veya adaların geri kalmışlığını azaltmayı hedefler.

Madde 159

Üye Devletler ayrıca, 158. Madde'de yer verilen hedeflere ulaşacak şekilde ekonomi politikalarını sürdürürler ve eşgüdümünü sağlarlar. Topluluğun politikalarının ve faaliyetlerinin hazırlanması ve iç pazarın uygulanması, 158. Madde'de yer verilen hedefleri dikkate alır ve bunların gerçekleşmesine katkıda bulunur.

Topluluk ayrıca bu hedeflerin gerçekleşmesini, elinde bulunan yapısal amaçlı fonlar (Avrupa Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu, "yönlendirme" bölümü; Avrupa Sosyal Fonu; Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu), Avrupa Yatırım Bankası ve mevcut diğer mali enstrümanlar aracılığı ile de destekler.

Komisyon, üç yılda bir Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye ve Bölgeler Komitesi'ne, ekonomik ve sosyal bütünleşmenin gerçekleştirilmesinde kaydedilen gelişmeler ile bu Madde'de öngörülen çeşitli araçların buna katkısı hakkında bir rapor sunar. Bu rapor gerektiğinde, uygun önerileri de içerir.

Fonların dışında özel faaliyetlerin gerekmesi halinde ve Topluluğun diğer politikaları çerçevesinde kararlaştırdığı önlemlere hâle gelmeksizin, bu faaliyetler, Konsey tarafından, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu, Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danışıldıktan sonra, oybirliği ile kabul edilebilir.

Madde 160

Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu, kalkınmada geri kalmış bölgelerin kalkınması ile ya-

pısal değişikliklerine ve gerileyen sanayi bölgelerinin yapısal dönüşümlerine katılım da bulunarak Topluluk'taki başlıca bölgesel dengesizliklerin düzeltilmesine katkıda bulunmaya tahsis edilmiştir.

Madde 161

162. Madde saklı kalmak kaydıyla, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, Avrupa Parlamentosu'nun uygun görüşünü aldıktan sonra ve Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, fonların aynı çatı altında toplanmasını berabere getirebilecek olan, yapısal amaçlı fonların görevlerini, öncelikli hedeflerini ve organizasyonunu tanımlar. Fonlara uygulanacak genel kuralların yanı sıra etkinlikleri ile fonların kendi aralarındaki ve mevcut diğer mali enstrümanlar ile olan eşgüdümünü sağlamak için gerekli düzenlemeler de yine Konsey tarafından, aynı usul uyarınca belirlenebilir.

Konsey tarafından aynı usul uyarınca oluşturulan Uyum Fonu, çevre alanında ve ulaştırma alt yapısı alanındaki Trans-Avrupa ağları projelerinin gerçekleştirilmesine mali destek verir.

Madde 162

Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu ile ilgili uygulama kararları, Konsey tarafından, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komitesi ile

Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra alınır.

Avrupa Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu, "Yönlendirme" bölümü ve Avrupa Sosyal Fonu ile ilgili olarak, 37 ve 148. Maddeler yürürlükte kalırlar.

B A Ş L I K X V I I I

ARAŞTIRMA VE TEKNOLOJİK GELİŞME

Madde 163

1. Topluluğun hedefi, Topluluk sanayiinin bilimsel ve teknolojik temellerini güçlendirmek ve bu Antlaşma'nın diğer Kısımlarında gerekli görülen araştırma faaliyetlerinin ilerlemesini teşvik ederken, uluslararası rekabet edebilirliğini geliştirmektir.
2. Bu amaçla Topluluğun bütünü içinde küçük ve orta büyüklükteki işletmeler de dahil olmak üzere işletmelerin araştırma merkezlerinin ve üniversitelerin yüksek nitelikli teknolojik araştırma ve geliştirme çabalarını destekler; Topluluk, başta ulusal kamu ihaleleri açmak, ortak standartları tanımlamak, işbirliğindeki hukuki ve mali engelleri kaldırmak suretiyle işletmelerin Topluluğun iç pazar potansiyelinden tam olarak yararlanmalarına imkan vermeyi amaçlayarak birbirleriyle olan işbirliği çabalarını destekler.
3. Bu Antlaşma çerçevesinde tanıtım projeleri de dahil olmak üzere, teknolojik araştırma ve geliştirme alanındaki bütün Topluluk faaliyetleri bu Başlık hükümlerine uygun olarak kararlaştırılıp, yürürlüğe koyulur.

Madde 164

Bu hedeflerin izlenmesinde, Topluluk, Üye Devlet işletmelerinin faaliyetlerini tamamlayan aşağıdaki faaliyetleri sürdürür:

- a) işletmeler, araştırma merkezleri ve üniversitelerle ve bu kuruluşların kendi aralarındaki işbirliğini geliştirerek araştırma, teknolojik gelişme ve tanıtım programlarını yürürlüğe koymak;

- b) üçüncü ülkeler ve uluslararası örgütler ile Topluluğun araştırma, teknolojik gelişme ve tanıtım faaliyetleri konularındaki işbirliğini geliştirmek;
- c) Topluluğun araştırma, teknolojik gelişme ve tanıtım konularındaki faaliyet sonuçlarını yayınlamak ve değerlendirmek;
- d) Topluluk araştırmacılarının eğitimini ve dolaşımını teşvik etmek.

Madde 165

1. Topluluk ve Üye Devletler, araştırma ve teknolojik gelişme konularındaki faaliyetlerini, ulusal politikalar ile Topluluk politikasının karşılıklı bütünlüğünü sağlamak için koordine ederler.
2. Komisyon, Üye Devletler ile yakın işbirliği içinde, 1. paragrafta yer verilen eşgüdümü geliştirmek için yararlı bütün girişimlerde bulunabilir.

Madde 166

1. Topluluğun bütün faaliyetlerini ortaya koyan ve çok yılı kapsayan bir çerçeve program, Konsey tarafından, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra kabul edilir.

Çerçeve Program:

- ▶ 164. Madde'de öngörülen faaliyetlerle gerçekleştirilecek bilimsel ve teknolojik hedefleri saptar ve öncelikleri belirler;
- ▶ bu faaliyetlerin genel hatlarını belirler;

- ▶ çerçeve programa harcanacak azami toplam tutar ile, Topluluğun bu programa mali katılımına ilişkin ayrıntılı kuralları ve öngörülen her faaliyet için katılım paylarını saptar.

2. Çerçeve program, meydana gelecek değişikliklere bağlı olarak uyarlanır ya da tamamlanır.
3. Çerçeve program her faaliyetin kendi içinde geliştirilecek özel programlar aracılığı ile yürürlüğe konur. Her özel program, uygulanmasına ilişkin ayrıntılı kuralları belirler, uygulanma süresini ve gerekli olduğu tahmin edilen araçları tespit eder. Özel programlar tarafından saptanan gerekli harcama tutarları, çerçeve program ve her bir faaliyet için belirlenen azami toplam tutarı aşamaz.
4. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, Avrupa Parlamentosu ile Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, nitelikli çoğunlukla özel programları belirler.

Madde 167

Çok yılı kapsayan çerçeve programın uygulanması için Konsey:

- ▶ işletmelerin, araştırma merkezlerinin ve üniversitelerin katılım kurallarını belirler;
- ▶ araştırma sonuçlarının yayımına ilişkin kuralları belirler.

Madde 168

Çok yılı kapsayan çerçeve programın uygulanmasında, Topluluğun muhtemel katılımı saklı kalmak kaydı ile, finansmanını sadece bazı Üye Devletler'in sağladığı tamamlayıcı nitelikte programlar kararlaştırılabilir.

Konsey, özellikle bilginin yayılması ve diğer Üye Devletler'in bu bilgiye erişimleri konusundaki tamamlayıcı nitelikteki programlara uygulanacak kuralları belirler.

Madde 169

Çok yılı kapsayan çerçeve programın uygulanmasında, Topluluk, ilgili Üye Devletler'le anlaşarak, birden fazla Üye Devlet'in bir arada sürdürdüğü araştırma ve geliştirme programlarına, bu programların uygulanması için kurulan altyapılar da dahil olmak üzere, katılmayı öngörebilir.

Madde 170

Çok yılı kapsayan çerçeve programın uygulanmasında, Topluluk, üçüncü ülkelerle ya da uluslararası örgütlerle Topluluğun araştırma, teknolojik gelişme ve tanıtım konularında bir işbirliği öngörebilir.

Bu işbirliğinin ayrıntılı yöntemleri Topluluk ve ilgili üçüncü taraflar arasında, 300. Madde uyarınca müzakere edilerek akdedilecek anlaşmaları gerektirebilir.

Madde 171

Topluluk, kendi araştırma, teknolojik gelişme ve tanıtım programlarının iyi şekilde uygulanması için gerekli olacak ortak girişimler ya da diğer gerekli bütün yapıları kurabilir.

Madde 172

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine Avrupa Parlamentosu'na ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, Madde 171 'de belirtilen hükümleri nitelikli çoğunlukla belirler.

Konsey, Madde 251'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danıştıktan sonra, 167, 168 ve

169. Maddeler'de belirtilen hükümleri kabul eder. Tamamlayıcı programların kabul edilmesi, ilgili Üye Devletler'in onayını gerektirir.

Madde 173

Her yılın başında Komisyon, Avrupa Parlamentosu'na ve Konsey'e bir rapor sunar. Bu rapor özellikle araştırma ve teknolojik gelişme konusunda izlenen faaliyetler ile geçmiş yılın sonuçlarının yayımını ve içinde bulunulan yılın çalışma programını kapsar.

BAŞLIK XIX
ÇEVRE**Madde 174**

1. Topluluğun çevre alanındaki politikası aşağıdaki hedeflerin izlenmesine katkıda bulunur:

- ▶ çevre kalitesinin muhafaza edilmesi, korunması ve iyileştirilmesi;
- ▶ insan sağlığının korunması;
- ▶ doğal kaynakların temkinli ve rasyonel kullanımı;
- ▶ bölgesel ya da dünya çapında çevre sorunlarına karşı koymayı hedefleyen önlemlerin uluslararası düzeyde geliştirilmesi.

2. Çevre alanındaki Topluluk politikası, farklı bölgelerindeki durumların çeşitliliğini dikkate alarak, yüksek seviyeli bir koruma hedefler. İhtiyatkarlık ilkesi ve önleyici eylemin yapılması, çevreye zararın öncelikli olarak kaynağında düzeltilmesi ve kirletenin ödemesi gerektiğine ilişkin ilkelere dayandırılır.

Bu bağlamda, çevre koruma koşullarına cevap veren uyumlaştırma önlemleri,

uygun hallerde Üye Devletler'e, Topluluk denetim prosedürüne tabi olarak ekonomik olmayan çevresel sebeplerle geçici önlemler alma izni veren bir korunma hükmü içerir.

3. Topluluk çevre alanındaki politikasını oluştururken şu unsurları dikkate alır:

- ▶ kullanılabilir bilimsel ve teknik veriler;
- ▶ Topluluğun çeşitli bölgelerinin çevre koşulları;
- ▶ girişimde bulunmanın ya da bulunmamanın ortaya çıkarabileceği fayda ve maliyetler;
- ▶ Topluluğun bir bütün olarak ekonomik ve sosyal kalkınması ve bölgelerinin dengeli kalkınmaları.

4. Topluluk ve Üye Devletler kendi yetkileri çerçevesinde üçüncü ülkeler ve yetkili uluslararası örgütlerle işbirliği yaparlar. Topluluğun işbirliği yöntemleri, Topluluk ve ilgili üçüncü taraflar arasında, 300. Madde uyarınca müzakere edilip akdedilecek anlaşmaları gerektirebilir.

Bir önceki paragraf, Üye Devletler'in uluslararası kuruluşlarla görüşmelerde bulunma ve uluslararası anlaşmalar yapma yetkilerini engellemez.

Madde 175

1. Konsey, 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, Madde 174'de belirtilen amaçlara ulaşmak için Topluluğun üstleneceği faaliyetleri kararlaştırır.

2. 1. paragrafta öngörülen karar alma usulüne istisna olarak ve 95. Madde'ye hâle gelmeksizin, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na, Ekonomik ve Sosyal Komite'ye ve Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra oybirliğiyle:

- ▶ esas olarak mali nitelikte olan düzenlemeleri;
- ▶ şehir ve ülke planlaması, atıkların idaresi ve genel nitelikli önlemler haricinde arazi kullanımı ve su kaynaklarının idaresi ile ilgili önlemleri;
- ▶ bir Üye Devlet'in değişik enerji kaynakları arasındaki tercihini ve enerji tedarikinin genel yapısını hassas bir biçimde etkileyen önlemleri; alır.

Konsey, bir önceki bentte öngörülen koşullar çerçevesinde, bu paragraf dahilinde ele alınan sorunların hangilerinde kararların nitelikli çoğunluk esası ile alınması gerektiğini belirleyebilir.

3. Diğer alanlarda erişilecek öncelikli hedefleri saptayan genel faaliyet programları, Konsey tarafından 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca ve Ekonomik ve Sosyal Komite ile Bölgeler Komitesi'ne danıştıktan sonra, kabul edilir.

Konsey, duruma göre, 1 veya 2. paragrafta öngörülen koşullar çerçevesinde karar alarak, bu programların uygulanması için gerekli önlemleri belirler.

4. Topluluk boyutu olan bazı önlemlere hâle gelmeksizin, Üye Devletler çevre politikasının finansmanını ve uygulanmasını sağlarlar.

5. 1. paragraf uyarınca alınan bir önlemin bir Üye Devlet'in kamu yetkisini kullanan mercilerine orantısız mali yükler getirmesi halinde, kirleten öder ilkesine halel gelmeksizin, Konsey, bu önlemin kabulünü düzenleyen tasarruf kapsamında:

- ▶ geçici istisnalar ve/veya;
- ▶ 161. Madde uyarınca kurulan Uyum Fonu'ndan bir mali destek; şeklinde uygun düzenlemeleri yapar.

Madde 176

175. Madde uyarınca kabul edilen koruma önlemleri, Üye Devletler tarafından, daha katı korunma önlemlerinin sürdürülmesine ve tesisine engel teşkil etmez. Bu önlemlerin, bu Antlaşma'yla bağdaşması gerekir. Bu önlemler Komisyon'a bildirilir.

B A Ş L I K X X **KALKINMA İŞBİRLİĞİ**

Madde 177

1. Üye Devletler tarafından izlenen politikaların tamamlayıcısı niteliğinde olan, Topluluğun kalkınma işbirliği alanındaki politikası:
 - ▶ özellikle içlerinde en geri kalmış olanlar başta olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerin, sürdürülebilir ekonomik ve sosyal kalkınmalarını;
 - ▶ gelişmekte olan ülkelerin uyumlu ve kademeli bir biçimde dünya ekonomisi ile bütünleştirilmelerini;
 - ▶ gelişmekte olan ülkelerdeki fakirlikle mücadeleyi; teşvik eder.
2. Bu alandaki Topluluk politikası demokrasi ve hukuk devletinin geliştirilmesi ve pe-

kiştirilmesi genel hedefinin yanı sıra insan hakları ve temel özgürlüklerin gözetilmesine katkıda bulunur.

3. Topluluk ve Üye Devletler, Birleşmiş Milletler ile diğer yetkili uluslararası örgütler çerçevesinde kabul ettikleri hedefleri dikkate alır ve taahhütlerine uyarlar.

Madde 178

Topluluk, gelişmekte olan ülkeleri etkileyebilecek politikalarını uygularken 177. Madde'de yer verilen hedefleri dikkate alır.

Madde 179

1. Bu Antlaşma'nın diğer hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Konsey, Madde 251'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek, Madde 177'de belirtilen amaçların geliştirilmesi için gerekli önlemleri alır. Bu önlemler, çok yılı kapsayan programlar şeklinde olabilir.
2. Avrupa Yatırım Bankası Statüsü'nde öngörülen şartlar çerçevesinde, 1. paragrafta belirtilen önlemlerin uygulanmasına katkıda bulunur.
3. Bu Madde hükümleri AKP-AT Sözleşmesi çerçevesinde Afrika, Karaipe ve Pasifik ülkeleri ile işbirliğini etkilemez.

Madde 180

1. Topluluk ve Üye Devletler uluslararası örgüt ve konferanslar da dahil olmak üzere kalkınma işbirliği konusundaki politikalarının eşgüdümünü sağlar ve yardım programları konusunda istişarede bulunurlar. Ortak faaliyetler sürdürebilirler. Üye Devletler, gerektiği takdirde Topluluk yardım programlarının uygulanmasına katkıda bulunurlar.

2. Komisyon 1. paragrafta belirtilen eşgüdümü geliştirmek için her türlü yararlı girişimde bulunabilir.

Madde 181

Kendi yetkileri çerçevesinde Topluluk ve Üye Devletler, üçüncü ülkelerle ve yetkili uluslararası örgütlerle işbirliği yaparlar. Topluluk işbirliğine ilişkin düzenlemeler, Topluluk ve ilgili üçüncü taraflar arasında, 300. Madde uyarınca müzakere edilip akdedilecek anlaşmaları gerektirebilir.

Bir önceki paragraf, Üye Devletler'in uluslararası örgütlerde müzakerelerde bulunma ve uluslararası anlaşmalar yapma yetkilerine hanel getirmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DENİZAŞIRI ÜLKE VE TOPRAKLARIN ORTAKLIĞI

Madde 182

Üye Devletler, Danimarka, Fransa, Hollanda ve Birleşik Krallık'la özel ilişkileri bulunan, Avrupa dışı ülke ve toprakların Topluluk'la ortaklık kurmalarını kabul ederler. Bu ülke ve topraklar (bundan böyle "ülke ve topraklar") bu Antlaşma'nın II. Ekindeki listede sayılmıştır.

Ortaklığın amacı ülke ve toprakların ekonomik ve sosyal kalkınmasını hızlandırmak, kendi aralarında ve Topluluğun bütünüyle sıkı ekonomik ilişkiler kurmaktır.

Bu Antlaşma'nın Başlangıç bölümünde sözü edilen ilkelere uygun olarak ortaklık, öncelikle bu ülke ve topraklarda yaşayanların bekledikleri ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmaya yardımcı olmak amacıyla çıkarlarını ve refah düzeyini artırma amacına hizmet eder.

Madde 183

Ortaklık aşağıdaki amaçları izler:

1. Üye Devletler bu Antlaşma uyarınca kendi aralarında birbirlerine tanıdıkları ticaret rejimini, ülke ve topraklarla olan ticaretlerine de uygularlar.
2. Her ülke ya da toprak, Üye Devletler'le ve diğer ülke ve topraklarla olan ticari ilişkilerinde, kendisiyle özel ilişkileri bulunan Avrupa Devleti'ne uyguladığı rejimi uygular.
3. Üye Devletler, bu ülke ve toprakların aşamalı biçimde kalkınmaları için gerekli yatırımlara katkıda bulunur.
4. Üye Devletler'in veya ülke ve topraklardan birinin uyuşu olan gerçek ve tüzel tüm kişiler Topluluk tarafından karşılanan yatırımlar için açılan ihalelere eşit koşullarda katılabilir.
5. Üye Devletler'le ülke ve topraklara arasındaki ilişkilerde uyrukların ve şirketlerin yerleşme hakkı 187. Madde'de öngörülen özel hükümler saklı kalmak kaydıyla ve ayırım gözetmeksizin, yerleşme hakkına ilişkin bölümün hüküm ve usullerine uygun olarak düzenlenir.

Madde 184

1. Ülke ve topraklar çıkışlı malların Üye Devletlerce ithali üzerinden alınan gümrük vergileri, bu Antlaşma hükümleri uyarınca Üye Devletler arasında gümrük vergilerinin yasaklanmasıyla uyumlu olarak yasaktır.
2. Her ülke veya toprağa Üye Devletler'den veya diğer ülke ve topraklardan yapılan ithalatta uygulanan gümrük vergileri, 25. Madde hükümleri uyarınca yasaktır.

3. Bununla beraber, ülke ve topraklar, kalkınma ve sanayileşme gereksinimlerini karşılayacak ya da bütçeleri için gelir yaratacak gümrük vergileri koyabilirler.

Bu vergiler her ülke ve toprağın özel ilişkiler içinde olduğu Üye Devlet'ten ithal edilen ürünler üzerine konulan vergilerin düzeyini geçemeyebilir.

4. 2. paragraf, bağlı oldukları uluslararası özel yükümlülükler nedeniyle, ayırım gözetmeyen bir gümrük tarifesi uygulayan ülke ve topraklara uygulanmaz.

5. Ülke ve topraklara ithal edilen mallara gümrük vergisi konulması ya da bunların değiştirilmesi, muhtelif Üye Devletler'den yapılacak ithalatlar arasında doğrudan veya dolaylı, hukuken ya da fiilen bir ayırımcılığa neden olamaz.

Madde 185

184. Madde'nin 1. paragraf hükümleri uygulandığında, bir üçüncü ülkeden, bir ülke ya da toprağa ihraç edilen mallara uygulanan vergi düzeyleri, Üye Devletler'den birinin zararına olarak ticareti saptırmaya yol açacak nitelikte olursa, bu Üye Devlet, durumu düzeltmeleri için diğer Üye Devletler'e gerekli önlemleri önermesini Komisyondan isteyebilir.

Madde 186

Kamu sağlığı, kamu güvenliği ve kamu düzeniyle ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, ülke ve topraklar işçilerinin Üye Devletler'de, Üye Devletler işçilerinin ülke ve topraklarda serbest dolaşımı, Üye Devletler'in daha sonra oybirliğiyle onaylayacakları anlaşmalarla düzenlenir.

Madde 187

Konsey, oybirliğiyle hareket ederek, ülke ve topraklarla Topluluk arasındaki ortaklık kapsamında elde edilen deneyim ile bu Antlaşma'da belirtilen ilkelerden hareketle, ülke ve topraklarla Topluluk arasındaki ortaklığa ilişkin ayrıntılı kural ve usullerle ilgili hükümleri belirler.

Madde 188

Bu Antlaşma'ya ek Grönland ile ilgili özel düzenlemelere dair Protokol'de belirtilen özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, 182-187. Madde hükümleri Grönland için uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TOPLULUĞUN KURUMLARI

BAŞLIK 1 KURUMLARI YÖNETEN HÜKÜMLER

KISIM 1 KURUMLAR

KESİM 1 AVRUPA PARLAMENTOSU

Madde 189

Topluluk bünyesinde biraraya gelen Devletler'in halklarının temsilcilerinden oluşan Avrupa Parlamentosu, bu Antlaşma ile kendisine verilen yetkileri kullanır.

Avrupa Parlamentosu üyelerinin sayısı 700'ü geçmez.

Madde 190

1. Topluluk bünyesinde biraraya gelen Devletler'in halklarının Avrupa Parlamentosu'ndaki temsilcileri genel oy ile seçilir.

2. Her Üye Devlet'ten seçilen temsilcilerin sayısı aşağıdaki gibidir:

Belçika	25
Danimarka	16
Almanya	99
Yunanistan	25
İspanya	64
Fransa	87
İrlanda	15
İtalya	87
Lüksemburg	6
Hollanda	31
Avusturya	21
Portekiz	25
Finlandiya	16
İsveç	22
Birleşik Krallık	87.

Bu paragrafın değiştirilmesi halinde, her Üye Devlet'ten seçilen temsilcilerin sayısı Topluluk bünyesinde biraraya gelen Devletler'in halklarının uygun biçimde temsil edilmesini sağlar.

3. Temsilciler beş yıllık bir süre için seçilirler.

4. Avrupa Parlamentosu, genel oy ile yapılacak seçimlerin bütün Üye Devletler'de tek tip bir usule göre veya bütün Üye Devletler'deki ortak ilkeler uyarınca yapılmasına ilişkin bir tasarı hazırlar.

Konsey, üye sayısının çoğunluğuyla karar verecek olan Avrupa Parlamentosu'nun onayını aldıktan sonra, Üye Devletler'in kendi anayasal kurallarına göre kabul etmelerini önereceği hükümleri oybirliğiyle kararlaştırır.

5. Avrupa Parlamentosu, Komisyon'un görüşünü ve oybirliğiyle hareket edecek olan Konsey'in onayını aldıktan sonra, Üyelerinin görevlerini icra etmelerini düzenleyen tüzükleri ve genel koşulları belirler.

Madde 191

Avrupa düzeyinde siyasi partiler, Birlik içinde entegrasyon unsuru olarak önemlidirler. Bunlar bir Avrupa bilincinin oluşmasına ve Birlik vatandaşlarının siyasi iradelerini ifade etmelerine katkıda bulunurlar.

Madde 192

Bu Antlaşma'da öngörüldüğü hallerde, Avrupa Parlamentosu Topluluk tasarruflarının oluşturulması sürecine, 251 ve 252. Maddeler'de belirlenen usuller çerçevesindeki yetkilerini kullanarak ve onay ya da istişari nitelikte görüş vererek katılır.

Avrupa Parlamentosu kendisini oluşturan üyelerin salt çoğunluğuyla, bu Antlaşma'nın uygulanması için bir Topluluk tasarrufunun yapılması gerektiğine inandığı sorunlar hakkında uygun öneriler sunmasını Komisyon'dan isteyebilir.

Madde 193

Avrupa Parlamentosu, görevlerini yerine getirirken, üyelerinin dörtte birinin talebi üzerine bu Antlaşma ile diğer kurumlara ve organlara verilen yetkilere halel getirmeksizin, Topluluk hukukunun uygulanmasında ihlal ya da kötü idare iddialarını, bu iddiaların bir mahkeme önüne getirildiği ve mahkemenin devam ettiği haller dışında, incelemek üzere geçici bir Soruşturma Komisyon'u oluşturabilir.

Geçici Soruşturma Komisyonu'nun varlığı, raporunu vermesi ile sona erer.

Soruşturma hakkının kullanılmasına ilişkin ayrıntılı hükümler Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon'un ortak anlaşması ile belirlenir.

Madde 194

Bütün Birlik vatandaşları ile bir Üye Devlet'te ikamet eden ya da merkezi bir Üye Devlet'te bulunan bütün gerçek ve tüzel kişiler tek başlarına ya da diğer vatandaşlar ya da kişilerle birlikte hareket ederek, Topluluğun faaliyet alanına giren ve kendisini doğrudan ilgilendiren bir konuda, Avrupa Parlamentosu'na şikayette bulunma hakkına sahiptir.

Madde 195

1. Avrupa Parlamentosu, bütün Birlik vatandaşlarından ya da bir Üye Devlet'te ikamet eden ya da merkezi bir Üye Devlet'te bulunan bütün gerçek ve tüzel kişilerden gelecek ve yargı görevlerini icra eden Adalet Divanı ve ilk Derece Mahkemesi dışındaki Topluluk kurumlarının ya da organlarının faaliyetlerinde kötü idare durumlarına ilişkin şikayetleri kabul etmekle yetkili bir Ombudsman tayin eder.

Görevlerine uygun olarak, Ombudsman, ileri sürülen iddiaların halen yargı önünde olan ya da daha önce yargı önüne götürülmüş bulunan durumlar hariç, kendiliğinden veya kendisine doğrudan ya da bir Avrupa Parlamentosu üyesi aracılığı ile iletilen şikayet üzerine, mahal olduğuna inandığı soruşturmalara başlar. Ombudsman, bir kötü idare durumu saptadığı hallerde, üç ay içinde görüşünü bildirmesi için ilgili kuruma başvurur. Bundan sonra Ombudsman Avrupa Parlamentosu'na ve ilgili kurumuna bir rapor sunar. Şikayette bulunan şahıs, bu soruşturmaların sonuçları hakkında bilgilendirilir.

Her yıl Ombudsman, soruşturmalarının sonuçları hakkında bir raporu Avrupa Parlamentosu'na sunar.

2. Ombudsman her Avrupa Parlamentosu seçiminden sonra, yasama dönemi süresince atanır. Ombudsman, görev süresi bittikten sonra yeniden seçilebilir.

Görevlerini yerine getirmek için gerekli koşullara artık sahip olmadığı ya da ciddi bir kötü yönetimde bulunması halinde Ombudsman'ın görevine Avrupa Parlamentosu'nun talebi üzerine Adalet Divanı tarafından son verilebilir.

3. Ombudsman görevlerini tam bağımsızlık içinde yerine getirir. Görevlerinin yerine getirilmesi sırasında hiçbir kuruluştan talimat isteyemez ve kabul edemez. Görevi süresince ücret karşılığı ya da ücretsiz hiçbir meslekle uğraşamaz.
4. Avrupa Parlamentosu Komisyon'un görüşünü aldıktan sonra ve nitelikli çoğunlukla karar verecek olan Konsey'in onayı ile, Ombudsman'ın ve görevlerini yerine getirmesinin kurallarını ve genel koşullarını saptar.

Madde 196

Avrupa Parlamentosu, yılda bir kez Mart ayının ikinci salı günü kendiliğinden toplanır.

Avrupa Parlamentosu, üyelerinin salt çoğunluğunun, Konsey'in ya da Komisyon'un talebi üzerine olağanüstü toplanabilir.

Madde 197

Avrupa Parlamentosu, Başkanı'nı ve Başkanlık Divanı'nı kendi üyeleri arasından seçer.

Komisyon üyeleri bütün oturumlara katılabilir ve talep ederlerse Komisyon adına dinlenilebilirler.

Komisyon, Avrupa Parlamentosu ya da üyeleri tarafından kendisine yöneltilen sorulara sözlü veya yazılı olarak cevap verir.

Konsey, kendi İç Tüzüğünde kararlaştırılan koşullar uyarınca Avrupa Parlamentosunca dinlenir.

Madde 198

Bu Antlaşma'da aksine hüküm bulunmadıkça Avrupa Parlamentosu, kullanılan oyların salt çoğunluğu ile karar alır.

Toplantı yeter sayısı İç Tüzükle belirlenir.

Madde 199

Avrupa Parlamentosu, üye tamsayısının çoğunluğu ile İç Tüzüğünü kabul eder.

Avrupa Parlamentosu'nun zabıtları, kendi İç Tüzüğünde öngörülen koşullarla yayınlanır.

Madde 200

Avrupa Parlamentosu, Komisyon tarafından kendisine sunulan yıllık genel raporu açık oturumda görüşür.

Madde 201

Komisyon'un faaliyetleri hakkında bir gensoru önergesi verildiğinde, Avrupa Parlamentosu, bu önerge hakkında, ancak, verilisinden en az üç gün sonra ve açık oylamayla karar verebilir.

Gensoru önergesi, Avrupa Parlamentosu'nun üye tam sayısının çoğunluğu ve kullanılan oyların üçte ikisiyle kabul edilirse, Komisyon üyeleri toplu olarak istifa ederler. Üyeler, 214. Madde'ye göre yerlerine atama yapılıncaya kadar olağan işleri yapmaya devam ederler. Bu durumda, toplu şekilde is-

tifa etmek zorunda kalan Komisyon üyelerinin yerine tayin edilen Komisyon üyelerinin görev süresi, eski üyelerin geriye kalan görev süresinin sonunda dolar.

KEŞİM 2 **KONSEY**

Madde 202

Bu Antlaşma'da belirlenen amaçlara ulaşılmasını teminen Konsey, bu Antlaşma'nın hükümlerine uygun olarak:

- ▶ Üye Devletler'in genel ekonomi politikalarının eşgüdümünü sağlar;
- ▶ karar alma yetkisine sahiptir;
- ▶ kabul ettiği kararlar içinde yer alan kuraların uygulanması için Komisyon'a yetki verir. Konsey, bu yetkilerin kullanımını bazı koşullara bağlayabilir. Ayrıca Konsey, bazı özel durumlarda yürütme yetkisini doğrudan kullanma hakkını saklı tutabilir. Yukarıda söz konusu edilen usuller, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'nun görüşünü aldıktan sonra Konsey'in oybirliğiyle önceden kabul edeceği ilke ve kurallara uygun olmalıdır.

Madde 203

Konsey, Üye Devletler'in, Üye Devletler'i taahhüt altına sokma yetkisine sahip, bakan seviyesindeki birer temsilcisinden oluşur.

Başkanlık görevi, Konsey'deki her Üye Devlet tarafından sıra ile altı aylık bir süre için Konsey tarafından oybirliği ile kararlaştırılan sıraya göre yerine getirilir.

Madde 204

Konsey, Başkan'ın daveti ile kendiliğinden veya üyelerden biri ya da Komisyon'un talebi üzerine toplanır.

Madde 205

1. Bu Antlaşma'da aksine hüküm bulunmadıkça, Konsey, üye tam sayısının çoğunluğu ile karar alır.
2. Nitelikli çoğunluğu gerektiren Konsey kararları için üyelerin oyları aşağıdaki ağırlıklarla değerlendirilir:

Belçika	5
Danimarka	3
Almanya	10
Yunanistan	5
İspanya	8
Fransa	10
İrlanda	3
İtalya	10
Lüksemburg	2
Hollanda	5
Avusturya	4
Portekiz	5
Finlandiya	3
İsveç	4
Birleşik Krallık	10.

Konsey kararlarının alınabilmesi için:

- bu Antlaşma'ya göre Komisyon'un önerisi üzerine alınmaları gerekenler için lehte en az 62 oyla,
 - diğerleri için en az on üye tarafından lehte 62 oy kullanılmalıdır.
3. Hazır bulunan ya da temsil edilen üyelerin çekimser kalmaları, Konsey'in oybirliği gerektiren kararlar almasını engellemez.

Madde 206

Oylamada Konsey'in herbir üyesi, diğer üyelerden yalnızca birini temsil edebilir.

Madde 207

1. Üye Devletler'in Daimi Temsilcileri'nden oluşan bir komite, Konsey'in çalışmalarını hazırlamak ve Konsey tarafından verilen görevleri yerine getirmekle sorumludur. Komite, Konsey'in İç Tüzüğünde öngörüldüğü durumlarda usule ilişkin kararlar alabilir.
 2. Konsey'e, Genel Sekreterliğin işlerini yürüten Genel Sekreter Yardımcısı tarafından yardımcı olunan, ortak dış politika ve güvenlik politikasından sorumlu Yüksek Temsilci sıfatını haiz Genel Sekreter'in sorumluluğundaki Genel Sekreterlik yardımcı olur. Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı, Konsey tarafından oybirliğiyle atanırlar.
- Genel Sekreterliğin örgütlenmesi Konsey tarafından kararlaştırılır.
3. Konsey kendi İç Tüzüğünü kabul eder.

255(3). Madde'nin uygulanması amacıyla Konsey, İç Tüzük'te kamunun hangi koşullar altında Konsey dokümanlarına ulaşacağını ayrıntılı olarak belirler. Bu paragraf çerçevesinde Konsey, yasama erki olarak hareket ettiği kabul edilebilecek durumları, bu durumlarda dokümanlara daha fazla erişim sağlamak amacıyla belirlerken, öte yandan karar alma sürecinin etkinliğini korur. Konsey yasama yetkisi dahilinde hareket ettiği her durumda, oylamaların sonuçlarını, oyların açıklamalarını ve toplantı tutanaklarındaki beyanlarını yayımlar.

Madde 208

Konsey, ortak amaçların gerçekleştirilmesi için yararlı gördüğü bütün araştırmaları yapmasını ve uygun göreceği her türlü öneriyi kendisine sunmasını Komisyon'dan isteyebilir.

Madde 209

Konsey, Komisyon'un görüşünü aldıktan sonra, bu Antlaşma'da öngörülen komitelerin statüsünü belirler.

Madde 210

Konsey, nitelikli çoğunlukla, Komisyon Başkanı ve Üyeleri'nin ve Adalet Divanı Başkanı'nın, Hakimleri'nin, Savcıları'nın ve Başka-tipi'nin maaşlarını, tazminatlarını ve emeklilik ödeneklerini saptar. Ücret yerine geçen her türlü ödemeyi de aynı çoğunlukla tespit eder.

KESİM 3 **KOMİSYON**

Madde 211

Komisyon Ortak Pazar'ın tam olarak işlemini ve gelişmesini sağlamak amacıyla:

- ▶ bu Antlaşma'nın hükümleriyle, bu Antlaşma'ya dayanarak kurumlar tarafından alınan önlemlerin uygulanmasını sağlar;
- ▶ Antlaşma'da açıkça gösterilmesi veya kendisinin gerekli görmesi halinde, Antlaşma'da belirtilen konular hakkında tavsiyelerini ve görüşlerini bildirir;
- ▶ bu Antlaşma'da öngörülen koşullarda karar alma yetkisine sahip olduğu gibi Konsey ve Avrupa Parlamentosu tarafından alınan tedbirlerin hazırlanmasına da katkıda bulunur;

- ▶ Konsey tarafından belirlenen kuralların uygulanması için Konsey'in kendisine verdiği yetkileri kullanır.

Madde 212

Komisyon her yıl, Avrupa Parlamentosu'nun oturumunun açılmasından en az bir ay önce, Topluluğun faaliyetleri ile ilgili genel bir rapor yayımlar.

Madde 213

1. Komisyon, yeterlilikleri esas alınarak seçilen ve bağımsızlıkları şüphe götürmeyen yirmi Üye'den oluşur.

Komisyon Üyeleri'nin sayısı, Konsey'in oybirliğiyle alacağı karar ile değiştirilebilir.

Sadece Üye Devletler uyrukları Komisyon Üyesi olabilirler.

Komisyon'da her Üye Devlet'in en az bir uyruğunun bulunması zorunludur, ancak aynı Üye Devlet'in uyruğundan olan Üye sayısı ikiden fazla olamaz.

2. Komisyon Üyeleri görevlerini tam bağımsızlık içinde, Topluluğun genel çıkarları doğrultusunda yerine getirirler.

Görevlerini yerine getirirken, hiçbir hükümet ya da kuruluştan talimat isteyemezler ve alamazlar. Görevleri ile bağdaşmayan her türlü faaliyetten kaçınırlar. Her Üye Devlet bu kurala uymayı ve görevlerini yerine getirirken Komisyon Üyeleri'ni etkilememeyi taahhüt eder.

Komisyon Üyeleri, görev süreleri boyunca ücret karşılığı ya da ücretsiz başka hiçbir mesleki faaliyette bulunamazlar. Göreve başlarken, görevlerinin devamı süresince ve görevleri sona erdikten sonra, görevlerinden doğan yükümlülüklerle uy-

mayı ve özellikle görevleri sona erdikten sonra bazı görev ve menfaatlerin kabulüyle ilgili olarak dürüst ve hassas davranmayı resmen taahhüt ederler. Bu yükümlülüklerin ihlali halinde, Konsey ya da Komisyon'un başvurusu üzerine Adalet Divanı, duruma göre, ilgili Üye'nin 216. Madde koşulları dahilinde re'sen görevden ayrılmış sayılmasına ya da emeklilik hakkından veya onun yerine geçen diğer sosyal haklardan yoksun bırakılmasına karar verebilir.

Madde 214

1. Komisyon Üyeleri, 2. paragrafta öngörülen usul uyarınca, gerektiği takdirde 201. Madde saklı kalmak kaydı ile, beş yıllık bir süre için atanırlar.

Görev süreleri yenilenebilir.

2. Üye Devlet hükümetleri, Komisyon Başkanı olarak tayin etmek istedikleri kişiyi ortak mutabakatlarıyla aday gösterirler; adaylık Avrupa Parlamentosu tarafından onaylanır.

Üye Devlet hükümetleri, Başkan adayının da ortak mutabakatı ile, Komisyon Üyeleri olarak atamak niyetinde oldukları diğer kişileri aday gösterirler.

Bu şekilde belirlenen Komisyon Başkanı ve diğer Üyeler, birlikte Avrupa Parlamentosu'nun güvenoyuna sunulurlar. Avrupa Parlamentosu'nun onayını aldıktan sonra, Komisyon Başkanı ve diğer Üyeler, Üye Devlet hükümetleri tarafından ortak onay ile atanırlar.

Madde 215

Normal yenilenme ve ölüm dışında, bir Komisyon Üyesi'nin görevi, istifa ettiği veya re'sen görevden ayrılmış sayıldığı tarihte sona erer.

Görev süresinin geri kalan kısmı için, Üye Devlet hükümetlerinin ortak onayı ile yeni bir Üye atanır. Konsey oybirliğiyle, yeni atama yapılmasına gerek olmadığına karar verebilir.

İstifa, re'sen görevden ayrılmış sayılma veya ölüm halinde geriye kalan görev süresi için yeni Başkan atanır. 214. Madde'nin 2. paragrafında öngörülen usul, yeni Başkan atanmasında uygulanır.

216. Madde'de öngörülen re'sen görevden ayrılmış sayılma durumu dışında, Komisyon Üyeleri yerlerine yeni atama yapılınca kadar görevlerine devam ederler.

Madde 216

Komisyon'un herhangi bir Üyesi'nin görevini yerine getirmesi için gerekli şartları artık taşımaması ya da ciddi bir hata dolayısıyla suçlu bulunması durumunda, Adalet Divanı, Konsey ya da Komisyon'un başvurusu üzerine o Üye'yi re'sen görevden ayrılmış sayabilir.

Madde 217

Komisyon Üyeleri arasından bir ya da iki Başkan Yardımcısı atayabilir.

Madde 218

1. Konsey ve Komisyon karşılıklı istişarelerde bulunurlar ve işbirliği yöntemlerini ortak bir kararla düzenlerler.
2. Komisyon, kendisinin ve kendine bağlı birimlerinin bu Antlaşma'da öngörülen koşullara uygun olarak işleyişini sağlamak için, kendi İç Tüzüğünü kabul eder. Bu tüzüğün yayınlanmasını sağlar.

Madde 219

Komisyon, Başkanı'nın politik yönlendirmesi altında çalışır.

Komisyon, 213. Madde'de öngörülen Üye sayısının çoğunluğuyla karar alır.

Komisyon kendi İç Tüzüğünde saptadığı Üye sayısının mevcudiyeti halinde geçerli şekilde toplanmış sayılır.

KESİM 4
ADALET DİVANI

Madde 220

Adalet Divanı bu Antlaşma'nın yorumlanmasında ve uygulanmasında hukuka uyulmasını sağlar.

Madde 221

Adalet Divanı onbeş Yargıç'tan oluşur.

Adalet Divanı genel kurul şeklinde toplanır. Bununla birlikte, bu amaçla yapılan düzenlemede yer verilen hükümler çerçevesinde, ya bazı hazırlık soruşturmalarını yapmak ya da belirli türde bazı davalara bakmak üzere her biri üç, beş veya yedi Yargıç'tan oluşan daireler kurabilir.

Adalet Divanı, bir davada taraf olan bir Üye Devlet'in ya da bir Topluluk kurumunun talebi üzerine, bütün yargıçların hazır bulunduğu genel kurul halinde toplanır.

Adalet Divanı'nın talebi üzerine Konsey, oybirliğiyle yargıçların sayısını artırabilir ve bu Madde'nin ikinci ve üçüncü paragrafları ile 223. Madde'nin 2. paragrafında gerekli uyarlamaları yapabilir.

Madde 222

Adalet Divanı'na sekiz Savcı yardımcı olur. Bununla birlikte 10 Ocak 1995'den başlayarak 6 Ekim 2000 tarihine kadar bir dokuzuncu Savcı daha atanır.

Savcı, Adalet Divanı'nın 220. Madde'de belirlenen şekilde görevlerini yerine getirmesine yardımcı olmak amacıyla, Adalet Divanı'nda açılan davalar hakkında gerekçeli mütalaalarını tam bir tarafsızlık ve bağımsızlık içinde açık celsede sunmakla görevlidir.

Adalet Divanı'nın talebi üzerine Konsey, oybirliğiyle Savcıların sayısını artırabilir ve 223. Madde'nin 3. paragrafında gerekli uyarlamaları yapabilir.

Madde 223

Yargıçlar ve Savcılar, bağımsızlıkları şüphe götürmeyen ve ülkelerinde en yüksek yargısal görevlerin yerine getirilmesi için gereken koşullara sahip ya da yeterliğe sahip olduğu herkesçe bilinen hukukçulardan seçilmiş kişiler arasından, Üye Devletler hükümetlerince alınacak ortak bir kararla altı yıl için atanırlar.

Yargıçlar her üç yılda bir kısmen yenilenir. Bu yenileme sırasıyla önce sekiz, sonra yedi yargıç için yapılır.

Savcılar her üç yılda bir kısmen yenilenir. Her defasında dört Savcı yenilenir.

Emekliye ayrılan Yargıç ve Savcılar yeniden atanabilirler.

Yargıçlar kendi aralarından üç yıl için Adalet Divanı Başkanı'nın seçerler. Başkan'ın görev süresi yenilenebilir.

Madde 224

Adalet Divanı, Başkatibi'ni atar ve statüsünü belirler.

Madde 225

1. Divan Statüsü'nde belirlenen şartlar çerçevesinde ve hukuki sorunların Adalet Divanı nezdinde temyiz hakkı saklı kalmak kaydıyla bu Madde'nin 2. paragrafındaki koşullara göre belirlenen bazı dava türlerine veya başvurulara bakmak üzere Adalet Divanı'na bağlı olarak, bir İlk Derece Mahkemesi kurulur. İlk derece mahkemesi 234. Madde uyarınca sunulan ön karar gerektiren sorulara bakmaya yetkili değildir.
2. Adalet Divanı'nın talebi üzerine ve Avrupa Parlamentosu ile Komisyon'a danıştıktan sonra, Konsey, 1. paragrafta belirtilen dava türleriyle başvuruları ve İlk Derece Mahkemesi'nin oluşum şekli ile Adalet Divanı'nın Statüsü'nde gerekli uygulamaları ve eklemeleri oybirliğiyle belirler. Konsey'in aksi doğrultuda kararı olmadığı sürece, bu Antlaşma'nın Adalet Divanı'na ilişkin düzenlemeleri ve özellikle Adalet Divanı'nın Statüsü'ne dair Protokol'ün düzenlemeleri, İlk Derece Mahkemesi'ne de uygulanır.
3. İlk Derece Mahkemesi'nin üyeleri bağımsızlıkları şüphe götürmeyen ve yargısal görevlerin gerektirdiği ehliyete sahip kişiler arasından seçilirler; bu üyeler altı yıllık bir süre için Üye Devlet hükümetlerinin ortak onayı ile atanırlar. Her üç yılda bir kısmi yenileme yapılır. Görev süreleri tamamlanan üyeler yeniden atanabilirler.
4. İlk Derece Mahkemesi, Adalet Divanı ile anlaşma içinde kendi İç Tüzüğünü yapar. Bu İç Tüzüğün, Konsey tarafından oybirliğiyle onaylanması gerekir.

Madde 226

Komisyon, bir Üye Devlet'in bu Antlaşma gereğince üzerine düşen yükümlülüklerden birini yerine getirmediği kanısına varırsa, o Devlet'e kendi görüşlerini sunma imkanı tanıdıktan sonra, bu konuda gerekli görüşünü bildirir.

İlgili Devlet, Komisyon tarafından belirlenen süre içinde bu görüşe uymazsa, Komisyon Adalet Divanı'na başvurabilir.

Madde 227

Üye Devletler'den herbiri, diğer bir Üye Devlet'in bu Antlaşma gereğince kendisine düşen yükümlülüklerden birini yerine getirmediği kanısına varırsa Adalet Divanı'na başvurabilir.

Bir Üye Devlet, bu Antlaşma gereğince üzerine düşen yükümlülükleri ihlâl ettiği iddiasıyla diğer bir Üye Devlet'e karşı dava açmadan önce, Komisyon'a başvurmak zorundadır.

Komisyon, ilgili Devletler'e iddia ve savunmalarını yazılı ve sözlü olarak karşılıklı sunma imkanı verdikten sonra, gerekçeli görüşünü bildirir.

Komisyon, başvuru tarihinden itibaren üç ay içinde görüşünü bildirmezse, bu görüşün bulunmaması Adalet Divanı'nda dava açılmasına engel olmaz.

Madde 228

1. Adalet Divanı, bir Üye Devlet'in bu Antlaşma uyarınca üzerine düşen yükümlülüklerden birini yerine getirmediğine karar verirse, bu Devlet, Adalet Divanı'nın kararının uygulanması için gereken önlemleri almakla yükümlüdür.

2. Komisyon ilgili Üye Devlet'in söz konusu önlemleri almadığı kanaatindeyse, bu Devlet'e kendi görüşlerini sunma imkanı tanıdıktan sonra, Adalet Divanı'nın kararına hangi noktalarda uymadığını gösteren gerekçeli bir görüş bildirir.

İlgili Üye Devlet, Komisyon tarafından saptanan süre zarfında Divan kararının uygulanmasına ilişkin önlemleri almazsa, Komisyon, Adalet Divanı'nda dava açabilir.

Komisyon, olayın özelliklerine göre ilgili Üye Devletçe ödenmesinin uygun olduğunu düşündüğü bir tutar ya da para cezasına da yer verir.

Adalet Divanı, ilgili Üye Devlet'in, kararına uymadığı kanısına varırsa, bu devletin maktu bir tutar ya da para cezası ödemesine karar verebilir.

Bu usul 227. Madde'ye halel getirmez.

Madde 229

Bu Antlaşma hükümleri uyarınca Konsey'in tek başına ve Avrupa Parlamentosu ile Konsey'in ortaklaşa çıkardığı tüzüklerde, bu tüzüklerde öngörülen yaptırımlarla ilgili olarak, Adalet Divanı'na tam yargı yetkisi verilebilir.

Madde 230

Adalet Divanı, Avrupa Parlamentosu ile Konsey'in ortaklaşa, Konsey'in, Komisyon'un ve AMB'nin tavsiyeleri ile görüşleri dışında kalan tasarrufları ile Avrupa Parlamentosu'nun üçüncü şahıslar nezdinde hukuki etki doğuran tasarruflarının hukuka uygunluğunu denetler.

Bu amaçla, Divan, bir Üye Devlet, Konsey ya da Komisyon tarafından, yetkisizlik, usule yönelik temel kuralların ihlali, bu Antlaşma'nın, ya da onun uygulanması ile ilgili

herhangi bir hukuk kuralının ihlali ya da yetkinin kötüye kullanılması iddiasıyla açılan davalar hakkında karar vermeye yetkilidir.

Adalet Divanı, aynı koşullarda, Avrupa Parlamentosu'nun, Sayıştay'ın ve Avrupa Merkez Bankası'nın yetkilerini korumak amacı ile açtıkları davalarda da karar vermeye yetkilidir.

Her gerçek veya tüzel kişi, aynı koşullar altında, muhatabı olduğu kararlara ve bir tüzük ya da başka bir kişiye karşı yöneltilmiş bir karar da olsa kendisini doğrudan ve şahsen ilgilendiren tasarruflara karşı dava açabilir.

Bu Madde'de öngörülen davalar, durumuna göre, kararın yayınlanmasını, davacıya tebliğini ya da tebliğ edilememesi halinde davacının kararı öğrendiği günü takip eden iki ay içinde açılmalıdır.

Madde 231

Dava haklı görülürse Adalet Divanı, dava konusu işlemin iptaline karar verir.

Bununla beraber, tüzüklerle ilgili olarak Adalet Divanı, gerekli görürse iptal edilen tüzüğün etkilerinden hangilerinin kesinleşmiş sayılacağını belirtir.

Madde 232

Bu Antlaşma'nın ihlali anlamında Avrupa Parlamentosu'nun, Konsey'in ya da Komisyon'un karar almaması halinde, Üye Devletler ve diğer Topluluk kurumları bu ihlalin saptanması amacı ile Adalet Divanı'nda dava açabilirler.

Bu dava, sadece davaya konu kurumun önceden harekete geçmeye davet edilmiş olması halinde kabul edilebilir. Bu daveti izleyen iki aylık süre zarfında ilgili kurumun

tutum belirlememesi halinde, müteakip iki aylık süre zarfında dava açılabilir.

Her gerçek veya tüzel kişi yukarıdaki paragraflarda belirlenen koşullar dahilinde, Topluluk kurumlarından birini, tavsiye ya da görüş haricinde herhangi bir işlemi kendisine bildirmemiş olmasından dolayı Adalet Divanı'na şikayet edebilir.

Adalet Divanı, aynı koşullar altında kendi yetkisi altına giren alanlarda AMB'nin açacağı ya da bu kuruma karşı açılacak dava ve başvurular hakkında da karar vermeye yetkilidir.

Madde 233

İşlemi iptal edilen ya da karar almamaları bu Antlaşma'ya aykırı olduğu tespit edilen kurum ya da kurumlar, Adalet Divanı'nın kararının uygulanması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler.

Bu yükümlülük 288. Madde'nin 2. paragrafının uygulanmasından kaynaklanan yükümlülüklerle halel getirmez.

Bu Madde AMB'ye de uygulanır.

Madde 234

Adalet Divanı:

- a) bu Antlaşma'nın yorumu konusunda;
- b) Topluluk kurumlarının ve AMB'nin işlemlerinin geçerliliği ve yorumu konusunda;
- c) Konsey tasarruflarıyla oluşturulan kuruluşların statülerinde öngörülmesi şartıyla, bu statülerin yorumu konusunda karar vermeye yetkilidir.

Bu tür bir sorun, bir Üye Devlet'in mahkemesi önüne geldiğinde, bu mahkeme ken-

di kararını vermek için konuya ilişkin bir ön karara gerek duyarsa Adalet Divanı'ndan bu konuda karar vermesini talep edebilir.

Bu tür bir sorun iç hukuka göre kararlarına karşı kanun yolu kapalı olan ulusal bir mahkemede görülmekte olan bir davada ileri sürülürse, bu mahkeme Adalet Divanı'na başvurmakla yükümlüdür.

Madde 235

Adalet Divanı 288. Madde'nin, 2. paragrafında belirtilen zararların tazminine ilişkin uyuşmazlıklara bakmaya yetkilidir.

Madde 236

Adalet Divanı, Statüleri'nde belirlenen ya da görevlilere uygulanan Personel Rejimi'nin sınırları ve şartları içinde Topluluk ve çalışanları arasında doğan her türlü uyuşmazlık hakkında karar vermeye yetkilidir.

Madde 237

Adalet Divanı aşağıdaki sınırlar içinde şu konulardaki davalara bakmaya yetkilidir:

- a) Avrupa Yatırım Bankası'nın Statüsü'nden kaynaklanan Üye Devletler'in yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde ortaya çıkan uyuşmazlıklarda yargı yetkisine sahiptir. Bu çerçevede, Banka Yönetim Kurulu 226. Madde ile Komisyon'a tanınan yetkilere sahiptir;
- b) Avrupa Yatırım Bankası Governörler Konsey kararlarına ilişkin uyuşmazlıklar da yargı yetkisine sahiptir. Her Üye Devlet, Komisyon veya Banka Yönetim Kurulu, 230. Madde'de öngörülen koşullar dahilinde bu konuda dava açabilir;
- c) Avrupa Yatırım Bankası Yönetim Kurulu kararlarına ilişkin uyuşmazlıklarda yargı yetkisine sahiptir. Bu kararlara karşı 230.

Madde'de saptanan koşullar çerçevesinde sadece Üye Devletler ya da Komisyon tarafından ve yalnızca Banka Statüsü'nün 21. Maddesi'nin 2, 5, 6 ve 7. paragraflarında öngörülen usule aykırılık iddiasıyla dava açılabilir;

- d) bu Antlaşma ve AMBS Statüsü'nden kaynaklanan yükümlülüklerin ulusal merkez bankaları tarafından yerine getirilmesinde ortaya çıkan uyuşmazlıklarda yargı yetkisine sahiptir. Bu çerçevede AMB Konseyi'nin ulusal merkez bankalarına karşı, 226. Madde ile Üye Devletler'e karşı Komisyon'a tanınan yetkilere haizdir. Adalet Divanı'nın bir ulusal merkez bankasının bu Antlaşma uyarınca üzerine düşen yükümlülüklerden birini ihmal ettiğini belirlemesi halinde, bu banka, Adalet Divanı'nın kararının uygulanması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

Madde 238

Adalet Divanı, Topluluk tarafından ya da onun adına yapılan bir kamu hukuku veya özel hukuk sözleşmesinde yer alan tahkim koşulu gereğince yargı yetkisine sahiptir.

Madde 239

Adalet Divanı, Üye Devletler'in arasında bu Antlaşma'nın konusu ile bağlantılı olan herhangi bir uyuşmazlığı, bu anlaşmazlık taraflar arasındaki özel bir anlaşma gereğince önüne getirilmesi halinde karara bağlamaya yetkilidir.

Madde 240

Bu Antlaşma ile Adalet Divanı'na verilen yetkiler saklı kalmak kaydıyla, Topluluğun taraf olduğu uyuşmazlıklar, bu nedenle ulusal mahkemelerin yargı yetkisini ortadan kaldırmaz.

Madde 241

230. Madde'nin beşinci paragrafında öngörülen sürenin sona ermesiyle bağlı olmaksızın, Avrupa Parlamentosu ile Konsey'in ortaklaşa yaptıkları bir tüzüğü ya da Konsey'in, Komisyon'un veya AMB'nin bir tüzüğünden kaynaklanan bir uyuşmazlık dolayısıyla taraflardan her biri, Adalet Divanı nezdinde bu tüzüğün geçersizliğini 230. Madde'nin 2. paragrafındaki gerekçelere dayanarak ileri sürebilir.

Madde 242

Adalet Divanı'nda açılan davaların yürütme-yi durdurucu etkisi yoktur. Bununla beraber Adalet Divanı, şartların gerektirdiği kanısına varırsa, dava konusu işlem için yürütmenin durdurulmasına karar verebilir.

Madde 243

Adalet Divanı önüne gelen davalarda gerekli ihtiyati tedbirlerin alınmasına karar verebilir.

Madde 244

Adalet Divanı kararları, 256. Madde'de saptanan koşullar çerçevesinde icra kabiliyetine sahiptir.

Madde 245

Adalet Divanı'nın Statüsü ayrı bir Protokol'le belirlenir.

Adalet Divanı'nın talebi üzerine ve Komisyon ile Avrupa Parlamentosu'nun görüşünü aldıktan sonra Konsey, oybirliğiyle Statü'nün III. Başlığı'nda yer alan hükümleri değiştirebilir.

Adalet Divanı, kendi İç Tüzüğünü yapar. Bu İç Tüzük Konsey'in oybirliğiyle onayını gerektirir.

KESİM 5 **SAYIŞTAY**

Madde 246

Sayıştay hesapların denetimini sağlar.

Madde 247

1. Sayıştay onbeş üyeden oluşur.
2. Sayıştay Üyeleri kendi ülkelerinde dış denetim kurumlarında çalışan ya da çalışmış olan ya da özellikle bu görev için yeterliliğe sahip şahıslar arasından seçilirler. Bağımsızlıklarını şüphe götürmemelidir.
3. Sayıştay Üyeleri Konsey tarafından, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, altı yıllık bir süre için oybirliğiyle atanırlar.

Sayıştay Üyeleri yeniden atanabilirler.

Kendi aralarından üç yıllık bir süre için Sayıştay Başkanı'nı seçerler. Başkan yeniden seçilebilir.

4. Sayıştay Üyeleri görevlerini tam bağımsızlık içinde, Topluluğun genel çıkarı doğrultusunda yerine getirirler.

Görevlerini yerine getirirken hiçbir hükümet ya da kuruluştan talimat isteyemezler ve kabul edemezler. Görevlerinin niteliği ile bağdaşmayan her türlü tasarruftan kaçınırlar.

5. Sayıştay Üyeleri, görevleri süresince ücret karşılığı ya da ücretsiz başka hiçbir mesleki faaliyette bulunamazlar. Göreve başlarken görevlerinin devamı süresince ve görevleri sona erdikten sonra, görevlerinden doğan yükümlülüklere uymayı ve özellikle görevleri sona erdikten sonra bazı görev ve menfaatlerin kabulüyle ilgili olarak dürüst ve hassas davranmayı resmen taahhüt ederler.

6. Normal yenilenme ve ölüm haricinde, bir Sayıştay Üyesi'nin görevi istifa etmesi ya da Adalet Divanı tarafından 7. paragraf hükümleri uyarınca re'sen görevden ayrılmış sayılmasına karar verilmesi halinde sona erer.

Geriye kalan görev süresi için yeni bir Üye atanır.

Re'sen görevden ayrılmış sayılma durumu haricinde, Sayıştay Üyeleri yerlerine yeni atama gerçekleşene kadar görevde kalırlar.

7. Bir Sayıştay Üyesi, Sayıştay'ın başvurusu üzerine görevinin gerektirdiği koşulları artık taşımadığı ya da yükümlülüklerini yerine getirmediğinin Adalet Divanı tarafından saptanması halinde görevine son verilebilir veya emeklilik hakkından ya da onun yerine geçen diğer haklardan yoksun bırakılabilir.
8. Konsey, nitelikli çoğunlukla, Sayıştay Başkanı'nın ve Üyeleri'nin istihdam koşullarını, özellikle ödeneklerini, tazminatlarını ve emeklilik aylıklarını saptar. Konsey ayrıca aynı çoğunlukla ücret yerine geçecek ödemeleri de belirler.
9. Avrupa Topluluğu'nun Adalet Divanı Yargıçları'na uygulanan ayrıcalık ve dokunulmazlıklar hakkındaki Protokol'ün hükümleri Sayıştay Üyeleri'ne de uygulanır.

Madde 248

1. Sayıştay Topluluk bütün gelir ve gider hesaplarını inceler. Sayıştay ayrıca, kuruluş belgeleri aksini öngörmediği ölçüde Topluluk tarafından kurulan kuruluşların bütün gelir ve gider hesaplarını inceler.

Sayıştay, Avrupa Parlamentosu'na ve Konsey'e hesapların güvenilirliği ve bunların dayandığı işlemlerin hukuka uygun-

luğu ve düzenliliği hakkında, Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi'nde yayınlanacak olan bir teminat beyanında bulunur.

2. Sayıştay, bütün gelirlerin alınıp alınmadığını ve bütün harcamaların yasal ve düzenli olarak yapılıp yapılmadığını ve mali idarenin iyi yönde olup olmadığını inceleyecek. Bunları yaparken, özellikle usulsüzlük halleri için rapor tutar.

Gelirlerin denetimi öngörülen ve fiilen Topluluğa ödenen gelirler esas alınarak yapılır.

Harcamaların denetimi, taahhüt edilen ve yapılan ödemeler esas alınarak yapılır.

Bu denetimler, ait olunan bütçe dönemi hesaplarının kapatılmasından önce gerçekleştirilmelidir.

3. Denetim, tutanaklara dayandırılır ve gerekirse, Topluluğun diğer kurumlarında, Topluluk adına gelir ve giderleri yöneten kuruluşlarda ve bütçeden ödenek alan herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin binası dahil olmak üzere, Üye Devletler'de yerinde gerçekleştirilir. Üye Devletler'deki denetim, ulusal denetim organlarıyla irtibat halinde veya bunların gerekli yetkileri yok ise, yetkili ulusal birimlerle gerçekleştirilir. Sayıştay ve Üye Devletler'in ulusal denetim organları, bağımsızlıklarını korumakla birlikte karşılıklı güven anlayışıyla işbirliği yaparlar. Bu organlar veya birimler, denetlemede yer almak niyetinde olup olmadıkları hakkında Sayıştayı bilgilendirirler.

Topluluğun diğer kurumları, Topluluk adına gelir ve giderleri yöneten kuruluşlar, bütçeden ödenek alan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi, ulusal denetim organları veya eğer bunların gerekli yet-

kileri yok ise, yetkili ulusal birimler, Sayıştaya, talebi üzerine, görevini gerçekleştirebilmesi için gerekli her türlü dokümanı veya bilgiyi ulaştırırlar.

Avrupa Yatırım Bankası'nın Topluluğun harcama ve gelirlerini yönetim faaliyetlerine ilişkin olarak, Sayıştay'ın Banka'daki bilgilere ulaşabilme hakkı, Sayıştay, Banka ve Komisyon arasında yapılan bir anlaşmayla düzenlenir. Ancak, bir anlaşmanın bulunmaması halinde de Sayıştay, Banka tarafından yönetilen Topluluk gelir ve harcamalarının denetimi için gerekli bilgilere ulaşabilecektir.

4. Sayıştay, her mali yılın kapanmasından sonra yıllık bir rapor hazırlar. Bu rapor diğer Topluluk kurumlarına verilir ve söz konusu kurumların Sayıştay'ın gözlemlerine cevapları ile birlikte Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi'nde yayınlanır.

Sayıştay ayrıca, belirli sorular üzerine görüşlerini, özellikle özel raporlar şeklinde her zaman sunabilir ve Topluluğun diğer kurumlarından birinin talebi üzerine görüş verebilir.

Yıllık raporlarını, özel raporlarını ya da görüşlerini kendisini oluşturan Üyeler'in salt çoğunluğuyla kabul eder.

Avrupa Parlamentosu'na ve Konsey'e, bütçenin uygulanmasının denetimine ilişkin görevlerini yerine getirmelerinde yardımcı olur.

KISIM 2 ÇEŞİTLİ KURUMLARA İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

Madde 249

Görevlerini yerine getirmek için bu Antlaşma'nın hükümlerine uygun olarak, Konsey ile ortaklaşa hareket ederek Avrupa Parla-

mentosunu, ayrıca Konsey ve Komisyon, tüzükler hazırlar ve yönergeler çıkarır, kararlar alır, tavsiye veya görüşler bildirir.

Tüzük genel kapsamlıdır. Bütün unsurlarıyla bağlayıcıdır ve bütün Üye Devletler'de doğrudan uygulanır.

Yönerge, sonuçları açısından her muhatap Üye Devleti bağlar ancak şekil ve yöntem seçimini ulusal makamlara bırakır.

Karar, muhatapları için bütün unsurları ile bağlayıcıdır.

Tavsiye ve görüşler bağlayıcı değildir.

Madde 250

1. Bu Antlaşma uyarınca Konsey'in, Komisyon'un önerisi üzerine karar aldığı durumlarda, Konsey'in öneriyi değiştirerek karar alması, 251. Madde'nin 4 ve 5. paragrafları saklı kalmak kaydı ile oybirliğini gerektirir.
2. Konsey karar almadığı sürece, Komisyon bir Topluluk tasarrufunun gerçekleşmesine ilişkin süreç boyunca önerisini her zaman değiştirebilir.

Madde 251

1. Bu Antlaşma'da bu Madde'ye göre karara bağlanması gereken bir tasarruf için aşağıdaki usul uygulanır:
2. Komisyon, Avrupa Parlamentosu'na ve Konsey'e bir öneri sunar.

Konsey, Avrupa Parlamentosu'nun görüşünü aldıktan sonra, nitelikli çoğunlukla,

- eğer, Avrupa Parlamentosu'nun görüşünde yer alan bütün değişiklikleri onaylarsa, önerilen tasarrufu değişik haliyle kabul edebilir;

- Avrupa Parlamentosu herhangi bir değişiklik önermezse, önerilen tasarrufu kabul edebilir;
- aksi halde ortak bir tutum belirler ve bunu Avrupa Parlamentosu'na sunar. Konsey, kendi ortak tutumunu belirlemesine yol açan sebepleri tam olarak Avrupa Parlamentosu'na bildirir. Komisyon, Avrupa Parlamentosu'nu kendi tutumundan tam olarak haberdar eder.

Eğer, bu bildirimden itibaren üç ay içinde Avrupa Parlamentosu:

- a) ortak tutumu onaylar veya bir karar almazsa, söz konusu tasarruf ortak tutum uyarınca kabul edilmiş sayılır;
- b) üyelerinin salt çoğunluğuyla ortak tutumu reddederse, önerilen tasarruf kabul edilmemiş sayılır;
- c) üyelerinin salt çoğunluğuyla ortak tutuma ilişkin değişiklikler önerirse, değişik metin bu değişiklikler hakkında görüşlerini bildirmeleri için Konsey ve Komisyon'a sunulur.

3. Eğer Konsey, nitelikli çoğunlukla, Avrupa Parlamentosu'nun yaptığı bütün değişiklikleri, kendisine bildirildiği tarihten itibaren üç ay içinde onaylarsa, söz konusu tasarruf değiştirilmiş ortak tutum şeklinde kabul edilmiş sayılır; ancak Konsey, Komisyon'un olumsuz bir görüş bildirdiği değişikliklere ilişkin olarak oybirliğiyle karar verir. Eğer Konsey değişikliklerin tamamını onaylamazsa, Konsey Başkanı, Avrupa Parlamentosu Başkanı ile anlaşarak altı hafta içinde Uzlaşma Komitesi'ni toplar.

4. Konsey üyelerinden veya onların temsilcilerinden ve eşit sayıda Avrupa Parlamentosu temsilcisinden oluşan Uzlaşma

Komitesi, Konsey üyelerinin veya onların temsilcilerinin nitelikli çoğunluğuyla ve Avrupa Parlamentosu temsilcilerinin salt çoğunluğuyla ortak metin üzerinde uzlaşmaya varmakla görevlidirler. Komisyon, Uzlaşma Komitesi'nin oturumlarında yer alır ve Avrupa Parlamentosu ile Konsey'in tutumlarını uzlaştırmak için gerekli bütün girişimlerde bulunur. Bu görev yerine getirilirken, Uzlaşma Komitesi, Avrupa Parlamentosu tarafından önerilen değişikliklere dayanarak ortak tutumu değerlendirir.

5. Toplantı tarihinden itibaren altı hafta içinde, Uzlaşma Komitesi ortak bir metni onaylarsa, Avrupa Parlamentosu, kullanılan oyların mutlak çoğunluğuyla ve Konsey, nitelikli çoğunlukla, ortak metne uygun olarak söz konusu tasarrufu, onaydan itibaren en çok altı hafta içinde kabul edebilirler. Eğer, bu iki kurumdan birisi bu süre içinde önerilen tasarrufu onaylamazsa, söz konusu tasarruf kabul edilmiş sayılır.
6. Uzlaşma Komitesi ortak metni onaylamazsa, önerilen tasarruf kabul edilmemiş sayılır.
7. Bu Madde'de belirtilen üç aylık ve altı haftalık süreler, Avrupa Parlamentosu'nun veya Konsey'in girişimiyle sırasıyla azami bir ay ve iki hafta uzatılabilir.

Madde 252

Bu Antlaşma'da bu Madde'ye göre karara bağlanması gereken bir tasarruf için aşağıdaki usul uygulanır:

- a) Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'nun görüşünü aldıktan sonra, nitelikli çoğunlukla ortak bir tutum belirler.

- b) Konsey'in ortak tutumu Avrupa Parlamentosu'na sunulur. Konsey ve Komisyon, Konsey'i bu ortak tutumu belirlemeye yönelten nedenler ile Komisyon'un tavrının gerekçelerini tam olarak Avrupa Parlamentosu'na bildirirler.

Bu bildirim tarihinden itibaren üç ay içinde, Avrupa Parlamentosu bu tutumu onaylarsa ya da bu süre içinde bir karar almazsa, Konsey ilgili tasarrufu ortak tutuma uygun olarak karara bağlar.

- c) Avrupa Parlamentosu, (b) bendinde öngörülen üç aylık süre içinde, Üyeleri'nin salt çoğunluğuyla, Konsey'in ortak tutumuna değişiklikler önerebilir. Avrupa Parlamentosu ayrıca, aynı çoğunlukla, Konsey'in ortak tutumunu reddedebilir. Kararların sonucu Konsey ve Komisyon'a sunulur.

Avrupa Parlamentosu'nun, Konsey'in ortak tutumunu reddetmesi halinde, Konsey, ancak ikinci okumada oybirliğiyle ortak tutum belirleyebilir.

- d) Komisyon, bir aylık süre içinde, Avrupa Parlamentosu'nun önerdiği değişiklikler temelinde Konsey'in belirlediği ortak tutuma esas oluşturan önerisini yeniden inceler.

Komisyon, yeniden incelenmiş önerisi olarak, kabul etmediği Avrupa Parlamentosu değişikliklerini, bunlarla ilgili görüşünü de belirterek Konsey'e sunar. Konsey, söz konusu değişiklikleri oybirliğiyle kabul edebilir.

- e) Konsey, Komisyon'un yeniden incelediği öneriyi nitelikli çoğunlukla kabul eder.

Konsey, Komisyon'un yeniden incelediği öneriyi, ancak oybirliğiyle değiştirebilir.

f) Konsey, (c), (d) ve (e) bentlerinde öngörülen durumlarda, üç ay içinde karar vermekle yükümlüdür. Bu süre içinde bir kararın alınmaması halinde, Komisyon'un önerisi kabul edilmemiş sayılır.

g) (b) ve (f) bentlerinde öngörülen süreler, Konsey ve Avrupa Parlamentosu'nun mutabakatıyla en fazla bir ay uzatılabilir.

Madde 253

Konsey'in, Komisyon'un ya da Avrupa Parlamentosu ile Konsey'in ortaklaşa yaptıkları tüzükler, yönergeler ve kararlar gerekçeli olup, bu Antlaşma'ya göre alınması gereken öneri ya da görüşleri içerir.

Madde 254

1. 251. Madde'de belirtilen usule göre yapılan tüzükler, yönergeler ve kararlar Avrupa Parlamentosu Başkanı ile Konsey Başkanı tarafından imzalanır ve Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi'nde yayınlanırlar. Belirtilen tarihte ya da bir tarih belirtilmemesi halinde, yayınlanmalarını izleyen yirminci gün yürürlüğe girerler.

2. Konsey ve Komisyon'un tüzükleri ile, bu kurumların bütün Üye Devletleri muhatap alan yönergeleri, Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi'nde yayınlanırlar. Belirtilen tarihte ya da bir tarih belirtilmemesi halinde, yayınlanmalarını izleyen yirminci gün yürürlüğe girerler.

3. Diğer yönergeler ile kararlar, muhataplarına tebliğ edilirler ve tebliğ ile geçerlilik kazanırlar.

Madde 255

1. Birliğin her vatandaşı ve ikametgahı veya merkezi bir Üye Devlet'te bulunan her gerçek veya tüzel kişi, 2 ve 3. paragraflar

uyarınca tanımlanacak ilkelere ve koşullara tabi olarak Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon dokümanlarına ulaşma hakkına sahiptirler.

2. Dokümanlara ulaşma hakkını düzenleyen genel ilkeler ve kamu yararına veya özel çıkarlara dayanan sınırlamalar, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girmesinden itibaren iki yıl içinde 251. Madde'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek Konsey tarafından belirlenir.

3. Yukarıda belirtilen her kurum, İç Tüzüğünde, kendi dokümanlarına ulaşılmasına ilişkin özel hükümleri ayrıntılı olarak belirler.

Madde 256

Konsey ya da Komisyon'un Devletler'den başka kişilere parasal yükümlülük getiren kararları icra kabiliyetine sahiptir.

Cebri icra, uygulanacağı Devlet ülkesinde yürürlükte bulunan medeni usul hukuku kurallarına göre yapılır. Kesinleşme şerhi, ilâmın doğruluğunun kontrolünden başka hiçbir incelemeye tabi olmaksızın, her Üye Devlet hükümetinin bu amaçla belirleyip, Komisyon'a ve Adalet Divanı'na bildireceği ulusal makamlarca karara eklenir.

İlgili, istemi üzerine bu işlemler tamamlandıktan sonra ulusal mevzuata göre yetkili makama doğrudan başvurarak cebri icra takibine geçebilir.

Cebri icra ancak Adalet Divanı kararıyla durdurulabilir. Bununla beraber, icra önlemlerinin hukuka uygunluğuna ilişkin şikayetler ilgili ülkenin ulusal mahkemelerin yetkisindedir.

KISIM 3 EKONOMİK VE SOSYAL KOMİTE

Madde 257

İstişari nitelikte bir Ekonomik ve Sosyal Komite kurulur.

Komite, özellikle üretici, çiftçi, taşımacı, işçi, tüccar, zanaatkar, serbest meslek sahipleri ile kamu yararına çalışan kurum temsilcileri olmak üzere çeşitli ekonomik ve sosyal kesim temsilcilerinden oluşur.

Madde 258

Komite üyelerinin sayısı şu şekilde tespit edilmiştir:

Belçika	12
Danimarka	9
Almanya	24
Yunanistan	12
İspanya	21
Fransa	24
İrlanda	9
İtalya	24
Lüksemburg	6
Hollanda	12
Avusturya	12
Portekiz	12
Finlandiya	9
İsveç	12
Birleşik Krallık	24.

Komite üyeleri, dört yıllık bir süre için, Konsey tarafından oybirliğiyle atanırlar. Görev süreleri yenilenebilir.

Komite üyeleri hiçbir makamın emrine giremezler. Görevlerini tam bağımsızlık içinde, Topluluğun genel çıkarı doğrultusunda yerine getirirler.

Konsey, nitelikli çoğunlukla, Komite üyelerinin ücretlerini saptar.

Madde 259

1. Komite üyelerinin atanmaları amacıyla her Üye Devlet, kendi uyruklarına ayrılan temsilci sayısının iki katı kadar adayı kapsayan bir listeyi Konsey'e gönderir.

Komitenin yapısında ekonomik ve sosyal hayatın çeşitli kesimlerinin uygun bir şekilde temsil edilmesinin sağlanması gereği gözönüne alınır.

2. Konsey, Komisyon'a danışır. Konsey, Topluluğun faaliyetleriyle ilgili çeşitli ekonomik ve sosyal sektörleri temsil eden Avrupa kuruluşlarının görüşlerini alabilir.

Madde 260

Komite, başkanını ve çalışanlarını kendi üyeleri arasından iki yıllık bir süre için seçer.

Kendi İç Tüzüğünü yapar.

Komite, Konsey ya da Komisyon'un talebi üzerine başkanı tarafından toplantıya çağrılır. Kendi girişimi ile de toplanabilir.

Madde 261

Komite, bu Antlaşma'nın kapsadığı başlıca alanlara göre uzmanlık gruplarını içerir.

Uzmanlık grupları faaliyetlerini, Komite'nin genel yetkileri çerçevesinde yürütür. Komite'den bağımsız olarak uzmanlık gruplarına danışılmaz.

Komite bünyesinde ayrıca, Komite'ye sunulmak üzere belirli alanlarda ya da sorunlar üzerinde görüş taslakları hazırlamakla görevli alt komiteler kurulabilir.

Uzmanlık gruplarıyla alt komitelerin oluşum şekli ve görev alanı İç Tüzük'te belirlenir.

Madde 262

Bu Antlaşma'da öngörülen durumlarda Konsey ya da Komisyon'un Komite'ye danışması zorunludur. Bu kurumlar uygun gördükleri her durumda Komite'ye danışabilirler. Komite uygun gördüğü durumlarda kendi inisiyatifiyle görüş verebilir.

Konsey ya da Komisyon, gerekli gördüğü takdirde, Komite'ye, görüşünü bildirmesi için bu amaçla başkana tebligatın yapıldığı tarihten itibaren bir aydan az olmamak üzere bir süre tanır. Tanınan sürenin sona ermesine kadar görüşün bildirilmemiş olması müteakip faaliyetlere engel olmaz.

Komite'nin ve uzmanlık grubunun görüşleri, bunlarla ilgili tutanaklarla birlikte Konsey'e ve Komisyon'a sunulur.

Avrupa Parlamentosu Komite'ye danışabilir.

KISIM 4 BÖLGELER KOMİTESİ

Madde 263

Bundan böyle 'Bölgeler Komitesi' olarak adlandırılacak olan, bölgesel ve mahalli organların temsilcilerinden oluşan, istişari nitelikte bir komite kurulmuştur.

Bölgeler Komitesi'nin üyelerinin sayısı aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir:

Belçika	12
Danimarka	9
Almanya	24
Yunanistan	12
İspanya	21
Fransa	24
İrlanda	9
İtalya	24
Lüksemburg	6
Hollanda	12
Avusturya	12
Portekiz	12
Finlandiya	9
İsveç	12
Birleşik Krallık	24.

Komite üyeleri ve aynı sayıdaki yedek üyeler, Üye Devletler'in önerileri üzerine, dört yıllık bir süre için Konsey tarafından oybirliğiyle atanırlar. Görev süreleri yenilenebilir. Komite'nin hiçbir üyesi aynı zamanda Avrupa Parlamentosu üyesi olamaz.

Komite üyeleri hiçbir makamın emrine giremezler. Görevlerini tam bağımsızlık içinde, Topluluğun genel çıkarı doğrultusunda yerine getirirler.

Madde 264

Bölgeler Komitesi, başkanını ve çalışanlarını kendi üyeleri arasından iki yıllık bir süre için seçer. Komite, kendi İç Tüzüğünü yapar.

Komite, Konsey ya da Komisyon'un talebi üzerine başkanı tarafından toplantıya çağrılır. Kendi girişimiyle de toplanabilir.

Madde 265

Konsey veya Komisyon, bu Antlaşma'da öngörülen hallerde ve özellikle sınır ötesi işbirliğine ilişkin bu iki kurumdan birinin uygun gördüğü diğer her durumda, Bölgeler Komitesi'ne danışır.

Konsey ya da Komisyon, gerekli gördüğü takdirde Komite'ye, görüşünü bildirmesi için bu amaçla Başkan'a tebligatın yapıldığı tarihten itibaren bir aydan az olamayacak bir süre tanır. Tanınan sürenin bitimine kadar görüşün bildirilmemesi müteakip faaliyetlere engel olmaz.

262. Madde çerçevesinde Ekonomik ve Sosyal Komite'ye danışıldığında, Konsey ya da Komisyon tarafından bu görüş talebi hakkında Bölgeler Komitesi'ne bilgi verilir. Bölgeler Komitesi, özel bölgesel çıkarların söz konusu olduğu düşüncesindeyse, bu konuda bir görüş bildirebilir.

Avrupa Parlamentosu Bölgeler Komitesi'ne danışabilir.

Bölgeler Komitesi uygun gördüğü durumlarda kendi inisiyatifıyla görüş bildirebilir.

Komite'nin görüşleri ve bunlarla ilgili tutanaklar Konsey'e ve Komisyon'a gönderilir.

KISIM 5

AVRUPA YATIRIM BANKASI

Madde 266

Avrupa Yatırım Bankası tüzel kişiliğine sahiptir.

Avrupa Yatırım Bankası'nın üyeleri Üye Devletler'dir.

Avrupa Yatırım Bankası'nın Statüsü, bu Antlaşma'nın ekinde yer alan bir Protokol'de belirlenmiştir.

Madde 267

Avrupa Yatırım Bankası'nın görevi, sermaye piyasasına ve kendi öz kaynaklarına başvurmak suretiyle, Topluluğun yararına olarak ortak pazarın dengeli ve sürekli kalkınmasına katkıda bulunmaktır. Bu amaçla, kar amacı gütmeksizin hibe ve krediler vererek, ekonominin bütün sektörlerinde aşağıdaki projelerin finansmanını kolaylaştırır:

- a) az gelişmiş bölgelerin kalkındırılmasını amaçlayan projeler;
- b) her bir Üye Devlet'in sahip olduğu araçlarla finansmanı sağlanamayacak nitelik ve çapta olan, ortak pazarın aşamalı olarak gelişmesiyle ortaya çıkan yeni faaliyetlerin geliştirilmesine veya işletmelerin modernizasyonuna ya da dönüştürülmesine yönelik projeler;

- c) boyutları ve niteliği itibariyle her bir Üye Devlet'in sahip olduğu araçlarla finansmanı sağlanamayacak olan birçok Üye Devlet'in ortak yararına hizmet eden projeler.

Banka, görevlerini yerine getirirken, yapısal fonlarına ve Topluluğun diğer mali araçlarına uygun olarak, yatırım programlarının finansmanını kolaylaştırır.

BAŞLIK II

MALİ HÜKÜMLER

Madde 268

Avrupa Sosyal Fonu ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere, Topluluğun bütün gelir ve gider kalemleri her mali yıl için tahmini olarak belirlenir ve bütçede gösterilir.

Avrupa Birliği Antlaşması'nın Ortak Dış İşleri ve Güvenlik Politikası ve Adliye konuları ile içişleri alanlarında işbirliğine ilişkin hükümleriyle kurumlara yüklenen idari harcamalar bütçeden karşılanır. Söz konusu hükümlerin uygulanmasından kaynaklanan operasyonel harcamalar, o hükümlerde öngörülen koşullara göre, bütçeden karşılanabilir.

Bütçenin gelir ve giderleri denk olmalıdır.

Madde 269

Diğer gelirler saklı kalmak kaydıyla bütçe, tamamen öz kaynaklardan karşılanır.

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, oybirliğiyle, Üye Devletler'e kendi anayasal kurallarına göre kabul etmeleri için tavsiye edeceği, Topluluğun öz kaynakları sistemi ile ilgili hükümleri belirler.

Madde 270

Bütçe disiplini sağlamak amacıyla, Komisyon, bir önerisinin ya da önlemin, Konsey'in 269. Madde uyarınca tespit ettiği hükümlerden kaynaklanan Topluluğun öz kaynakları sınırları içinde karşılanacağını temin etmezsiniz, bütçe üzerine aşırı yük getirecek nitelikte öneride bulunamaz, değişiklik yapamaz ve uygulama önlemleri alamaz.

Madde 271

279. Madde uyarınca çıkarılan tüzüklerde aksine hüküm bulunmadıkça, bütçede yer alan giderler için bir mali yıl boyunca harcama yetkisi verilir.

279. Madde'ye uygun olarak belirlenecek koşullar içinde personel giderleri hariç, mali yıl sonuna kadar kullanılmamış ödenekler, ancak bir sonraki mali yıla aktarılabilir.

Ödenekler, gider kalemlerinin türleri veya tahsis amaçlarına göre özel bölümlere ayrılır ve gerektiğinde bunlar da 279. Madde uyarınca çıkartılan tüzüklere uygun olarak alt bölümlere ayrılır. Avrupa Parlamentosu, Konsey, Komisyon ve Adalet Divanı'nın giderleri, bazı ortak giderlere ilişkin olarak yapılan özel düzenlemelere haneler getirmeksizin, bütçede ayrı kısımlar halinde gösterilir.

Madde 272

1. Mali yıl 1 Ocak'ta başlar, 31 Aralık'ta sona erer.
2. Topluluğun kurumlarından her biri 1 Temmuz'dan önce gider tahminlerini yapar. Komisyon bu tahminleri bir bütçe ön tasarısında birleştirir. Değişik tahminleri içeren görüşünü de buna ekler.

Ön bütçe tasarısı gelir ve giderlerin birer tahminini kapsar.

3. Komisyon, ön bütçe tasarısını, en geç uygulanacağı yıldan önceki yılın 1 Eylül'ünde Konsey'e sunar.

Konsey, bu ön bütçe tasarısında değişiklik yapmak istediğinde Komisyon'a ve gerekli hallerde diğer ilgili kurumlara danışır.

Konsey, bütçe tasarısını nitelikli çoğunlukla hazırlar ve Avrupa Parlamentosu'na iletir.

4. Bütçe tasarısının, en geç uygulanacağı yıldan önceki yılın 5 Ekim'inde Avrupa Parlamentosu'na sunulması gerekir.

Avrupa Parlamentosu, üye tam sayısının çoğunluğuyla bütçe tasarısını değiştirmek ve kullanılan oyların salt çoğunluğuyla bu Antlaşma'dan ya da bu Antlaşma gereğince alınan kararlardan zorunlu olarak doğan harcamalarla ilgili olarak tasarıda değişiklikler yapılmasını Konsey'e önerme hakkına sahiptir.

Kendisine sunulmasını izleyen kırkbeş gün içinde Avrupa Parlamentosu bütçe tasarısını onaylarsa, bütçe kesin olarak kabul edilir. Bu süre içinde Avrupa Parlamentosu tasarıyı değiştirmez veya tasarıda değişiklik yapılmasını önermezse, bütçe kesin olarak kabul edilmiş sayılır.

Bu süre içinde Avrupa Parlamentosu bütçe tasarısını değiştirir ya da değişiklik yapılmasını önerirse tasarı, yapılan veya önerilen değişikliklerle birlikte Konsey'e iletilir.

5. Konsey, bütçe tasarısını Komisyon'la ve uygun olduğunda diğer ilgili kurumlarla müzakere ettikten sonra, aşağıdaki koşullar çerçevesinde hareket eder:

- a) Konsey, Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen değişikliklerin her-

hangi birisini nitelikli çoğunlukla değiştirebilir;

b) değişiklik önerileriyle ilgili olarak:

- Avrupa Parlamentosu tarafından önerilen değişikliklerin herhangi bir kurumun toplam giderlerini artırıcı etkiye sahip olmadığı hallerde, özellikle önerilen değişikliğin neden olabileceği gider artışının harcamalarda uygun bir indirim yapılmasını öngören bir veya daha çok değişiklik önerisiyle açık olarak giderilebileceği durumlarda Konsey bu değişiklik önerisini nitelikli çoğunlukla reddedebilir. Ret kararının alınmaması halinde, değişiklik önerisi kabul edilmiş olur;
- Avrupa Parlamentosu tarafından önerilen bir değişikliğin, bir kurumun toplam harcama miktarını artırıcı etkiye sahip olması durumunda Konsey, nitelikli çoğunlukla önerilen değişikliği kabul edebilir. Kabul kararı alınmaması durumunda, önerilen değişiklik reddedilmiş sayılır;
- yukarıdaki iki bentten birinin hükümleri uyarınca, Konsey'in önerilen bir değişikliği reddetmesi halinde, Konsey nitelikli çoğunlukla, bütçe tasarısında yer alan miktarı ya kabul edebilir ya da başka bir miktar saptayabilir.

Bütçe tasarısı, Konsey tarafından kabul edilen değişiklik önerileri esas alınarak değiştirilir.

Konsey, bütçe tasarısının kendisine sunulmasından itibaren onbeş gün içinde Avrupa Parlamentosu tarafından yapılan değişikliklerin hiçbirisini değiştirmez ve Avrupa Parlamentosu tarafından önerilen değişiklikleri benimserse, bütçe kesin olarak kabul edilmiş olur. Konsey, de-ğişikliklerden hiçbirisini değiştirmediyi- ni ve değişiklik önerilerinin kabul edildiğini Avrupa Parlamentosu'na bildirir.

Konsey'in bu süre içinde Avrupa Parlamentosu tarafından yapılan değişikliklerin bir veya daha fazlasını değiştirmesi veya Avrupa Parlamentosu tarafından önerilen değişiklikleri reddetmesi veya değiştirmesi halinde, değiştirilen bütçe tasarısı tekrar Avrupa Parlamentosu'na gönderilir. Konsey, müzakerelerin sonucunu Avrupa Parlamentosu'na bildirir.

6. Değişiklik önerileri kendisine daha önceden bildirilen Avrupa Parlamentosu, bütçe tasarısının gönderilmesini izleyen onbeş gün içinde üye tam sayısının çoğunluğu ve kullanılan oyların beşte üçü ile karar alarak, kendi yaptığı değişiklikler üzerinde Konsey tarafından yapılan değişiklikleri tadil edebilir veya bunları reddedebilir ve böylelikle bütçeyi kabul eder. Bu süre içinde Avrupa Parlamentosu karar vermezse bütçe kesin olarak kabul edilmiş sayılır.
7. Bu Madde'de öngörülen işlemler tamamlandığında, Avrupa Parlamentosu Başkanı bütçenin kesin olarak kabul edildiğini açıklar.
8. Ancak, Avrupa Parlamentosu önemli sebeplerin olması durumunda Üye tam sayısının çoğunluğu ve kullanılan oyların üçte ikisi ile karar alarak, bütçe tasarısını reddedebilir ve kendisine yeni bir tasarımın sunulmasını isteyebilir.
9. Bu Antlaşma'dan ya da bu Antlaşma gereğince alınan kararlardan zorunlu olarak doğan giderler dışındaki giderlerin tamamı için, her yıl, cari yılın aynı nitelikteki giderleri dikkate alınarak azami bir artış oranı saptanır.

Komisyon, Ekonomik Politika Komitesi'ne danıştıktan sonra;

- ▶ Topluluk içindeki gayri safi milli hasıla hacmindeki değişime;
- ▶ Üye Devletler'in bütçelerindeki ortalama değişikliğe ve;
- ▶ bir önceki mali yılda hayat pahalılığındaki değişime göre bu azami artış oranını saptar.

Azami artış oranı 1 Mayıs'tan önce Topluluğun bütün kurumlarına bildirilir. Bu kurumlar, bu paragrafın dördüncü ve beşinci bentlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, bütçe işlemleri süresince bu orana uymak zorundadır.

Bu Antlaşma'dan ya da bu Antlaşma gereğince alınan kararlardan zorunlu olarak doğan giderler dışındaki giderler için Konsey tarafından hazırlanan bütçe tasarısında yer alan gerçek artış oranı, azami artış oranının yarısından fazla ise Avrupa Parlamentosu değişiklik yapma hakkını kullanarak söz konusu giderlerin toplam miktarını, azami artış oranının yarısını aşmayacak şekilde artırabilir.

Avrupa Parlamentosu, Konsey ya da Komisyon, Topluluklar'ın faaliyetlerinin bu paragrafta öngörülen usule göre belirlenen oranın aşılmasını gerektirdiği kanısına varması halinde, nitelikli çoğunlukla karar alan Konsey ile üye tam sayısının çoğunluğu ve kullanılan oyların beşte üçü ile karar alan Avrupa Parlamentosu arasında varılacak anlaşma ile yeni bir oran saptanabilir.

10. Her kurum, bu Madde ile kendilerine verilen yetkileri, özellikle Topluluğun öz kaynakları ve gelir ve gider dengesine ilişkin olanlar başta olmak üzere, bu Antlaşma hükümlerine ve bu Antlaşma

gereğince alınan kararlara uygun olarak kullanır.

Madde 273

Bir mali yılın başında bütçe henüz onaylanmamışsa harcamalar, bir önceki mali yılda her bölüm veya alt bölüm için verilen ödeneklerin onikide birini aşmaması şartıyla, 279. Madde'ye göre çıkarılan tüzük hükümlerine göre aylık olarak yapılabilir; ancak bu uygulama ile Komisyon'un emrine verilen ödenekler, hazırlanmakta olan bütçe tasarısında öngörülen ödeneklerin onikide birinden fazla olamaz.

Konsey, 1. bentte saptanan diğer koşullara uyulması kaydıyla onikide biri aşan harcamalara nitelikli çoğunlukla izin verebilir.

Kararın, bu Antlaşma'dan veya bu Antlaşma uyarınca alınan kararlardan zorunlu olarak doğmayan harcamalara ilişkin olmaması halinde, Konsey, kararı derhal Avrupa Parlamentosu'na bildirir; Avrupa Parlamentosu otuz gün içinde Üye tam sayısının çoğunluğu ve kullanılan oyların beşte üçü ile hareket ederek, birinci paragrafta belirtilen onikide biri aşan harcama ile ilgili olarak farklı bir karar alabilir. Konsey tarafından alınan kararın bu bölümü Avrupa Parlamentosu kendi kararını alıncaya kadar askıya alınır. Avrupa Parlamentosu'nun yukarıda belirtilen süre içinde Konsey'in kararından farklı bir karar almaması halinde, Konsey kararı kesinleşmiş sayılır.

İkinci ve üçüncü bentlerde belirtilen kararlarda bu Madde'nin uygulanmasını sağlayacak kaynaklara ilişkin gerekli önlemler belirlenir.

Madde 274

Komisyon, bütçeyi, iyi mali idare ilkesini gözönünde tutarak, 279. Madde'ye göre çıkarılan tüzük hükümleri uyarınca, kendi so-

rumluluğu altında ve tahsis edilen ödenekler dahilinde uygular.

Üye Devletler, tahsis edilen ödeneklerin iyi mali idare ilkesine uygun olarak kullanıldığını temin etmek için Komisyon ile işbirliği yaparlar.

Her kurumun kendi harcamalarını yaparken uyacağı ayrıntılı kurallar tüzüklerde düzenlenir. Komisyon, 279. Madde uyarınca çıkarılan tüzüklerde saptanan sınırlar ve koşullara tabi olarak bütçe içinde bölümden bölüme ya da alt bölümden alt bölüme ödenek aktarımları yapabilir.

Madde 275

Komisyon, bütçenin uygulanmasına ilişkin olarak bir önceki mali yılın hesaplarını her yıl Konsey ve Avrupa Parlamentosu'na sunar. Komisyon ayrıca, Topluluğun aktif ve pasifini gösteren mali bilançosunu da söz konusu kurumlara gönderir.

Madde 276

1. Avrupa Parlamentosu, Konsey'in nitelikli çoğunlukla alacağı tavsiye üzerine, bütçenin uygulanması konusunda Komisyon'u ibra eder. Bu amaçla, sırasıyla Konsey ve Avrupa Parlamentosu, Madde 275'de belirtilen hesaplar ile mali bilançoyu ve denetime tabi tutulan kurumların Sayıştay'ın gözlemlerine vermiş oldukları cevaplarla birlikte Sayıştay'ın yıllık raporunu ve Madde 248(1)'in ikinci bendinde belirtilen teminat beyanı ile Sayıştay'ın ilgili özel raporlarını inceler.

2. Komisyon'u ibra etmeden önce ya da bu kurumun bütçenin uygulanması konusundaki yetkileri çerçevesinde bir başka amaçla, Avrupa Parlamentosu, harcamaların yapılması ya da mali denetim sistemlerinin işleyişi hakkında Komisyon'u

dinlemeyi talep edebilir. Komisyon, Avrupa Parlamentosu'na, talebi üzerine bütün gerekli bilgileri sunar.

3. Komisyon, Avrupa Parlamentosu'nun ibra kararları ve harcamaların yapılmasına ilişkin gözlemleri ile Konsey'in ibra tavsiyelerinde yer alan yorumlarına işlerlik kazandırmak için gerekli bütün uygun girişimlerde bulunur.

Avrupa Parlamentosu'nun ya da Konsey'in talebi üzerine, Komisyon, bu gözlemlerin ve yorumların ışığında alınan önlemler ile özellikle bütçenin uygulanmasından sorumlu hizmet birimlerine verilen talimatlar hakkında rapor hazırlar. Bu raporlar aynı zamanda Sayıştay'a da sunulur.

Madde 277

Bütçe, 279. Madde çerçevesinde çıkarılan tüzüklerin hükümlerine göre saptanan hesap birimi cinsinden hazırlanır.

Madde 278

Komisyon, ilgili Devletler'in yetkili makamlarına haber vermek kaydıyla, Üye Devletler'den birinin parası cinsinden sahip olduğu varlıkları, bu Antlaşma tarafından belirlenen amaçlar için kullanılması zorunlu olduğu ölçüde başka bir Üye Devlet parasına çevirebilir. Komisyon, ihtiyaç duyduğu para cinsinden nakde ya da hemen paraya çevrilebilir varlıklara sahip olduğu ölçüde bu tür transferden olabildiğince kaçınır.

Komisyon, Üye Devletler'den herbiriyle, ilgili Üye Devlet'in belirleyeceği yetkili kurum aracılığıyla irtibat kurar. Mâli işlemlerin yürütülmesinde Komisyon, ilgili Üye Devlet'in emisyon bankasına ya da o Devletçe uygun görülen bir başka mali kuruluşa başvurur.

Madde 279

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan ve Sayıştay'ın görüşünü aldıktan sonra, oybirliğiyle:

- a) özellikle bütçenin yapılması ve uygulanması ile hesapların verilmesi ve denetimi hakkındaki usulü belirleyen Mali Tüzükleri çıkarır;
- b) Toplulukların kendi özkaynakları rejimi içinde öngörülen bütçe gelirlerinin Komisyon'un emrine verilmesiyle ilgili usul ve esasları saptayıp, gerektiği takdirde nakit ihtiyaçlarını karşılamak için başvurulacak önlemleri tespit eder;
- c) mali denetçilerin, ita amirlerinin ve saymanların sorumlulukları ile denetime yönelik gerekli uygun kuralları belirler.

Madde 280

1. Topluluk ve Üye Devletler, bu Madde uyarınca, caydırıcı olacak ve Üye Devletler'de etkili koruma sağlayabilecek şekilde önlemler almak yoluyla Topluluğun mali çıkarlarına zarar veren yolsuzlukla ve diğer hukuka aykırı eylemlerle mücadele eder.
2. Üye Devletler, kendi mali çıkarlarını etkileyen yolsuzluklarla mücadele etmek için aldıkları önlemlerin aynısını Topluluğun mali çıkarlarını etkileyen yolsuzluklarla mücadele etmek için de alırlar.
3. Bu Antlaşma'nın diğer hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Üye Devletler, Topluluğun mali çıkarlarını yolsuzluğa karşı korumayı amaçlayan faaliyetlerinin eşgüdümünü sağlarlar. Bu amaçla, Komisyon ile birlikte, yetkili makamlar arasında yakın ve düzenli bir işbirliği oluştururlar.

4. Konsey, Madde 251'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek ve Sayıştay'a danıştıktan sonra, Üye Devletler'de etkili ve eş değerde koruma sağlamak amacıyla, Topluluğun mali çıkarlarını etkileyen yolsuzluğu önleme ve yolsuzluğa karşı mücadele alanlarında gerekli önlemleri kabul eder. Bu önlemler ulusal ceza hukukunun veya ulusal adliye yönetiminin uygulanmasını etkilemez.
5. Komisyon, Üye Devletler'le işbirliği halinde, bu Madde'nin uygulanmasına yönelik olarak alınan önlemler hakkında Avrupa Parlamentosu'na ve Konsey'e her yıl bir rapor sunar.

ALTINCI BÖLÜM**GENEL VE SON HÜKÜMLER****Madde 281**

Topluluk tüzel kişiliğe sahiptir.

Madde 282

Topluluk, Üye Devletler'in herbirinde, o ülkelerin mevzuatı tarafından tüzel kişilere tanınan en geniş hukuki ehliyete sahiptir; özellikle taşınır ve taşınmaz mallar edinebilir, devredebilir ve davada taraf olabilir. Bu çerçevede Topluluk, Komisyon tarafından temsil edilir.

Madde 283

Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve diğer ilgili kurumlara danıştıktan sonra, nitelikli çoğunlukla Avrupa Toplulukları memurlarının Personel Tüzükleri'ni ve Toplulukların diğer görevlilerine uygulanacak İstihdam Koşullarını belirler.

Madde 284

Kendisine verilen görevleri yerine getirmek için Komisyon, bu Antlaşma hükümlerine uygun olarak Konsey tarafından saptanan sınırlar ve koşullar içinde her türlü bilgiyi toplayabilir ve gerekli bütün incelemeleri yapabilir.

Madde 285

1. Merkez Bankaları Avrupa Sistemi ve Avrupa Merkez Bankası Statüsü'ne dair Protokol'ün 5. Maddesi saklı kalmak kaydıyla, Konsey, Madde 251'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek, Topluluk faaliyetlerinin yürütülebilmesi için gerektiğinde istatistiklerin hazırlanmasına yönelik önlemleri kabul eder.
2. Topluluk istatistikleri, tarafsızlık, güvenilirlik, nesnellik, bilimsel bağımsızlık, maliyet verimliliği ve istatistiki gizlilik ilkeleleriyle uyumlu olarak hazırlanır; işletmeciler üzerine aşırı yük getirmez.

Madde 286

1. 1 Ocak 1999'dan itibaren, bireylerin kişisel veri işlemlerinin ve bu verilerin serbest dolaşımının korunmasına ilişkin Topluluk düzenlemeleri, bu Antlaşma'yla veya bu Antlaşma'ya dayanarak kurulan kurum ve organlara uygulanır.
2. 1. paragrafta belirtilen tarihten önce Konsey, Madde 251'de belirtilen usul uyarınca hareket ederek, bu tür Topluluk düzenlemelerinin Topluluk kurumlarına ve organlarına uygulanmasını denetlemekle sorumlu bağımsız bir denetim organı karar ve uygun olan diğer ilgili düzenlemeleri yapar.

Madde 287

Topluluk kurumlarının ve komitelerinin üyeleri ve Topluluğun memurları ve diğer görevlileri, görevlerinin sona ermesinden sonra da nitelikleri itibarıyla mesleki sırayılabilecek bilgileri ve özellikle işletmelere, bunların ticari ilişkilerine ya da maliyet unsurlarına ilişkin bilgileri açıklamaktan kaçınmakla yükümlüdürler.

Madde 288

Topluluğun sözleşmelerden doğan sorumluluğu, söz konusu sözleşmeye uygulanan hukuka tabidir.

Sözleşme dışı sorumluluk konusunda Topluluk, kurumlarının ya da memurlarının görevlerini yaparken yol açtıkları zararları, Üye Devletler'in ortak genel hukuk ilkelerine uygun olarak tazmin etmekle yükümlüdür.

2. paragraf aynı koşullar altında AMB ya da memurlarının görevlerini yerine getirirken yol açtıkları zararlara da uygulanır.

Memurların Topluluğa karşı kişisel sorumlulukları, kendi Statüleri'nde ya da onlara uygulanacak istihdam koşullarında yer alan hükümler kapsamında düzenlenir.

Madde 289

Topluluk kurumlarının merkezi, Üye Devletler Hükümetleri'nin ortak kararı ile belirlenir.

Madde 290

Topluluk kurumlarınca kullanılacak dil rejimi, Adalet Divanı Tüzüğünde öngörülen hükümler saklı kalmak kaydıyla, Konsey tarafından oybirliğiyle saptanır.

Madde 291

Topluluk, 8 Nisan 1965 tarihli Avrupa Toplulukları'nın ayrıcalıkları ve dokunulmazlıklarına dair Protokol'de belirtilen koşullar altında, Üye Devletler topraklarında, görevlerini icra edebilmeleri için gerekli olan ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan yararlanırlar. Aynı hüküm Avrupa Merkez Bankası'na, Avrupa Para Enstitüsü'ne ve Avrupa Yatırım Bankası'na da uygulanır.

Madde 292

Üye Devletler, bu Antlaşma'nın uygulanmasına ya da yorumlanmasına ilişkin bir uyuşmazlığı çözmek için, bu Antlaşma'da öngörülenler dışında herhangi bir yönteme başvurmamayı taahhüt ederler.

Madde 293

Üye Devletler, gerektiği takdirde:

- ▶ kişilerin korunması ve hakların kullanılıp korunmasıyla ilgili olarak her Devlet'in kendi uyruklarına tanıdığı koşulların uygulanmasını;
- ▶ Topluluk içinde çifte vergilendirmenin kaldırılmasını;
- ▶ 48. Madde'nin 2. paragrafı anlamındaki şirketlerin veya firmaların karşılıklı tanımını, merkezlerini bir ülkeden diğerine taşımaları halinde tüzel kişiliklerinin korunmasını ve farklı ulusal mevzuata tabi şirketlerin veya firmaların birleşme olanağını;
- ▶ mahkeme ve hakem kararlarının karşılıklı olarak tanınması ve tenfizine ilişkin işlemlerin sadeleştirilmesini; kendi uyrukları yarana sağlamak amacıyla aralarında müzakerelerde bulunurlar.

Madde 294

Bu Antlaşma'nın diğer hükümlerinin uygulanmasına zarar vermeksizin, Üye Devletler, 48. Madde anlamındaki şirketlerin sermayelerine iştirak ile ilgili olarak kendi uyruklarına uyguladıkları muamelenin diğer Üye Devlet uyruklarına da uygulanmasını sağlarlar.

Madde 295

Bu Antlaşma, Üye Devletler'deki mülkiyet rejimini düzenleyen kuralları hiçbir şekilde etkilemez.

Madde 296

1. Bu Antlaşma hükümleri aşağıdaki kuralların uygulanmasına engel olmaz:

- a) hiçbir Üye Devlet, açığa vurulmasını kendi güvenliği açısından temel çıkarlarına aykırı bulduğu bilgileri vermek zorunda değildir;
- b) her Üye Devlet silah, mühimmat ve savaş malzemesi ticareti veya üretimi ile ilgili kendi güvenliği bakımından temel çıkarlarının korunmasında gerekli gördüğü önlemleri alabilir; bu önlemler, özellikle askeri amaçlara yönelik olmayan ürünler bakımından Ortak Pazar'daki rekabet koşullarını bozamaz.

2. Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine oybirliğiyle, paragraf 1(b)'nin hükümlerinin uygulandığı, 15 Nisan 1958 tarihinde hazırlanmış olan ürünlerin listesinde değişiklikler yapabilir.

Madde 297

Üye Devletler, bir Üye Devlet'in, kamu düzenini bozan önemli iç karışıklıklar, savaş ya da savaş tehdidi yaratan ciddi uluslararası

gerginlik hallerinde yahut kendisi tarafından uluslararası barışın ve güvenliğin korunması amacı ile üstlenilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için bu Devletçe alınabilecek önlemlerin ortak pazarın işleyişini etkilemesini önlemek bakımından gerekli önlemleri birlikte almak amacıyla birbirlerine danışırlar.

Madde 298

296 ve 297. Maddeler'de öngörülen durumlarda alınan önlemlerin Ortak Pazar'da rekabet koşullarını bozucu etkileri olduğunda Komisyon, ilgili Üye Devlet'le birlikte bu önlemlerin, bu Antlaşma'da belirtilen kuralara uydurulabilmesi yollarını araştırır.

226 ve 227. Maddeler'de öngörülen usule bir istisna olarak Komisyon ya da bir Üye Devlet, bir diğer Üye Devlet'in 296 ve 297. Maddeler'de öngörülen yetkileri kötüye kullandığı kanısına varırsa, doğrudan Adalet Divanı'na başvurabilir. Adalet Divanı gizli oturumda karar verir.

Madde 299

1. Bu Antlaşma, Belçika Krallığı'na, Danimarka Krallığı'na, Federal Almanya Cumhuriyeti'ne, Yunanistan Cumhuriyeti'ne, İspanya Krallığı'na, Fransa Cumhuriyeti'ne, İrlanda Cumhuriyeti'ne, İtalya Cumhuriyeti'ne, Lüksemburg Büyük Dukalığı'na, Hollanda Krallığı'na, Avusturya Cumhuriyeti'ne, Portekiz Cumhuriyeti'ne, Finlandiya Cumhuriyeti'ne, İsveç Krallığı'na, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'na uygulanır.
2. Bu Antlaşma'nın hükümleri Fransız deniz aşırı eyaletlerine, Azore, Madeira ve Kanarya Adaları'na uygulanır.

Ancak, Fransız deniz aşırı eyaletlerinin, Azore, Madeira ve Kanarya Adaları'nın uzaklıkları, ada oluşları, küçük boyutları,

zorlu topografyaları ve iklimleri ile ekonomik olarak az sayıda ürüne bağımlı olmalarının gelişmelerini ciddi olarak engellemesi dolayısıyla ortaya çıkan yapısal, sosyal ve ekonomik durumlarını göz önünde bulundurarak, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, nitelikli çoğunlukla ortak politikalar dahil olmak üzere, özellikle mevcut Antlaşma'nın bu bölgelere uygulanışının koşullarını belirlemeyi amaçlayan belirli önlemleri kabul eder.

Konsey, ikinci bentte belirtilen ilgili önlemleri kabul ederken, gümrük ve ticaret politikaları, maliye politikası, serbest bölgeler, tarım ve balıkçılık politikaları, hammaddelerin ve temel tüketici mallarının teminine ilişkin koşulları, Devlet yardımları, yapısal fonlar ve yatay Topluluk programlarına erişim koşulları gibi alanları göz önünde bulundurur.

Konsey, ikinci bentte belirtilen önlemleri iç pazar ve ortak politikalar dahil olmak üzere, Topluluk hukuk düzeninin bütünlüğünü ve uyumunu bozmadan, merkezden uzak bölgelerin belirli özelliklerini ve sınırlamalarını dikkate alarak, kabul eder.

3. Bu Antlaşma'nın II. Eki'nde yer alan listedeki deniz aşırı ülke ve topraklara, bu Antlaşma'nın Dördüncü Bölümü'nde belirlenen özel ortaklık rejimi uygulanır.

Bu Antlaşma, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı ile özel ilişkilerini sürdüren ve yukarıda değinilen listede yer almayan deniz aşırı ülke ve topraklara uygulanmaz.

4. Bu Antlaşma hükümleri, dış ilişkilerinden bir Üye Devlet'in sorumlu olduğu Avrupa'da bulunan topraklara uygulanır.

5. Bu Antlaşma'nın hükümleri, Avusturya Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı'nın katılımı koşullarına ilişkin Antlaşma'nın 2 No'lu Protokolü'nde yer verilen hükümler uyarınca Aland Adaları'na uygulanır.
6. Önceki paragraflardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla:
- a) bu Antlaşma Faroe adalarına uygulanmaz;
- b) bu Antlaşma Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'nın Kıbrıs'taki egemenlik bölgelerine uygulanmaz;
- c) bu Antlaşma, Anglo-Norman adalarına ve Man adasına, ancak yeni Üye Devletler'in Avrupa Ekonomik Topluluğu'na ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'na katılmalarına ilişkin 22 Ocak 1972'de imzalanan Antlaşma'da bu adalar için öngörülen rejimin uygulanmasını sağlamak için gerekli olduğu ölçüde uygulanır.

Madde 300

1. Bu Antlaşma'nın Topluluk ile bir ya da daha fazla devlet ya da uluslararası örgüt arasında anlaşmalar yapılmasını öngördüğü hallerde, Komisyon, kendisine gerekli müzakereleri yapma iznini verecek olan Konsey'e tavsiyeler sunar. Komisyon, bu müzakereleri, bu görevinde kendisine yardımcı olmak üzere Konseyce tayin edilen özel komiteler ile istişare halinde ve Konsey'in kendisine verebileceği talimatlar çerçevesinde sürdürür.

Konsey, bu paragraf uyarınca verilen yetkileri kullanırken, 2. paragrafın 1. bendindeki oybirliği öngörülen durumlar haricinde, nitelikli çoğunlukla karar alır.

2. Bu alanda Komisyon'a verilen yetkiler saklı kalmak kaydıyla anlaşmaların, yürürlüğe girmeden önce geçici olarak uygulanmasına dair bir kararla birlikte imzalanması ve sonuçlandırılmasına, Komisyon'un önerisi üzerine nitelikli çoğunlukla Konsey tarafından karar verilir. Konsey, uygulama kurallarının kabulü için oybirliği gereken bir alanı ilgilendiren anlaşmalar ile Madde 310'da belirtilen anlaşmalar için oybirliğiyle hareket eder.

3. paragrafta yer verilen kurallara istisna olarak, bir anlaşmanın uygulanmasının askıya alınmasına yönelik kararlar ve Topluluk adına alınacak tutumu belirlemek amacıyla Madde 310'a dayanarak bir anlaşmayla kurulan bir organda, anlaşmanın kurumsal çerçevesini tamamlayan veya değiştiren kararlar haricinde, bu organa hukuki etkileri olan bir karar vermesi çağrısında bulunulduğunda aynı usul uygulanır.

Avrupa Parlamentosu, bu paragraf uyarınca anlaşmaların geçici olarak uygulanması, askıya alınması veya Madde 310'a dayanarak kurulan bir organda Topluluk tutumunun belirlenmesine ilişkin olarak alınan her karardan, hemen ve tam olarak bilgilendirir.

3. Konsey, 133. Madde'nin 3. paragrafında belirtilen anlaşmalar dışında, anlaşmanın, uygulanma kurallarının kabulü için bu Antlaşma'nın 251 ya da 252. Maddesinde yer verilen usulün uygulanması gereken bir alanı kapsamaması hali dahil olmak üzere, anlaşmaları Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra akdeder. Avrupa Parlamentosu, görüşünü, Konsey'in konunun aciliyetine göre belirleyeceği bir süre içinde bildirir. Avrupa Parlamentosu bu süre içinde görüş bildirmezse, Konsey karar verebilir.

Bir önceki bent hükümlerine istisna olarak, 310. Madde'de belirtilen anlaşmalar ile işbirliği usullerini düzenleyen özel bir kurumsal çerçeve oluşturan diğer anlaşmalar, Topluluğa önemli mali yük getiren anlaşmalar ve 251. Madde'de yer verilen usule göre kabul edilen bir tasarrufa değişiklik getiren anlaşmalar, Avrupa Parlamentosu'nun onayı alındıktan sonra akdedilebilir.

Konsey ve Avrupa Parlamentosu, acil durumlarda, onay için bir süre sınırı konusunda anlaşabilirler.

4. Bir anlaşmanın akdi sırasında Konsey, 2. paragraf hükümlerine istisna olarak Komisyon'a, ilgili anlaşmanın, değişikliklerin basitleştirilmiş usul uyarınca ya da söz konusu anlaşma ile kurulan bir organ tarafından yapılmasını öngörmesi halinde, söz konusu değişiklikleri onaylama yetkisi verebilir;

Konsey bu yetkiyi bazı özel koşullara bağlayabilir.

5. Konsey'in bu Antlaşma'ya değişiklik getiren bir anlaşmayı sonuçlandırmayı öngörmesi halinde, değişiklikler öncelikle Avrupa Birliği Antlaşması'nın 48. Maddesi'nde öngörülen usule göre kabul edilmelidir.
6. Konsey, Komisyon ya da bir Üye Devlet öngörülen bir anlaşmanın, bu Antlaşma hükümleri ile bağdaşırılığı konusunda Adalet Divanı'nın görüşünü alabilir. Adalet Divanı'nın olumsuz görüş vermesi halinde, anlaşma, sadece Avrupa Birliği Antlaşması'nın 48. Maddesi'nde tespit edilen koşullar dahilinde yürürlüğe girebilir.
7. Bu Madde'de belirlenen koşullara göre yapılan anlaşmalar, Topluluk kurumlarını ve Üye Devletleri bağlar.

Madde 301

Avrupa Birliği Antlaşması'nın ortak dış işleri ve güvenlik politikası ile ilgili hükümleri uyarınca belirlenen ortak bir tutumun ya da eylemin, Topluluk eylemi olarak, bir ya da birden çok üçüncü ülke ile ekonomik ilişkilerini tamamen ya da kısmen kesmesini ya da azaltmasını öngörmesi halinde, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine, nitelikli çoğunlukla gerekli acil önlemleri alır.

Madde 302

Komisyon, Birleşmiş Milletler'in organları ve onların uzmanlık kuruluşlarıyla tüm yararlı bağlantıları sağlamakla yükümlüdür.

Öte yandan Komisyon, bütün uluslararası örgütlerle uygun bağlantıları sürdürür.

Madde 303

Topluluk, Avrupa Konseyi ile her türlü yararlı işbirliğini kurar.

Madde 304

Topluluk, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ile ayrıntıları ortak kararla tespit edilecek sıkı bir işbirliği kurar.

Madde 305

1. Bu Antlaşma hükümleri, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma hükümlerini, özellikle de Üye Devletler'in hak ve yükümlülükleriyle, bu Topluluğun kurumlarının yetkileri ve kömür ve çelik ortak pazarının işleyişine ilişkin kurullarla ilgili olanlarını etkilemez.
2. Bu Antlaşma hükümleri, Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın hükümlerini değiştirmez.

Madde 306

Bu Antlaşma hükümleri, Antlaşma'nın uygulanmasıyla, Belçika ve Lüksemburg arasındaki veya Belçika, Lüksemburg ve Hollanda arasındaki bölgesel birliklerin amaçları gerçekleştirilmediği ölçüde, bu bölgesel birliklerin varlığına ve tamamlanmasına engel oluşturmaz.

Madde 307

1 Ocak 1958'den veya katılımcı Devletler için katılım tarihlerinden önce bir veya daha fazla Üye Devlet ya da bir veya daha fazla üçüncü ülke arasında yapılan sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükler, bu Antlaşma'nın hükümlerinden etkilenmez.

Sözleşmelerin bu Antlaşma ile bağdaşmadığı durumlarda, söz konusu Üye Devlet ya da Devletler, ortaya çıkan uyumsuzlukları gidermek için gerekli her türlü önlemi alırlar. Üye Devletler bu amaçla gerektiğinde, karşılıklı olarak yardımlaşır ve ortak bir tavır benimserler.

Birinci paragrafta belirtilen sözleşmelerin uygulanmasında Üye Devletler, bu Antlaşma'da her Üye Devlet tarafından sağlanan avantajların, Topluluğun kurulmasının ayrılmaz bir parçası olduğunu ve bunların, ortak kuruluşlar oluşturulmasıyla, bu kuruluşlara yetkiler verilmesiyle ve diğer bütün Üye Devletler tarafından da aynı avantajların sağlanmasıyla kaçınılmaz biçimde bağlı olduğu gerçeğini dikkate alırlar.

Madde 308

Ortak Pazar'ın işleyişinde, Topluluğun amaçlarından birini gerçekleştirmek için Topluluk tarafından bir girişimde bulunmak zorunlu olur da, bu Antlaşma'da o girişim için gerekli yetki öngörülmemiş bulunursa, Konsey, Komisyon'un önerisi üzerine ve Av-

rupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra gerekli düzenlemeleri oybirliğiyle yapar.

Madde 309

1. Avrupa Birliği Antlaşması'nın 7(2). Maddesi uyarınca bir Üye Devlet hükümetinin temsilcisinin oy kullanma hakkını askıya alan bir karar alındığında, bu oy hakları, bu Antlaşma'ya ilişkin olarak da askıya alınır.

2. Ayrıca, Avrupa Birliği Antlaşması'nın 6. Maddesi'nde belirtilen ilkelerin bir Üye Devlet tarafından ciddi ve sürekli ihlali halinde, aynı Antlaşma'nın 7(1) Maddesi uyarınca karar verildiğinde, Konsey, nitelikli çoğunlukla bu Antlaşma'nın söz konusu Üye Devlet'e uygulanmasından doğan bazı hakları askıya almaya karar verebilir. Bunu yaparken, Konsey, askıya alınan gerçek ve tüzel kişilerin hakları üzerindeki olası sonuçlarını dikkate alır.

Bu Antlaşma kapsamında söz konusu Üye Devlet'in yükümlükleri, her durumda o Devlet üzerinde bağlayıcı olmaya devam eder.

3. Konsey, nitelikli çoğunlukla, 2. paragraf uyarınca alınan önlemlerin, alınmalarına neden olan durumda değişiklik olması halinde, değiştirilmelerine veya kaldırılmalarına karar verebilir.

4. 2 ve 3. paragraflarda belirtilen kararları alırken, Konsey, söz konusu Üye Devlet'in hükümet temsilcisinin oylarını dikkate almadan hareket eder. Bu Antlaşma'nın 205(2). Maddesi'ne istisna olarak, nitelikli çoğunluk ilkesi, 205(2). Madde'de belirlendiği şekliyle ilgili Konsey üyelerinin ağırlıklı oylarının aynı oranı olarak tanımlanır.

Bu paragraf, oy kullanma haklarının 1. paragraf uyarınca askıya alınması durumun-

da da uygulanır. Böyle durumlarda, oy-birliğini gerektiren bir karar, ilgili Üye Devlet hükümetinin temsilcisinin oyu olmaksızın alınır.

Madde 310

Topluluk, bir veya daha fazla devlet ya da uluslararası örgütler ile, karşılıklı hak ve yükümlülükler, ortak faaliyetler ve özel usuller belirleyen, bir ortaklık kuran anlaşmalar yapabilir.

Madde 311

Bu Antlaşma'ya, Üye Devletler'in ortak kararıyla eklenecek protokoller, Antlaşma'nın ayrılmaz parçasını oluşturur.

Madde 312

Bu Antlaşma süresiz olarak yapılmıştır.

SON HÜKÜMLER

Madde 313

Bu Antlaşma, Yüksek Âkit Taraflarca kendi anayasal kurallarına uygun olarak onaylanır.

Onay belgeleri İtalya Cumhuriyeti Hükümeti'ne tevdi edilir.

Bu Antlaşma, bu formaliteyi en son tamamlayacak imzacı Devlet'in onay belgesini teslim etmesini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer. Bununla beraber, bu onay belgesinin müteakip ayın başından onbeş gün önce teslim edilmesi halinde Antlaşma'nın yürürlüğe girişi, teslim tarihini izleyen ikinci ayın ilk gününe ertelenir.

Madde 314

Tek nüsha olarak, Hollandaca, Almanca, Fransızca ve İtalyanca olarak kaleme alınan, dört metni de eş değerde geçerli olan bu Antlaşma İtalya Cumhuriyeti Hükümeti arşivlerine konularak, birer onaylı sureti imzacı Devletler Hükümetleri'ne gönderilir.

Katılım Antlaşmaları uyarınca bu Antlaşma'nın Danimarkaca, İngilizce, Fince, Yunanca, İrlandaca, Portekizce, İspanyolca ve İsveççe nüshaları da geçerli olacaktır.

DOĞRULUĞUNU ONAYLAYARAK, aşağıda adları yazılı tam yetkili temsilciler, bu Antlaşma'yı imzalamışlardır.

Roma'da bin dokuz yüz elli yedi yılının Mart ayının yirmi beşinci günü yapılmıştır.

P.H. SPAAK	J. Ch. SNOY ET D'OPPUERS
ADENAUER	HALLSTEIN
PINEAU	M. FAURE
Antonio SEGNI	Gaetano MARTINO

BECH	Lambert SCHAUS
J. LUNS	J. LINTHORST HOMAN

E K II

DENİZAŞIRI ÜLKE VE TOPRAKLAR

Bu Antlaşma'nın Dördüncü Bölümü'nün hükümleri

- Grönland,
- Yeni Kaledonya ve bağlantılı olanlar,
- Fransız Polonezyası,
- Fransa'nın Güney ve Antarktik Toprakları,
- Wallis ve Futuna Adaları,
- Mayotte,
- St. Pierre ve Miquelon,
- Aruba,
- Hollanda Artileri:
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Sint Eustatius,
 - Sint Maarten,
- Anguilla,
- Kayman Adaları,
- Falkland Adaları,
- Güney Georgia ve Güney Sandviç Adaları,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- St. Helen Adası ve Çevre Kayalıklar,
- Türk ve Kayılo Adaları,
- İngiltere Virgin Adaları,
- Bermuda'ya uygulanır.

BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ HALİYLE AVRUPA BİRLİĞİ ANTLAŞMASI³

MAJESTELERİ BELÇİKA KRALI, MAJESTELERİ DANİMARKA KRALİÇESİ, FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ BAŞKANI, YUNANİSTAN CUMHURİYETİ BAŞKANI, MAJESTELERİ İSPANYA KRALI, FRANSA CUMHURİYETİ BAŞKANI, KOMİSYON İRLANDA ANAYASASI'NIN 14. MADDESİ TARAFINDAN İRLANDA BAŞKANI'NIN YETKİ VE GÖREVLERİNİ İCRA ETMEYE VE UYGULAMAYA YETKİLENDİRİLMİŞTİR, İTALYA CUMHURİYETİ BAŞKANI, KRALİYET ALTESLERİ VE LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKÜ, MAJESTELERİ HOLLANDA KRALİÇESİ, AVUSTURYA CUMHURİYETİ FEDERE BAŞKANI, PORTEKİZ CUMHURİYETİ BAŞKANI, FİNLANDİYA CUMHURİYETİ BAŞKANI, MAJESTELERİ İSVEÇ KRALI, MAJESTELERİ BÜYÜK BRİ-

TANYA VE KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI KRALİÇESİ,

Avrupa Toplulukları'nın kurulması ile istenen Avrupa bütünleşmesi sürecinde yeni bir merhalenin aşılmasına **KARARLI OLARAK**,

Avrupa kıtasının bölünmüşlüğü'nün sona ermesinin tarihi önemini ve geleceğin Avrupa mimarisi için sağlam temeller oluşturmanın gereğini **HATIRLATARAK**,

Özgürlüğe, demokrasiye ve insan hakları ile temel özgürlüklere ve hukuk devletine saygıya bağlılıklarını **TEYİT EDEREK**,

18 Ekim 1961 tarihinde Torino'da imza edilen Avrupa Sosyal Şartı'nda ve 1989 İşçilerin Temel Sosyal Hakları'na dair Topluluk Şartı'nda tanımlandığı gibi temel sosyal haklara bağlılıklarını **TEYİT EDEREK**,

Tarihlerine, kültürlerine ve geleneklerine saygı içinde halkları arasında dayanışmayı derinleştirmeyi **ARZULAYARAK**,

Kurumların, üstlerine düşen görevleri tek bir kurumsal çerçevede daha iyi yerine getirebilmeleri için, demokratik niteliklerini ve işlevsel etkinliklerini güçlendirmeyi **ARZULAYARAK**,

Ekonomilerini güçlendirmeye ve bütünlüklerini sağlamaya ve bu Antlaşma hükümleri uyarınca tek ve istikrarlı bir parayı içerecek ekonomik ve parasal bir birlik kurmaya **KARARLI OLARAK**,

Sürdürülebilir kalkınma ilkesini dikkate alarak ve iç pazarın tamamlanması ve çevrenin bütünlüğü ile korunmasının güçlendirilmesi çerçevesinde ve ekonomik bütünleşme ile diğer alanlarda paralel gelişmeler sağlayacak politikaların yürürlüğe konması yolu ile halklarının ekonomik ve sosyal kalkınmalarını geliştirmeye **KARARLI OLARAK**,

³ C340 sayı ve 10.11.1997 tarihli Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesinin 145-172 sayfalarında yer verdiği şekliyle sunulmuştur.

Ülkelerin uyruklarına ortak bir vatandaşlık tesis etmeye **KARARLI OLARAK**,

Avrupa'da ve dünyada barışı, güvenliği ve ilerlemeyi desteklemek için Avrupa kimliğini ve bağımsızlığını güçlendirecek şekilde Madde 17'nin hükümleri uyarınca ortak bir savunmayı beraberinde getirecek ortak bir savunma politikasının nihai tanımını da kapsayacak şekilde, ortak bir dış politika ve güvenlik politikasını yürürlüğe koymaya **KARARLI OLARAK**,

Bu Antlaşma'nın hükümleri uyarınca bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı kurmak yolu ile halkların emniyetini ve güvenliğini garanti altına alarak kişilerin serbest dolaşımını kolaylaştırmaya **KARARLI OLARAK**,

Avrupa halkları arasında daha sıkı ve kesintisiz bir birlik yaratacak olan ve yetki ikamesi ilkesi uyarınca kararların vatandaşlara mümkün olan en yakın şekilde alındığı süreci izlemeye **KARARLI OLARAK**,

Ayrıca bütünleşmesini ilerletmek için katedilecek ilerideki merhaleler **PERSPEKTİFİ İÇİNDE**,

Bir Avrupa Birliği kurmaya **KARAR VERMİŞLER** ve bu amaçla:

MAJESTELERİ BELÇİKA KRALI:

Erik Derycke,
Dışişleri Bakanı;

MAJESTELERİ DANİMARKA KRALİÇESİ:

Niels Helveg Petersen,
Dışişleri Bakanı;

FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ BAŞKANI:

Dr. Klaus Kinkel,
Dışişleri Bakanı ve Şansölye Yardımcısı;

YUNANİSTAN CUMHURİYETİ BAŞKANI:

Theodoros Pangalos,
Dışişleri Bakanı;

MAJESTELERİ İSPANYA KRALI:

Juan Abel Matutes,
Dışişleri Bakanı;

FRANSA CUMHURİYETİ BAŞKANI:

Hubert Vèdrine,
Dışişleri Bakanı;

KOMİSYON İRLANDA ANAYASASI'NIN 14. MADDESİ TARAFINDAN İRLANDA BAŞKANI'NIN YETKİ VE GÖREVLERİNİ İCRA ETMEYE VE UYGULAMAYA YETKİLENDİRİLMİŞTİR:

Raphael P. Burke,
Dışişleri Bakanı;

İTALYA CUMHURİYETİ BAŞKANI:

Lamberto Dini,
Dışişleri Bakanı;

KRALİYET ALTESLERİ VE LÜKSEMBURG BÜYÜK DÜKÜ:

Jacques F. Poos,
Başbakan Vekili, Dışişleri, Dış Ticaret ve İşbirliği Bakanı;

MAJESTELERİ HOLLANDA KRALİÇESİ:

Hans van Mierlo,
Başbakan Vekili ve Dışişleri Bakanı;

AVUSTURYA CUMHURİYETİ FEDERE BAŞKANI:

Wolfgang Schüssel,
Dışişleri Federe Bakanı ve Başbakan Yardımcısı;

PORTEKİZ CUMHURİYETİ BAŞKANI:

Jaime Gama,
Dışişleri Bakanı;

FİNLANDİYA CUMHURİYETİ BAŞKANI:

Tarja Halonen,
Dışişleri Bakanı;

MAJESTELERİ İSVEÇ KRALI:

Lena Hjelm-Wallén,
Dışişleri Bakanı;

**MAJESTELERİ BÜYÜK BRİTANYA VE
KUZEY İRLANDA BİRLEŞİK KRALLIĞI
KRALİÇESİ:**

Douglas Henderson,
Dışişleri ve İngiliz Milletler Topluluğu'ndan
Sorumlu Devlet Bakanı;

Kendi temsilcilerini bu antlaşmayı imzalamaya tam yetkiyle tayin etmişlerdir.

**B A Ş L I K I
ORTAK HÜKÜMLER**

Madde 1

Bu Antlaşma ile, Yüksek Âkit Taraflar, aralarında bundan sonra "Birlik" olarak adlandırılacak bir Avrupa Birliği'ni kurmuşlardır.

Bu Antlaşma, içinde kararların vatandaşlara mümkün olan en açık ve en yakın şekilde alındığı, Avrupa halkları arasında daha sıkı bir birlik yaratma sürecinde yeni bir safhayı oluşturmaktadır.

Birlik, bu Antlaşma ile oluşturulan politikalar ve işbirliği şekilleri ile tamamlanan Avrupa Toplulukları üzerine kurulmuştur. Üye Devletler'in birbirleri ve halkları arasındaki ilişkileri bütünleştirme ve dayanışma şeklinde düzenleme görevine sahiptir.

Madde 2

Birlik, kendisine aşağıdaki amaçları belirlemiştir:

- bu Antlaşma hükümleri uyarınca, özellikle iç sınırların olmadığı bir alanın

yaratılması, ekonomik ve sosyal bütünleşmenin güçlendirilmesi ve son olarak tek parayı içerecek şekilde ekonomik ve parasal bir birliğin kurulması yolu ile, ekonomik ve sosyal gelişmeyi ve yüksek düzeyde istihdamı teşvik etmek ve dengeli ve sürekli kalkınmayı başarmak;

- Madde 17 hükümleri uyarınca özellikle ortak bir savunma politikası anlayışına götürebilecek şekilde ortak bir savunma politikasının tedricen tasarlanmasını içeren, ortak dışişleri ve güvenlik politikasının yürürlüğe koyulması yolu ile uluslararası alanda varlığını göstermek;
- bir Birlik vatandaşlığının kurulması yolu ile, Üye Devlet uyruklarının haklarının ve çıkarlarının korunmasını güçlendirmek;
- Birliği, içinde kişilerin serbest dolaşımının, dış hudutların kontrolüne, sığınma, göç ve suçu önleme ve mücadelesine ilişkin uygun önlemler ile birlikte temin edildiği, bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı olarak korumak ve geliştirmek;
- Topluluk müktesebatını bütünüyle korumak ve Topluluk mekanizmalarının ve kurumlarının etkinliğinin sağlanması amacıyla, bu Antlaşma ile üretilen politika ve işbirliği şekillerinin ne ölçüde gözden geçirilmesi gerektiğini incelemek üzere geliştirmek.

Birliğin hedeflerine, bu Antlaşma hükümlerinde öngörüldüğü şekilde ve Antlaşma'da belirlenen koşullar ve süreler uyarınca, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 5. Maddesi'nde tanımladığı şekli ile yetki ikamesi ilkesine saygı çerçevesinde erişilir.

Madde 3

Birlik, Topluluk müktesebatına tamamen saygı içinde ve bunu geliştirerek hedeflerine erişmek için yürütülen faaliyetlerin bü-

tünlüğünü ve sürekliliğini sağlayan tek bir kurumsal çerçeveye sahiptir.

Birlik özellikle; dış ilişkiler, güvenlik, ekonomi ve kalkınma politikaları çerçevesinde bir bütün olarak dış faaliyetlerinde uyumu sağlar. Konsey ve Komisyon, bu uyumu sağlamakla sorumludurlar ve bu amaçla işbirliği yaparlar. Herbiri kendi yetkileri uyarınca bu politikaların uygulanmasını sağlarlar.

Madde 4

Avrupa Konseyi, Birliğe, kalkınması için gerekli motivasyonu sağlar ve genel politik yönelimleri tanımlar.

Avrupa Konseyi, Üye Devletler'in Hükümet veya Devlet Başkanları ile Komisyon Başkanı'nı biraraya getirir. Bunlara Üye Devletler'in Dışişleri Bakanları ile Komisyon'un bir Üyesi yardımcı olur. Avrupa Konseyi, Konsey Başkanlığı'nı icra eden Üye Devlet'in Devlet ya da Hükümet Başkanı'nın başkanlığında yılda en az iki kez toplanır.

Avrupa Konseyi her toplantı sonrasında bir rapor ile Birlik'te gerçekleştirilen ilerlemeleri içeren yıllık yazılı bir raporu Avrupa Parlamentosu'na sunar.

Madde 5

Avrupa Parlamentosu, Konsey, Komisyon, Adalet Divanı ve Sayıştay, bir yandan Avrupa Toplulukları'nı Kuran Antlaşmalar'ın ve bunları değişikliğe uğratan ve tamamlayan Antlaşma ve Senetler'in hükümlerinde, diğer yandan bu Antlaşma'nın diğer hükümlerinde öngörülen koşullar ve amaçlar çerçevesinde yetkilerini kullanır.

Madde 6

1. Birlik, Üye Devletler'in ortak ilkeleri olan hürriyet, demokrasi, insan hakları ve te-

mel özgürlüklere saygı ve hukukun üstünlüğü ilkeleri üzerine kurulmuştur.

2. Birlik, 4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanan Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Konvansiyonu ile garanti altına alınan ve Topluluk hukukunun genel ilkeleri şeklinde Üye Devletler'in ortak anayasal geleneklerinden kaynaklanan temel haklara saygı gösterir.

3. Birlik, Üye Devletler'in ulusal kimliklerine saygı gösterir.

4. Birlik, hedeflerine erişmek ve politikalarını sürdürmek için gerekli gördüğü araçlarını oluşturacaktır.

Madde 7

1. Konsey, Devlet veya Hükümet Başkanları'nın biraraya gelmesiyle toplanarak ve Üye Devletler'in üçte birinin veya Komisyon'un önerisi üzerine ve Avrupa Parlamentosu'nun onayını aldıktan sonra oybirliği esası ile hareket ederek, ilgili Üye Devlet hükümetini gözlemlerini sunmak üzere davet ettikten sonra, Madde 6(1)'de belirtilen ilkelerin söz konusu Üye Devlet tarafından ciddi ve sürekli olarak ihlal edildiğini tespit edebilir.

2. Böyle bir tespitte bulunulması halinde Konsey, nitelikli çoğunluk esası ile hareket ederek, Üye Devlet'in hükümet temsilcisinin Konsey'de oy kullanma hakkı dahil olmak üzere, bu Antlaşma'nın söz konusu Üye Devlet'e uygulanmasından doğan bazı hakların askıya alınmasına karar verebilir. Bunu yaparken Konsey, askıya almanın gerçek ve tüzel kişilerin hakları ve yükümlülükleri üzerindeki olası sonuçlarını dikkate alır.

Bu Antlaşma uyarınca söz konusu Üye Devlet'in yükümlülükleri, her durumda o

Devlet üzerinde bağlayıcı olmaya devam eder.

3. Konsey alınmasına neden olan durumda daha sonra değişiklikler meydana gelmesi halinde 2. paragraf uyarınca alınan önlemleri nitelikli çoğunluk ilkesi ile hareket ederek değiştirebilir veya geri alabilir.
4. Bu Madde'nin amaçları doğrultusunda Konsey, söz konusu Üye Devlet'in hükümet temsilcisinin oyunu dikkate almadan hareket eder. Şahsen hazır bulunan veya temsil edilen üyelerin çekimser kalmaları, 1. bentte belirtilen kararların alınmasına engel olmaz. Nitelikli çoğunluk, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 205(2). Maddesi'nde belirtildiği gibi ilgili Konsey üyelerinin ağırlıklı oylarının aynı oranı olarak tanımlanır.

Bu paragraf, 2. paragraf uyarınca oy kullanma hakkının askıya alınması durumunda da uygulanır.

5. Bu Madde'nin amaçları doğrultusunda, Avrupa Parlamentosu, üyelerinin çoğunluğunu temsil edecek şekilde kullanılan oyların üçte ikisiyle hareket eder.

BAŞLIK II

AVRUPA TOPLULUĞU'NU KURMAK AMACIYLA AVRUPA EKONOMİK TOPLULUĞU'NU KURAN ANTLAŞMA'YI DEĞİŞTİREN HÜKÜMLER

Madde 8⁴

BAŞLIK III

AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞU'NU KURAN ANTLAŞMA'YI DEĞİŞTİREN HÜKÜMLER

Madde 9⁵

BAŞLIK IV

AVRUPA ATOM ENERJİSİ TOPLULUĞU'NU KURAN ANTLAŞMA'YI DEĞİŞTİREN HÜKÜMLER

Madde 10⁶

BAŞLIK V

ORTAK DIŞIŞLERİ VE GÜVENLİK POLİTİKASI

Madde 11

I. Birlik, bütün dış politika ve güvenlik politikası alanlarını kapsayan bir ortak dışişleri ve güvenlik politikası tanımlar ve yürürlüğe koyar; bu politikanın amaçları:

- ▶ ortak değerlerin, temel çıkarların ve Birliğin bağımsızlığının ve bütünlüğünün Birleşmiş Milletler Şartı'na uygun olarak korunması;
- ▶ tüm yönleriyle Topluluğun güvenliğinin güçlendirilmesi;
- ▶ Birleşmiş Milletler Şartı ilkeleri ile Helsinki Nihai Senedi ilkelerine ve

⁴ Avrupa Birliği Antlaşması'nın AT Antlaşması'nı değiştiren hükümlerini içeren bu maddeye burada yeniden yer verilmemiştir.

⁵ Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması'nı değiştiren hükümlerini içeren bu maddeye burada yeniden yer verilmemiştir.

⁶ Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu Antlaşması'nı değiştiren hükümlerini içeren bu maddeye burada yeniden yer verilmemiştir.

Paris Şartı amaçlarına uygun olarak, dış sınırlar da dahil olmak üzere, barışın korunması ve uluslararası güvenliğin güçlendirilmesi;

- ▶ uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi;
- ▶ demokrasi ve hukuk devleti ile insan haklarına ve temel özgürlüklere saygının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi olacaktır.

2. Üye Devletler, Birliğin dış politika ve güvenlik politikasını, bağlılık ve karşılıklı dayanışma ruhu içinde tam ve faal olarak destekler.

Üye Devletler, karşılıklı politik dayanışmalarını geliştirmek ve ilerletmek için birlikte çalışırlar. Birliğin çıkarlarına karşı olan veya Birliğin uluslararası ilişkilerde bir birleştirici güç olarak etkinliğini olası zedeleyici herhangi bir hareketten kaçınırlar.

Konsey, bu ilkelere uyulmasını sağlar.

Madde 12

Birlik, Madde 11'de belirtilen amaçları:

- ▶ ortak dışişleri ve güvenlik politikasının ilkelerini ve bu politika için genel yönlendirici ilkeleri tanımlayarak;
- ▶ ortak stratejiler üzerine karar vererek;
- ▶ ortak eylemler uygulayarak;
- ▶ ortak tutum benimseyerek;
- ▶ politikayı uygularken Üye Devletler arasındaki düzenli işbirliğini geliştirerek; takip eder.

Madde 13

1. Avrupa Konseyi, savunmaya etkileri olan konular da dahil olmak üzere, ortak dışişleri ve güvenlik politikasının ilkelerini ve bu politika için genel yönlendirici ilkeleri tanımlar.

2. Avrupa Konseyi, Üye Devletler'in önemli ortak çıkarlarının olduğu alanlarda Birlik tarafından yürürlüğe konulacak ortak stratejiler üzerine karar verir.

Ortak stratejiler; amaçlarını, sürelerini, Birlik ve Üye Devletler tarafından kullanılabilme yollarını açıklar.

3. Konsey, Avrupa Konseyi tarafından tanımlanan genel yönlendirici ilkelere dayanarak ortak dışişleri ve güvenlik politikasını tanımlamak ve yürürlüğe koymak için gerekli kararları alır.

Konsey, özellikle ortak eylem ve ortak tutumlar benimseyerek, Avrupa Konseyi'ne ortak stratejiler tavsiye eder ve bu stratejileri yürürlüğe koyar.

Konsey, Birliğin eylemlerinin bütünlüğünü, uyumunu ve etkinliğini temin eder.

Madde 14

1. Konsey, ortak eylemler benimser. Birlik tarafından faal bir eylem gerekli addedildiği durumlarda, ortak eylemler belirli durumlara yönlendirilir. Bu ortak eylemler; amaçlarını, kapsamlarını, Birlik tarafından kullanılma yollarını ve eğer gerekirse, sürelerini ve yürürlüğe girmeleri için koşulları belirler.

2. Ortak eyleme konu olan bir sorun üzerinde önemli etkisi olan durumlarda bir değişiklik olursa, Konsey, bu eylemin ilkelerini ve amaçlarını tekrar gözden geçirir ve gerekli kararları alır. Konsey hare-

kete geçmediği sürece, ortak eylemler durur.

3. Ortak eylemler Üye Devletleri, aldıkları tutum çerçevesinde ve eylemleri sırasında bağlar.
4. Konsey, Komisyon'dan, ortak bir eylemin uygulanmasını temin etmek için, ortak dışişleri ve güvenlik politikasına ilişkin her türlü uygun önerileri sunmasını talep edebilir.
5. Bir ulusal tutum benimsenmesine veya ortak eylem uyarınca ulusal eyleme ilişkin bir plan olması halinde, Konsey'de, eğer gerekliyse ön danışmaların yapılabilmesi için zamanında bilgi verilir. Yalnızca Konsey kararlarının bir ulusal hukuka aktarılmasına ilişkin önlemler söz konusu olduğunda, ön bilgi sunma zorunluluğu uygulanmaz.
6. Durumdaki değişikliklerden kaynaklanan zorunlu ihtiyaç hallerinde ve Konsey kararı uygulanamadığında, Üye Devletler, ortak eylemin genel amaçlarını göz önüne alarak acilen gerekli önlemleri alabilir. İlgili Üye Devlet, bu önlemlerden Konsey'i haberdar eder.
7. Ortak eylemin yürürlüğe konulmasında herhangi bir önemli zorluk varsa Üye Devlet, bu zorlukları, bunları tartışacak ve uygun çözümler arayacak olan Konsey'e iletir. Bu çözümler, ortak eylemin amaçlarına aykırı olamaz veya etkinliğini zedeleyemez.

Madde 15

Konsey ortak tutumlar belirler. Ortak tutumlar, Birliğin coğrafik veya tematik nitelikteki belirli bir konuya yaklaşımını tanımlar. Üye Devletler kendi politikalarının ortak tutumlara uygunluğunu sağlarlar.

Madde 16

Üye Devletler, uyumlu ve birleşik eylemler aracılığıyla Birliğin etkisinin mümkün olan en etkin şekilde ortaya koyulmasını temin etmek için genel çıkarlara ilişkin herhangi bir dış politika ve güvenlik politikası konusunda Konsey'de birbirlerini bilgilendirir ve danışmalarda bulunur.

Madde 17

1. Ortak dışişleri ve güvenlik politikası, eğer Avrupa Konseyi bu yönde karar verirse, 2. paragraf uyarınca ortak bir savunma anlayışına dönüşebilecek olan ortak bir savunma politikasının giderek oluşturulması dahil olmak üzere, Birliğin güvenliği ile ilgili tüm sorunları kapsar. Bu durumda, Avrupa Konseyi, Üye Devletler'e kendi anayasal usulleri çerçevesinde böyle bir kararı benimsemelerini tavsiye eder.

Batı Avrupa Birliği (BAB), 2. paragraf çerçevesinde operasyonel kapasiteye kavuşmasını sağlamak suretiyle, Birliğin gelişmesinin ayrılmaz bir parçasını oluşturur. BAB, bu Madde'de açıklandığı şekliyle Birliği, ortak dışişleri ve güvenlik politikasının savunma yönlerinin belirlenmesinde destekler. Avrupa Konseyi'nin bu doğrultuda karar vermesi halinde, BAB ile bütünleşme olasılığını göz önünde bulundurarak Birlik, BAB'la daha yakın kurumsal ilişkiler geliştirir. Bu durumda, kendi anayasal usulleri çerçevesinde böyle bir kararı benimsemelerini Üye Devletler'e tavsiye eder.

Bu Madde'de öngörülen Birlik politikası, bazı Üye Devletler'in güvenlik ve savunma politikalarının belirli özelliklerine zarar vermez ve ortak savunmalarını, Kuzey Atlantik Antlaşması kapsamında Kuzey Atlantik Antlaşması Organizasyonu (NATO) altında sağlayan ve bu çerçevede kurulan

ortak güvenlik ve savunma politikası ile uyumlu olarak gerçekleştiren belirli Üye Devletler'in sorumluluklarına saygı gösterir.

Silahlanma alanında işbirliği yapmak yolu ile, Üye Devletler uygun gördüğü ölçüde, bir ortak savunma politikası çerçevesinin aşamalı olarak oluşturulması desteklenir.

2. Bu Madde'de belirtilen hususlar, barış sağlanması dahil olmak üzere kriz yönetimindeki mücadele güçlerinin görevlerini, insani yardım ve kurtarma görevlerini ve barışı koruma görevlerini kapsar.

3. Birlik, BAB'dan savunma etkisi olan Birlik kararlarını ve faaliyetlerini değerlendirmek ve yürürlüğe koymak için yararlanır.

Avrupa Konseyi'nin bu Antlaşma'nın 13. Maddesi uyarınca yönlendirici ilkeler belirleme yetkisi, Birliğin, BAB'dan yararlandığı konulara ilişkin olarak da geçerlidir.

Birlik, 2. paragrafta belirtilen görevlerle ilgili olarak Birliğin kararlarını değerlendirmek ve yürürlüğe koymak için BAB'dan yararlandığı zaman, Birliğin tüm Üye Devletleri, bahsedilen görevlere katılmaya tamamen hak sahibi olurlar. Konsey, BAB'ın kurumları ile mutabakat içinde olarak, söz konusu görevlere katkıda bulunan tüm Üye Devletler'in, BAB'ın kararlarının planlanmasında tamamen ve eşit koşullarda katılmasına imkan sağlamak için gerekli uygulanabilir düzenlemeleri kabul eder.

Bu paragrafta bahsi geçen ve savunma etkisi olan kararlar, 1. paragrafın 3. bendinde belirtilen politika ve yükümlülüklerle zarar vermez.

4. Bu Madde'nin hükümleri, işbirliğinin bu Madde'de öngörülenlere aykırı veya bun-

ları engelleyici olmaması kaydıyla, BAB ve Atlantik Paktı çerçevesinde, iki veya daha çok Üye Devlet'in ikili düzeyde daha yakın işbirliği geliştirmelerini engellemez.

5. Bu Madde'nin amaçlarını geliştirmek amacıyla bu Madde'nin hükümleri, 48. Madde uyarınca gözden geçirilecektir.

Madde 18

1. Ortak dışişleri ve güvenlik politikasına giren konularda Birliği, Başkanlık temsil eder.

2. Başkanlık, bu Başlık altında alınan kararların uygulanmasından sorumludur; bu sıfatla ilke olarak uluslararası organizasyon ve konferanslarda Birliğin tutumunu açıklar.

3. Başkanlığa, ortak dışişleri ve güvenlik politikası Yüksek Temsilcisi görevini üstlenecek olan Konsey Genel Sekreteri yardımcı olur.

4. Komisyon, 1 ve 2. paragraflarda belirtilen görevlere tamamen ortak edilir. Başkanlığa, eğer gerekirse, Başkanlığı devralacak bir sonraki Üye Devlet tarafından yardım edilir.

5. Konsey, gerekli gördüğünde, belirli politika konularında yetkili özel bir temsilci atayabilir.

Madde 19

1. Üye Devletler, uluslararası örgüt ve konferanslarda eylemlerinin eşgüdümünü sağlar; ortak tutumları bu tarzda savunur.

Üye Devletler'in tümünün katılmadığı uluslararası kuruluş ve konferanslarda, katılan Devletler ortak tutumları destekler.

2. 1. paragraf ve Madde 14(3) saklı kalmak kaydıyla, tüm Üye Devletler'in katılmadığı uluslararası kuruluşlarda veya uluslararası konferanslarda, temsil edilen Üye Devletler, edilmeyenleri ortak çıkar konularından haberdar eder.

Aynı zamanda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi olan Üye Devletler birlikte hareket ederek, diğer Üye Devletler'i tamamen bilgilendirir. Güvenlik Konseyi'nin daimi üyesi olan Üye Devletler, görevlerini icra ederken, Birleşmiş Milletler Şartı'nın hükümleri çerçevesindeki sorumluluklarına zarar vermeksizin, Birliğin tutumlarını ve çıkarlarını savunmayı temin eder.

Madde 20

Üçüncü ülkelerdeki ve uluslararası konferanslardaki Üye Devletler'in diplomatik ve konsolosluk heyeti ve Komisyon Delegeleri ve onların uluslararası kuruluşlardaki temsilcileri, Konsey tarafından kabul edilen ortak tutumlara ve ortak eylemlere uyulduğunu ve yürürlüğe koyulduğunu temin etmek üzere işbirliği yaparlar.

Bilgi değişimi ve ortak değerlendirmeler yaparak ve Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın Madde 20'de belirtilen hükümlerinin uygulanmasına katkıda bulunarak işbirliğini artırır.

Madde 21

Başkanlık, ortak dışişleri ve güvenlik politikasının temel yönleri ve temel tercihleri hakkında Avrupa Parlamentosu'na danışır ve Avrupa Parlamentosu'nun görüşlerinin usulüne uygun olarak dikkate alınmasını sağlar. Avrupa Parlamentosu, Topluluğun dış politika ve güvenlik politikasının gelişmesi hakkında düzenli olarak Başkanlık ve Komisyon tarafından bilgilendirilir.

Avrupa Parlamentosu Konsey'e sorular sorabilir veya tavsiyelerde bulunabilir. Avrupa Parlamentosu ortak dışişleri ve güvenlik politikasının uygulanmasının gelişimi hakkında yıllık görüşme açar.

Madde 22

1. Her Üye Devlet veya Komisyon, ortak dışişleri ve savunma politikasına ilişkin herhangi bir soruyu Konsey'e iletebilir ve Konsey'e öneriler sunabilir.
2. Hızlı karar alınması gereken konularda, Başkanlık, kendi isteğiyle veya Komisyon'un veya bir Üye Devlet'in talebiyle, kırksekiz saat içinde veya acil durumlarda daha kısa bir zaman içinde bir olağanüstü Konsey toplantısı çağrısında bulunur.

Madde 23

1. Bu Başlık altındaki kararlar, Konsey tarafından oybirliğiyle alınır. Hazır bulunan veya temsil edilen üyelerin çekimserliği bu kararların alınmasını engellemez.

Oylamada çekimser kalan bir Konsey üyesi, çekimser kaldığını bu bent uyarınca resmi olarak beyan edebilir. Bu durumda, kararı uygulama zorunluluğu olmamakla beraber, kararın Birliği bağladığını kabul eder. Karşılıklı birlik ruhu içinde, ilgili Üye Devlet, bu karara dayanan Birlik eylemini engelleme veya bununla çatışma olasılığı yaratan bir eylemde bulunmaktan kaçınır ve diğer Üye Devletler ilgili Üye Devlet'in durumuna saygı gösterir. Konsey'de çekimserliğini bu yolla ortaya koyan Üye Devletler, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 205(2). Maddesi uyarınca ağırlıklı oyların üçte birinden fazlasını temsil ediyorlarsa, karar kabul edilmez.

2. 1. paragrafın hükümlerine istisna olarak, Konsey:

- ▶ ortak eylemleri, ortak tutumları veya ortak bir stratejiye dayanan diğer kararları kabul ederken;
- ▶ bir ortak eylemi veya ortak bir tutumu yürürlüğe koyan herhangi bir kararı kabul ederken; nitelikli çoğunluk esası ile hareket eder.

Eğer bir Konsey üyesi, önemli ve belirli bir ulusal politika gerekçesiyle bir kararın nitelikli çoğunluk esası ile kabulüne karşı çıkma niyetinde olduğunu beyan ederse, oylama yapılmaz. Konsey, nitelikli çoğunluk esası ile hareket ederek konunun, oybirliğiyle karara bağlanması için Avrupa Parlamentosu'na iletilmesini talep edebilir.

Konsey üyelerinin oyları Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 205(2). Maddesi uyarınca ağırlıklandırılır. Kabul edilmeleri için, kararların, asgari 10 üyenin kullandığı lehte asgari 62 oyu gerektirir.

Bu paragraf askeri ve savunma etkileri olan kararlara uygulanmaz.

3. Usule ilişkin konularda Konsey, üyelerinin çoğunluğuyla hareket eder.

Madde 24

Bu Başlığın uygulanmasında bir veya birden fazla Devlet'le veya uluslararası kuruluşlarla bir anlaşma sonuçlandırmak gerektiği zaman Konsey, oybirliğiyle hareket ederek, uygun olduğunda Komisyon tarafından yardımcı olunan Başkanlığa bu amaçla müzakereleri başlatması için yetki verebilir. Bu anlaşmalar, Başkanlığın önerisi üzerine oybirliğiyle hareket edecek olan Konsey tarafından sonuçlandırılır. Konsey'deki temsilcisi tarafından, kendi anayasal usullerine uyma-

sı gerektiği belirtilen bir Üye Devlet üzerinde hiçbir Anlaşma'nın bağlayıcılığı olmaz; Konsey'in diğer üyeleri de anlaşmanın kendilerine geçici süreyle uygulanacağı konusunda anlaşabilirler.

Bu Madde'nin hükümleri Başlık VI'nın kapsamına giren konulara da uygulanır.

Madde 25

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 207. Maddesi saklı kalmak kaydıyla, ortak dışişleri ve güvenlik politikasının kapsadığı alanlardaki uluslararası durumu bir Siyasal Komite izler ve Konsey'in talebi veya kendi girişimiyle Konsey'e görüş bildirerek politikaların tanımlanmasına katkıda bulunur. Başkanlığın ve Komisyon'un sorumluluklarına zarar vermeksizin, kararlaştırılmış politikaların uygulanmasını da izler.

Madde 26

Konsey'in Genel Sekreteri ve ortak dışişleri ve güvenlik politikası Yüksek Temsilcisi, özellikle politika kararlarının hazırlanmasına, oluşmasına ve yürürlüğe koyulmasına katkıda bulunarak ve uygun olduğunda Başkanlığın talebi üzerine Konsey adına hareket ederek, üçüncü taraflarla politik diyalog yürütmek yolu ile, ortak dışişleri ve savunma politikası kapsamına giren konularda Konsey'e yardımcı olurlar.

Madde 27

Komisyon, ortak dışişleri ve güvenlik politikası alanında yürütülen tüm çalışmalara tamamen ortak edilir.

Madde 28

I. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 189, 190, 196'dan 199'a, 203, 204, 206'dan 209'a, 213'den 219'a, 255 ve 290. Madde-

leri, bu Başlık'ta belirtilen alanlara ilişkin hükümlere uygulanır.

2. Bu Başlık'ta belirtilen alanlara ilişkin hükümlerin kurumlara yüklediği idari harcamalar, Avrupa Toplulukları bütçesinden karşılanır.
3. Bu hükümlerin yürürlüğe konmasından doğan işletme harcamaları da, askeri ve savunma etkisi olan faaliyetlerden doğan harcamalar veya Konsey'in oybirliğiyle başka surette verdiği durumlar hariç olmak üzere, Avrupa Toplulukları bütçesinden karşılanır.

Harcamaların Avrupa Toplulukları bütçesinden karşılanmadığı durumlarda, Konsey oybirliğiyle farklı bir karar vermezse, harcamalar Üye Devletler'in gayri safi milli hasıllarına göre bütçelerinden karşılanır. Askeri ve savunma etkisi olan harcamalara ilişkin olarak, Madde 23(1)'in ikinci bendi gereğince, Konsey'deki temsilcileri resmi beyanda bulunan Üye Devletler, bu finansmana katkıda bulunmak zorunda değildir.

4. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'da öngörülen bütçe usulü, Avrupa Toplulukları'nın bütçesinden karşılanan harcamalara uygulanır.

BAŞLIK VI

CEZAI KONULARDA POLİS VE ADLİ İŞBİRLİĞİNE DAİR HÜKÜMLER

Madde 29

Avrupa Topluluğu'nun yetkilerine zarar vermeksizin, Birliğin amacı, Üye Devletler arasında cezai konularda polisiye ve adli işbirliği alanlarında ortak eylem geliştirmek ve ırkçılık ve yabancı düşmanlığını önlemek ve mücadele etmek yoluyla, vatandaşlara bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı içinde yüksek seviyeli güvenlik sağlamaktır.

Bu amaç, özellikle terörizm, insan kaçakçılığı, çocuklara karşı suçlar, yasadışı uyuşturucu ticareti ve yasadışı silah ticareti, yozlaşma ve yolsuzluk gibi organize ve diğer suçları önleyerek ve bunlarla mücadele edilmesi;

- ▶ 30 ve 32. Madde hükümleri uyarınca, doğrudan ve Avrupa Polis Ofisi (Europol) aracılığıyla, Üye Devletler'deki polis güçleri, gümrük görevlileri ve diğer yetkililer arasında daha yakın işbirliği;
- ▶ 31(a) - (d) ve 32. Maddeleri uyarınca Üye Devletler'in adli ve diğer yetkilileri arasında daha yakın işbirliği;
- ▶ 31(e) Maddesi uyarınca, gerektiğinde Üye Devletler'deki cezai konularla ilgili kurulların yakınlaştırılması; yoluyla başlanır.

Madde 30

1. Polis işbirliği alanında ortak eylem:

- a) cezai suçların önlenmesi, takip edilmesi ve soruşturulmasına ilişkin Üye Devletler'in polis, gümrük ve diğer özel kolluk birimleri de dahil olmak üzere, yetkililer arasında operasyonel işbirliğini;
- b) kişisel bilgilerin korunmasına dair ilgili hükümlere bağlı olarak, özellikle Europol aracılığıyla, şüpheli parasal işlemlere ilişkin kolluk birimleri tarafından elde edilen bilgiler de dahil olmak üzere, ilgili bilgilerin toplanması, saklanması, işlenmesi, analizi ve değişimini;
- c) eğitimde, irtibat memurlarının, geçici görevlerinin değişiminde, teçhizat kullanımında ve adli bilimsel araştırmalarda işbirliği ve ortak girişimleri;

d) ağır organize suçların takibine ilişkin belirli soruşturma yöntemlerinin ortak değerlendirilmesini; içerir.

2. Konsey, Europol aracılığıyla işbirliğini geliştirecek ve özellikle, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girişinden itibaren beş yıllık bir süre içinde:

a) Europol'ün temsilcilerinden oluşan ortak ekiplerin destek amaçlı operasyonel faaliyetleri de dahil olmak üzere, Europol'e, Üye Devletler'in yetkilileri tarafından yapılacak olan belirli soruşturma eylemlerinin hazırlanmasının kolaylaştırılması ve desteklenmesi ve koordinasyon ve yürütülmesinin cesaretlendirmesi imkanı sağlayacak;

b) Europol'ün, Üye Devletler'in yetkililerinden belirli soruşturmaları yönlendirmeyi ve eşgüdümünü sağlamayı talep etmesine ve organize suç vakalarının soruşturulmasında yardımcı olmak için Üye Devletler'in hizmetine verilebilecek belirli uzmanlığın gelişmesi için önlemler benimsenmesine olanak sağlayacak;

c) Europol ile yakın işbirliği kurarak, organize suçlarla mücadelede uzmanlaşan kovuşturma/soruşturma memurları arasındaki irtibatı geliştirecek;

d) sınır ötesi suçlar hakkında bir araştırma, dokümantasyon ve istatistik ağı kuracaktır.

Madde 31

Cezai konularda adli işbirliğine yönelik ortak eylem:

a) davalara ve kararların uygulanmasına ilişkin olarak Üye Devletler'in yetkili bakanlıkları ile adli veya muadili yetkililer

arasındaki işbirliğini kolaylaştırmayı ve hızlandırmayı;

b) Üye Devletler arasındaki suçluların iadesini kolaylaştırmayı;

c) bu işbirliğini geliştirmesinde gerekli olabileceğinden, Üye Devletler'in uygulanan kurallarının uyumunun teminini,

d) Üye Devletler arasındaki yetki çatışmasının önlenmesini;

e) organize suç, terörizm ve yasadışı uyuşturucu ticareti alanlarında cezai eylemleri oluşturan unsurlara ve cezalara ilişkin asgari kuralları belirleyen önlemleri kademeli olarak uygulamayı; içerir.

Madde 32

Konsey, Madde 30 ve 31'de belirtilen yetkililerin diğer bir Üye Devlet topraklarında o Devlet'in yetkilileriyle birlikte ve anlaşmalı olarak faaliyette bulunmalarının koşullarını ve sınırlarını belirler.

Madde 33

Bu Başlık, hukukun ve düzenin ve iç güvenliğin korunmasına ilişkin olarak Üye Devletler'in üzerine düşen sorumlulukların yerine getirilmesini etkilemez.

Madde 34

1. Bu Başlık'ta belirtilen alanlarda, Üye Devletler eylemlerinin eşgüdümünü sağlamak amacı ile Konsey'de birbirlerini bilgilendirir ve birbirlerine danışır; bu amaçla ulaşmak için, kendi idarelerinin ilgili birimleri arasında işbirliği yapar.

2. Konsey, bu Başlık'ta açıklanan uygun şekil ve usulleri kullanarak Birliğin amaçlarının sürdürülmesine katkıda bulunacak önlemleri alır ve işbirliğini geliş-

tirir. Bu amaca ulaşmak için, herhangi bir Üye Devlet'in veya Komisyon'un önerisi üzerine oybirliğiyle hareket ederek, Konsey:

- a) Topluluğun belirli bir konuya yaklaşımını tanımlayan ortak tutumlar benimseyebilir;
- b) Üye Devletler'in kanun ve düzenlemelerini yakınlaştırmak amacıyla çerçeve kararlar alabilir. Çerçeve kararlar, ulaşılması gereken sonuçlar açısından Üye Devletler'i bağlar, ancak şekil ve yöntem seçimini ulusal makamlara bırakır. Bunlar doğrudan etkiye sahip değildir.
- c) Üye Devletler'in kanun ve düzenlemelerinin yakınlaştırılması hariç olmak üzere, bu Başlığın hedefleriyle uyumlu olan başka amaçlara yönelik kararlar alabilir. Bu kararlar bağlayıcıdır ve doğrudan etkiye sahip değildir; Konsey, nitelikli çoğunluk ile bu kararların Birlik seviyesinde uygulanması için gerekli önlemleri alır;
- d) Üye Devletler'e kendi anayasal usullerine göre kabul etmelerini önereceği konvansiyonlar oluşturur. Üye Devletler, Konsey tarafından belirlenecek olan süre içinde uygulanacak usullerini başlatır.

Konvansiyonlar, aksi öngörülmediği takdirde, Üye Devletler'in en az yarısı tarafından kabul edildiğinde, bu Üye Devletler için yürürlüğe girer. Konvansiyonları uygulamaya koyan önlemler Konsey'de Âkit Taraflar'ın üçte iki çoğunluğuyla kabul edilir.

3. Konsey'in nitelikli çoğunluk esasına göre hareket etmesi gerektiğinde, üyelerinin oyları, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 205(2). Maddesi'nde belirtildi-

ği gibi ağırlıklandırılır ve Konsey kararları en az 10 üyenin kullandığı lehte 62 oy ile kabul edilir.

4. Usule ilişkin konular için Konsey, üyelerinin çoğunluğuyla hareket eder.

Madde 35

1. Avrupa Toplulukları Adalet Divanı, bu Madde'de belirtilen koşullara bağlı olarak, çerçeve kararların ve bu Başlık altında kurulan konvansiyonların yorumlanmasına dair kararların geçerliliğine ve yorumlanmasına ve onları yürürlüğe koyan önlemlerin geçerliliği ve yorumlanmasına dair ön karar vermeye yetkilidir.

2. Amsterdam Antlaşması'nın imza edilme aşamasında veya daha sonra herhangi bir zamanda yapılan bir beyanla, her Üye Devlet, 1. paragrafta yer verilen Adalet Divanı'nın ön karar verme yetkisini kabul ederler.

3. 2. paragraf uyarınca beyanda bulunan bir Üye Devlet:

- a) ulusal hukuka göre kararlarına karşı kanun yolu kapalı olan söz konusu Devlet'in herhangi bir mahkemesinin, görmekte olduğu davada, 1. paragrafta belirtilen bir tasarrufun geçerliliği veya yorumlanmasıyla ilgili olarak bir sorun ileri sürülmesi halinde, bu mahkeme kendi kararını vermek için bir karara gerek duyarsa Adalet Divanı'ndan bu konuda ön karar vermesini talep edebileceğini, veya

- b) bu Devlet'in herhangi bir mahkemesinin, görmekte olduğu bir davada, 1. paragrafta belirtilen bir tasarrufun geçerliliği veya yorumlanmasıyla ilgili olarak bir sorun ileri sürülmesi halinde, bu mahkeme kendi kararını vermek için bir karara gerek duyarsa,

Adalet Divanı'ndan bu konuda ön karar vermesini talep edebileceğini, bir beyanla belirtir.

4. 2. paragraf uyarınca bir beyanda bulunan veya bulunmayan her Üye Devlet, 1. paragraftaki durumlarda, Mahkeme'ye dava beyanlarını veya yazılı gözlemlerini sunma hakkına sahiptir.
5. Adalet Divanı, bir Üye Devlet'in polisi veya diğer kolluk güçleri tarafından yürütülen faaliyetlerin geçerliliğini veya orantılılığını veya hukukun ve düzenin muhafaza edilmesine ve iç güvenliğin korunmasına ilişkin Üye Devletler'in üzerlerine düşen sorumluluklarına ilişkin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahip değildir.
6. Adalet Divanı, bir Üye Devlet veya Komisyon tarafından, yetkisizlik, temel usul kurallarının ihlâli, bu Antlaşma'nın veya onun uygulanmasıyla ilgili herhangi bir hukuk kuralının ihlâli veya yetkisinin kötüye kullanılması iddiasıyla, çerçeve kararlara ve kararlara karşı açılan davalarda, bunların hukuka uygunluğunu denetlemeye yetkilidir.
7. Adalet Divanı, 34(2) Maddesi çerçevesinde yapılan düzenlemelerin yorumlanmasına veya uygulanmasına ilişkin olarak Üye Devletler arasındaki herhangi bir anlaşmazlık hakkında, anlaşmazlığın üyelerden biri tarafından Konsey'e iletilmesini izleyen altı aylık bir süre içinde Konsey tarafından çözülemediği takdirde, karar vermeye yetkilidir. Divan, bu Antlaşma'nın 34(2)(d) Maddesi uyarınca oluşturulan konvansiyonların yorumlanmasına veya uygulanmasına ilişkin olarak Üye Devletler ve Komisyon arasındaki anlaşmazlıklar hakkında da karar vermeye yetkilidir.

Madde 36

1. Kıdemli memurlardan oluşan bir Koordinasyon Komitesi kurulur. Eşgüdümü sağlamak görevine ek olarak, Komite'nin görevi:
 - ▶ Konsey'in talebi veya kendi girişimiyle, Konsey'in dikkatine görüş sunmak;
 - ▶ Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 207. Maddesi'ne zarar vermemek için, 29. Madde'de belirtilen alanlardaki Konsey tartışmalarına katkıda bulunmaktır.
2. Komisyon, bu Başlık'ta belirtilen alanlardaki çalışmalara tamamen ortak edilir.

Madde 37

Katıldıkları uluslararası örgütlerde ve uluslararası konferanslarda Üye Devletler, bu Başlığın hükümleri uyarınca kabul edilen ortak tutumları savunurlar.

Bu Antlaşma'nın 18 ve 19. Maddeleri, bu Başlık kapsamına giren konulara uygun olduğu ölçüde uygulanır.

Madde 38

Bu Antlaşma'nın 24. Maddesi'nde belirtilen anlaşmalar, bu Başlık kapsamına giren konuları kapsayabilir.

Madde 39

1. Konsey, bu Antlaşma'nın 34(2)(b), (c) ve (d) Maddeleri'nde belirtilen herhangi bir önlemi kabul etmeden önce Avrupa Parlamentosu'na danışır. Avrupa Parlamentosu, Konsey'in üç aydan az olmamak üzere belirleyebileceği süre içinde görüşünü bildirir. Bu süre içinde bir karar verilmezse, Konsey harekete geçebilir.

2. Başkanlık ve Komisyon, bu Başlığın kapsadığı alanlar ilgili tartışmalardan Avrupa Parlamentosu'nu düzenli olarak haberdar eder.
3. Avrupa Parlamentosu Konsey'e sorular sorabilir veya ona tavsiyelerde bulunabilir. Avrupa Parlamentosu her yıl, bu Başlık'ta belirtilen alanlarda kaydedilen ilerlemelerle ilgili bir görüşme açar.

Madde 40

1. Kendi aralarında yakın işbirliği kurmak niyetinde olan Üye Devletler, bu Antlaşma'nın 43 ve 44. Maddeleri'ne tabi olarak, Antlaşmalar tarafından belirlenen kurumlar, usuller ve mekanizmalardan, önerilen işbirliğinin:
 - a) Avrupa Topluluğu'nun yetkilerini ve bu Başlığın belirlediği amaçları gözetmesi;
 - b) Birliğin bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanı olarak daha hızlı gelişmesini mümkün kılma amacı taşıması; koşullarıyla yararlanabilirler.
2. 1. paragraftan belirtilen yetki, Konsey tarafından ilgili Üye Devletler'in talebi üzerine ve Komisyon'u, görüşünü sunması için davet ettikten sonra nitelikli çoğunlukla verilir; bu talep ayrıca Avrupa Parlamentosu'na da iletilir.

Eğer Konsey'in bir üyesi, önemli ve belirli ulusal politika sebepleriyle, nitelikli çoğunlukla onay verilmesine karşı olacağı niyetini beyan ederse, oylama yapılmaz. Konsey, nitelikli çoğunluk esasına göre hareket ederek, konunun oybirliğiyle kararlaştırılmak üzere Avrupa Konseyi'ne iletilmesini talep edebilir.

Konsey üyelerinin oyları, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 205(2). Maddesi uyarınca ağırlıklandırılır. Kararlar, en az 10 üye tarafından kullanılan lehte asgari 62 oyla alınır.

3. Bu Madde uyarınca kurulan bir işbirliğine taraf olmak isteyen her Üye Devlet, niyetini Konsey'e ve bildirim aldığı tarihten itibaren üç ay içinde Konsey'e, genellikle Üye Devlet'in söz konusu işbirliğine katılması için gerekli addeddiği düzenlemelerle ilgili bir tavsiyeyle birlikte görüşünü sunacak olan Komisyon'a bildirir. Bu bildirim tarihinden itibaren dört aylık bir süre içinde, Konsey bu talep ve gerekli gördüğü özel düzenlemeler hakkında karar verir. Karar, Konsey'in nitelikli çoğunlukla hareket ederek askıya almaya karar vermesi haricinde, alınmış sayılır; bu durumda Konsey, kararın gerekçelerini belirtir ve kararı tekrar gözden geçirmek için bir zaman sınırı-belirler. Bu paragrafın amaçlarına ulaşmak için Konsey, bu Antlaşma'nın 44. Maddesi'nde belirtilen koşullar çerçevesinde hareket eder.
4. Bu Madde ile 43 ve 44. Madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Madde 29-41 hükümleri, bu Madde'de öngörülen yakın işbirliğine uygulanır.

Avrupa Toplulukları Adalet Divanı'nın yetkilerine ve bu yetkilerin kullanılmasına ilişkin Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın hükümleri, bu Madde'nin 1, 2 ve 3. paragraflarına uygulanır.

5. Bu Madde, Schengen müktesebatını Avrupa Topluluğu çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün hükümlerine zarar vermez.

Madde 41

1. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 189, 190, 195, 196'dan 199'a, 203, 204, 205(3), 206'dan 209'a, 213'den 219'a, 255 ve 290. Maddeleri, bu Başlık'ta belirtilen alanlara ilişkin hükümlere uygulanır.
2. Bu Başlık'ta belirtilen alanlara ilişkin hükümlerin kurumlar için gerektirdiği idari harcamalar, Avrupa Toplulukları'nın bütçesinden karşılanır.
3. Konsey'in oybirliğiyle aksine karar verdiği durumlar hariç olmak üzere, bu hükümlerin uygulanmasından doğan işletme harcamaları da Avrupa Toplulukları'nın bütçesinden karşılanır. Harcamaların, Avrupa Toplulukları'nın bütçesinden karşılanmadığı durumlarda, Konsey oybirliğiyle aksine karar vermezse, harcamalar, gayri safi milli hasıllarına göre Üye Devletler'in bütçesinden karşılanır.
4. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'da belirtilen bütçe usulleri, Avrupa Toplulukları'nın bütçesinden karşılanan harcamalara uygulanır.

Madde 42

Konsey, Komisyon'un veya bir Üye Devlet'in girişimi üzerine oybirliğiyle hareket ederek ve Avrupa Parlamentosu'na danıştıktan sonra, 29. Madde'de belirtilen alanlardaki faaliyetlerin Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IV. Başlığı'nın kapsamına gireceğine karar verebilir ve aynı zamanda bununla ilgili oylama koşullarını kararlaştırır. Konsey Üye Devletler'e kendi anayasal usullerine göre bu kararı uygulamaları için tavsiyede bulunur.

B A Ş L I K V I I**YAKIN İŞBİRLİĞİNE DAİR HÜKÜMLER****Madde 43**

- I. Kendi aralarında yakın işbirliği kurmak niyetinde olan Üye Devletler, bu Antlaşma ve Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın belirlediği kurumlar, usuller ve mekanizmalardan, işbirliğinin:
 - a) Birliğin amaçlarını ilerletmeyi ve çıkarları doğrultusunda çalışmayı ve çıkarlarını korumayı amaçlaması;
 - b) anılan Antlaşmalar'ın ilkelerini ve Birliğin tek kurumsal çerçevesini gözetmesi;
 - c) anılan Antlaşmalar'ın amaçlarına, bu Antlaşmalar'da belirtilen ilgili usuller uygulanarak ulaşılamadığı zaman, son çare olarak kullanması;
 - d) Üye Devletler'in en azından çoğunluğunu ilgilendirmesi;
 - e) bahsi geçen Antlaşmalar'ın diğer hükümleri uyarınca kabul edilen mükte-sebatı ve önlemleri etkilememesi;
 - f) buna katılmayan Üye Devletler'in yetkilerini, haklarını, yükümlülüklerini ve çıkarlarını etkilememesi;
 - g) temel kararlara ve bu çerçevede alınan kararlara uymaları koşuluyla, tüm Üye Devletler'e açık olması ve işbirliğine taraf olmalarına her zaman imkan tanınması;
 - h) ilgili alana bağlı olarak, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 11. Maddesi ve bu Antlaşma'nın 40. Maddesi'nde belirtilen belirli ek kriterlere uy-

ması ve bu Antlaşmalar'da açıklanan usul uyarınca Konsey tarafından yetkilendirilmesi; koşullarıyla yararlanabilirler.

2. Üye Devletler, katıldıkları işbirliğinin uygulanması için kabul edilmiş düzenleme ve kararları kendilerini ilgilendirdiği ölçüde uygularlar. Bu işbirliğine katılmayan Üye Devletler, işbirliğinin katılan Üye Devletler tarafından yürütülmesini engellemezler.

Madde 44

1. Madde 43'te belirtilen işbirliğinin yürürlüğe konulması için gerekli olan kanun ve kararların kabulünde, bu Antlaşma'nın ve Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın ilgili kurumsal hükümleri uygulanır. Ancak, Konsey'in tüm üyeleri müzakerelere katılabilecekken, kararların kabulünde, sadece katılan Üye Devletler'i temsil edenler yer alırlar. Nitelikli çoğunluk ilkesi, ilgili Konsey üyelerinin Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 205(2). Maddesi'nde yer verilen, ağırlıklı oylarının aynı oranı olarak tanımlanır. Oybirliği, sadece ilgili Konsey üyeleri tarafından oluşturulur.
2. Kurumlar için gerekli idari harcamalar hariç olmak üzere, işbirliğinin uygulanmasından doğan harcamalar, Konsey'in oybirliğiyle hareket ederek başka yönde karar vermediği sürece, katılan Üye Devletler tarafından karşılanır.

Madde 45

Konsey ve Komisyon, bu Başlık çerçevesinde oluşturulan yakın işbirliğinin gelişimi hakkında Avrupa Parlamentosu'na düzenli olarak bilgilendirir.

BAŞLIK VIII SON HÜKÜMLER

Madde 46

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın, Avrupa Toplulukları Adalet Divanı'nın yetkilerine ve bu yetkilerin kullanımına ilişkin hükümleri, bu Antlaşma'nın sadece aşağıdaki hükümlerine uygulanır:

- a) Avrupa Topluluğu'nu kurmak amacıyla Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'yı, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'yı ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'yı değiştiren hükümler;
- b) 35. Madde'de öngörülen koşullar altında, Başlık VI'nin hükümleri;
- c) Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 11. Maddesi ile bu Antlaşma'nın 40. Maddesi'nde öngörülen koşullar altında, Başlık VII'nin hükümleri;
- d) Adalet Divanı'nın, Avrupa Topluluklarını Kuran Antlaşmalar ve bu Antlaşma altında yetkisi olduğu ölçüde kurumların davalarına ilişkin 6(2). Maddesi;
- e) 46'dan 53'e kadar olan Maddeleri.

Madde 47

Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'yı, Avrupa Topluluğu'nu kurmak üzere değiştiren ve Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma ile Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'yı değişikliğe uğratan hükümler ile bu son hükümler saklı kalmak kaydı ile, bu Antlaşma'nın hiçbir hükmü Avrupa Topluluklarını Kuran Antlaşmalar ile bunları değiştiri-

ren ya da tamamlayan Antlaşma ve Âkitleri etkilemez.

Madde 48

Herhangi bir Üye Devlet hükümeti ya da Komisyon, Konsey'e, Avrupa Birliği'ni Kuran Antlaşmalar'ın gözden geçirilmesine yönelik öneriler sunabilir.

Eğer Konsey, Avrupa Parlamentosu'na ve gerektiği takdirde Komisyon'a danıştıktan sonra, Üye Devlet hükümetlerinin temsilcilerinden oluşan bir konferans toplanması yönünde bir görüş bildirirse, bu konferans, ortak olur ile söz konusu Antlaşmalar'da yapılacak değişiklikleri belirlemek amacıyla Konsey başkanı tarafından toplanır. Parasal alanda kurumsal değişiklikler durumunda, Avrupa Merkez Bankası'na da danışılır.

Değişiklikler Üye Devletler'in kendi anayasal usullerine uygun olarak onaylandıktan sonra yürürlüğe girerler.

Madde 49

Bu Antlaşma'nın 6(1) Maddesi'nde belirtilen ilkelere saygı duyan her Avrupa Devleti, Birliğe üye olmak için başvuruda bulunabilir. Başvurusunu; Komisyon'a danıştıktan sonra ve üyelerinin salt çoğunluğuyla karar verecek olan Avrupa Parlamentosu'nun uygun görüşünü aldıktan sonra, oybirliği ile karar verecek olan Konsey'e iletir.

Kabul koşulları ve bu kabulün Birliğin dayandığı Antlaşmalar ile ilgili olarak beraberinde getirdiği uyarlamalar, Üye Devletler ile talep sahibi devlet arasında bir anlaşmanın konusunu oluşturur.

Söz konusu anlaşma, kendi anayasal usullerine göre bütün Âkit tarafların onayına sunulur.

Madde 50

1. 8 Nisan 1965 tarihinde Brüksel'de imzalanan Avrupa Toplulukları'nın tek Konsey'ini ve tek Komisyon'unu Kuran Antlaşma'nın 2'den 7'ye ve 10'dan 19'a olan Maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

2. 17 Şubat 1986 tarihinde Lüksemburg'da ve 28 Şubat tarihinde La Haye'de imzalanan Tek Senet'in 2. Maddesi, 3(2). Maddesi ve III. Başlığı yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 51

Bu Antlaşma süresiz yapılmıştır.

Madde 52

Bu Antlaşma Yüksek Âkit Taraflarca, kendi anayasal usullerine uygun olarak onaylanır.

Onay belgeleri İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti'ne tevdi edilir.

Bu Antlaşma bütün onay belgelerinin tevdi işleminin tamamlanması halinde 1 Ocak 1993 tarihinde, aksi takdirde, bu işlemi en son tamamlayacak imzacı devletin onay belgesini tevdi etmesini izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 53

Bu Antlaşma tek nüsha olarak Danimarka, Hollandaca, İngilizce, Fransızca, Almanca, Yunanca, İrlandaca, İtalyanca, Portekizce ve İspanyolca kaleme alınmış ve her dildeki metinler eşit geçerliliğe sahip olup, diğer imzacı Devlet hükümetlerinin her birisine aslına uygun birer kopyasını teslim edecek olan İtalya Cumhuriyeti'nin arşivine konacaktır.

AMSTERDAM ANTLAŞMASI

"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"

1994 Katılım Antlaşması uyarınca, bu Antlaşma'nın Fince ve İsveççe nüshaları da geçerli olacaktır.

DOĞRULUĞUNU ONAYLAYARAK aşağıda adları yazılı tam yetkili temsilciler, bu Antlaşma'yı imzalamışlardır.

Maastricht'te bin dokuz doksan iki yılının Şubat ayının yedinci günü yapılmıştır.

Mark EYSKENS	Philippe MAYSTADT
Uffe ELLEMANN- JENSEN	Anders FOGH RASMUSSEN
Hans Dietrich GENSCHER	Theodor WAIGEL Efthymios
Antonios SAMARAS	CHRISTODOULOU
Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ	Carlos SOLCHAGA CATALÁN
Roland DUMAS	Pierre BÉRÉGOVOY
Gerard COLLINS	Bertie AHERN
Gianni DE MICHELIS	Guido CARLI
Jacques F. POOS	Jean-Claude Hans
VAN DEN BROEK	JUNCKER
João de Deus PINHEIRO	Willem KOK
Douglas HURD	Jorge BRAGA DE MACEDO
	Francis MAUDE ⁷

⁷ Hükümet veya Devlet Temsilcileri'nin imzaları dahil edilmemiştir.

AMSTERDAM ANTLAŞMASI

"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"

EK

Amsterdam Antlaşması'nın 12. Maddesi'nde yer alan eşdeğerlik listesi

A. Avrupa Birliği Antlaşması

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
<u>Başlık I</u>	<u>Başlık I</u>
Madde A	Madde 1
Madde B	Madde 2
Madde C	Madde 3
Madde D	Madde 4
Madde E	Madde 5
Madde F	Madde 6
Madde F.1(*)	Madde 7
<u>Başlık II</u>	<u>Başlık II</u>
Madde G	Madde 8
<u>Başlık III</u>	<u>Başlık III</u>
Madde H	Madde 9
<u>Başlık IV</u>	<u>Başlık IV</u>
Madde I	Madde 10
<u>Başlık V (***)</u>	<u>Başlık V</u>
Madde J.1	Madde 11
Madde J.2	Madde 12
Madde J.3	Madde 13
Madde J.4	Madde 14
Madde J.5	Madde 15
Madde J.6	Madde 16
Madde J.7	Madde 17
Madde J.8	Madde 18
Madde J.9	Madde 19
Madde J.10	Madde 20

(*) Amsterdam Antlaşması tarafından sunulan Yeni Madde.

(**) Amsterdam Antlaşması tarafından sunulan Yeni Başlık.

(***)Amsterdam Antlaşması tarafından düzenlenen Başlık.

AMSTERDAM ANTLAŞMASI

"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
Madde J.11	Madde 21
Madde J.12	Madde 22
Madde J.13	Madde 23
Madde J.14	Madde 24
Madde J.15	Madde 25
Madde J.16	Madde 26
Madde J.17	Madde 27
Madde J.18	Madde 28
<u>Başlık VI (***)</u>	<u>Başlık VI</u>
Madde K.1	Madde 29
Madde K.2	Madde 30
Madde K.3	Madde 31
Madde K.4	Madde 32
Madde K.5	Madde 33
Madde K.6	Madde 34
Madde K.7	Madde 35
Madde K.8	Madde 36
Madde K.9	Madde 37
Madde K.10	Madde 38
Madde K.11	Madde 39
Madde K.12	Madde 40
Madde K.13	Madde 41
Madde K.14	Madde 42
<u>Başlık VIa (**)</u>	<u>Başlık VII</u>
Madde K.15 (*)	Madde 43
Madde K.16 (*)	Madde 44
Madde K.17 (*)	Madde 45

AMSTERDAM ANTLAŞMASI

"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
<u>Başlık VII</u>	<u>Başlık VIII</u>
Madde L	Madde 46
Madde M	Madde 47
Madde N	Madde 48
Madde O	Madde 49
Madde P	Madde 50
Madde Q	Madde 51
Madde R	Madde 52
Madde S	Madde 53

B. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
<u>Bölüm I</u>	<u>Bölüm I</u>
Madde 1	Madde 1
Madde 2	Madde 2
Madde 3	Madde 3
Madde 3a	Madde 4
Madde 3b	Madde 5
Madde 3c(*)	Madde 6
Madde 4	Madde 7
Madde 4a	Madde 8
Madde 4b	Madde 9
Madde 5	Madde 10
Madde 5a (*)	Madde 11
Madde 6	Madde 12
Madde 6a (*)	Madde 13
Madde 7 (kaldırılmıştır)	—
Madde 7a	Madde 14
Madde 7b (kaldırılmıştır)	—
Madde 7c	Madde 15
Madde 7d (*)	Madde 16

AMSTERDAM ANTLAŞMASI*"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"*

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
<p><u>Kısım 2</u></p> <p>Madde 30 Madde 31 (kaldırılmıştır) Madde 32 (kaldırılmıştır) Madde 33 (kaldırılmıştır)</p>	<p><u>Kısım 2</u></p> <p>Madde 28 — — —</p>
<p>Madde 34 Madde 35 (kaldırılmıştır) Madde 36 Madde 37</p> <p><u>Başlık II</u></p> <p>Madde 38 Madde 39 Madde 40 Madde 41 Madde 42 Madde 43 Madde 44 (kaldırılmıştır) Madde 45 (kaldırılmıştır) Madde 46 Madde 47 (kaldırılmıştır)</p> <p><u>Başlık III</u> <u>Kısım I</u></p> <p>Madde 48 Madde 49 Madde 50 Madde 51</p>	<p>Madde 29 — Madde 30 Madde 31</p> <p><u>Başlık II</u></p> <p>Madde 32 Madde 33 Madde 34 Madde 35 Madde 36 Madde 37 — — Madde 38 —</p> <p><u>Başlık III</u> <u>Kısım I</u></p> <p>Madde 39 Madde 40 Madde 41 Madde 42</p>
<p><u>Kısım 2</u></p> <p>Madde 52 Madde 53 (kaldırılmıştır) Madde 54 Madde 55 Madde 56 Madde 57 Madde 58</p>	<p><u>Kısım 2</u></p> <p>Madde 43 — Madde 44 Madde 45 Madde 46 Madde 47 Madde 48</p>

AMSTERDAM ANTLAŞMASI*"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"*

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
<u>Kısım 3</u> Madde 59 Madde 60 Madde 61 Madde 62 (kaldırılmıştır) Madde 63 Madde 64 Madde 65 Madde 66	<u>Kısım 3</u> Madde 49 Madde 50 Madde 51 — Madde 52 Madde 53 Madde 54 Madde 55
<u>Kısım 4</u> Madde 67 (kaldırılmıştır) Madde 68 (kaldırılmıştır) Madde 69 (kaldırılmıştır) Madde 70 (kaldırılmıştır) Madde 71 (kaldırılmıştır) Madde 72 (kaldırılmıştır) Madde 73 (kaldırılmıştır) Madde 73a (kaldırılmıştır) Madde 73b Madde 73c Madde 73d Madde 73e (kaldırılmıştır) Madde 73f Madde 73g Madde 73h (kaldırılmıştır)	<u>Kısım 4</u> — — — — — — — — Madde 56 Madde 57 Madde 58 — Madde 59 Madde 60 —
<u>Başlık IIIa (**)</u> Madde 73i (*) Madde 73j (*) Madde 73k (*) Madde 73l (*)	<u>Başlık IV</u> Madde 61 Madde 62 Madde 63 Madde 64
Madde 73m (*) Madde 73n (*) Madde 73o (*) Madde 73p (*) Madde 73q (*)	Madde 65 Madde 66 Madde 67 Madde 68 Madde 69

AMSTERDAM ANLAŞMASI

"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
<p style="text-align: center;"><u>Başlık IV</u></p> <p>Madde 74 Madde 75 Madde 76 Madde 77 Madde 78 Madde 79 Madde 80 Madde 81 Madde 82 Madde 83 Madde 84</p>	<p style="text-align: center;"><u>Başlık V</u></p> <p>Madde 70 Madde 71 Madde 72 Madde 73 Madde 74 Madde 75 Madde 76 Madde 77 Madde 78 Madde 79 Madde 80</p>
<p style="text-align: center;"><u>Başlık V</u> <u>Kısım I</u> <u>Kesim I</u></p> <p>Madde 85 Madde 86 Madde 87 Madde 88 Madde 89 Madde 90</p> <p style="text-align: center;"><u>Kesim 2 (silinmiştir)</u></p> <p>Madde 91 (kaldırılmıştır)</p> <p style="text-align: center;"><u>Kesim 3</u></p> <p>Madde 92 Madde 93 Madde 94</p>	<p style="text-align: center;"><u>Başlık VI</u> <u>Kısım I</u> <u>Kesim I</u></p> <p>Madde 81 Madde 82 Madde 83 Madde 84 Madde 85 Madde 86</p> <p style="text-align: center;">—</p> <p style="text-align: center;">—</p> <p style="text-align: center;"><u>Kesim 2</u></p> <p>Madde 87 Madde 88 Madde 89</p>
<p>Madde 95 Madde 96 Madde 97 (kaldırılmıştır) Madde 98 Madde 99</p>	<p>Madde 90 Madde 91 — Madde 92 Madde 93</p>

AMSTERDAM ANTLAŞMASI*"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"*

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
Madde 100 Madde 100a Madde 100b (kaldırılmıştır) Madde 100c (kaldırılmıştır) Madde 100d (kaldırılmıştır) Madde 101 Madde 102	Madde 94 Madde 95 — — — Madde 96 Madde 97
<u>Başlık VI</u> <u>Kısım I</u> Madde 102a Madde 103 Madde 103a Madde 104 Madde 104a Madde 104b Madde 104c	<u>Başlık VII</u> <u>Kısım I</u> Madde 98 Madde 99 Madde 100 Madde 101 Madde 102 Madde 103 Madde 104
<u>Kısım 2</u> Madde 105 Madde 105a Madde 106 Madde 107 Madde 108 Madde 108a Madde 109	<u>Kısım 2</u> Madde 105 Madde 106 Madde 107 Madde 108 Madde 109 Madde 110 Madde 111
<u>Kısım 3</u> Madde 109a Madde 109b Madde 109c Madde 109d	<u>Kısım 3</u> Madde 112 Madde 113 Madde 114 Madde 115

AMSTERDAM ANLAŞMASI*"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"*

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
<u>Kısım 4</u> Madde 109e Madde 109f Madde 109g Madde 109h Madde 109i Madde 109j Madde 109k Madde 109l Madde 109m	<u>Kısım 4</u> Madde 116 Madde 117 Madde 118 Madde 119 Madde 120 Madde 121 Madde 122 Madde 123 Madde 124
<u>Başlık VIa (**)</u> Madde 109n(*) Madde 109o(*) Madde 109p(*) Madde 109q (*) Madde 109r(*) Madde 109s(*)	<u>Başlık VIII</u> Madde 125 Madde 126 Madde 127 Madde 128 Madde 129 Madde 130
<u>Başlık VII</u> Madde 110 Madde 111 (kaldırılmıştır) Madde 112 Madde 113 Madde 114 (kaldırılmıştır) Madde 115	<u>Başlık IX</u> Madde 131 — Madde 132 Madde 133 — Madde 134
<u>Başlık VIIa (**)</u> Madde 116 (*)	<u>Başlık X</u> Madde 135
<u>Başlık VIII</u> <u>Kısım 1 (***)</u> Madde 117 Madde 118 Madde 118a Madde 118b Madde 118c Madde 119 Madde 119a Madde 120 Madde 121 Madde 122	<u>Başlık XI</u> <u>Kısım 1</u> Madde 136 Madde 137 Madde 138 Madde 139 Madde 140 Madde 141 Madde 142 Madde 143 Madde 144 Madde 145

AMSTERDAM ANTLAŞMASI*"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"*

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
<u>Kısım 2</u> Madde 123 Madde 124 Madde 125	<u>Kısım 2</u> Madde 146 Madde 147 Madde 148
<u>Kısım 3</u> Madde 126 Madde 127	<u>Kısım 3</u> Madde 149 Madde 150
<u>Başlık IX</u> Madde 128	<u>Başlık XII</u> Madde 151
<u>Başlık X</u> Madde 129	<u>Başlık XIII</u> Madde 152
<u>Başlık XI</u> Madde 129a	<u>Başlık XIV</u> Madde 153
<u>Başlık XII</u> Madde 129b Madde 129c Madde 129d	<u>Başlık XV</u> Madde 154 Madde 155 Madde 156
<u>Başlık XIII</u> Madde 130	<u>Başlık XVI</u> Madde 157
<u>Başlık XIV</u> Madde 130a Madde 130b Madde 130c Madde 130d Madde 130e	<u>Başlık XVII</u> Madde 158 Madde 159 Madde 160 Madde 161 Madde 162
<u>Başlık XV</u> Madde 130f Madde 130g Madde 130h Madde 130i Madde 130j Madde 130k Madde 130l Madde 130m	<u>Başlık XVIII</u> Madde 163 Madde 164 Madde 165 Madde 166 Madde 167 Madde 168 Madde 169 Madde 170

AMSTERDAM ANTLAŞMASI*"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"*

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
Madde 130n Madde 130o Madde 130p Madde 130q (kaldırılmıştır)	Madde 171 Madde 172 Madde 173 —
<u>Başlık XVI</u> Madde 130r Madde 130s Madde 130t	<u>Başlık XIX</u> Madde 174 Madde 175 Madde 176
<u>Başlık XVII</u> Madde 130u Madde 130v Madde 130w Madde 130x Madde 130y	<u>Başlık XX</u> Madde 177 Madde 178 Madde 179 Madde 180 Madde 181
<u>Bölüm 4</u> Madde 131 Madde 132 Madde 133 Madde 134 Madde 135 Madde 136 Madde 136a	<u>Bölüm 4</u> Madde 182 Madde 183 Madde 184 Madde 185 Madde 186 Madde 187 Madde 188
<u>Bölüm 5</u> <u>Başlık I</u> <u>Kısım 1</u> <u>Kesim 1</u> Madde 137 Madde 138 Madde 138a Madde 138b Madde 138c Madde 138d Madde 138e Madde 139 Madde 140 Madde 141 Madde 142 Madde 143 Madde 144	<u>Bölüm 5</u> <u>Başlık I</u> <u>Kısım 1</u> <u>Kesim 1</u> Madde 189 Madde 190 Madde 191 Madde 192 Madde 193 Madde 194 Madde 195 Madde 196 Madde 197 Madde 198 Madde 199 Madde 200 Madde 201

AMSTERDAM ANTLAŞMASI*"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"*

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
<u>Kesim 2</u>	<u>Kesim 2</u>
Madde 145	Madde 202
Madde 146	Madde 203
Madde 147	Madde 204
Madde 148	Madde 205
Madde 149 (kaldırılmıştır)	—
Madde 150	Madde 206
Madde 151	Madde 207
Madde 152	Madde 208
Madde 153	Madde 209
Madde 154	Madde 210
<u>Kesim 3</u>	<u>Kesim 3</u>
Madde 155	Madde 211
Madde 156	Madde 212
Madde 157	Madde 213
Madde 158	Madde 214
Madde 159	Madde 215
Madde 160	Madde 216
Madde 161	Madde 217
Madde 162	Madde 218
Madde 163	Madde 219
<u>Kesim 4</u>	<u>Kesim 4</u>
Madde 164	Madde 220
Madde 165	Madde 221
Madde 166	Madde 222
Madde 167	Madde 223
Madde 168	Madde 224
Madde 168a	Madde 225
Madde 169	Madde 226
Madde 170	Madde 227
Madde 171	Madde 228
Madde 172	Madde 229
Madde 173	Madde 230
Madde 174	Madde 231
Madde 175	Madde 232

AMSTERDAM ANTLAŞMASI

"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
Madde 176	Madde 233
Madde 177	Madde 234
Madde 178	Madde 235
Madde 179	Madde 236
Madde 180	Madde 237
Madde 181	Madde 238
Madde 182	Madde 239
Madde 183	Madde 240
Madde 184	Madde 241
Madde 185	Madde 242
Madde 186	Madde 243
Madde 187	Madde 244
Madde 188	Madde 245
<u>Kesim 5</u>	<u>Kesim 5</u>
Madde 188a	Madde 246
Madde 188b	Madde 247
Madde 188c	Madde 248
<u>Kısım 2</u>	<u>Kısım 2</u>
Madde 189	Madde 249
Madde 189a	Madde 250
Madde 189b	Madde 251
Madde 189c	Madde 252
Madde 190	Madde 253
Madde 191	Madde 254
Madde 191a(*)	Madde 255
Madde 192	Madde 256
<u>Kısım 3</u>	<u>Kısım 3</u>
Madde 193	Madde 257
Madde 194	Madde 258
Madde 195	Madde 259
Madde 196	Madde 260
Madde 197	Madde 261
Madde 198	Madde 262

AMSTERDAM ANLAŞMASI*"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"*

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
<u>Kısım 4</u> Madde 198a Madde 198b Madde 198c	<u>Kısım 4</u> Madde 263 Madde 264 Madde 265
<u>Kısım 5</u> Madde 198d Madde 198e	<u>Kısım 5</u> Madde 266 Madde 267
<u>Başlık II</u> Madde 199 Madde 200 (kaldırılmıştır) Madde 201 Madde 201a Madde 202 Madde 203 Madde 204 Madde 205 Madde 205a Madde 206 Madde 206a (kaldırılmıştır) Madde 207 Madde 208 Madde 209 Madde 209a	<u>Başlık II</u> Madde 268 — Madde 269 Madde 270 Madde 271 Madde 272 Madde 273 Madde 274 Madde 275 Madde 276 — Madde 277 Madde 278 Madde 279 Madde 280
<u>Bölüm 6</u> Madde 210 Madde 211 Madde 212 (*) Madde 213 Madde 213a(*) Madde 213b(*) Madde 214 Madde 215 Madde 216	<u>Bölüm 6</u> Madde 281 Madde 282 Madde 283 Madde 284 Madde 285 Madde 286 Madde 287 Madde 288 Madde 289

AMSTERDAM ANTLAŞMASI*"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"*

Eski Numaralama	Yeni Numaralama
Madde 217	Madde 290
Madde 218 (*)	Madde 291
Madde 219	Madde 292
Madde 220	Madde 293
Madde 221	Madde 294
Madde 222	Madde 295
Madde 223	Madde 296
Madde 224	Madde 297
Madde 225	Madde 298
Madde 226 (kaldırılmıştır)	—
Madde 227	Madde 299
Madde 228	Madde 300
Madde 228a	Madde 301
Madde 229	Madde 302
Madde 230	Madde 303
Madde 231	Madde 304
Madde 232	Madde 305
Madde 233	Madde 306
Madde 234	Madde 307
Madde 235	Madde 308
Madde 236 (*)	Madde 309
Madde 237 (kaldırılmıştır)	—
Madde 238	Madde 310
Madde 239	Madde 311
Madde 240	Madde 312
Madde 241 (kaldırılmıştır)	—
Madde 242 (kaldırılmıştır)	—
Madde 243 (kaldırılmıştır)	—
Madde 244 (kaldırılmıştır)	—
Madde 245 (kaldırılmıştır)	—
Madde 246 (kaldırılmıştır)	—
<u>Son Hükümler</u>	<u>Son Hükümler</u>
Madde 247	Madde 313
Madde 248	Madde 314

AMSTERDAM ANTLAŞMASI İLE EKLENEN PROTOKOLLER⁸

A. AVRUPA BİRLİĞİ ANTLAŞMASI'NA EK PROTOKOL

*Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.7 Maddesi'ne
dair Protokol*

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Avrupa Birliği Antlaşması'nda yer alan J.7(1).
Maddesi'nin ikinci bendi ve (3). paragrafı
hükümlerinin tam olarak yürürlüğe koyul-
ması gereğini AKILDA TUTARAK,

Birliğin, J.7. Madde'de öngörülen politikası-
nın, bazı Üye Devletler'in savunma ve gü-
venlik politikalarının belirli özelliklerine za-
rar vermeyeceğini ve ortak savunmalarını,
Kuzey Atlantik Antlaşması uyarınca NATO'da
gerçekleştiren bazı Üye Devletleri'nin yük-
kümlülüklerine saygı göstereceğini ve bu
çerçevede oluşturulan ortak güvenlik ve sa-
vunma politikasıyla uyumlu olacağını AKIL-
DA TUTARAK,

Aşağıda Avrupa Birliği Antlaşması'na ek hü-
kümler üzerinde ANLAŞMAYA VARMIŞLAR-
DIR,

Avrupa Birliği, Batı Avrupa Birliği'yle birlik-
te, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe gi-
rişinden itibaren bir yıl içinde, aralarında,
geliştirilmiş işbirliği kurmak için düzenle-
meler belirler.

B. AVRUPA BİRLİĞİ ANTLAŞMASI'NA VE AVRUPA TOPLULUĞU'NU KURAN ANTLAŞMA'YA EK PROTOKOLLER

*Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çer-
çevesiyle bütünleştiren Protokol*

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Avrupa Birliği'nin bazı Üye Devletleri tara-
fından 14 Haziran 1985 ve 19 Haziran 1990
tarihlerinde Schengen'de , ortak sınırlarda
kontrollerin kademeli olarak kaldırılmasına
dair imzalanan Anlaşmalar'ın yanı sıra, bu
Anlaşmalara dayanarak kabul edilen ilgili
anlaşmalar ve kuralların, Avrupa'nın bütün-
leşmesinin geliştirilmesini ve özellikle Av-
rupa Birliği'nin bir özgürlük, güvenlik ve
adalet alanı olarak daha hızlı gelişmesini
sağlamayı amaçladığını KAYDEDEREK,

Yukarıda belirtilen anlaşmaları ve kuralları
Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştirmeyi
ARZULAYARAK;

Schengen müktesebatı hükümlerinin, ancak
Avrupa Birliği ve Topluluk hukukuyla uyum-
lu olması halinde ve uyumlu olduğu ölçüde
uygulanabilir olduğunu TEYİT EDEREK,

Danimarka'nın özel durumunu DİKKATE
ALARAK,

İrlanda'nın ve Büyük Britanya ve Kuzey İr-
landa Birleşik Krallığı'nın yukarıda belirtilen
anlaşmalara taraf olmadıkları ve imzalamadıkları gerçeğini; ancak bu Üye Devletler'in
bu anlaşmalardaki hükümlerin bazılarını ve-
ya tamamını kabul etmelerine olanak sağla-
yan bir hükmün bulunması gereğini DİKKATE
ALARAK,

Sonuç olarak, Avrupa Birliği Antlaşması'nın
ve Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaş-
ma'nın, bazı Üye Devletler arasında daha
yakın işbirliğine ilişkin hükümlerinin kulla-

⁸ 1997 C340 sayılı Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi'nin 92-
114 sayfalarında yer verildiği şekliyle sunulmuştur.

NOT: Başlık numaraları değişmiş olmasına karşın, protokollerin
metinlerinde geçen numaralamalar Avrupa Toplulukları
Resmi Gazetesi esas alınarak yapılmıştır.

nılmasının gerekli olduğunu ve bu hükümlerin ancak son çare olarak kullanılacağını KABUL EDEREK,

19 Aralık 1996 tarihinde Lüksemburg'da imzalanan Antlaşma'ya dayanarak yukarıda belirtilen hükümlere bağlı kalma niyetlerini teyit etmiş olan İzlanda Cumhuriyeti ve Norveç Krallığı'yla özel bir ilişki kurma gereğini DİKKATE ALARAK,

Avrupa Birliği Antlaşması'na ve Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya eklenecek aşağıdaki hükümler üzerinde ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR,

Madde 1

Schengen anlaşmalarının imza sahipleri Belçika Krallığı, Danimarka Krallığı, Federal Almanya Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti, İspanya Krallığı, Fransa Cumhuriyeti, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dukalığı, Hollanda Krallığı, Avusturya Cumhuriyeti, Portekiz Cumhuriyeti, Finlandiya Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı, bundan böyle 'Schengen müktesebatı' olarak belirtilecek olan bu Protokol'ün ekinde belirtilen anlaşmaların ve ilgili hükümlerin kapsadığı alanda, kendi aralarında daha yakın bir işbirliği kurmaya yetkilidirler. Bu işbirliği, Avrupa Birliği'nin kurumsal ve hukuki çerçevesinde ve Avrupa Birliği Antlaşması'nın ve Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın ilgili hükümlerini gözeterek yürütülür.

Madde 2

1. Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe giriş tarihinden itibaren, bu tarihten önce kabul edilen Schengen anlaşmalarıyla kurulmuş İcra Komitesi'nin kararları dahil olmak üzere, Schengen müktesebatı, bu Madde'nin 2. paragrafındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, 1. paragrafta belirtilen onüç Üye Devlet'te uygulanır. Aynı

tarihten itibaren, Konsey, söz konusu İcra Komitesi'nin yerini alır.

Konsey, Madde 1'de belirtilen Üyeleri'nin oybirliğiyle hareket ederek, bu paragrafın yürürlüğe koyulabilmesi için gerekli her önlemi alır. Konsey, Antlaşmalar'ın ilgili hükümleriyle uyumlu olarak Schengen müktesebatını oluşturan her bir hüküm ve kararın hukuki dayanağını oybirliğiyle belirler.

Bu hükümlere ve kararlara ilişkin olarak ve bu belirleme uyarınca, Avrupa Toplulukları Adalet Divanı, Antlaşmalar'ın ilgili uygulanabilir hükümlerince kendisine verilen yetkileri kullanır. Adalet Divanı'nın, hukuk düzeninin ve iç güvenliğin korunmasına ilişkin önlemler ve kararlar hakkında hiçbir durumda karar verme yetkisine sahip değildir.

Yukarıda belirtilen önlemler alınmadığı sürece ve 5(2). Madde saklı kalmak kaydıyla, Schengen müktesebatını oluşturan hükümler veya kararlar, Avrupa Birliği Antlaşması'nın VI. Başlığı'na dayanarak alınmış kararlar kabul edilir.

2. 1. paragrafın hükümleri, Schengen anlaşmalarına katılım protokollerini imzalayan Üye Devletler'e, Schengen müktesebatına katılım koşullarının bu Üye Devletler'den herhangi biri tarafından, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girişinden önce karşılanmaması halinde, Madde 1'de belirtilen üyelerinin oybirliğiyle, Konsey tarafından kararlaştırılan tarihlerden itibaren uygulanır.

Madde 3

Madde 2(1), ikinci bentte belirtilen karar takiben, Danimarka, Schengen müktesebatının Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı'nda hukuki dayanağı bulunduğu karar verilen bölümlerine

ilişkin söz konusu karardan önceki şekilde, Schengen anlaşmalarının diğer imza sahipleriyle ilgili olarak aynı hak ve yükümlülüklere sahip olur.

Avrupa Birliği Antlaşması'nın VI. Başlığı'nda hukuki dayanağı olduğuna karar verilen Schengen müktesebatının bölümlerine ilişkin olarak, Danimarka, Schengen anlaşmalarının diğer imza sahipleriyle aynı hak ve yükümlülüklerle sahip olmaya devam eder.

Madde 4

Schengen müktesebatıyla bağlı olmayan İrlanda ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, bu müktesebatın bazı veya tüm hükümlerinin bazılarını veya tamamına katılmayı herhangi bir zamanda talep edebilir.

Konsey bu talep üzerine, Madde 1'de belirtilen üyelerinin ve ilgili Devlet'in Hükümet temsilcisinin oybirliğiyle karar verir.

Madde 5

1. Schengen müktesebatı üzerine geliştirilecek olan öneriler ve girişimler, Antlaşmalar'ın ilgili hükümlerine tabi olur.

Bu çerçevede, İrlanda veya Birleşik Krallık veya her ikisi, Komisyon Başkanı'na makul bir süre içinde katılmayı arzula-dıklarına dair yazılı bir bildirimde bulunmadıkları takdirde, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 5a Maddesi'nde veya Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.12 Maddesi'nde belirtilen yetki, Madde 1'de belirtilen Üye Devletler'e ve herhangi birinin söz konusu işbirliğine katılmayı arzu ettiği zaman İrlanda'ya veya Birleşik Krallığa verilmiş olarak addedilir.

2. 1. paragrafın 1. bendinde belirtilen Antlaşmalar'ın ilgili hükümleri, Konsey'in Madde 2(1), ikinci bentte belirtilen önlemleri almaması halinde de uygulanır.

Madde 6

İzlanda Cumhuriyeti ve Norveç Krallığı, Schengen müktesebatının yürürlüğe konulmasına ve geliştirilmesine, 19 Aralık 1996 tarihinde Lüksemburg'da imzalanan Anlaşma'ya dayanarak ortak edilecektir. Bu sonuca ulaşmak için, uygun usuller, Madde 1'de belirtilen Üyeleri'nin oybirliğiyle hareket ederek, Konsey tarafından bu Devletler'le sonuçlandırılacak bir Anlaşma'da kabul edilir. Bu Anlaşma, İzlanda'nın ve Norveç'in bu Protokol'ün uygulanmasından kaynaklanan mali sonuçlara katkısına dair hükümleri içerir.

Bir tarafta İzlanda ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, diğer tarafta İzlanda ve Norveç arasında hak ve yükümlülüklerin belirlenmesi amacıyla bu Devletler'e uygulanacak Schengen müktesebatı alanlarında, oybirliğiyle hareket edecek olan Konsey ile İzlanda ve Norveç arasında ayrı bir Anlaşma akdedilir.

Madde 7

Konsey, nitelikli çoğunlukla, Schengen Sekreteryası'nın, Konsey'in Genel Sekreteryası ile bütünleşmesi için ayrıntılı düzenlemele-ri yapar.

Madde 8

Yeni Üye Devletler'in Avrupa Birliği'ne katılım müzakerelerine ilişkin olarak, Schengen müktesebatı ve kapsamındaki kurumlar tarafından alınan yeni önlemler, katılım için tüm aday Devletler tarafından tamamen kabul edilmesi gereken bir müktesebat olarak addedilir.

E K
SCHENGEN MÜKTESEBATI

1. 14 Haziran 1985 tarihinde Schengen'de, Benelüks Ekonomik Birliği Devletleri'nin Hükümetleri ile Federal Almanya Cumhuriyeti ve Fransa Cumhuriyeti arasında imzalanan ve ortak sınırlarında kontrollerin kademeli olarak kaldırılmasına dair Anlaşma.
2. 19 Haziran 1990 tarihinde Schengen'de, Belçika Krallığı, Federal Almanya Cumhuriyeti, Fransa Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dukalığı ve Hollanda Krallığı arasında imzalanan ve 14 Haziran 1985 tarihinde Schengen'de ortak sınırlardaki kontrollerin kademeli olarak kaldırılmasına dair Anlaşma'yı yürürlüğe koyan Konvansiyon ile ilgili Son Senet ve ortak bildirimler.
3. İtalya'yla (27 Kasım 1990 tarihinde Paris'te imzalanan), İspanya ve Portekiz'le (25 Haziran 1991 tarihinde Bonn'da imzalanan), Yunanistan'la (6 Kasım 1992 tarihinde Madrid'de imzalanan), Avusturya'yla (28 Nisan 1995 tarihinde Brüksel'de imzalanan) ve Danimarka, Finlandiya ve İsveç'le (19 Aralık 1996 tarihinde Lüksemburg'da imzalanan) 1985 Anlaşması'nın ve 1990 Uygulama Konvansiyonu'nun Katılım Protokolleri ve Anlaşmaları ile ilgili Son Senetler ve bildirimler.
4. 1990 Uygulama Konvansiyonu tarafından kurulan İcra Komitesi tarafından kabul edilen kararlar ve bildirimler ile İcra Komitesi'nin karar verme yetkisi vermiş olduğu kurumlar tarafından Konvansiyonu yürürlüğe koymak için kabul edilen kararlar.

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 14. Maddesi'nin belirli yönlerinin Birleşik Krallık ve İrlanda'ya uygulanmasına dair Protokol

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Birleşik Krallık ve İrlanda'ya ilişkin belirli sorunların çözülmesini ARZULAYARAK,

Birleşik Krallık ve İrlanda arasında uzun yıllardan beri özel seyahat düzenlemelerinin varlığını DİKKATE ALARAK,

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ve Avrupa Birliği Antlaşması'na ek olacak aşağıdaki hükümler üzerine ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR,

Madde 1

Birleşik Krallık, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7a Maddesi'ne, bu Antlaşma'nın veya Avrupa Birliği Antlaşması'nın diğer herhangi bir hükmüne, bu Antlaşmalar uyarınca kabul edilen herhangi bir önleme veya Topluluk veya Topluluk ile Üye Devletleri tarafından bir veya daha fazla Devlet'le sonuçlandırılan herhangi bir uluslararası anlaşmaya rağmen, diğer Üye Devletler'le Birleşik Krallığa giriş yapmak isteyen kişiler üzerinde:

a) Avrupa Ekonomik Alanı'na dair Anlaşma'ya taraf olan Devletler'in vatandaşlarının ve Topluluk hukuku tarafından verilen hakları kullanan bu kişilerin bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yanı sıra, Birleşik Krallığın taraf olduğu bir anlaşmayla bu tür hakların tanındığı diğer Devletler'in vatandaşlarının Birleşik Krallığa giriş yapma haklarını onaylamak ve;

b) diğer kişilere Birleşik Krallığa giriş izni verip vermemeye karar vermek; ama-

cıyla gerekli gördüğü kontrolleri yapmaya yetkilidir.

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7a Maddesi veya bu Antlaşma'nın veya Avrupa Birliği Antlaşması'nın herhangi bir hükmü veya bu Antlaşmalar uyarınca kabul edilmiş herhangi bir önlem, Birleşik Krallığın bu kontrolleri kabul etmesine veya uygulamasına zarar vermez. Bu Madde'de Birleşik Krallığa yapılan atıflar, dış ilişkilerinden Birleşik Krallığın sorumlu olduğu toprakları da kapsar.

Madde 2

Birleşik Krallık ve İrlanda, bu Protokol'ün Madde 1, birinci paragraf, (a) bendinde belirtilen kişilerin haklarına tamamen saygılı olarak, kişilerin kendi toprakları arasında ('Ortak Seyahat Alanı') dolaşmasına ilişkin olarak kendi aralarında düzenlemeler yapmaya devam edebilirler. Böylece, bu düzenlemeleri sürdürdükleri sürece, bu Protokol'ün 1. Maddesi, Birleşik Krallık'la aynı şart ve koşullarda İrlanda'ya uygulanır. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7a Maddesi, bu Antlaşma'nın veya Avrupa Birliği Antlaşması'nın diğer herhangi bir hükmü veya bu hükümler uyarınca kabul edilen herhangi bir önlem, bu düzenlemeleri etkilemez.

Madde 3

Diğer Üye Devletler, Birleşik Krallık'tan veya bu Protokol'ün 1. Maddesi'nde belirtilen aynı amaçlar için dış ilişkilerinden sorumlu olduğu herhangi bir ülkenin topraklarından veya bu Protokol'ün hükümlerinin İrlanda'ya uygulandığı sürece İrlanda'dan, kendi topraklarına girmeyi amaçlayan kişiler üzerinde kendi sınırlarında veya kendi topraklarına herhangi bir giriş noktasında bu kontrolleri yapma hakkına sahip olurlar.

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7a Maddesi veya bu Antlaşma'nın diğer herhangi bir hükmü ya da Avrupa Birliği Antlaşması'nın veya bu Antlaşmalar uyarınca kabul edilen herhangi bir önlem, diğer Üye Devletler'in bu kontrolleri kabul etme veya uygulama hakkına zarar vermez.

Birleşik Krallığın ve İrlanda'nın durumuna ilişkin Protokol

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Birleşik Krallığa ve İrlanda'ya ilişkin belirli sorunları çözmeyi ARZULAYARAK,

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7a Maddesi'nin belirli yönlerinin Birleşik Krallığa ve İrlanda'ya uygulanmasına dair Protokol'ü DİKKATE ALARAK,

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ve Avrupa Birliği Antlaşması'na ek olacak aşağıdaki hükümler üzerine ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR,

Madde 1

Birleşik Krallık ve İrlanda, Madde 3 hükümlerine tabi olarak, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı uyarınca önerilen önlemlerin Konsey tarafından kabul edilmesine katılmayacaktır. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 148(2). Maddesi'ne istisna olarak, nitelikli çoğunluk, söz konusu Madde'de belirtildiği şekliyle, Konsey'in ilgili üyelerinin ağırlıklı oylarının aynı oranı olarak tanımlanır. Oybirliğiyle kabul edilmesi gereken Konsey kararları için, Birleşik Krallık ve İrlanda hükümetleri temsilcileri hariç olmak üzere, Konsey'in üyelerinin oybirliği gereklidir.

Madde 2

Madde 1'in sonucu olarak ve 3, 4 ve 6. Madde hükümlerine tabi olarak, Avrupa Toplu-

luğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı'nın hiçbir hükmü, bu Başlık uyarınca kabul edilen hiçbir önlem, bu Başlık uyarınca Topluluk tarafından sonuçlandırılan herhangi bir uluslararası anlaşmanın hiçbir hükmü, bu tür bir hükmü yorumlayan Adalet Divanı'nın hiçbir kararı veya önlemi, Birleşik Krallığı ve İrlanda'yı bağlayıcı olmayacak ve Birleşik Krallığa ve İrlanda'ya uygulanmayacaktır; ve bu türde hiçbir hüküm, önlem veya karar, bu Devletler'in yetkilerini, haklarını ve yükümlülüklerini hiçbir şekilde etkilemeyecektir ve bu türde bir hüküm, önlem veya karar, Birleşik Krallığa veya İrlanda'ya uygulanması bakımından Topluluk müktesebatını etkilemeyecek ve Topluluk hukukunun parçası olmayacaktır.

Madde 3

1. Birleşik Krallık veya İrlanda, bir öneri veya girişimin Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı uyarınca Konsey'e sunulmasından itibaren üç aylık bir zaman içinde, önerilen bu önlemin kabulüne veya uygulanmasına katılmayı arzuladığını Konsey Başkanı'na yazılı olarak bildirmesiyle, kabul etmeye ve uygulamaya hak kazanır. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 148(2). Maddesi'ne istisna olarak, nitelikli çoğunluk, söz konusu Madde'de belirtildiği şekliyle, Konsey'in ilgili üyelerinin ağırlıklı oylarının aynı oranı olarak tanımlanır.

Konsey'in oybirliği esası ile kabul etmesi gereken kararları için, bu bildirimde bulunmayan üyenin dışında, Konsey üyelerinin oybirliği gerekir. Bu paragraf uyarınca kabul edilen bir önlem, kabulüne katılan tüm Üye Devletler'i bağlar.

2. Birleşik Krallık ve İrlanda'nın katılımlarıyla 1. paragrafta belirtilen bir önlemin malul bir süre sonra kabul edilememesi halinde, Konsey, bu önlemi Madde 1 uyarınca Birleşik Krallık veya İrlanda katıl-

maksızın kabul edebilir. Bu durumda Madde 2 uygulanır.

Madde 4

Birleşik Krallık veya İrlanda, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı uyarınca Konsey tarafından kabul edilmesinden herhangi bir zaman sonra, Konsey ve Komisyon'a bu önlemi kabul etmeyi arzuladığını bildirebilir. Bu durumda, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 5a(3) Maddesi, mutatis mutandis uygulanır.

Madde 5

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı uyarınca kabul edilen bir önlemlle bağlı bulunmayan bir Üye Devlet, kurumların idari masrafları dışında hiçbir mali sonuçtan sorumlu olmaz.

Madde 6

Bu Protokol'de belirtilen durumlarda, Birleşik Krallık veya İrlanda, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı uyarınca kabul edilen bir önlemlle bağlı olduğunda, Madde 73p dahil olmak üzere, bu Antlaşma'nın ilgili hükümleri bu önleme ilişkin olarak bu Devlet'e uygulanır.

Madde 7

3 ve 4. Maddeler, Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'e zarar vermez.

Madde 8

İrlanda, bu Protokol'ün şartlarıyla bundan böyle bağlı olmak istemediğini Konsey Başkanı'na yazılı olarak bildirebilir. Bu durumda, İrlanda'ya normal antlaşma hükümleri uygulanır.

Danimarka'nın durumuna ilişkin Protokol**YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,**

Avrupa Birliği Antlaşması ile ilgili Danimarka tarafından ileri sürülen belirli sorunlara ilişkin 12 Aralık 1992 tarihinde Edinburg'daki Avrupa Konseyi toplantısında Avrupa Konseyi Devlet ve Hükümet Başkanları'nın Kararları'nı HATIRLAYARAK,

Danimarka'nın, Vatandaşlık, Ekonomik ve Parasal Birlik, Savunma Politikası ve Adalet ve İç İşlerine ilişkin Edinburg Kararı'nda belirtilen tutumunu KAYDEDEREK,

Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 3. Maddesi'ni AKILDA TUTARAK,

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ve Avrupa Birliği Antlaşması'na ek olacak aşağıdaki hükümler üzerine ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR,

B Ö L Ü M I**Madde 1**

Danimarka, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı uyarınca önerilen önlemlerin Konsey tarafından kabul edilmesine katılmaz. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 148(2). Maddesi'ne istisna olarak, nitelikli çoğunluk, Madde 148(2)'de belirtildiği şekilde, ilgili Konsey Üyeleri'nin ağırlıklı oylarının aynı oranı olarak tanımlanır. Konsey üyelerinin oybirliği, Danimarka hükümeti temsilcisi haricinde, Konsey'in oybirliğiyle alması gereken kararlar için gerekli olur.

Madde 2

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı hükümlerinin hiçbirisi, bu Başlık uyarınca kabul edilmiş hiçbir önlem, bu

Başlık uyarınca Topluluk tarafından sonuçlandırılan herhangi bir uluslararası anlaşmanın hiçbir hükmü ve bu tür bir hükmü veya önlemi yorumlayan hiçbir Adalet Divanı kararı Danimarka'yı bağlayıcı olmaz ve Danimarka'ya uygulanmaz; ve bu türde hiçbir hüküm, önlem veya karar, Danimarka'ya uygulanması bakımından Topluluk müktesebatını etkilemez ve Topluluk hukukunun bir parçası olmaz.

Madde 3

Danimarka, kurumların idari masrafları hariçinde, 1. Madde'de belirtilen önlemlerin hiçbir mali sonucundan sorumlu olmaz.

Madde 4

1, 2 ve 3. Maddeler, Üye Devletler'in dış sınırlarından geçerken vatandaşlarının vize bulundurması gereken üçüncü ülkeleri belirleyen önlemlere veya vizeler için tek tip formata ilişkin önlemlere uygulanmaz.

Madde 5

1. Danimarka, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı'nın hükümleri uyarınca Konsey'in Schengen müktesebatını güçlendirmek için öneri veya girişimde bulunmaya karar vermesinden sonra 6 aylık bir süre içinde, bu kararı kendi iç hukukunda yürürlüğe koyup koymayacağına karar verir. Yürürlüğe koymaya karar vermesi halinde, bu karar uluslararası hukukta, Danimarka ile Schengen müktesebatını Avrupa Birliği'yle bütünleştiren Protokol'ün 1. Maddesi'nde belirtilen Üye Devletler'in yanı sıra, söz konusu işbirliği alanlarına katılması halinde, İrlanda ve Birleşik Krallık arasında bir yükümlülük yaratır.

2. Danimarka'nın 1. paragrafta belirtilen bir Konsey kararını yürürlüğe koymamaya karar vermesi halinde, Schengen mükte-

sebatını Avrupa Birliği'yle bütünleştiren Protokol'ün 1. Maddesi'nde belirtilen Üye Devletler uygun önlemlerin alınmasını gözden geçirir.

BÖLÜM II

Madde 6

Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.3(1) ve J.7 Maddeleri uyarınca Konsey tarafından kabul edilen önlemlere ilişkin olarak Danimarka, savunma etkisi olan kararların ve faaliyetlerin değerlendirilmesine ve yürürlüğe konulmasına iştirak etmez ancak, bu alanda Üye Devletler arasında daha yakın bir işbirliği geliştirilmesini engellemez. Böylece, Danimarka, kararların alınmasına iştirak etmez. Danimarka, bu önlemlerden doğan faaliyet masraflarının finansmanına katkıda bulunmaya zorlanamaz.

BÖLÜM III

Madde 7

Danimarka, herhangi bir zaman, kendi anayasal kuralları uyarınca, bu Protokol'ün tamamından veya bazı bölümlerinden yararlanmak istemediğini diğer Üye Devletler'e bildirebilir. Bu durumda Danimarka, Avrupa Birliği çerçevesinde alınan, yürürlükteki ilgili bütün önlemleri tam olarak uygular.

C. AVRUPA TOPLULUĞU'NU KURAN ANTLAŞMA'YA EK PROTOKOLLER

Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokol

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Birliğin, Avrupa Birliği Antlaşması'nın F(2). Maddesi'nin hükümleri uyarınca, Roma'da 4 Kasım 1950 tarihinde imzalanan Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Konvansiyonu'nun garanti altına aldığı şekliyle temel haklara saygı DUYARAK;

Avrupa Toplulukları Adalet Divanı'nın Avrupa Birliği Antlaşması'nın F(2). Maddesi'nin yorumlanmasında ve uygulanmasında Avrupa Topluluğu tarafından hukuka uyulduğunu temin etme yetkisine SAHİP OLARAK;

Birliğe Üye olmak üzere başvuran her Avrupa Devleti'nin, Avrupa Birliği Antlaşması'nın O Maddesi uyarınca, Avrupa Birliği Antlaşması'nın F(1). Maddesi'nde belirtilen ilkelere saygı duyması GEREKTİĞİNE İNANARAK;

Bu ilkelerin bir Üye Devlet tarafından ciddi ve sürekli ihlali halinde Avrupa Toplulukları'nı Kuran Antlaşma'nın 236. Maddesi'nin belirli hakların askıya alınması için bir mekanizma oluşturduğunu AKILDA TUTARAK;

Birliğin vatandaşları olarak, Üye Devletler'in her vatandaşının, Avrupa Toplulukları'nı Kuran Antlaşma'nın İkinci Bölümünün hükümleri uyarınca garanti altına alınan özel bir konumdan ve korunmadan faydalandığını HATIRLAYARAK;

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın iç sınırları olmayan bir alan oluşturduğunu ve Birliğin her vatandaşına Üye Devletler'in topraklarında serbest dolaşma ve ikamet etme hakkı tanıdığını AKILDA TUTARAK;

Birliğe Üye Devletler'in vatandaşlarının iadesi konusunun 13 Aralık 1957 tarihli Suçluların İadesine dair Avrupa Konvansiyonu'nda ve Avrupa Birliği'ne Üye Devletler arasında suçluların iadesine ilişkin Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.3 Maddesi'ne dayanarak düzenlenen 27 Eylül 1996 Konvansiyonu'nda belirtildiğini HATIRLAYARAK;

Sığınma hakkına niyet edilen sebeplerden başka sebeplerle başvurulmasının önlenmesini ARZULAYARAK;

Bu Protokol'ün göçmenlerin statüsüne ilişkin 28 Temmuz 1951 tarihli Cenevre Konvansiyonu'nun nihai haline ve amaçlarına SAYGI DUYDUĞUNA İNANARAK;

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ek olacak aşağıdaki hükümler üzerinde ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR,

Tek Madde

Avrupa Birliği'ne Üye Devletler tarafından temel hak ve özgürlüklerin korunma seviyesini göz önünde bulundurarak, Üye Devletler, sığınma konularına ilişkin tüm hukuki ve pratik amaçlar için birbirleri için güvenli menşe ülkeleri olarak addedileceklerdir. Bu nedenle, bir Üye Devlet'in vatandaşı tarafından sığınma için yapılan herhangi bir başvuru diğer Üye Devlet tarafından sadece aşağıdaki durumlarda dikkate alınabilir veya işleme konulması için uygun olduğu bildirilebilir:

- a) başvuru sahibinin vatandaşı olduğu, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girişinden sonra İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına dair Protokol'ün 15. Maddesi'nin hükümlerini kabul eden Üye Devlet'in, kendi topraklarında bu Konvansiyon'un yükümlülüklerinden sapmaya yol açan önlemler alması halinde;
- b) Avrupa Birliği Antlaşması'nın F.1(1) Maddesi'nde belirtilen usulün başlatılması ve bu konuya ilişkin Konsey'in bir karar vermesi halinde;
- c) Konsey'in, Avrupa Birliği Antlaşması'nın F.1(1) Maddesi'ne dayanarak hareket etmesiyle, başvuru sahibinin vatandaşı olduğu Üye Devlet'e ilişkin olarak F(1) Maddesi'nde belirtilen ilkelerin bu Üye Devlet tarafından ciddi ve sürekli olarak ihlal edildiğini tespit etmesi halinde;

- d) bir Üye Devlet'in diğer bir Üye Devlet'in vatandaşının başvurusuna ilişkin tek taraflı olarak bu yönde karar vermesi halinde, Konsey hemen bilgilendirilir; başvuru, konu ne olursa olsun, Üye Devlet'in karar verme yetkisini etkilemeksizin açıkça temelsiz olduğu varsayımından hareketle değerlendirilir.

Yetki ikamesi ve orantılılık ilkelerinin uygulanmasına dair Protokol

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Uygulama kriterlerini daha kesin tanımlamak ve tüm kurumlar tarafından sıkı bir şekilde gözetildiklerini ve uyumlu olarak uygulandıklarını temin etmek amacıyla, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 3b Maddesi'nde yer alan yetki ikamesi ve orantılılık ilkelerinin uygulanma koşullarını belirlemeye KARARLI OLARAK;

Kararların, Birlik vatandaşlarına mümkün olan en yakın şekilde alınmasını temin etmeyi ARZULAYARAK;

Yetki ikamesini yürürlüğe koyan usuller hakkında Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon arasındaki 25 Ekim 1993 tarihli Kurumlararası Anlaşma'yı DİKKATE ALARAK;

16 Ekim 1992 tarihli Avrupa Konseyi Birmingham Zirvesi sonuçlarının ve 11-12 Aralık 1992 tarihli Avrupa Konseyi Edinburg Zirvesi'nde kararlaştırılan yetki ikamesi ilkesinin uygulanmasına dair genel yaklaşımının, Birlik kurumlarının faaliyetlerini yönlendirmeye ve yetki ikamesi ilkesinin uygulanmasını geliştirilmeye devam edeceğini TEYİT EDEREK; bu amaçla,

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ek olacak aşağıdaki hükümler üzerine ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

- 1) her kurum kendisine verilen yetkileri kullanırken, yetki ikamesi ilkesine uyulduğunu temin eder. Her kurum ayrıca, Topluluğun herhangi bir eyleminin Antlaşma'nın amaçlarını gerçekleştirmek için gerekli olanın ötesine gitmeyeceğini öngören orantılılık ilkesine uyulduğunu da temin eder.
- 2) Yetki ikamesi ve orantılılık ilkelerinin uygulanması, özellikle müktesebatın ve kurumsal dengenin tamamen korunmasına ilişkin, Antlaşma'nın genel hükümlerine ve amaçlarına saygılı olur; Adalet Divanı tarafından geliştirilen ulusal hukuk ile Topluluk hukuku arasındaki ilişkiye dair ilkeleri etkilemez ve "Birliğin kendi amaçlarına ulaşmak ve politikalarını sürdürmek için gerekli araçları sağlayacağını" öngören Avrupa Birliği Antlaşması'nın F(4). Maddesi'ni dikkate alması gerekir.
- 3) Yetki ikamesi ilkesi, Adalet Divanı'nın yorumladığı şekliyle Antlaşma'nın Avrupa Topluluğu'na verdiği yetkileri sorgulamaz. Antlaşma'nın 3. Maddesi'nin ikinci paragrafında belirtilen kriter, Topluluğun münhasıran yetkili olmadığı alanlarla ilişkilidir. Yetki ikamesi ilkesi, bu yetkilerin Topluluk düzeyinde nasıl kullanılması gerektiğine ilişkin bir rehber niteliğindedir. Yetki ikamesi dinamik bir kavramdır ve Antlaşma'da belirtilen amaçlar doğrultusunda uygulanmalıdır. Şartların gerektirdiği durumlarda, Topluluğun yetkileri dahilindeki eylem alanlarını genişletilmesine ve Topluluk eyleminin gerekmediği durumlarda ise kısıtlanmasına veya son verilmesine olanak sağlar.
- 4) Herhangi bir Topluluk mevzuatının dayandırıldığı nedenler, yetki ikamesi ve orantılılık ilkeleri ile uyumlu olduğunu kanıtlanması amacı ile belirtilir; Topluluk amaçlarının Topluluk tarafından da-

ha iyi başarılmasının sebepleri nitel veya mümkün olduğu zamanlarda sayısal göstergelerle kanıtlanmalıdır.

- 5) Topluluk eyleminin desteklenmesi için, yetki ikamesi ilkesinin her iki yönünün tatmin edilmesi gerekmektedir: Önerilen eylemin amaçları Üye Devletler'in kendi ulusal anayasal sistemleri çerçevesindeki eylemleriyle yeterli düzeyde başarılamaması ve böylece Topluluk tarafından yapılan eylemle daha iyi başarılabilmesi.

Aşağıdaki yönlendirici ilkeler, yukarıda belirtilen koşulun yerine getirilip getirilmediğini incelemek için kullanılacaktır:

- değerlendirilen konunun, Üye Devletler'in eylemleriyle tatminkar düzeyde yönetilemeyen uluslar ötesi yönlerinin olması;
 - Üye Devletler'in sadece kendi eylemlerinin veya Topluluk eyleminin olmayışının, Antlaşma'nın gerekleriyle çatışması (rekabetin bozulmasının düzeltilmesi gereği veya ticarete gizli sınırlamaların önlenmesi ve ekonomik ve sosyal bütünleşmenin güçlendirilmesi) veya aksi halde Üye Devletler'in çıkarlarına ciddi zarar vermesi;
 - Topluluk seviyesinde eylemin, Üye Devletler seviyesindeki eyleme kıyasla ölçüğü veya etkisi nedeniyle daha net faydalar üretmesi.
- 6) Topluluk faaliyetinin şekli, önlemin amacını tatminkar seviyede başarmakla ve etkin uygulamayla uyumlu olarak, mümkün olduğu kadar basit olur. Topluluk sadece gerektiği düzeyde yasama faaliyetinde bulunur. Diğer unsurların aynı olması halinde, yönergeler tüzüklere ve çerçeve kararları da detaylı önlemlere tercih edilmelidir. Yönergeler,

Antlaşma'nın 189. Maddesi'nde öngörül-
düğü şekliyle, ulaşılmaması gereken so-
nuçlar itibarıyla muhatabı olan ülkeyi
bağlayarak, şekil ve metot tercihini ulu-
sal yetkililere bırakır.

- 7) Topluluk eyleminin nitelik ve derecesi-
ne ilişkin olarak, Topluluk önlemleri,
önlemin amacının temin edilmesi ve
Antlaşma'nın gereklerine riayet edilme-
siyle uyumlu olarak, ulusal düzeyde ka-
rar alınması için mümkün olan en geniş
alanı bırakır. Topluluk hukukuna uyul-
turken, iyi oluşturulmuş ulusal düzen-
lemelere ve Üye Devletler'in hukuk sis-
temlerinin yapılanmasına ve çalışmalarına
saygı göstermeye dikkat edilir. Uy-
gun olduğu ve iyi işlemesi için gerektiği
ölçüde, Topluluk önlemleri, Üye Ülke-
ler'e önlemlerin amaçlarına ulaşmaları
için alternatif yollar sunmalıdır.
- 8) Yetki ikamesinin uygulanmasının Toplu-
luğun hiçbir faaliyette bulunmamasına
yol açması halinde, Üye Devletler, Ant-
laşma uyarınca yükümlülüklerini yerine
getirmeyi temin etmek için uygun bütün
önlemleri alarak ve Antlaşma'nın amaç-
larına ulaşılmamasına zarar verebilecek
herhangi bir önlemi almaktan kaçınarak,
faaliyetlerinde Antlaşma'nın 5. Madde-
si'nde belirtilen genel kurallara uymakla
yükümlüdürler.
- 9) Girişimde bulunma hakkına zarar ver-
meksizin, Komisyon :
- ▶ özellikle acil ve gizli durumlar ha-
ricinde, mevzuat önermeden önce
geniş çaplı istişarede bulunmalı ve
gerekli olduğu zamanlarda bunlara
ilişkin dokümanları yayınlamalıdır;
 - ▶ önerilerinin yetki ikamesi ilkesiyle
ilişkinini kanıtlamalıdır: Gerekli ol-
duğu durumlarda, öneriyle birlikte
açıklayıcı bir bilgi notu (memoran-

dum) konuya ilişkin detayları sunar.
Topluluk eyleminin tamamen veya
kısmen Topluluk bütçesinden finanse
edilmesi bir açıklama gerektirir;

- ▶ Topluluk, ulusal hükümetler, yerel
yetkililer, işletmeciler ve vatandaşlar
üzerine düşen mali veya idari herhan-
gi bir yükün asgari seviyede olmasını
ve başarılması gereken amaçla oran-
tılı olması gereğini dikkate alır.
 - ▶ Avrupa Konseyi'ne, Avrupa Parla-
mentosuna ve Konsey'e, Antlaş-
ma'nın 3b Maddesi'nin uygulanma-
sına dair yıllık bir rapor sunar. Bu
yıllık rapor Bölgeler Komitesi'ne ve
Ekonomik ve Sosyal Komite'ye de su-
nular.
- 10) Avrupa Konseyi'nin, Avrupa Birliği
Antlaşması'nın D Maddesi uyarınca
Avrupa Parlamentosuna sunması ge-
reken Birliğin kaydettiği gelişmeye
ilişkin raporu, 9. paragrafın dördüncü
bendinde belirtilen Komisyon rapo-
runu dikkate alır.
- 11) Avrupa Parlamentosu ve Konsey, uy-
gulanacak usullere tamamen riayet
ederken, Komisyon önerilerinin tü-
münün incelenmesinin vazgeçilmez
bir parçası olarak, bunların Antlaş-
ma'nın 3b Maddesi'yle uyumunu de-
ğerlendirir. Bu değerlendirme, Ko-
misyon'un ilk önerisinin yanı sıra,
Avrupa Parlamentosu'nun ve Kon-
sey'in öneriye ilişkin yapmayı öngör-
dükleri değişikliklere ilişkin olur.
- 12) Antlaşma'nın 189b ve 189c Maddele-
ri'nde belirtilen usuller uygulanırken,
Konsey'in ortak tutumunu kabul et-
mesine iten sebepleri içeren bir açık-
lama yoluyla, Konsey'in Antlaşma'nın
3b Maddesi'nin uygulanmasına dair
tutumunun hakkında Avrupa Parla-

mentosus bilgilendirilir. Konsey, Komisyon önerisinin tümünün veya bir bölümünün Antlaşma'nın 3b Maddesi'yle uyumsuz addedilmesinin dayandırıldığı sebepleri Avrupa Parlamentosu'na bildirir.

- 13) Yetki ikamesi ilkesine uygunluk, Antlaşma uyarınca belirlenen kurallara göre gözden geçirilir.

Dış sınırlardan geçilmesine ilişkin Üye Devletler'in dış ilişkilerine dair Protokol

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Üye Devletler'in, gerekli durumlarda üçüncü ülkelerle işbirliği içinde dış sınırlarında etkin kontrolleri temin etme gereksinimlerini GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURARAK;

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ek olacak aşağıdaki hükümler üzerinde ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR;

Antlaşma'nın IIIa Başlığı'nın 73c(2)(a) Maddesi'nde yer alan, dış sınırlardan geçişler üzerine önlemlere dair hükümler, Topluluk hukukunu ve diğer ilgili uluslararası anlaşmaları gözettikleri sürece, Üye Devletler'in üçüncü ülkelerle anlaşmalar müzakere etme ve sonuçlandırma yetkilerine zarar vermez.

Üye Devletler'deki kamu yayınları sistemine dair Protokol

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Üye Devletler'deki kamu yayınları sisteminin doğrudan her toplumun demokratik, sosyal ve kültürel gereksinimleriyle ve medyada çoğulculuğu korumakla ilişkili olduğunu DÜŞÜNEREK;

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ek olacak aşağıdaki hükümler üzerinde ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR;

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın hükümleri, Üye Devletler'in kamu yayın sistemlerine finansman sağlama yetkisi, kamu yayın kuruluşlarına verilen söz konusu finansman her Üye Devlet'in bu sistemler için verilen, tanımlanan ve düzenlenen kamu hizmet harçlarının yerine getirilmesi için sağladığı, Topluluk'taki ticaret koşulları ile rekabeti ortak çıkarlara zarar verecek derecede etkilemediği ölçüde ve ilgili kamu hizmeti harcının gerçekleştirilmesi dikkate alındığı sürece, halel getirmez.

Hayvanların korunması ve refahına dair Protokol

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Hissedebilir varlıklar olarak, hayvanların refahı için gelişmiş bir koruma ve gözetmeyi temin etmeyi ARZULAYARAK;

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ek olacak aşağıdaki hüküm üzerinde ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR;

Topluluk ve Üye Devletler, Topluluğun tarım, ulaştırma, iç pazar ve araştırma politikalarının tasarlanması ve uygulanmasında, Üye Devletler'in özellikle dini törenlerine, kültürel geleneklerine ve bölgesel miraslarına ilişkin hukuki veya idari hükümlerine ve geleneklerine saygı gösterirken, hayvanların refah gereksinimlerini tam olarak dikkate alırlar.

D. AVRUPA BİRLİĞİ ANLAŞMASI'NA VE AVRUPA TOPLULUĞU'NU, AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK TOPLULUĞU'NU VE AVRUPA ATOM ENERJİSİ TOPLULUĞU'NU KURAN ANLAŞMALAR'A EK PROTOKOLLER

Avrupa Birliği'nin genişlemesi olasılığı bağlamında kurumlara dair Protokol

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Avrupa Birliği Antlaşması'na ve Avrupa Toplulukları'nı Kuran Antlaşmalar'a ek olacak

aşağıdaki hükümler üzerine ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR,

Madde 1

Birliğin birinci genişlemesinin yürürlüğe giriş tarihinde, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 157(1). Maddesi'ne, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 9(1). Maddesi'ne, Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nun 126(1). Maddesi'ne rağmen, Komisyon, ikinci üyesini Komisyon'a aday gösterme olasılığından vazgeçen Üye Devletler'e tazminat vermek gibi tüm ilgili unsurları dikkate alarak, tüm Üye Devletler tarafından kabul edilecek şekilde oyların tekrar ağırlıklandırılması veya çifte çoğunluk yoluyla Konsey'de oyların ağırlıklandırılmasının değiştirilmesi koşuluyla, her Üye Devlet'in birer vatandaşından oluşur.

Madde 2

Avrupa Birliği üye sayısının 20'yi geçmesinden en az bir yıl önce, Üye Devletler'in hükümet temsilcileri, Antlaşmalar'ın, kurumların oluşum ve çalışmasına dair hükümlerini kapsamlı olarak gözden geçirmek amacıyla toplanırlar.

Avrupa Toplulukları'nın ve Europol'ün kurumlarının ve bazı organ ve birimlerinin merkezlerinin yerlerine dair Protokol

ÜYE DEVLETLER'İN HÜKÜMET TEMSİLCİLERİ,

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 216. Maddesi'ni, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 77. Maddesi'ni ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 189. Maddesi'ni DİKKATE ALARAK,

Avrupa Birliği Antlaşması'nı DİKKATE ALARAK,

Gelecekte oluşturulacak kurumların, organların ve birimlerin merkezlerine ilişkin kararlara zarar vermeksizin, 8 Nisan 1965 tarihli Kararını HATIRLAYARAK VE TEYİT EDEREK,

Avrupa Birliği Antlaşması'na ve Avrupa Toplulukları'nı Kuran Antlaşmalar'a ek olacak aşağıdaki hükümler üzerine ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR,

Tek Madde

- a) Avrupa Parlamentosu, bütçe oturumları dahil olmak üzere, 12 dönemli aylık genel oturumlarını, merkezi olan Strasburg'da yapar. Ek Genel oturumlar Brüksel'de gerçekleştirilir. Avrupa Parlamentosu'nun komiteleri Brüksel'de toplanır. Avrupa Parlamentosu Genel Sekreterliği ve birimleri Lüksemburg'dadır.
- b) Konsey'in merkezi Brüksel'de yer alır. Konsey, Nisan, Haziran ve Ekim aylarında Lüksemburg'da toplanır.
- c) Komisyon'un merkezi Brüksel'dedir. 8 Nisan 1965 tarihli Kararın 7, 8 ve 9. Maddeleri'nde sıralanan birimler Lüksemburg'da kurulur.
- d) Adalet Divanı'nın ve İlk Derece Mahkemesi'nin merkezleri Lüksemburg'dadır.
- e) Sayıştay'ın merkezi Lüksemburg'dadır.
- f) Ekonomik ve Sosyal Komite'nin merkezi Brüksel'dedir.
- g) Bölgeler Komitesi'nin merkezi Brüksel'dedir.
- h) Avrupa Yatırım Bankası'nın merkezi Lüksemburg'dadır.
- i) Avrupa Para Enstitüsü'nün ve Avrupa Merkez Bankası'nın merkezleri Frankfurt'tadır.

j) Avrupa Polis Bürosu (Europol)'un merkezi La Haye'dedir.

Ulusal parlamentoların Avrupa Birliği'ndeki rolüne dair Protokol

YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Ulusal parlamentoların, Birliğin faaliyetlerine ilişkin olarak hükümetlerini denetlemelerinin, her Üye Devlet'in belirli anayasal düzenlemelerine ve uygulamalarına ilişkin konular olduğunu HATIRLAYARAK,

Ancak, ulusal parlamentoların Avrupa Birliği'nin faaliyetlerine daha fazla katılımını cesaretlendirmeyi ve özellikle ilgilendikleri konularda görüşlerini belirtme yetkilerini artırmayı ARZULAYARAK,

Avrupa Birliği Antlaşması'na ve Avrupa Toplulukları'nı Kuran Antlaşmalar'a ek olacak aşağıdaki hükümler üzerine ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR,

I. ÜYE DEVLETLER'İN ULUSAL PARLAMENTOLARI'NIN BİLGİLENDİRİLMESİ

1. Komisyon'un bütün danışma dokümanları (yeşil ve beyaz kitaplar ile tebliğler) Üye Devletler'in ulusal parlamentolarına derhal iletilir.
2. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 151(3). Maddesi uyarınca Konsey tarafından tanımlandığı şekliyle mevzuat için Komisyon önerileri, her Üye Devletin hükümetinin kendi ulusal parlamentosunun elde edilmesini temin edebilmesi için uygun zamanda hazır edilir.
3. Komisyon tarafından bütün dillerde hazırlanıp Avrupa Parlamentosu ve Konsey'e sunulan, Avrupa Birliği Antlaşması'nın VI. Başlığı çerçevesinde bir mevzuat ya da önlem önerisi ile, sebepleri ka-

rarda veya ortak tutumda belirtilecek olan acil durumlara ilişkin istisnalar saklı kalmak kaydıyla, Avrupa Toplulukları'nı Kuran Antlaşma'nın 189(b) veya 189(c) Maddesi uyarınca bir kararın veya ortak tutumun kabul edilmesi için karar vermek üzere Konsey gündemine alındığı tarih arasında altı haftalık bir süre geçer.

II. AVRUPA İŞLERİ KOMİTELERİ KONFERANSI

4. 16-17 Kasım 1989 tarihinde Paris'te kurulan Avrupa İşleri Komiteleri Konferansı, bundan böyle COSAC olarak anılacaktır, özellikle konularının içeriklerini dikkate alarak Üye Devletler'in hükümet temsilcilerinin ortak kararlar Komite'ye iletmeye karar verebilecekleri taslak hukuki metinlere dayanarak, uygun gördüğü herhangi bir katkıyı Avrupa Birliği kurumlarının dikkatine sunabilir.
5. COSAC, kişilerin hak ve özgürlükleri üzerinde doğrudan etkisi olabilen bir özgürlük, güvenlik ve adalet alanının kurulmasına ilişkin herhangi bir mevzuat önerisini veya girişimini inceleyebilir. Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon COSAC'ın bu paragraf altında yapmış olduğu tüm katkılardan haberdar edilir.
6. COSAC, özellikle yetki ikamesinin uygulanması, özgürlük, güvenlik ve adalet alanının yanı sıra, temel haklara ilişkin tüm sorulara ilişkin olarak, Birliğin mevzuat faaliyetlerine dair uygun gördüğü her türlü katkıyı Avrupa Parlamentosu'na, Konsey'e ve Komisyon'a bildirebilir.
7. COSAC tarafından yapılan katkılar hiçbir şekilde ulusal parlamentoları bağlamaz ve tutumlarına halel getirmez.

SON SENET

Ortak kararlar Avrupa Birliği Antlaşması'na ve sırasıyla Avrupa Topluluğu'nu, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşmalara ve bazı ilgili Kararlardan yapılacak değişiklikleri kabul etmek için bin dokuz yüz doksan altı yılının Mart ayının yirmidokuzuncu günü Torino'da toplanan ÜYE DEVLETLER HÜKÜMETLERİ'NİN TEMSİLCİLERİ KONFERANSI'NDA aşağıdaki metinler kabul edilmiştir:

I. Avrupa Birliği Antlaşması'nı, Avrupa Toplulukları'nı Kuran Antlaşmaları ve bazı ilgili Kararları değiştiren Amsterdam Antlaşması**II. Protokoller****A. Avrupa Birliği Antlaşması'na ek Protokol:**

1. Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.7. Maddesi'ne dair Protokol

B. Avrupa Birliği Antlaşması'na ve Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ek Protokoller:

2. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol
3. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7a Maddesi'nin belirli yönlerinin Birleşik Krallığa ve İrlanda'ya uygulanmasına dair Protokol
4. Birleşik Krallığın ve İrlanda'nın durumuna dair Protokol
5. Danimarka'nın durumuna dair Protokol

C. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ek Protokoller:

6. Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokol
7. Yetki ikamesi ve orantılılık ilkelerinin uygulanmasına dair Protokol
8. Dış sınırlardan geçilmesine ilişkin Üye Devletler'in dış ilişkilerine dair Protokol
9. Üye Devletler'deki kamu yayınları sistemine dair Protokol
10. Hayvanların korunması ve refahına dair Protokol

D. Avrupa Birliği Antlaşması'na ve Avrupa Topluluğu'nu, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşmalara ek Protokoller:

11. Avrupa Birliği'nin genişlemesi olasılığı bağlamında kurumlara dair Protokol
12. Avrupa Komiteleri ve Eurpol'un bazı organların ve birimlerinin merkezlerinin yerlerine dair Protokol
13. Ulusal parlamentoların Avrupa Birliği'ndeki rollerine dair Protokol

III. Bildirimler

Konferans'da aşağıdaki Son Senet'e ekli bildirimler kabul edilmiştir:

1. Ölüm cezasının kaldırılmasına dair bildirim

AMSTERDAM ANTLAŞMASI

"Bütünleştirilmiş Haliyle Avrupa Birliği Kurucu Antlaşmaları"

2. Avrupa Birliği ve Batı Avrupa Birliği arasında güçlendirilmiş işbirliğine dair bildirim
3. Batı Avrupa Birliği'ne dair bildirim
4. Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.14 ve K.10 Maddeleri'ne dair bildirim
5. Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.15 Maddesi'ne dair bildirim
6. Politika planlama ve erken uyarı birimi kurulmasına dair bildirim
7. Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.2 Maddesi'ne dair bildirim
8. Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.3(e) Maddesi'ne dair bildirim
9. Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.6(2) Maddesi'ne dair bildirim
10. Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.7 Maddesi'ne dair bildirim
11. Kiliseler ve dini olmayan kuruluşların statüsüne dair bildirim
12. Çevresel etki değerlendirmelerine dair bildirim
13. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7d Maddesi'ne dair bildirim
14. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 44. Maddesi'nin kaldırılmasına dair bildirim
15. Schengen müktesebatı tarafından öngörülen koruma seviyesinin ve güvenliğin korunmasına dair bildirim
16. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73j(2)(b) Maddesi'ne dair bildirim
17. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73k Maddesi'ne dair bildirim
18. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73k(3)(a) Maddesi'ne dair bildirim
19. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73l(1) Maddesi'ne dair bildirim
20. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73m Maddesi'ne dair bildirim
21. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73o Maddesi'ne dair bildirim
22. Engelli kişilere ilişkin bildirim
23. Avrupa Topluluğunu Kuran Antlaşma'nın 109r Maddesi'nde belirtilen teşvik önlemlerine dair bildirim
24. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 109r Maddesi'ne dair bildirim
25. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118. Maddesi'ne dair bildirim
26. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118(2) Maddesi'ne dair bildirim
27. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118b(2) Maddesi'ne dair bildirim
28. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 119(4) Maddesi'ne dair bildirim
29. Spora dair bildirim
30. Ada bölgelerine dair bildirim

31. 13 Temmuz 1987 tarihli Konsey Kararı'na dair bildirim
 32. Komisyon'un örgütlenmesi ve işleyişine dair bildirim
 33. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 188c(3) Maddesi'ne dair bildirim
 34. Ortak karar prosedüründe süre sınırlamalarına saygı duyulmasına dair bildirim
 35. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 191a(1) Maddesi'ne dair bildirim
 36. Denizaşırı Ülke ve Topraklara dair bildirim
 37. Almanya'daki kamu kredi kurumlarına dair bildirim
 38. Gönüllü hizmet faaliyetlerine dair bildirim
 39. Topluluk mevzuatının tasarlanmasının kalitesine dair bildirim
 40. Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu tarafından uluslararası anlaşmaların akdedilmesine ilişkin usule dair bildirim
 41. Şeffaflık, dokümanlara erişim ve yolsuzlukla mücadeleye ilişkin hükümlere dair bildirim
 42. Antlaşmalar'ın konsolidasyonuna dair bildirim
 43. Yetki ikamesi ve orantılılık ilkelerinin uygulanmasına dair Protokol'e ilişkin bildirim
 44. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 2. Maddesi'ne dair bildirim
 45. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 4. Maddesi'ne dair bildirim
 46. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 5. Maddesi'ne dair bildirim
 47. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 6. Maddesi'ne dair bildirim
 48. Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokol'e ilişkin bildirim
 49. Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokol'ün Tek Maddesi'nin (d) bendine ilişkin bildirim
 50. Avrupa Birliği'nin genişlemesi olasılığı bağlamında kurumlara dair Protokol'e ilişkin bildirim
 51. Amsterdam Antlaşması'nın 10. Maddesi'ne dair bildirim
- Konferans'da bu Son Senet'e ekli aşağıdaki bildirimler de dikkate alınmıştır:
1. Avusturya ve Lüksemburg'un kredi kurumlarına dair bildiri
 2. Danimarka'nın Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.14 Maddesi'ne ilişkin bildiri
 3. Almanya, Avusturya ve Belçika'nın yetki ikamesine dair bildiri

4. İrlanda'nın, Birleşik Krallığın ve İrlanda'nın tutumuna ilişkin Protokol'ün 3. Maddesi'ne dair bildirim
5. Belçika'nın, Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma haklarına ilişkin Protokol'e dair bildirim
6. Belçika, Fransa ve İtalya'nın Avrupa Birliği'nin genişlemesi olasılığı bağlamında kurumlara ilişkin Protokol'e dair bildirim
7. Fransa'nın Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol uyarınca deniz aşırı birimlerin durumuna ilişkin bildirim.
8. Yunanistan'ın kiliseler ve dini olmayan kuruluşların statüsüne dair Bildirime ilişkin Bildirim

Son olarak, Konferans'da, Konferans'da yapılan değişikliklerden kaynaklanmasından dolayı, Avrupa Birliği Antlaşması'nın ve Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın metinlerinin, açıklayıcı amaçla bu Son Senet'e eklenmesine karar verilmiştir.⁹

KONFERANS'DA KABUL EDİLEN BİLDİRİMLER

1. Ölüm cezasının kaldırılmasına dair Bildirim

Konferans'da, Avrupa Birliği Antlaşması'nın F(2) Maddesi'ne atıfta bulunularak, Üye Devletler'in büyük çoğunluğu tarafından imzalanıp onaylanan ve 4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanan İnsan Haklarının ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına dair Avrupa Konvansiyonu'nun 6 No'lu Protokolü'nün ölüm cezasının kaldırılmasını öngördüğü hatırlatılmıştır.

⁹ Devlet veya Hükümet Temsilcileri'nin imzaları dahil edilmemiştir.

Bu çerçevede, Konferans'da, yukarıda belirtilen Protokol'ün 28 Nisan 1983 tarihinde imzalanmasıyla ölüm cezası Avrupa Birliği'ne Üye Devletler'in çoğunda kaldırılmış ve hiçbirinde uygulanmamıştır.

2. Avrupa Birliği ve Batı Avrupa Birliği (BAB) arasında güçlendirilmiş işbirliğine dair Bildirim

Avrupa Birliği ve Batı Avrupa Birliği arasında güçlendirilmiş bir işbirliğini sağlamak amacıyla, Konferans'da, Konsey'e, Konsey Genel Sekreterliği personelinin güvenlik açısından aklanmalarına ilişkin uygun düzenlemelerin erken zamanda kabul edilmesi çağrısında bulunulmuştur.

3. Batı Avrupa Birliği'ne dair Bildirim

Konsey'de, Batı Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi tarafından 22 Temmuz 1997 tarihinde kabul edilen aşağıdaki Bildirim dikkate alınmıştır:

"BATI AVRUPA BİRLİĞİ'NİN BATI AVRUPA BİRLİĞİ'NİN ROLÜNE VE AVRUPA BİRLİĞİ VE ATLANTİK PAKTI İLE İLİŞKİLERİNE DAİR BİLDİRİMİ

SUNUŞ

1. Batı Avrupa Birliği (BAB) Üye Devletleri, 1991 tarihinde Maastricht'te gerçek bir Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'nin (AGSK) geliştirilmesi ve Avrupa'nın savunma konularında daha fazla sorumluluk alması gerektiğine karar vermişlerdir. Amsterdam Antlaşması ışığında, bu çabaların sürdürülmesinin ve güçlendirilmesinin önemini yeniden teyit etmişlerdir. BAB, özellikle Petersberg görevleri çerçevesinde Birliğe operasyonel yeteneği kazandırarak Avrupa Birliği'nin gelişmesinin ayrılmaz bir parçası ve Paris Bildiri-

rimi uyarınca ve NATO Bakanları'nın Berlin'de aldığı kararlarla AGSK'nin Atlantik Paktı'nda gelişmesi için zorunlu bir unsurdur.

2. Bugün BAB Konseyi, tüm Avrupa Birliği Üye Devletleri'ni ve Atlantik Paktı'nın Avrupa Devletleri'ni, kendi statüleri uyarınca biraraya getirmektedir. Konsey ayrıca bu Devletleri, Avrupa Birliği'ne bir Ortaklık Antlaşması ile bağlantılandırılan ve Avrupa Birliği'ne ve Atlantik Paktı'na katılmak için başvuran Merkez ve Doğu Avrupa Devletleri'yle de biraraya getirmektedir. Dolayısıyla BAB, kendini, Avrupalılar arasında diyalog ve işbirliği için Avrupa'nın daha geniş güvenliği ve savunma konularına ilişkin gerçek bir çatı olarak tesis etmiştir.
3. Bu çerçevede BAB, aşağıdaki şekliyle AB'nin ortak dışişleri ve güvenlik politikasına ilişkin Avrupa Birliği Antlaşması'nın V. Başlığı'ndaki, özellikle J.3(1), J.7 Maddeleri ile Madde J.7'ye dair Protokolü dikkate almaktadır:

Madde J.3(1)

"1. Avrupa Konseyi, savunma etkileri olan konular da dahil olmak üzere, ortak dışişleri ve güvenlik politikasının ilkelerini ve bu politika için genel yönlendirici ilkeleri tanımlar."

Madde J.7

"1. Ortak dışişleri ve güvenlik politikası, eğer Avrupa Konseyi bu yönde karar verirse, 2. paragraf uyarınca ortak bir savunma anlayışına dönüşebilecek olan ortak bir savunma politikasının aşamalı olarak oluşturulması dahil olmak üzere, Birliğin güvenliği ile ilgili tüm sorunları kapsar. Bu durumda, Avrupa Konseyi, Üye Devletler'e kendi anayasal usulleri çerçevesinde böyle bir kararı benimsemelerini tavsiye eder.

Batı Avrupa Birliği (BAB), 2. paragraf çerçevesinde, operasyonel kapasiteye kavuşmasını sağlamak suretiyle, Birliğin gelişmesinin ayrılmaz bir parçasını oluşturur. BAB, bu Madde'de açıklandığı şekliyle Birliği, ortak dışişleri ve güvenlik politikasının savunma yönlerinin belirlenmesinde destekler. Avrupa Konseyi'nin bu doğrultuda karar vermesi halinde, BAB ile bütünleşme olasılığını göz önünde bulundurarak Birlik, BAB'la daha yakın kurumsal ilişkiler geliştirir. Bu durumda, kendi anayasal usulleri çerçevesinde böyle bir kararı benimsemelerini Üye Devletler'e tavsiye eder.

Bu Madde'de öngörülen Birlik politikası, bazı Üye Devletler'in güvenlik ve savunma politikalarının belirli özelliklerine zarar vermez ve ortak savunmalarını, Kuzey Atlantik Antlaşması kapsamında Kuzey Atlantik Antlaşması Organizasyonu (NATO) altında sağlayan ve bu çerçevede kurulan ortak güvenlik ve savunma politikası ile uyumlu olarak gerçekleştiren belirli Üye Devletler'in sorumluluklarına saygı gösterir.

Silahlanma alanında işbirliği yapmak yolu ile, Üye Devletler uygun gördüğü ölçüde, bir ortak savunma politikası çerçevesinin aşamalı olarak oluşturulması desteklenir.

2. Bu Madde'de belirtilen hususlar, barış sağlanması dahil olmak üzere kriz yönetimindeki mücadele güçlerinin görevlerini, insani yardım ve kurtarma görevlerini ve barışı koruma görevlerini kapsar.
3. Birlik, BAB'dan savunma etkisi olan Birlik kararlarını ve faaliyetlerini değerlendirmek ve yürürlüğe koymak için yararlanır.

Avrupa Konseyi'nin bu Antlaşma'nın J.3 Maddesi uyarınca yönlendirici ilkeler belirleme yetkisi, Birliğin, BAB'dan yararlandığı konulara ilişkin olarak da geçerlidir.

Birlik, 2. paragrafta belirtilen görevlerle ilgili olarak Birliğin kararlarını değerlendirmek ve yürürlüğe koymak için BAB'dan yararlandığı zaman, Birliğin tüm Üye Devletleri, bahsedilen görevlere

katılmaya tamamen hak sahibi olurlar. Konsey, BAB'ın kurumları ile mutabakat içinde olarak, söz konusu görevlere katkıda bulunan tüm Üye Devletler'in, BAB'ın kararlarının planlanmasında tamamen ve eşit koşullarda katılmasına imkan sağlamak için gerekli uygulanabilir düzenlemeleri kabul eder.

Bu paragrafta bahsi geçen ve savunma etkisi olan kararlar, 1. paragrafın 3. bendinde belirtilen politika ve yükümlülüklerle zarar vermez.

4. Bu Madde'nin hükümleri, işbirliğinin bu Madde'de öngörülenlere aykırı veya bunları engelleyici olmaması kaydıyla, BAB ve Atlantik Pakti çerçevesinde, iki veya daha çok Üye Devlet'in ikili düzeyde daha yakın işbirliği geliştirmelerini engellemez.
5. Bu Madde'nin amaçlarını geliştirmek amacıyla bu Madde'nin hükümleri, N Maddesi uyarınca gözden geçirilecektir."

Madde J.7'ye dair Protokol

"YÜKSEK ÂKİT TARAFLAR,

Avrupa Birliği Antlaşması'nda yer alan J.7(1) Maddesi'nin ikinci bendi ve (3). paragrafı hükümlerinin tam olarak yürürlüğe koyulması gereğini AKILDA TUTARAK,

Birliğin, J.7 Madde'de öngörülen politikasının, bazı Üye Devletler'in savunma ve güvenlik politikalarının belirli özelliklerine zarar vermeyeceğini ve ortak savunmalarını, Kuzey Atlantik Antlaşması uyarınca NATO'da gerçekleştiren bazı Üye Devletleri'nin yükümlülüklerine saygı göstereceğini ve bu çerçevede oluşturulan ortak güvenlik ve savunma politikasıyla uyumlu olacağını AKILDA TUTARAK,

Aşağıda Avrupa Birliği Antlaşması'na ek hükümler üzerinde ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR,

Avrupa Birliği, Batı Avrupa Birliği'yle birlikte, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girişinden itibaren bir yıl içinde, aralarında, geliştirilmiş işbirliği kurmak için düzenlemeler belirler."

A. BAB'IN AVRUPA BİRLİĞİ'YLE İLİŞKİLERİ: AMSTERDAM ANTLAŞMASI'NIN UYGULANMASI

4. 10 Aralık 1991 tarihli "Batı Avrupa Birliği'nin Rolü ve Avrupa Birliği'yle ve Atlantik Pakti'yle İlişkilerine dair Bildirim"de, BAB'a Üye Devletler amaçlarını "Avrupa Birliği'nin savunma unsuru olarak BAB'ın aşamalı olarak takviye edilmesi" olarak belirlemişlerdir. Bugün, bu amacı Amsterdam Antlaşması'nın geliştirdiği şekliyle teyit etmektedirler.

5. Birlik, BAB'dan yararlandığı zamanlarda, BAB, savunma etkileri olan AB karar ve faaliyetlerini değerlendirir ve uygular.

BAB, Birliğin BAB'dan yararlandığı karar ve faaliyetlerini değerlendirir ve uygularken, Avrupa Konseyi'nce belirlenen yönlendirici ilkelerle uyumlu hareket eder.

BAB, Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.7 Maddesi'nde açıklandığı şekliyle, Avrupa Birliği'nin Ortak Dışişleri ve Güvenlik Politikası'nın savunma yönlerinin tasarlanmasında Birliği destekler.

6. Avrupa Birliği'nin BAB'dan Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.7(2) Maddesi'nde belirtilen görevlere dair Birlik kararlarını değerlendirmek ve uygulamak üzere yararlandığında, BAB, Birliğin, tüm Üye Devletleri'nin Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.7(3). Maddesi'nde belirtilen söz konusu görevlere iştirak etme hakkı olacağını teyit eder.

BAB, Madde J.7(3)'ün içerdiği hükümlere uygun olarak Gözlemciler'in BAB'daki ro-

lünü geliştirecek ve Avrupa Birliği'nin talebiyle BAB tarafından üstlenilen görevlere katkıda bulunan Avrupa Birliği'nin tüm Üye Devletleri'nin BAB'da planlama ve karar almaya tamamen ve eşit şartlarda iştirak etmesini mümkün kılmak için gerekli pratik düzenlemeleri kabul eder.

7. Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.7 Maddesi'ne dair Protokol'e uygun olarak, BAB, Avrupa Birliği'yle birlikte kendi aralarında güçlendirilmiş bir işbirliği için düzenlemeler tanzim eder. Bu çerçevede:

- ▶ özellikle kriz durumlarında, söz konusu Örgütler'in danışma ve karar alma işlemlerinin eşgüdümünü geliştirmek için düzenlemeler;
- ▶ iki Örgüt'ün ilgili organlarının ortak toplantı düzenlemeleri;
- ▶ BAB'ın ve AB'nin Başkanlıkları'nın görev sıralarının yanı sıra iki Organizasyon'un yönetim kurallarının ve uygulamalarının mümkün olduğu ölçüde uyumlaştırılması;
- ▶ personelin değişimi ve geçici görevlendirilmeleri yolları da dahil olmak üzere, BAB Genel Sekreterliği ile Avrupa Birliği Konseyi Genel Sekreterliği görevlilerinin çalışmasının yakın eşgüdümü;
- ▶ Politika Planlama ve Erken Uyarı Üniteleri dahil olmak üzere, Avrupa Birliği'nin ilgili organlarının BAB'ın Planlama Ünitesi, Durum Tespit ve Uydu Merkezleri'nin kaynaklarını kullanmasına olanak sağlayacak düzenlemeler;
- ▶ Avrupa silahlanma işbirliği forumu olan Batı Avrupa Silahlanma Grubu (BASG) çerçevesinde, Avrupa silah pazarının

rasyonalizasyonu çerçevesinde AB ve BAB arasında işbirliği kurulması ve bir Avrupa Silahlanma Ajansı'nın kurulması;

- ▶ yenilenmiş Avrupa Birliği Antlaşması'nda tanımlandığı şekliyle Ortak Dışişleri ve Güvenlik Politikası'ndaki rolünü yansıtarak Avrupa Komisyonu'nun işbirliğini temin etmek için pratik düzenlemeler;
- ▶ Avrupa Birliği ile geliştirilmiş güvenlik düzenlemeleri; gibi halihazırda BAB tarafından üzerinde çalışılan bir dizi önlem geliştirilebilir.

B. ATLANTİK PAKTI'NDA AGSK'NİN GELİŞTİRMESİ ÇERÇEVESİNDE BAB VE NATO ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN GELİŞTİRİLMESİ

8. Atlantik Paktı, Kuzey Atlantik Antlaşması uyarınca toplu savunmanın temelini oluşturmaya devam etmektedir. Pakt, Müttefikler arasında danışma için temel bir forum ve Washington Antlaşması uyarınca, güvenlik ve savunma politika taahhütleri üzerine uzlaştıkları bir çerçeve olarak var olmaktadır. Pakt, görevlerinin tümünü daha etkin olarak sürdürebilmek için bir yenilenme ve reform sürecine girişmiştir. Bu süreç, Pakt içinde bir AGSK'nin oluşturulması dahil olmak üzere, Atlantik ötesi ortaklığını güçlendirmeyi ve yenilemeyi amaçlamaktadır.

9. BAB, Atlantik Paktı'nda Avrupa Güvenlik ve Savunma Kimliği'ni geliştirmek için gerekli bir unsurdur ve böylece NATO içinde kurumsal ve uygulanabilir işbirliğini güçlendirmek için çabalarını sürdürür.

10. Washington Antlaşması'nın 5. Maddesi'nde ve değiştirilmiş Brüksel Antlaşması'nın V. Maddesi'nde belirtilen ortak savunma için desteğe ek olarak, BAB, Petersberg Bildirimi'nde öngörülen anlaşmazlıkların önlenmesinde ve kriz yönetiminde aktif bir rol oynamaktadır. Bu çerçevede, BAB, iki Örgüt arasında tam şeffaflığı ve tamamlayıcılığı gözeterek, rolünü bütünüyle yerine getirir.

11. BAB, bu kimliğin iyi askeri ilkelere dayandırılacağını ve uygun askeri planlama ile destekleneceğini teyit eder ve BAB'nin siyasi kontrol ve stratejik yönlendirmeleri altında çalışabilen tutarlı ve etkin askeri güçlerin oluşturulmasına izin verir.

12. Bu amaca ulaşmak için, BAB, özellikle aşağıdaki alanlarda NATO ile işbirliğini geliştirir:

- ▶ bir kriz anında BAB ve NATO arasında danışma mekanizmaları;
- ▶ BAB'nin NATO savunma planlaması sürecine aktif katılımı;
- ▶ BAB'ın siyasi kontrolü altında ve stratejik yönlendirmesiyle NATO'nun sahip olduğu imkanları ve kapasiteyi kullanarak, BAB ve NATO arasında operasyonların planlanması, hazırlığı ve düzenlenmesi için operasyon bağlantıları; bu bağlantılar aşağıdakileri içermektedir:
 - ▶ BAB ile eşgüdüm içinde olarak NATO tarafından yürütülen askeri planlama ve tatbikatlar;
 - ▶ NATO'nun imkanlarının ve kapasitesinin aktarılması, izlenmesi ve iadesine dair bir çerçeve anlaşması;

- ▶ Avrupa komuta uygulamaları alanında BAB ve NATO arasında irtibat.

Pakt'ın yenilenmesini de gözönünde bulundurarak bu işbirliği gelişmeye devam eder.

C. ASGK'NİN GELİŞMESİNDE BAB'IN OPERASYONEL ROLÜ

13. BAB, BAB devletleri tarafından ulusal veya çok ulus temeline dayanarak sağlanan imkanları ve kapasiteyi kullanarak ve tasarlanmış düzenlemeler uyarınca, uygun durumlarda NATO'nun imkanlarına ve kapasitesine baş vurarak, Avrupalı bir politik-askeri organ olarak kriz yönetimi için rolünü geliştirir. Bu alanda BAB, Birleşmiş Milletleri ve ASGK'nin kriz yönetimi görevlerini ayrıca destekler.

BAB, Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.7 Maddesi çerçevesinde, aşamalı olarak ortak bir savunma politikasının belirlenmesine katkıda bulunur ve kendi operasyonel rolünü daha da ilerletmek yoluyla bu politikanın etkin bir şekilde uygulanmasını sürdürür.

14. Bu amaca ulaşmak için, BAB, aşağıdaki alanlarda çalışmalarını ilerletir:

- ▶ BAB; BAB'ın tatbikatlar ve operasyonlar aracılığıyla tecrübe kazanmasıyla güncelleştireceği kriz yönetimi mekanizmaları ve usulleri geliştirmiştir. Petersberg görevlerinin uygulanması, kriz durumlarının çeşitliliğine yönelik esnek faaliyet tarzlarını ve bir çerçeve ulus tarafından sunulabilen, ulusal üsler veya BAB veya NATO'un imkan ve kapasitesine cevap verebilen çok uluslu üsler aracılığıyla,

mevcut kapasiteden en iyi şekilde yararlanılmasını gerektirmektedir.

- ▶ BAB, Avrupa ortak savunma politikasının amaçlarına, kapsamına ve araçlarına ilk katkı olan Ortak Avrupa Savunma Politikası'nın oluşturulmasına dair İlk Sonuçları halihazırda belirlemiştir.

BAB, bu çalışmaya özellikle Paris Bildirimi'ne dayanarak ve Birmingham'dan itibaren BAB ve NATO Zirveleri'nde alınan kararların ilgili unsurlarını dikkate alarak devam edecektir. BAB, aşağıdaki alanlar üzerinde yoğunlaşır:

- ▶ Avrupa ortak güvenlik çıkarları uyarınca BAB Petersberg operasyonları için BAB Devletleri'nin silahlı güç kullanımlarını mümkün kılan ilkelerin tanımlanması;
- ▶ örneğin genel planlama ve olasılık planlanması ve tatbikatı ile uygun olduğu ölçüde, NATO savunma planlaması sürecine katılımları dahil olmak üzere, güçlerin hazırlanması ve iç operasyon kapasitesinin düzenlenmesi aracılığıyla Petersberg görevleri için operasyon araçlarının organizasyonu;
- ▶ mevcut çalışmaya dayanarak stratejik hareketlilik;
- ▶ Planlama Ünitesi, Durum Tespit Merkezi ve Uydu Merkezleri aracılığıyla gizli savunma servisi;
- ▶ BAB, operasyonel işlevini güçlendirmek için birçok önlem kabul etmiştir (Planlama Ünitesi, Durum Tespit Merkezi, Uydu Merkezi). BAB Merkezi'ndeki askeri bölümünün geliştirilmesi ve Konsey'in yetkisi altında bir askeri komitenin kurulması, BAB operasyonlarının başarılı olarak hazırlanması ve uygulanması için önemli olan yapıların daha geliştirilmesi anlamına gelir;

- ▶ tüm operasyonlarında Ortak Üyeler'in ve Gözlemci Devletler'in iştirakini sağlamak amacıyla, BAB ayrıca, Katılımcı Üyeler'in ve Gözlemci Devletler'in statüleri uyarınca BAB'ın üstlendiği tüm operasyonlara tamamen iştirakini mümkün kılmak için gerekli imkanları inceler;

- ▶ BAB, Ortak Üyeler'in, katkıda buldukları operasyonların yanı sıra, ilgili tatbikat ve planlamalara tam üyelerle aynı koşullarda katıldıklarını hatırlatır. BAB ayrıca, Gözlemcilerin katkıda buldukları operasyonlara BAB'ndeki planlama ve karar alma statüleri uyarınca mümkün olan en yüksek seviyede iştiraklerini inceler;

- ▶ BAB, uygun olduğu zamanlarda ilgili organlara danışarak, faaliyetlerine Ortak Üyeler'in ve Gözlemci Devletler'in, kendi statüleri uyarınca azami ölçüde katılmaları olasılığını inceler. Özellikle silahlanma, uzay ve askeri çalışmalar alanlarındaki faaliyetlere yönelir;

- ▶ BAB, Ortak Partönerler'in daha fazla sayıda faaliyete katılımlarını güçlendirmenin yollarını değerlendirir."

4. Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.14 ve K.10 Maddeleri'ne dair Bildirim

Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.14 ve K.10 Maddeleri ve bu Maddeler'den doğan herhangi bir anlaşma, Üye Devletler'den

Avrupa Birliği'ne herhangi bir yetki devri anlamına gelmez.

5. Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.15 Maddesi'ne dair Bildirim

Konferans'da, Avrupa Birliği Antlaşması'nın J.15 Maddesi'nde belirtilen Siyasal

Komite'nin, uluslararası krizlerin veya diğer acil durumların olması halinde, Politika Direktörü'ne veya yardımcısına yapılacak kısa süreli bir ihbar üzerine, Üye Devletler'in herhangi bir zamanda toplanmasını temin edeceğine karar verilmiştir.

6. *Politika planlama ve erken uyarı birimi kurulmasına dair Bildirim*

Konferans aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmıştır:

1. Politika planlaması ve erken uyarı birimi Ortak Dışişleri ve Güvenlik Politikası (ODGP) Yüksek Temsilcisi, Genel Sekreterin sorumluluğu altında Konsey'in Genel Sekreterliği'nde kurulur. Birliği'nin dış ekonomik ve gelişme politikalarıyla tam bütünleşmeyi temin etmek için Komisyon'la uygun işbirliği kurulur.
2. Birimin görevleri aşağıdakileri içerir:
 - a) ODGP ile ilgili alanlardaki gelişmelerin izlenmesi ve değerlendirilmesi;
 - b) Birliğin dış politika ve güvenlik politikası çıkarlarının değerlendirilmesi ve ODGP'nin gelecekte odaklanacağı alanların belirlenmesi;
 - c) olası politik krizler dahil olmak üzere, Birliğin dış politika ve güvenlik politikası için önemli yansımaları olabilecek olay veya durumların zamanında değerlendirmesi ve bunlarla ilgili olarak erken uyarıda bulunulması;
 - d) kendi girişimiyle veya Konsey'in ya da Başkanlığın talebiyle Konsey'de politika oluşturulmasına katkı olarak Başkanlığın sorumluluğu altında ODGP için analiz, tavsiye ve strateji içerebilen tartışılmış politika seçeneklerini içeren raporların hazırlanması.

3. Birim, Genel Sekreterlik'den, Üye Devletler'den, Komisyon'dan ve BAB'dan seçilen personelden oluşur.

4. Herhangi bir Üye Devlet veya Komisyon, birime üstlenilmesi gereken çalışma için önerilerde bulunabilir.

5. Üye Devletler ve Komisyon, politika planlamasına, gizli bilgiler dahil olmak üzere ilgili bilgileri mümkün olan en geniş ölçüde tedarik ederek yardımcı olurlar.

7. *Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.2 Maddesi'ne dair Bildirim*

Europol'un faaliyetleri dahil olmak üzere, Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.2 Maddesi uyarınca, polis işbirliği alanında faaliyetler, her Üye Devlet'te uygulanan kanunlar uyarınca ulusal yetkililer tarafından uygun adli incelemeye tabi tutulur.

8. *Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.3(e) Maddesi'ne dair Bildirim*

Konferans'da, Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.3(e) Maddesi'nin hükümlerinin, hukuk sistemlerinde kabul edilmeleri için asgari cezalar öngörülmemen Üye Devletleri yükümlülük altına sokacak sonuçları olmayacağına karar verilmiştir.

9. *Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.6(2) Maddesi'ne dair Bildirim*

Konferans'da, Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.6(2) Maddesi'nde belirtilen girişimler için önlemler ve bu önlemler çerçevesinde kabul edilen kararlar, Konsey ve Komisyon'un ilgili İç Tüzüğüne uygun olarak Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi'nde yayınlanır.

10. Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.7 Maddesi'ne dair Bildirim

Konferans'da, Üye Devletler'in, Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.7(2) Maddesi uyarınca bir bildirimde bulunacakları zaman, ulusal hukuka göre kararlarına karşı kanun yolu kapalı olan bir mahkemesinde görülmekte olduğu bir davada, K.7(1) Madde'de belirtilen tasarrufların geçerliliğine veya yorumlanmasına ilişkin olarak bir sorun ileri sürülmesi halinde, bu mahkemenin konuyu Adalet Divanı'na göndermesi gerekeceğine ilişkin hükümleri ulusal hukuklarında bulundurma haklarını saklı tutabilecekleri kaydedilmiştir.

11. Kiliseler ve dini olmayan kuruluşların statüsüne dair Bildirim

Avrupa Birliği, Üye Devletler'deki kiliselerin, dini birliklerin veya toplulukların ulusal hukuk altındaki statülerine saygı duyar ve zarar vermez.

Avrupa Birliği, felsefi ve dini olmayan kuruluşların statüsüne de aynı şekilde saygı duyar.

12. Çevresel etki değerlendirmelerine dair Bildirim

Konferans'da, Komisyon'un, çevre üzerinde önemli etkileri olabilen önerilerde bulunurken çevresel etki değerlendirmelerine dair çalışmalar hazırlamayı taahhüt ettiği kaydedilmiştir.

13. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7d Maddesi'ne dair Bildirim

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7d Maddesi'nin kamu hizmetlerine dair hükümleri, eşit muamele ve bu tür hizmetlerin kaliteli ve devamlı olarak sürdürülmesi ilkelerinin yanı sıra

Adalet Divanı'nın yetkileri gözetilerek uygulanır.

14. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 44. Maddesi'nin kaldırılmasına dair Bildirim

Geçiş dönemi süresince asgari fiyatların belirlenmesi çerçevesinde Üye Devletler arasında doğal tercih yapabileceğine dair bir atıf içeren Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 44. Maddesi'nin kaldırılması, Adalet Divanı içtihatlarında tanımlandığı şekliyle Topluluk tercihi ilkesi üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

15. Schengen müktesebatı tarafından öngörülen koruma seviyesinin ve güvenliğinin korunmasına dair Bildirim

Konferans'da, 1990 Schengen Konvansiyonu'nun içerdiği ortak sınırlarda kontrollerin kaldırılmasına dair hükümlerin yerini alacak olan Konsey'in kabul edeceği önlemlerin, en az, Schengen Konvansiyonu'nun yukarıda belirtilen hükümlerinin öngördüğü aynı koruma ve güvenlik seviyesini öngöreceği üzerine anlaşmaya varılmıştır.

16. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73j(2)(b) Maddesi'ne dair Bildirim

Konferans'da, Birliğin ve Üye Devletler'in dış politika değerlendirmelerin, Avrupa Birliği Antlaşması'nın 73j(2)(b) Maddesi'nin uygulanmasında dikkate alınacağı üzerine anlaşmaya varılmıştır.

17. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73k Maddesi'ne dair Bildirim

Mültecilerden sorumlu Birleşmiş Milletler Yüksek Temsilcisi ve diğer ilgili uluslararası kuruluşlarla sığınma politi-

kasıyla ilgili konularda istişarelerde bulunulur.

18. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73k(3)(a) Maddesi'ne dair Bildirim

Konferans'da, Üye Devletler'in, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73k(3)(a) Maddesi'nin kapsadığı alanlarda üçüncü ülkelerle, Topluluk hukukunu gözeten anlaşmalar müzakere edebilecekleri ve sonuçlandırabilecekleri kabul edilmiştir.

19. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73l(1) Maddesi'ne dair Bildirim

Konferans'da, Üye Devletler'in Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73l(1) Maddesi uyarınca sorumluluklarını yerine getirirken dış politika değerlendirmelerini dikkate alabileceklerine karar verilmiştir.

20. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73m Maddesi'ne dair Bildirim

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73m Maddesi uyarınca kabul edilen önlemler Üye Devletler'in, diğer medyada basın özgürlüğü ve ifade özgürlüğüne ilişkin kendi anayasal kurallarını uygulamalarına engel olmaz.

21. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73o Maddesi'ne dair Bildirim

Konferans'da, Konsey'in Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 73o(2) Maddesi'nin ikinci bendinde belirtilen kararın unsurlarını, 73o Maddesi'nde öngörülen beş yıllık sürenin bitiminden önce, bu sürenin bitiminden hemen sonra kararı alıp ve uygulamak amacıyla inceler.

22. Engelli kişilere dair Bildirim

Konferans'da, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 100a Maddesi uyarınca önlemler belirlenirken, Topluluğun kurumlarının engelli kişilerin gereksinimlerini dikkate alacağı kabul edilmiştir.

23. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 109r Maddesi'nde belirtilen teşvik önlemlerine dair Bildirim

Konferans'da, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 109r Maddesi'nde belirtilen teşvik önlemlerinin aşağıdaki hususları belirlemesi gerektiği kabul edilmiştir:

- ▶ gereklilikleri objektif bir değerlendirmeye ve Topluluk seviyesinde bir katma değer varlığına dayandırılarak alınmaları;
- ▶ beş yılı geçmemesi gereken süreleri;
- ▶ bu önlemlerin teşvik yönünü yansıtabilecek olan finansmanları için gereken azami miktar.

24. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 109r Maddesi'ne dair Bildirim

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 109r Maddesi çerçevesinde yapılan herhangi bir harcamanın, mali perspektiflerin 3. Başlığı kapsamında yer alacağı kabul edilmiştir.

25. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118. Maddesi'ne dair Bildirim

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118 Maddesi çerçevesinde yapılan herhangi bir harcamanın, mali perspektif-

lerin 3. Başlığı kapsamında yer alacağı kabul edilmiştir.

26. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118(2) Maddesi'ne dair Bildirim

Yüksek Âkit Taraflar, Topluluğun, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118(2) Maddesi'ne dair yapılan tartışmalarda, işçilerin güvenliğinin ve sağlığının korunması için asgari gerekliliklerin belirlenmesinde, küçük ve orta ölçekli işletmelerde çalışanlara karşı koşulların haklı gösteremeyeceği bir şekilde ayrımcılık yapma niyetinde olmadığı kabul edildiği kaydedilmiştir.

27. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118b(2) Maddesi'ne dair Bildirim

Yüksek Âkit Taraflar, Topluluk seviyesinde yönetim ve işgücü arasındaki anlaşmaların uygulanması için düzenlemelerin ilki-Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 118b(2) Maddesi'nde belirtilmiştir-her Üye Devlet'in kuralları uyarınca toplu müzakere yoluyla anlaşmaların içeriğinin geliştirilmesini içerecektir ve bunun sonucu olarak bu düzenleme Üye Devletler'e, anlaşmaları doğrudan uygulama veya iç hukuka aktarma yükümlülüğü getirmeyeceği gibi, bunların uygulanmalarını kolaylaştırmak için yürürlükteki kurallarını değiştirme yükümlülüğü de doğurmaz.

28. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 119(4) Maddesi'ne dair Bildirim

Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 119(4) Maddesi'nde belirtilen önlemlerin kabul edilmesinde, Üye Devletler ilk olarak kadınların iş hayatındaki durumunu geliştirmeyi amaçlamalıdır.

29. Spora dair Bildirim

Konferans'da, sporun, özellikle kimlik geliştirme ve insanları biraraya getirme rolü ve sosyal önemi vurgulanmıştır. Konsey'de böylece, Avrupa Birliği organlarına sporu etkileyen önemli sorunlar tartışıldığı zamanlarda spor derneklerini dikkate almaları için çağrıda bulunulmuştur. Bu bağlamda, amatör sporun belirli özelliklerine özel önem gösterilmesi gerekmektedir.

30. Ada bölgelerine dair Bildirim

Konferans'da, ada bölgelerinin, sürekliliği ekonomik ve sosyal gelişmelerini engelleyen, ada statüsünde olmalarına bağlı yapısal zaafardan zarar gördüklerini onaylanmıştır.

Konferans'da, böylece, Topluluk mevzuatının bu zaafaları dikkate alması gerektiği ve haklı görüldüğünde, adil koşullarda iç pazarla daha iyi bütünleşmeleri için bu bölgelerin lehine belirli önlemlerin alınabileceği bildirilmiştir.

31. 13 Temmuz 1987 tarihli Konsey Kararı'na dair Bildirim

Konferans'da, Komisyon'a, en geç 1998 yılı sonuna kadar, Komisyon'a tanınan uygulama yetkilerinin icrasına yönelik usulleri belirleyen 13 Temmuz 1987 tarihli Konsey Kararını değiştirmesi için Konsey'e bir öneri sunması çağrısında bulunulmuştur.

32. Komisyon'un örgütlenmesi ve işleyişine dair Bildirim

Konferans'da, Komisyon'un, geleneksel işlere özel görevler arasında en iyi ayrımın yapılması amacıyla, 2000 yılında göreve gelecek olan Komisyon için en uygun zamanda, kendi içinde yeniden

örgütlenme hazırlığı yapma niyetinde olduğu kaydedilmiştir.

Bu çerçevede, Komisyon Başkanı'nın görev dağılımının yapılmasının yanı sıra, Komisyon'un görev süresi boyunca bu görevlerin herhangi birinin değiştirilmesinde geniş yetkilere sahip olması görüşünde olduğuna dikkat çekilmiştir.

Konferans'da buna paralel olarak Komisyon'un, kendi departmanlarını yeniden örgütlenme niyetinde olduğu da kaydedilmiştir. Özellikle, dış ilişkilerin Başkan Yardımcısı'nın sorumluluğu altına alınma arzusu kaydedilmiştir.

33. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 188c(3) Maddesi'ne dair Bildirim

Konferans'da, Sayıştay, Avrupa Yatırım Bankası ve Komisyon mevcut Üçlü Antlaşma'yı sürdürmeye davet edilmiştir. Taraflar, herhangi bir tarafın yeni veya değiştirilmiş metin istemesi halinde, kendi çıkarlarını dikkate alarak bu tür bir metin üzerinde uzlaşmaya varmaya gayret gösterirler.

34. Ortak karar prosedüründe süre sınırlamalarına saygı duyulmasına dair Bildirim

Konferans'da, Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon'a ortak karar prosedürünün mümkün olan en süratli şekilde çalışmasını temin etmeleri için çağrıda bulunmuştur. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 189b Maddesi'nde belirlenen süre sınırlamalarına tamamen saygılı olmanın önemi hatırlatılmış ve söz konusu sürelerin uzatılması için aynı Madde'nin 7. paragrafında öngörülen müracaatın sadece kesinlikle gerekli olduğu zaman düşünülmesi gerektiği teyit edilmiştir. Avrupa Parlamentosu'nun ikinci değerlendirmesi ile Uzlaştırma Komitesi sonuç-

ları arasındaki fiili süre hiçbir durumda dokuz ayı geçmemelidir.

35. Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 191a(1) Maddesi'ne dair Bildirim

Konferans'da, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 191a(1) Maddesi'nde belirtilen ilkeler ve koşulların, bir Üye Devlet'in, kaynağı bu ülke olan bir dokümanın önceden kendisinin onayı olmaksızın üçüncü taraflara ulaştırmasını Komisyon veya Konsey'den talep etmesine olanak sağladığına karar verilmiştir.

36. Denizaşırı ülke ve topraklara dair Bildirim

Konferans'da, denizaşırı ülke ve toprakların katılımı (DÜT) için Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın Dördüncü Bölümü'nde yer alan özel düzenlemelerin, kalabalık, geniş alanı kapsayan ve büyük nüfusu olan ülke ve topraklar için tasarlandığını onaylanmıştır. Düzenlemeler 1957 yılından bu yana küçük değişikliklere uğramıştır.

Konferans'da, bugün sadece 20 DÜT'lerin bulunduğu ve yaklaşık toplam 900.000 nüfusa sahip olan son derece yayılmış ada toprakları oldukları kaydedilmiştir. Ayrıca, çoğu DÜT'lerin, yapısal açıdan geri kalmaları özellikle katı coğrafi ve ekonomik zaafına bağlı olan bir gerçektir. Bu şartlarda, 1957 yılında düşünülen katılımları için özel düzenlemeler, DÜT'lerin kalkınması karşısındaki zorluklarla etkin bir şekilde başa çıkamamaktadır.

Konferans'da, katılımın amacının ülke ve toprakların ekonomik ve sosyal gelişimini desteklemek ve bunlarla tüm Topluluk arasında yakın ekonomik ilişkiler kurmak olduğu yinelenmiştir.

Konferans'da, Konsey'e, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 136. Maddesi uyarınca hareket ederek, Şubat 2000'e kadar katılım düzenlemelerini aşağıdaki dört amacı gerçekleştirmeye yönelik olarak gözden geçirmesi için çağrıda bulunulmuştur:

- ▶ DÜT'lerin ekonomik ve sosyal gelişmelerinin daha etkin desteklenmesi;
- ▶ DÜT'ler ile Avrupa Birliği arasında ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi;
- ▶ yerleşme özgürlüğüne ilişkin konular dahil olmak üzere, herbir DÜT'ün hususi çeşitlilik ve belirli özelliklerinin daha fazla dikkate alınması;
- ▶ mali araçların etkinliğinin geliştirilmesinin temin edilmesi.

37. *Almanya'daki kamu kredi kurumlarına dair Bildirim*

Konferans'da, Komisyon'un, Topluluğun mevcut rekabet kurallarının Almanya'da kurulmuş kamu kredi kuruluşları tarafından sağlanan genel ekonomik çıkar hizmetlerine izin verdiği ve bu hizmetlere bağlı masrafları tazmin etmek için sağlanan kolaylıkların tamamen dikkate alındığı doğrultusundaki görüşü kaydedilmiştir. Bu çerçevede, Almanya'nın yerel yetkililerinin kendi bölgelerinde kapsamlı ve etkin bir mali yapı sağlama görevlerini hangi yolla sürdürecekları, bu Üye Devlet'in organizasyon konusudur. Bu kolaylıklar, rekabet koşullarını, belirli görevlerin yerine getirilmesi için gereken ölçünün ötesinde ve Topluluğun çıkarlarına ters düşecek şekilde olumsuz etkilememelidir.

Konferans'da, Avrupa Konseyi'nin, Komisyon'u, diğer Üye Devletler'de ben-

zeri durumların olup olmadığına dair inceleme yapmaya, uygun olduğu ölçüde benzer durumlarda aynı standartları uygulamaya ve Konsey'i ECOFIN oluşumu içinde bilgilendirmesi için çağrıda bulunduğu hatırlanmıştır.

38. *Gönüllü hizmet faaliyetlerine dair Bildirim*

Konferans'da, gönüllü hizmet faaliyetlerinin sosyal bütünleşmenin gelişmesine önemli katkısı teyit edilmiştir.

Topluluk, gönüllü örgütlerin, bilgi ve tecrübe değişiminin yanı sıra gençlerin ve yaşlıların gönüllü işlere katılımını özellikle vurgulayarak Avrupa boyutunu teşvik edecektir.

39. *Topluluk mevzuatının tasarlanmasının kalitesine dair Bildirim*

Konferans'da, Topluluk mevzuatı taslağının niteliğinin, ulusal yetkililer tarafından düzgün olarak uygulanması ve kamuoyu ile iş çevreleri tarafından daha iyi anlaşılabilmesi için önemli olduğu kaydedilmiştir. Avrupa Konseyi Başkanlığı'nın bu konu hakkında 11-12 Aralık 1992 tarihlerinde Edinburg'da yaptığı sonuçların yanı sıra 8 Haziran 1993 tarihinde (17 Haziran 1993 tarihli C 166 sayılı Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi, sayfa 1) kabul edilen Topluluk mevzuatı taslağının niteliğine dair Konsey Önergesi kaydedilmiştir.

Konferans'da Topluluk mevzuatının kabul edilme usulüne katılan üç kuruluşun, Avrupa Parlamentosu'nun, Konsey ve Komisyon'un, söz konusu mevzuatın tasarlanmasının niteliğine dair yönlendirici ilkeler belirlemesi gereği görülmüştür. Ayrıca, Topluluk mevzuatının daha çok erişilebilir hale getirilmesi gereği vurgulanmış ve 20 Aralık 1994

tarihli Kurumlararası Anlaşma'yla (4 Nisan 1996 tarihli C 102 sayılı Avrupa Toplulukları Resmi Gazetesi, sayfa, 2) belirlenen yasal metinlerin resmi kodlamaları için hızlandırılmış çalışma metotlarının kabulünün ve ilk kez uygulanmasının memnuniyetle karşılandığı vurgulanmıştır.

Böylece, Konferans'da Avrupa Parlamentosu'nun, Konsey'in ve Komisyon'un:

- ▶ Topluluk mevzuatı taslaklarının niteliğini yükseltmek için ortak kararlar, yönlendirici ilkeler belirlenmesi ve bu yönlendirici ilkelerin usulüne göre uygulandığını temin etmek için gerekli gördükleri iç örgütsel önlemleri alarak, Topluluk mevzuatı veya mevzuat taslağı için önerileri değerlendirirken yönlendirici ilkeleri izlemeleri;
- ▶ yasal metinlerin kodlamasını hızlandırmak için azami çaba sarf etmeleri; gerektiği bildirilmiştir.

40. Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu tarafından uluslararası anlaşmaların akdedilmesine ilişkin usule dair Bildirim

Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'ya ek Geçici Hükümlere dair Konvansiyon'un 14. Maddesi'nin kaldırılması, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu tarafından uluslararası anlaşmaların sonuçlandırılması için usule ilişkin mevcut uygulamaları değiştirmez.

41. Şeffaflık, dokümanlara erişim ve yolsuzlukla mücadeleyle ilişkin hükümlere dair Bildirim

Konferans'da, Avrupa Parlamentosu, Konsey ve Komisyon'un, Avrupa Kömür

ve Çelik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşma uyarınca hareket ettikleri zaman, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma çerçevesinde yürürlükte olan şeffaflık, evraklara erişim ve yolsuzlukla mücadeleye ilişkin hükümlerden yönlendirici olarak yararlanmaları görüşü belirtilmiştir.

42. Antlaşmalar'ın konsolidasyonuna dair Bildirim

Yüksek Âkit Taraflar, Hükümetlerarası Konferans sürecinde başlatılmış teknik çalışmanın, Avrupa Birliği Antlaşması dahil olmak üzere, ilgili tüm Antlaşmalar'ın konsolidasyonunun mümkün olan en hızlı şekilde hazırlanması amacıyla devam edeceğine karar vermişlerdir.

Konsey Genel Sekreteri'nin sorumluluğu altında açıklayıcı amaçla aleni hale getirilecek bu teknik çalışmanın nihai sonuçlarının hiçbir yasal değere sahip olmayacağı konusunda uzlaşmışlardır.

43. Yetki ikamesi ve orantılılık ilkelerinin uygulanmasına dair Protokol'e ilişkin Bildirim

Yüksek Âkit Taraflar, bir taraftan Avrupa Birliği Antlaşması'nın Son Senedi'ne ek Topluluk hukukunun uygulanmasına dair Bildirimi ve diğer taraftan Topluluk hukukunun idari olarak uygulanmasını ilke olarak kendi anayasal düzenlemeleri uyarınca Üye Devletler'in sorumluluğunda olacağını belirten Essen Avrupa Konseyi sonuçlarını teyit etmişlerdir. Bu husus, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 145 ve 155. Maddeleri tarafından öngörüldüğü şekliyle Topluluk Kurumları'nın denetim, izleme ve uygulama yetkilerini etkilemez.

44. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 2. Maddesi'ne dair Bildirim

Yüksek Âkit Taraflar, Konsey'in, Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 2. Maddesi'nde belirtilen tüm gerekli önlemleri Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girmesiyle alacaklarına dair uzlaşmaya varmışlardır. Bu amaca ulaşmak için gerekli hazırlık çalışmaları, anılan tarihten önce bitirilmesi için, usulüne göre uygun zamanda başlatılır.

45. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 4. Maddesi'ne dair Bildirim

Yüksek Âkit Taraflar, Konsey'i, Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 4. Maddesi uyarınca İrlanda veya Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'nın Schengen müktesebatı hükümlerinin bazılarını veya tamamına iştirak etme talebi üzerine karar vermeden önce, Komisyon'un görüşünü almaya davet ederler.

İrlanda veya ve Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'nın istemesi halinde, Konsey'in, Protokol'ün yürürlüğe giriş tarihinde veya bu tarihten herhangi bir zaman sonra bu Madde'de belirtilen kararları alabilecek konumda olabilmesi için söz konusu Protokol'ün 4. Maddesi'nin hükümlerinden yararlanmalarına imkan vermek amacıyla her türlü çabayı göstermeyi de taahhüt ederler.

46. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 5. Maddesi'ne dair Bildirim

Yüksek Âkit Taraflar, özellikle Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 4. Maddesi uyarınca İrlanda ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı'nın bu müktesebatın hükümlerinin bazılarını veya tamamını kabul ettikleri zamanda, tüm Üye Devletler arasında Schengen müktesebatı alanlarında mümkün olan faaliyette bulunmak için her türlü çabayı göstermeyi taahhüt ederler.

47. Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 6. Maddesi'ne dair Bildirim

Yüksek Âkit Taraflar, Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün 6. Maddesi'nde belirtilen Antlaşmalar'ın Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe giriş tarihiyle aynı tarihte yürürlüğe girmesi için gerekli bütün adımları atmak hususunda mutabık kalırlar.

48. Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokol'e ilişkin Bildirim

Avrupa Birliği'ne Üye Devletler'in vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokol, Üye Devletler'in göçmenlerin statüsüne ilişkin 28 Temmuz 1951 tarihli Cenevre Konvansiyonu uyarınca yükümlülüklerini yerine getirmeleri için gerekli gördükleri örgütsel önlemleri alma haklarına hâlel getirmez.

49. Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokol'ün Tek Maddesi'nin (d) bendine ilişkin Bildirim

Konferans'da, Avrupa Toplulukları Üye Devletleri'nin göçten sorumlu Bakanları'nın 30 Kasım - 1 Aralık 1992 tarihli açıkça haklı temeli olmayan sığınma başvurularına dair Önerge'nin ve sığınma usulleri için asgari garantilere dair 20 Haziran 1995 tarihli Konsey Önergesi'nin önemi kabul edilirken, sığınma usullerinin kötüye kullanılması konusu ve sığınma hakkı için açıkça haklı temeli olmayan başvuruların önlenmesi için uygun hızlı prosedürlerin, bu prosedürleri hızlandırmak için yeni iyileştirmeler getirmek amacıyla daha ileri düzeyde incelenmesi beyan edilmiştir.

50. Avrupa Birliği'nin genişlemesi olasılığı bağlamında kurumlara dair Protokol'e ilişkin Bildirim

Birinci genişlemenin yürürlüğe girişi tarihine kadar, 29 Mart 1994 tarihli Konsey kararının ('Ioannina Uzlaşısı') uzatılacağı ve bu tarihe kadar İspanya'nın özel durumu için bir çözüm bulunacağı üzerinde anlaşmaya varılmıştır.

51. Amsterdam Antlaşması'nın 10. Maddesi'ne dair Bildirim

Amsterdam Antlaşması, Amsterdam Antlaşması'nın yürürlüğe girmesinden önce yürürlükte olan Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın süresi geçmiş hükümlerini kaldırır ve metinlerden çıkarır ve Avrupa Toplulukları'nın tek Konsey'i ve tek Komisyonu'nu Kuran Antlaşma'nın, Avrupa Parlamentosu'nun temsilcilerinin genel oyla seçilmesine ilişkin Senet'in bazı hükümlerinin ilave edilmesi dahil olmak üzere, söz konusu Antlaş-

maların belirli hükümlerini değiştirir. Bu işlemler "Topluluk müktesebatını" etkilemez.

KONFERANS'DA KAYDEDİLEN BİLDİRİMLER

1. Avusturya ve Lüksemburg'un kredi kurumlarına dair Bildirimi

Avusturya ve Lüksemburg, Almanya'daki kamu kredi kuruluşlarına dair Bildirim'in Avusturya ve Lüksemburg'daki örgütsel yapı olarak kıyaslanabilir kredi kurumlarına uygulanabileceği görüşündedirler.

2. Danimarka'nın Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.14 Maddesi'ne ilişkin bildirim

Avrupa Birliği Antlaşması'nın K.14 Maddesi, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı'nda yer alan vize, sığınma hakkı ve göç ile ilgili hükümlerin ve kişilerin serbest dolaşımına ilişkin diğer politikaların uygulanmasına ve Antlaşma'nın K.1 Maddesi'nde belirtilen alanlarda eylemde bulunulmasına yönelik herhangi bir karar, Avrupa Birliği Konseyi üyelerinin, diğer bir deyişle tüm Üye Devletler'in, oybirliğiyle gerektirir. Ayrıca, Konsey'in oybirliğiyle aldığı her kararın uygulanmadan önce, anayasal kuralları uyarınca her Üye Devlet tarafından kabul edilmesi gerekir. Danimarka'nın egemenlik yetkisi devrini içeren bu tür bir kabulü, Danimarka anayasasında tanımlandığı şekliyle ya Folketing üyelerinin altıda beş çoğunluğunu veya Folketing üyelerinin çoğunluğu ve referandumda oy kullananların çoğunluğu gerektirir.

3. Almanya, Avusturya ve Belçika'nın yetki ikamesine dair bildirim

Almanya, Avusturya ve Belçika hükümetleri, Avrupa Topluluğu'nun yetki ikamesi ilkesi çerçevesindeki bir faali-

yetinin sadece Üye Devletler'i değil, ulusal anayasa hukuku tarafından kendilerine verilen kanun yapma yetkisi ölçüsünde, Üye Devletler'in kuruluşlarını da etkilediğini varsayarlar.

4. İrlanda'nın, Birleşik Krallığın ve İrlanda'nın tutumuna ilişkin Protokol'ün 3. Maddesi'ne dair bildirim

İrlanda, Birleşik Krallık ile Ortak Seyahat Alanı'nın muhafazasıyla azami ölçüde uyumlu olarak Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın IIIa Başlığı uyarınca önlemlerin kabul edilmesine iştirak etmek için Birleşik Krallık ve İrlanda'nın durumuna ilişkin Protokol'ün 3. Maddesi'nde yer verilen hakkını kullanma niyetinde olduğunu bildirmiştir. İrlanda, Avrupa Topluluğu'nu Kuran Antlaşma'nın 7a Maddesi'nin belirli yönlerinin uygulanmasına dair Protokol'e iştirakinin, İrlanda içine ve dışına dolaşım serbestliğini azami düzeye çıkarmak için Birleşik Krallık ile Ortak Seyahat Alanını sürdürme arzusunu yansıttığını hatırlatmıştır.

5. Belçika'nın, Avrupa Birliği Üye Devletleri'nin vatandaşlarının sığınma hakkına ilişkin Protokol'e dair bildirim

Avrupa Birliği'ne Üye Devletler'in vatandaşlarının sığınma hakkına dair Protokolü onaylarken, Belçika, 1951 Cenevre Konvansiyonu ve 1967 New York Protokolü çerçevesindeki yükümlülüklerine ve bu Protokol'ün Tek Maddesi'nin (d) bendinde açıklanan hüküme uygun olarak, diğer bir Üye Devlet vatandaşı tarafından yapılan herhangi bir kişisel sığınma talebini inceleyeceğini bildirmiştir.

6. Belçika, Fransa ve İtalya'nın Avrupa Birliği'nin genişlemesi olasılığı bağlamında kurumlara ilişkin Protokol'e dair bildirim

Belçika, Fransa ve İtalya, Hükümetlerarası Konferans'ın sonuçlarına dayanarak, Madrid Zirvesi'nde yeniden teyit edil-

miş olan, Amsterdam Antlaşması'nın kurumları güçlendirmeye yönelik önemli gelişmelerin gerçekleştirilmesi ihtiyacını karşılamadığını gözlemişlerdir.

Bu ülkeler, kurumların bu yönde güçlendirilmesinin ilk katılım müzakerelerinin sonuçlandırılması için vazgeçilmez bir koşul olduğu görüşündedirler. Bu ülkeler, Komisyon'un oluşumuna ve oyların ağırlıklandırılmasına ilişkin Protokol'e gerekli tam etkinliği sağlamakta kararlı olup, nitelikli çoğunluk oylamasına başvurmanın önemli ölçüde genişletilmesinin, dikkat edilmesi gereken ilgili etkenlerin bir bölümünü oluşturduğu görüşündedirler.

7. Fransa'nın Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol uyarınca denizasıırı birimlerin durumuna ilişkin bildirim

Fransa, Schengen müktesebatını Avrupa Birliği çerçevesiyle bütünleştiren Protokol'ün uygulanmasının, 19 Haziran 1990 tarihinde Schengen'de imzalanan 14 Haziran 1985 tarihli Schengen Antlaşması'nı yürürlüğe koyan Konvansiyon'un, 138. Maddesi'nin 1. paragrafında tanımladığı şekliyle, coğrafi yönünü etkilemeyeceği görüşündedir.

8. Yunanistan'ın kiliseler ve dini olmayan kuruluşların statüsüne dair Bildirime ilişkin Bildirimi

Yunanistan, kilise ve dini olmayan kuruluşların statüsüne dair Bildirime atıfta bulunarak, Yunanistan'ın Avrupa Toplulukları'na Katılım Antlaşması'nın Son Senet'inin ekindeki Mount Athos'a dair Ortak Bildirimi hatırlatmıştır.